

Sisäisten vuokrien laskentaperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakope- rusteiden kehittäminen

Lausuntokierros, lokakuu 2024

KIRKKO HELSINGISSÄ
KYRKAN I HELSINGFORS

Sisällys

Lausuntokierros	2
Kysymykset.....	3
Sisäiset vuokrat	4
Sisäisten vuokrien laskentamallit.....	4
Malli A.....	4
Malli B.....	5
Malli C.....	6
Perustelut lausuntokierrokselle valituille malleille.....	7
Seurakuntien määrärahojen jakaminen	12
Seurakuntien määrärahojen jakomallit.....	12
Seurakuntien määrärahojen jakomallien rakenne	13
Malli 1	13
Malli 2	15
Lisät.....	16
Perustelut lausuntokierrokselle valituille malleille.....	17
Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen mallien yhdistelmät ja laskelmat	23
Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon valmistelu	26
Tavoitteet	26
Tehty valmistelu	26
Nykytilanne	30
Helsingin seurakuntayhtymän talouden kokonaiskuva.....	30
Sisäiset vuokrat.....	30
Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen määrärahajako.....	32
Seurakuntien määrärahojen jakaminen	32
Liitteet	35

Lausuntokierros

Yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt tällä hetkellä käytössä olevista sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista 27.1.2022 (§ 6) olleessa kokouksessaan. Päätös pohjautui Rohkeasti yhdessä -työskentelyssä vuosina 2019–2021 tehtyyn laajaan valmisteluun.

Erityisesti sisäisten vuokrien määräytymistä muutettiin tuolloin merkittävästi niin, että tilan käyttäjältä veloittettava sisäinen vuokra noudattaa kunkin tilaa todellisia kustannuksia. Muutoksen tavoitteena oli läpinäkyvyyden lisääminen ja todellisten kustannusten tekeminen näkyväksi. Kustannusten kohdistaminen käyttäjälle ja niiden näkyväksi tekeminen tukevat myös tilojen vähentämisen ja talouden rakenteiden keventämisen tavoitetta. Ne ovat lisänneet tilojen yhteiskäyttöä. Helsingin seurakuntayhtymän tavoitteena on vähentää tiloja 40 000–45 000 m² vuoteen 2030 mennessä.

Päätöksessään yhteinen kirkkovaltuusto (27.1.2022 § 6) totesi, että ”seurakuntien lausuntojen sekä laadittujen mallinnusten pohjalta on käynyt ilmeiseksi, että sisäisten vuokrien määräytymisperusteita on tarpeellista jatkokehittää vielä tulevien vuosien aikana”. Tämän vuoksi Helsingin seurakuntayhtymässä käynnistettiin kesällä 2022 Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen projekti. Projektin tehtävänä on ollut valmistella seurakuntien määrärahojen jakoperusteet ja sisäisten vuokrien määräytymisperusteet yhteisen kirkkovaltuuston päätöksentekoa varten.

Tällä lausuntokierroksella seurakunnat voivat ottaa kantaa siihen, miten sisäiset vuokrat tulisi laskea ja seurakuntien määrärahat tulisi jakaa vuodesta 2026 eteenpäin. Kirkkojärjestyksen (KJ 3:50) mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen asiassa, joka koskee seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaa sekä seurakuntayhtymän talousarviota. Päätös sisäisten vuokrien laskentaperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista vaikuttaa suoraan näihin molempiin.

Tämä lausuntokierrosmateriaali ei sen sijaan ota kantaa siihen, miten raha tulisi jakaa seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä. Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välistä työnjakoa valmistellaan Työnjaon projektissa, jonka tulosten on tarkoitus valmistua syksyllä 2024. Mikäli perussääntöön on tulossa muutoksia, seurakuntaneuvostot voivat ottaa niihin kantaa mahdollisesti myöhemmin järjestettävällä, perussääntöä käsittelevällä lausuntokierroksella. Seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahaosuudet lasketaan Työnjako-projektissa valmisteltavien päätösten perusteella.

Sekä sisäisten vuokrien määräytymiseen että seurakuntien määrärahojen jakamiseen esitetään erilaisia vaihtoehtoja. Vaihtoehtoja punnitessaan seurakuntaneuvostojen lienee hyvä pohtia sitä, miten erilaiset mallit yhtäältä turvaavat yksittäisten seurakuntien tulevaisuuden toimintaedellytykset ja toisaalta tukevat koko Helsingin seurakuntayhtymän talouden terveen pohjan rakentumista. Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon tulee myös

pystyä tarvittavalla tavalla vastaamaan tässä hetkessä ja lähitulevaisuudessa eteen tuleviin kysymyksiin ja kehityskulkuihin koskien muun muassa kirkon jäsenyyttä ja merkitystä ihmisten elämässä.

Tavoitteena on, että nyt valittavat mallit olisivat käytössä ja käyttökelpoisia useita vuosia. Se mahdollistaa selkeyden ja jatkuvuuden seurakuntien ja koko Helsingin seurakuntayhtymän talouden ja toiminnan suunnittelussa.

Kysymykset

Sisäiset vuokrat:

1. Mikä sisäisten vuokrien malleista olisi mielestänne paras? Millä perusteilla?
2. Miten suhtaudutte muihin esitettyihin sisäisten vuokrien malleihin? Tulisiko malleja kehittää vielä jollain tavalla?
3. Kenelle/keille kirkkojen sisäänpääsymaksuista kertyvät tulot kulujen jälkeen mielestänne kuuluisivat jatkossa ja millä jakosuhteella? Vaikuttaako valittava sisäisten vuokrien malli asiaan?

Seurakuntien määrärahajako:

1. Kumpi seurakuntien määrärahojen jakomalli on mielestänne paras? Millä perusteilla?
2. Miten suhtaudutte toiseen esitettyyn malliin jakaa määrärahat seurakuntien kesken? Tulisiko malleja kehittää vielä jollain tavalla?

Vastaukset kysymyksiin tulee palauttaa Helsingin seurakuntayhtymän kirjaamoon perjantaihin 11.10.2024 mennessä.

Sisäiset vuokrat

Sisäisten vuokrien laskentamallit

Sisäinen vuokra kohdistaa kiinteistöjen käytöstä ja omistamisesta aiheutuneita kustannuksia toimitilojen käyttäjille. Se on väline kustannustietoisuuden kasvattamiseen, tilojen käytön tehostamiseen sekä omaisuudesta huolehtimiseen. Raha ja resurssit eivät sinänsä lisääny Helsingin seurakuntayhtymässä sisäisen vuokran mallin valinnalla. Muutos syntyy erilaisten mallien erilaisesta ohjausvaikutuksesta. Helsingin seurakuntayhtymässä on ollut käytössä sisäisten vuorien järjestelmä eri muodoissaan koko 2000-luvun ajan.

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmä on valmistelussaan käsitellyt useita erilaisia sisäisten vuokrien malleja. Mallien kehittämisessä on huomioitu tulevaisuuden kuva, helsinkiläisten tarpeet ja tilojen vähentämisen tarve. Kaikista malleista on tehty laskelmat sekä hyötyjen ja haittojen arviointi.

Valmistelun tavoitteena on ollut, että sisäisten vuokrien laskentamalli on selkeä, se kohtelee eri tahoja tasapuolisesti ja ottaa huomioon helsinkiläisten tarpeen sekä ohjaa tilojen vähentämiseen.

Yhteinen kirkkoneuvosto on ohjausryhmän esityksestä valinnut kolme sisäisten vuokrien mallia, jotka lähetetään lausuntokierrokselle. Mallit ovat:

- Malli A: Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin (nykyinen malli).
- Malli B: Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin, keskustan suurista kirkoista perittävä sisäinen vuokra on 50 % tilojen todellisista kustannuksista. Osa suurten peruskorjausremonttien (yli 5 milj. euroa) investointikuluista katetaan yhteisesti.
- Malli C: Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöistä sekä kirkkojen toimitilaverkosta ja ylläpidosta päätetään yhteisesti yhteisessä kirkkovaltuustossa, seurakunnilta ei peritä kirkoistaan sisäistä vuokraa.

Kaikki sisäisten vuokrien mallit lasketaan tilojen todellisista kustannuksista. Sisäisiä vuokria valmistellut ohjausryhmä pitää tärkeänä, että erilaisista tiloista tulevat kustannukset ovat edelleen selkeästi nähtävissä. Mallit on kuvattu tarkemmin alla.

Malli A

Malli A vastaa nyt käytössä olevaa sisäisten vuokrien mallia (YKV 27.1.2022 § 6). Siinä **sisäinen vuokra perustuu tiloista tuleviin todellisiin kustannuksiin.**

Helsingin seurakuntayhtymän sisäiset vuokrat määräytyvät kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttökulut, kertakulut ja poistot) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin.

Sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella.

Investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kertaluonteiset kulut kohdistetaan sisäisiin vuokriin erillisten jaksotusperiaatteiden mukaisesti (liitteenä). Käyttömenoja ja poistoja ei jaksoteta, vaan ne kohdistetaan kokonaisuudessaan yksittäisen vuoden sisäisiin vuokriin.

Tilanteessa, jossa tietyistä toimitilasta ei ole käytettävissä toissavuoden 12 kuukauden kustannustoteutumia, veloitetaan sisäinen vuokra tiedossa olevan toteutuman perusteella.

Sisäisiin vuokriin ei kohdisteta erillisiä indeksikorotuksia.

Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra määräytyy todellisten vuokrakulujen suuruisena, lisättynä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

Kirkon sisäänpääsymaksusta kertyvät tulot tulevat täysimääräisesti sille seurakunnalle, jonka käytössä kyseinen kirkko on.

Malli B

Malli B vastaa perusperiaatteeltaan mallia A, mutta eroaa siitä kahdelta osin. Alla olevia poikkeuksia lukuun ottamassa mallissa B seurataan mallin A kirjauksia.

1) Keskustan suurten kirkkojen sisäinen vuokra

Mallissa B keskustan suurista, kansallisesti merkittävistä kirkoista ei veloiteta täyttä sisäistä vuokraa. Keskustan suurten kirkkojen sisäinen vuokra määräytyy alla esitetyllä tavalla.

- Keskustan suuria kirkkoja ovat Tuomiokirkko, Johanneksen kirkko, Tempeliahaukion kirkko ja Kallion kirkko.
- Seurakunnilta, joiden alueella keskustan suuret kirkot ovat, veloitetaan kyseisten kirkkojen sisäisistä vuokrista 50 %.
- Ylijäävä 50 % veloitetaan koko yhtymän kehysten kohdasta Muut (sis. esim. tarveharkintaisen määrärahan).

- Kaikkien kirkkojen sisäänpääsymaksuista kertyvien tulojen kanssa menetellään samoin kuin mallissa A.

2) Suuret remontit

Osa suurten peruskorjausremonttien (yli 5 milj. euroa) investointikuluista katetaan yhteisesti. Suurten remonttien kulujen kattaminen yhteisesti koskee kaikkia tiloja, ei vain keskustan suuria kirkkoja. Yli 5 milj. euroa maksavan remontin poistot jakautuvat seuraavasti:

- Tilan käyttäjä maksaa poistoista 70 %.
 - Jos tilassa on useita käyttäjiä, 70 % poistoista jakautuu kaikille käyttäjille käytössä olevien neliöiden suhteessa.
- Loput 30 % jaetaan sisäisessä käytössä olevien neliöiden suhteessa kaikille (myös kyseisen tilan käyttäjä).
- Yllä esitetty jako koskee koko poistosummaa, ei vain 5 milj. euron ylittävää osuutta poistoista.

Malli C

Mallissa C yhteinen kirkkovaltuusto päättää Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöistä sekä kirkkojen toimitilaverkosta ja niiden ylläpidosta. Seurakunnilta ei tällöin veloiteta kirkoistaan sisäistä vuokraa. Seurakuntien käytössä olevien kirkkojen todelliset kustannukset vähennetään kaikille seurakunnille osoitetusta määräraahakehyksestä ennen kuin määräraha jaetaan seurakuntien kesken. Mikäli yhteisten palveluiden käytössä on kirkkokäytössä olevia kirkkokiinteistöjä, niiden todelliset kustannukset vähennetään yhteisille palveluille osoitetusta määräraahakehyksestä ennen määrärahan jakamista yhteisten palveluiden osastoille. Vastaavasti yhteisten palveluiden osastolta, jonka käytössä kirkkokiinteistö on, ei peritä kirkosta sisäistä vuokraa.

Kirkkokiinteistö on rakennus, jonka rakentamisesta on päätetty kirkkolain (KL 3:21) määräämässä järjestyksessä.

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaisella seurakunnalla tulee olla kirkko. Tuomiokapitulin luvalla seurakunta voi käyttää kirkkonaan toisen seurakunnan tai muun yhteisön kirkkoa. Jos samalla alueella toimii kielen perusteella kaksi seurakuntaa, näillä voi olla yhteinen kirkko. (KJ 3:52) Seurakunnan kirkon käytöstä päättää kirkkoherra yhdessä seurakuntaneuvoston kanssa, ja kirkon käyttöä valvoo kirkkoherra. (KJ 3:53)

Kirkkokiinteistöjä ja niiden kokonaisuutta hallinnoi yhteisen kirkkoneuvoston alainen toimielin kiinteistö- ja tilankäyttöstrategioiden mukaisesti. Seurakunnat ovat edustettuina toimielimessä. Toimielin vastaa kirkkorakennuksiin liittyvän päätöksenteon valmistelusta. Kirkkojärjestyksen mukaisesti (KJ 3:50) seurakuntaneuvostolle varataan tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen asiassa, joka koskee seurakunnan toiminnassa käytettävää rakennusta.

Muiden tilojen sisäisten vuokrien osalta seurataan mallin A kirjauksia.

Mallissa C kirkkojen sisäänpääsymaksuista kertyvät tulot esitetään jaettavaksi seurakuntien kesken seuraavasti:

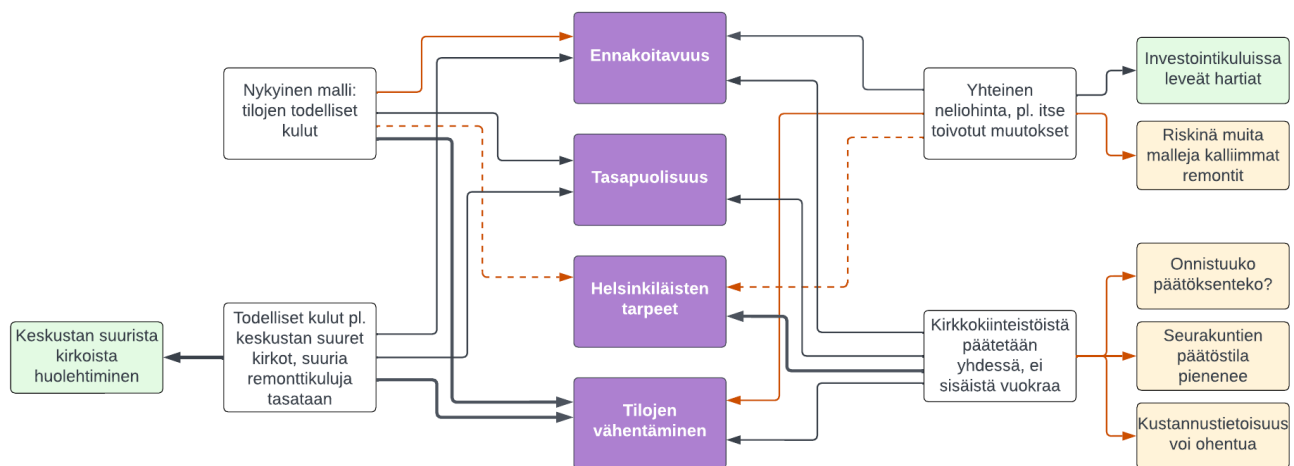
- Tulonhankkimisesta aiheutuvat kustannukset korvataan täysimääräisesti sille seurakunnalle, jonka käytössä on kirkko, josta tulot kertyvät
- Jäljelle jäävä nettotulo jakautuu seuraavasti:
 - Tuloa hankkiva seurakunta saa tuloista 50–60 %.
 - 40–50 % tuloista jaetaan muille seurakunnille jäsenmäärän suhteessa.

Perustelut lausuntokierrokselle valituille malleille

Erilaisten sisäisten vuokrien mallien kehittämisessä on huomioitu tulevaisuuden kuva, helsinkiläisten tarpeet sekä tilojen vähentämisen tarve.

Valmistelun aikana sisäisiä vuokria on lähestytty kolmesta erilaisesta lähtökohdasta: 1) tilan käyttäjältä veloitetaan tilasta sisäistä vuokraa, joka noudattaa tilan todellisia kustannuksia, 2) tilan käyttäjältä veloitetaan tilasta sisäistä vuokraa, joka perustuu kaikille Helsingin seurakuntayhtymän tiloille laskettuun yhteiseen neliöhintaan sekä 3) tiloista päätetään yhteisesti, jolloin tilan käyttäjältä ei veloiteta tilastaan sisäistä vuokraa.

Kaikista erilaisista malleista on tehty hyötyjen ja haittojen arviointi. Hyötyjä ja haittoja on tarkasteltu suhteessa valmistelulle asetettuihin tavoitteisiin, Kirkko Helsingissä -strategiaan sekä Helsingin seurakuntayhtymän keskeisiin riskeihin.

Kuva 1: Erilaisten sisäisten vuokrien mallien hyödyt ja haitat. Hyödyt on kuvattu mustilla viivoilla ja haitat punaisilla viivoilla.

Asian valmisteluun liittyen keväällä 2024 on kuultu luottamushenkilöitä, kirkkoherroja ja yhtymän johtoa. Sisäisten vuokrien osalta kannatusta saivat sekä nykyinen malli, jossa sisäiset vuokrat lasketaan tilan todellisten kustannusten perusteella, että malli, jossa kirkkorakennuksista päätetään yhteisesti, eikä seurakunnailta veloiteta niistä sisäistä vuokraa. Näiden lisäksi toivottiin suurten remonttikustannusten jakamista isommille harteille. Lisäksi

vastauksissa nousi esille tarve yhteiseen kiinteistö- ja tilastrategiaan sekä kysymys seurakunnan päätösvallasta suhteessa tiloihin, erityisesti kirkkoihin.

Kevään 2024 kuulemiskierroksen sekä hyötyjen ja haittojen arvioinnin perusteella lausuntokierrokselle on valittu kaksi mallia, joissa tilan käyttäjältä veloitetaan sisäistä vuokraa tiloista tulevien todellisten kustannusten mukaisesti sekä malli, jossa tiloista päätetään yhteisesti. Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon ohjausryhmä näkee, että valitut mallit täyttävän parhaiten erilaiset, sisäisten vuokrien kehittämislle asetetut tavoitteet.

Sisäisten vuokrien **mallit, joissa tilan käyttäjältä veloitettu sisäinen vuokra pohjautuu tilojen todellisiin kuluihin** (mallit A ja B), tukevat kustannustietoisuutta tiloista tulevien kulojen osalta. Näin ne vastaavat suoraan todellisten kustannusten näkyväksi tekemisen tarpeeseen. Se puolestaan tukee tilojen vähentämisen tavoitetta. Tämä on ollut keskeinen peruste nykyisen sisäisten vuokrien laskentatavan (malli A, Sisäinen vuokra perustuu tiloista tuleviin todellisiin kustannuksiin) käyttöön ottamiseen. Se on myös johtanut tiloista luopumisiin ja niiden yhteiskäyttöön.

Nykyisessä sisäisten vuokrien mallissa on kuitenkin todettu olevan myös joitain merkittäviä haittoja. Isojen remonttien poistojen sisällyttämisestä täysimääräisenä tilan käyttäjän sisäiseen vuokraan on seurannut tilanteita, joissa seurakunta on päättänyt luopua juuri korjatusta tilasta, kun sen korjauksen kustannukset alkavat näkyä seurakunnan sisäisessä vuokrassa. Turhien tai liian suurten remonttien tekeminen ei ole kestävää taloudellisesti tai ympäristön näkökulmasta. Korjauksesta tulevat poistot ja muut tilasta tulevat kustannukset eivät myöskään poistu, niin kauan kuin tila on Helsingin seurakuntayhtymän hallussa. Ne vain siirtyvät kiinteistöosastolle yhteisiksi kuluiksi.

Nykyisen sisäisten vuokrien laskentatavan on koettu olevan ennakoimaton. Ennakoimattomuutta on lisännyt samaan aikaan uuden sisäisten vuokrien laskentatavan käyttöön ottamisen kanssa tapahtunut poistoajan muutos vuoden 2022 alusta lukien (useat poistoajat lyhenivät aiemmasta tasostaan, kirkkohallituksen suositusten mukaisesti). Nykyinen sisäisten vuokrien laskentatapa on otettu käyttöön vuoden 2023 alussa. Ennakoimattomuuden kokemus voi siis ainakin osin liittyä laskentatavan vaihtumiseen ja siitä seuranneisiin muutoksiin, jotka tasaantuvat ajan kuluessa.

Lisäksi tilamäärärahan poistaminen vuoden 2023 alusta (YKV 9.12.2021 § 108) on johtanut tilanteeseen, jossa seurakuntien, joissa on paljon ja/tai suuria kirkkosaleja, toimintaan käytettävissä olevan rahan määrä on vähentynyt selvästi. Erityisesti tämä koskee Tuomiokirkkoseurakuntaa.

Mallissa B (*Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin, keskustan suurista kirkkoista perittävä sisäinen vuokra on 50 % tilojen todellisista kustannuksista. Osa suurten peruskorjausremonttien investointikuluista katetaan yhteisesti.*) on pyritty ratkaisemaan keskeisiä mallin A haittoja kuitenkin niin, että mallin A tuottama kustannustietoisuus säilyisi mahdollisimman pitkälti.

Keskustan suurten kirkkojen sisäisten vuokrien huojennus helpottaa keskustan seurakuntien tilannetta. Keskustan suuret kirkot ovat sekä kooltaan suuria että kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Niistä huolehtimisella on selkeä kaupunkikuvallinen arvo. Näistä kirkoista Helsingin seurakuntayhtymä ei tule luopumaan missään tilanteessa.

Keskustan suuret kirkot ovat seurakunnilleen kalliita pitää. Kun sisäisten vuokrien taso lasjetaan niissä puoleen, seurakunnan hoidettavaksi jäävä sisäinen vuokra on lähellä muiden kirkkojen sisäisten vuokrien keskiarvoa. 50 % huojennus keskustan suurten kirkkojen sisäisiin vuokriin on myös sama, jota käytetään yhteisen kirkkovaltuuston vuosille 2024–2025 osoittamassa tasapainotuslisämäärärahassa (YKV 27.04.2023 § 38).

Suurten remonttien poistojen tasaaminen kaikkien toimijoiden kesken puolestaan tasaa suurista peruskorjausremonteista tilan käyttäjälle tulevaa kustannuspainetta. 5 milj. euron raja on valittu niin, että peruskorjausremontit pääosin ylittävän sen. Pienemmän ylläpito- tai huoltokorjaukset jäävät puolestaan pääosin sen alle.

Suuri osa Helsingin kirkoista on rakennettu vuosien 1950 ja 1990 välillä, ja täten ne ovat parhaassa peruskorjausiässä. Monet Helsingin seurakunnista ovat tulevina vuosina tilanteessa, jossa tiloissa on merkittäviä korjaustarpeita. Suurten korjausten kustannusten tasaamisen voi myös olettaa ehkäisevän tilanteita, joissa seurakunnat päätyvät kustannussyistä luopumaan juuri korjatuista tiloistaan.

Malli C lähestyy tiloista tulevien todellisten kustannusten kattamista hyvin erilaisesta näkökulmasta. Siinä **kaikista Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöistä päätetään yhteisesti, eivätkä seurakunnilta veloiteta käytössään olevista kirkoista sisäistä vuokraa**. Kirkkolain ja Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön mukaan seurakuntayhtymä omistaa kaikki seurakuntien käytössä olevat tilat ja kiinteistöt. Tämän vuoksi niistä on myös mahdollista päättää yhteisesti.

Malli C mahdollistaa nykyistä paremmin kirkkokiinteistöjen kokonaisuuden tarkastelemisen ja siitä päättämisen. Tällöin kirkkokiinteistöjen kehittämistä sekä niiden mahdollista vähentämisen ja jäljelle jäävien tilojen sijoittumisen tarkastelua on mahdollista tehdä kokonaisuudesta käsin. Näin helsinkiläisten tarpeet tulevat huomioitua entistä paremmin. Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöjen kokonaisuutta voi myös peilata Helsingin kaupungin kehityksen trendeihin ja suunnitelmiin.

Malli tuo ennakoitavuutta seurakuntien taloudenpitoon, kun niiltä veloitettavien sisäisten vuokrien osuus vähentyy selkeästi. Toisaalta kaikki seurakunnat vastaavat kaikkien Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöjen kuluista yhteisesti. Tällöin kirkkokiinteistöihin tehtävät remontit ja investoinnit vähentävät kaikkien seurakuntien toimintaan käytettävän rahan määrää.

Mallissa C on myös merkittäviä haittoja ja riskejä. Kirkkojärjestyksen mukaan kirkkoherra ja seurakuntaneuvosto päättävät kirkkojen käytöstä. Malli, jossa kirkkokiinteistöistä päätetään yhdessä samalla, kun kirkkoherra ja seurakuntaneuvosto päättävät kirkon käytöstä, voi tuoda turhaa jännitettä seurakunnan toiminnan ja yhteisen päätöksenteon välille. Suurena

riskinä voi ylipäättään pitää yhteisen päätöksenteon onnistumista. Sen tulisi samaan aikaan vastata sekä helsinkiläisten ja kaupungin kehityksen tuomaan tarpeeseen että tilojen vähentämisen ja talouden tervehdyttämisen tarpeeseen. Mallissa C kirkon käyttäjän kustannustietoisuus voi myös ohentua, kun käyttäjän ei tarvitse huolehtia kirkon ylläpitämisestä ja korjaamisesta tulevista kuluista.

Seurakuntien kirkkokiinteistöt ovat hyvin erilaisia, mikä luo seurakuntien välille epätasa-arvoa tässä mallissa. Osa kirkoista on monitoimitiloja, joiden lisäksi seurakunta ei tarvitse muuta tilaa. Toisissa seurakunnissa kirkkorakennuksen muokkaaminen monitoimiseksi on hyvin vaikeaa, jolloin seurakunta tarvitsee kirkkonsa lisäksi muitakin tiloja. Mallin C keskeisenä tavoitteena on se, että kirkkojen toimitilaverkoston kokonaisuudesta olisi mahdollista päättää yhdessä. Tällöin koko kirkkokiinteistöstä tulee voida päättää yhdessä. Vain niin on mahdollista saada aikaan mallilla haettuja hyötyjä. Valmistelun keskeisenä periaatteena on, että kustannukset seuraavat päätöksentekoa. Tästä seuraa se, että seurakunnat maksavat yhteisesti kirkkokiinteistöistä kokonaisuudessaan tulevat kulut.

Lausuntokierrosmateriaalin lähtiessä lausuntokierrokselle yhteinen kirkkovaltuusto ei ole vielä käsitellyt Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistö- ja tilankäyttöstrategioita. Yhteiselle kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi esitetyssä tilankäyttöstrategian luonnoksessa todetaan sisäisistä vuokrista seuraavasti: "Yhtymän kaikista tiloista peritään sisäistä vuokraa erikseen päätettävän vuokrajärjestelmän mukaisesti. Sisäisten vuokrien järjestelmä kytkee yhteen yhtymän tilastrategian ja kiinteistöstrategian. Periaatteet voivat olla erilaisia eri tilatyypin osalta. Vuokrajärjestelmä kuvaa kiinteistön omistamisen ja tilojen käytön suhdetta ja vastuiden jakoa. Se ohjaa myös tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen tilankäyttöön. Vuokrajärjestelmä auttaa päättäjiä ja muita toimijoita ymmärtämään todellisten tilakustannusten tasoa ja niiden suhdetta kaikkeen muuhun rahan käyttöön."

Kaikkien ylläesiteltyjen sisäisten vuokrien mallien voi nähdä olevan linjassa yhteisen kirkkovaltuuston yhteiselle kirkkovaltuustolle esittämien strategioiden kanssa. Jokainen niistä pohjautuu todellisiin tiloista tuleviin kustannuksiin ja niiden näkyväksi tekemiseen. Omistajan ja käyttäjän osalta kaikissa malleissa tilojen omistajana on seurakuntayhtymä ja käyttäjänä seurakunta. Se, miten tätä käytännössä toteutetaan, vaihtelee mallien A ja B sekä C välillä: malleissa A ja B seurakunnat päättävät itsenäisesti käyttämistään tiloista, mutta myös maksavat niistä tulevat kulut. Mallissa C yhteinen kirkkovaltuusto päättää omistamistaan kirkkokiinteistöistä ja myös kuluista huolehditaan yhteisesti. Sen kautta, että tiloihin liittyvä päätösvalta ja kustannukset kulkevat käsi kädessä, kaikki mallit ohjaavat tehokkaaseen tilojen käyttämiseen.

Lisäksi valmistelussa on ollut esillä malleja, joissa **sisäinen vuokra perustuu yhteiseen, todellisten kulujen pohjalta laskettuun neliöhintaan** (sisäisessä käytössä olevien tilojen kulut jaetaan niiden neliömäärällä). Myös tätä mallia kannatettiin keväällä 2024 olleessa Howspace-työskentelyssä ja seurakuntaneuvostoille tehdyssä kyselyssä. Tällaisten mallien hyötynä on niiden tuoma ennakoitavuus sekä laajemmat hartiat remonttikulujen kattamiseen.

Haittana neliöhintaan pohjautuvassa sisäisten vuokrien järjestelmässä on tiloihin liittyvän kustannustietoisuuden vähentyminen, mikä lisää riskiä sekä kalliimpiin remontteihin että tilojen vähentämisen tavoitteen epäonnistumiseen. Kaikille tiloille yhteinen neliöhinta ei huomioi tilan kuntoa, eikä näin kannusta toimimaan tiloissa, joissa on jo enemmän käytön jälkiä.

Malli voi myös kannustaa seurakuntia luopumaan tiloista, joiden sisäinen vuokra nousee merkittävästi suhteessa niiden todellisiin kustannuksiin (esimerkiksi pienet kerhotilat). Tämä voi johtaa siihen, että samalla, kun neliöiden määrä vähenee, tiloista tulevien kulujen määrä pysyy kuitenkin aiemmalla, korkeammalla tasollaan. Tämä nostaa jäljelle jäävien tilojen neliövuokraa. Näiden syiden vuoksi lausuntokierrokselle ei ole valittu sisäisten vuokrien mallia, joka perustuisi yhteiseen neliöhintaan.

Aiemmin käytössä olleen tilamäärärahan kautta seurakunnille on korvattu niiden käytössä olevien sakraalitulojen (pääsääntöisesti kirkkosalit) sisäinen vuokra. **Sakraalitulojen huomiointi** ja niistä veloitettavien sisäisten vuokrien poistaminen on ollut esillä myös vuosina 2023–2024 tehdyssä valmistelussa. Tämä tasoittaisi tilannetta eri seurakuntien ja niiden erilaisten kirkkojen välillä. Sakraalitulojen sisäisten vuokrien poistaminen ei kuitenkaan tue tilojen vähentämisen tavoitteen toteuttamista. Se myös vähentää kustannustietoisuutta tilojen osalta. Sakraalitulojen määrittelyn on aiemmin koettu olevan hieman epäselvää ja epämääräistä. Näiden syiden vuoksi myöskään sitä ei ole valittu lausuntokierrokselle.

Sekä Howspace-työskentelyssä että yhteisen kirkkovaltuuston keskusteluissa on noussut esille kysymys **korjausrahaston** perustamisesta. Hallinnollinen (korjaus)rahasto, jota ehdotetaan, ei ole hyvän kirjanpitoivan mukainen, ja kirkossa niistä on luovuttu 2000-luvun alun jälkeen. Korjausrahaston tarkoitus toteutuu osana Helsingin seurakuntayhtymän taloussuunnittelua, talousarvioita ja tilinpäätöksiä. Kiinteistöjen korjaustarve huomioidaan seurakuntayhtymän vuotuisessa ja pitkäaikaisessa taloussuunnittelussa, joka perustuu kokonaistalouden kantokykyyn. Samalla huomioon otetaan seurakuntayhtymän omistuksessa olevan kiinteistö- ja asuntokannan vuokra- ja myyntituotot ja rahamääräisten sijoitusten tuotot. Rahaston pääoman kerryttäminen veisi vuosia. Sen hallinnointi lisäisi myös seurakuntayhtymän jo ennestään monipolvista päätöksentekoa. Näiden syiden vuoksi lausuntokierrokselle ei lähetetä korjausrahastoa koskevaa esitystä.

Seurakuntien määrärahojen jakaminen

Seurakuntien määrärahojen jakomallit

Seurakuntayhtymä jakaa sen alueelta kerättävät kirkollisverotulot seurakunnille ja seurakuntien seurakuntayhtymän perussäännössä sopimaan yhteiseen työhön toimintaa, palkkoja ja tiloja varten. Nykyinen seurakuntien määrärahojen jakotapa (edellinen YKV:n päätös liitteenä), jossa huomioidaan seurakuntien jäsenten lisäksi seurakuntien alueella asuvat ihmiset, on ollut käytössä Helsingin seurakuntayhtymässä 2010-luvun alkuvuosilta.

Erilaisten määrärahojen jakomallien valmistelu on lähtenyt liikkeelle Helsingin seurakuntien tulevaisuuden kuvasta, helsinkiläisten tarpeista ja tasapuolisuudesta suhteessa erilaisiin seurakuntiin. Malleista on tehty laskelmat sekä hyötyjen ja haittojen arviointi.

Valmistelun tavoitteena on ollut, että nyt valittava jakomalli on selkeä ja tasapuolinen, se vastaa helsinkiläisten ja tämän ajan tarpeisiin sekä tukee Kirkko Helsingissä -strategiaa. Kirkkolain (KL 3:18) mukaan kukin seurakunta päättää itsenäisesti sille talousarviokehityksessä osoitettujen varojen käytöstä.

Yhteinen kirkkoneuvosto on ohjausryhmän esityksestä valinnut kaksi seurakuntien määrärahojen jakomallia, jotka lähetetään lausuntokierrokselle. Mallit ovat:

- **Malli 1**

- Perusosa
 - 100 % jäsenet
- Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus
 - Diakoninen tarve
 - Kirkko Helsingissä -strategia
- Lisät
 - Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä
 - Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä
 - Vieraskielisen työn lisä

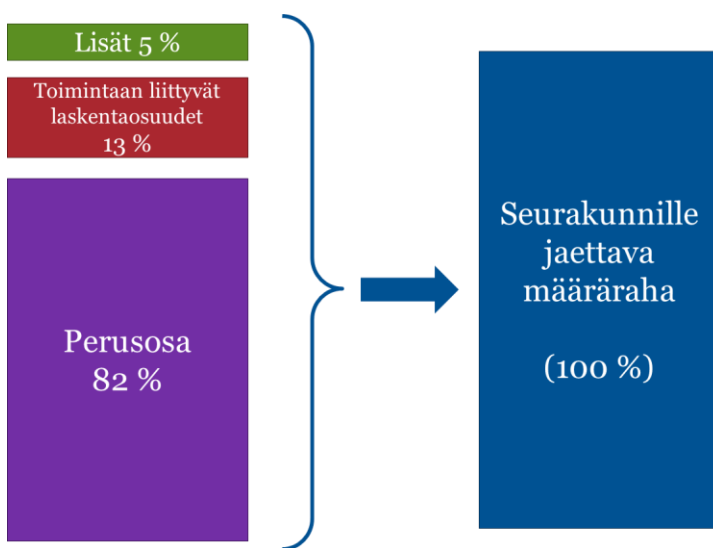
- **Malli 2**

- Perusosa
 - 70 % jäsenet ja 30 % alueella asuvat
- Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus
 - Rippikoulun käyneet
 - Toimitukset
 - Kirkko Helsingissä -strategia
- Lisät
 - Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä
 - Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä
 - Vieraskielisen työn lisä

Seurakuntien määrärahojen jakomallien rakenne

Esitettävät määrärahojen jakomallit rakentuvat kolmen elementin kautta. Ne ovat perusosa, toiminnan perusteella laskettava osa sekä lisät. Jokaiselle elementille on määritelty oma suhteellinen osuutensa, jonka pohjalta elementtien koko määräytyy kaikissa erilaisissa seurakuntien määrärahojen jakomalleista. Eri elementtien suhteelliset osuudet kokonaismäärärahasta ovat seuraavat:

- Perusosa 82 %
- Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus 13 %
- Lisät 5 %

Kuva 2: Seurakuntien määrärahojen jakomallien eri elementtien suhteelliset osuudet.

Molempien mallien laskennassa käytettävät luvut pohjautuvat kirkon omiin jäsentilastotietoihin (Kirjuri) tai Tilastokeskuksen tietoihin.

Malli 1

Perusosa

Mallissa 1 perusosa lasketaan puhtaasti seurakunnan jäsenmäärän perusteella. Tällöin jokainen seurakunta saa perusosasta suhteellista jäsenmääräänsä vastaavan osuuden.

Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus

Toiminnan perusteella muodostuvassa määrärahaosuudessa huomioidaan alueen diakoninen tarve ja Kirkko Helsingissä -strategia.

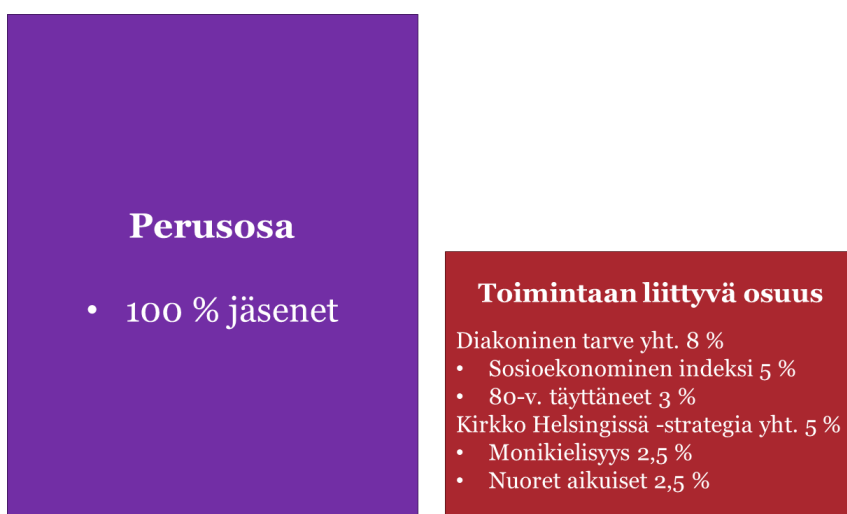
Diakonisen tarpeen määrärahaosuus muodostuu Helsingin kaupungin käyttämää sosioekonomista indeksiä vastaavista tiedoista sekä alueella asuvista 80-vuotta täyttäneistä henkilöistä. Sosioekonominen indeksi lasketaan alueella asuvien pienituloisissa asutokunnissa olevien henkilöiden, työttömien ja matalasti koulutettujen keskiarvona.

Sosioekonomisessa indeksissä käytettävien tekijöiden tietolähteenä on Helsingin kaupungin alueelliset tilastot, jotka on tuotettu Tilastokeskuksen tiedoista. 80-vuotta täyttäneiden alueella asuvien lukumäärät ovat Helsingin seurakuntayhtymän Tilastokeskukselta hankkimasta seurakuntien alueiden väestöaineistosta. Aineistoista käytetään viimeisimpiä saatavilla olevia vuositietoja.

Kirkko Helsingissä -strategian osuuden osalta sovelletaan kulloinkin voimassa olevan Kirkko Helsingissä -strategian painopisteitä. Nyt meneillään olevalla strategiakaudella (2024–2027) Kirkko Helsingissä -strategian osuuden muodostavat monikielisyys ja nuoret aikuiset. Niiden osalta huomioidaan seurakunnan alueella asuvista muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat henkilöt sekä 15–29-vuotiaat suomen kieltä ja pohjoismaisia kieliä puhuvat henkilöt. Tietolähteenä näissä molemmissa on Tilastokeskuksen Helsingin seurakuntayhtymälle tuottama seurakuntien alueella asuvien väestöaineisto.

Mallissa 1 toiminnan perusteella muodostuvan osuuden eri osien suhteelliset painoarvot ovat seuraavat:

- Diakoninen tarve yhteensä 8 %
 - Sosioekonomista indeksiä vastaavat tiedot 5 %
 - 80-vuotta täyttäneet alueella asuvat 3 %
- Kirkko Helsingissä -strategia yhteensä 5 %
 - Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat seurakunnan alueella asuvat 2,5 %
 - 15–29-vuotiaat seurakunnan alueella asuvat 2,5 %.

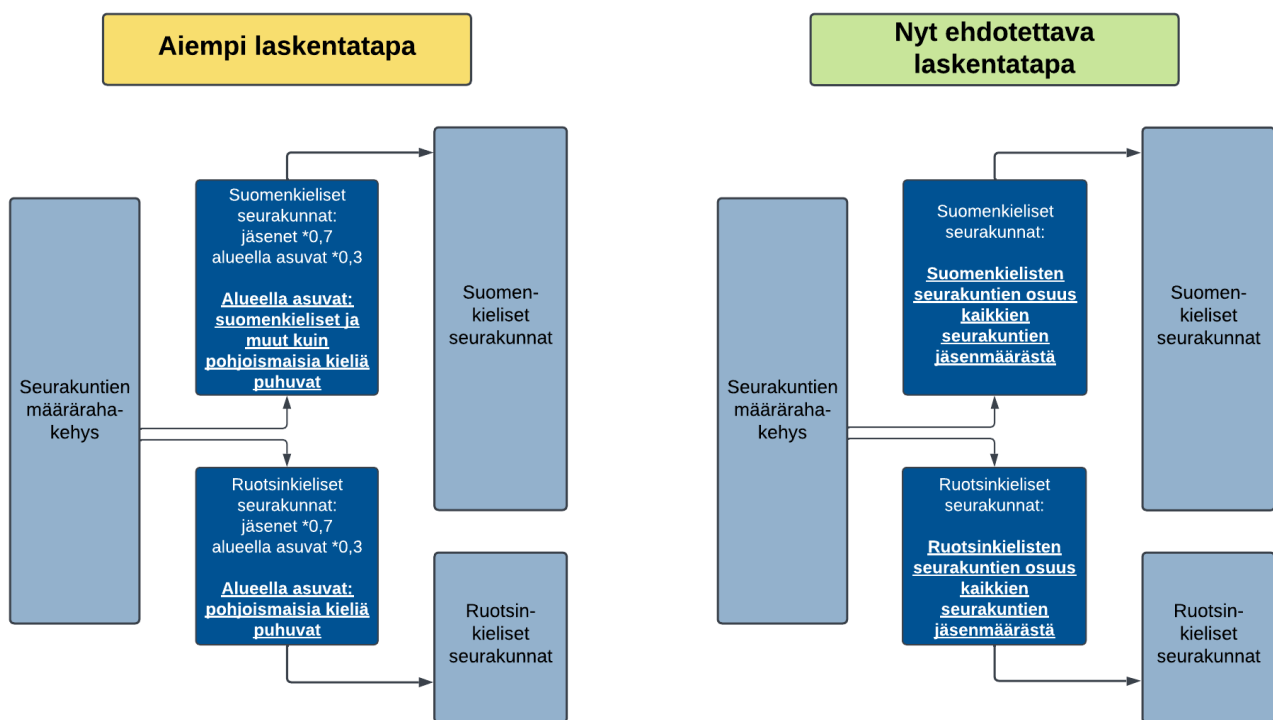
Kuva 3: Seurakuntien määrärahojen jakaminen, malli 1.

Malli 2

Perusosa

Mallissa 2 perusosa lasketaan kuten nykyisinkin eli 70 % siitä lasketaan seurakunnan jäsenmäärän perusteella ja 30 % alueella asuvien perusteella.

Suomen- ja ruotsinkielisille seurakunnille jaettavat määrärahaosuudet lasketaan kuitenkin samassa suhteessa suomen- ja ruotsinkielisten seurakuntien jäsenmäärien kanssa.

Kuva 4: Alueella asuvien laskentatavan muutos.

Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus

Mallissa 2 toiminnan perusteella muodostuvassa määrärahaosuudessa huomioidaan kussakin seurakunnassa rippikoulun käyneiden määrä, kasteiden ja hautaan siunaamisten määrä sekä Kirkko Helsingissä -strategia.

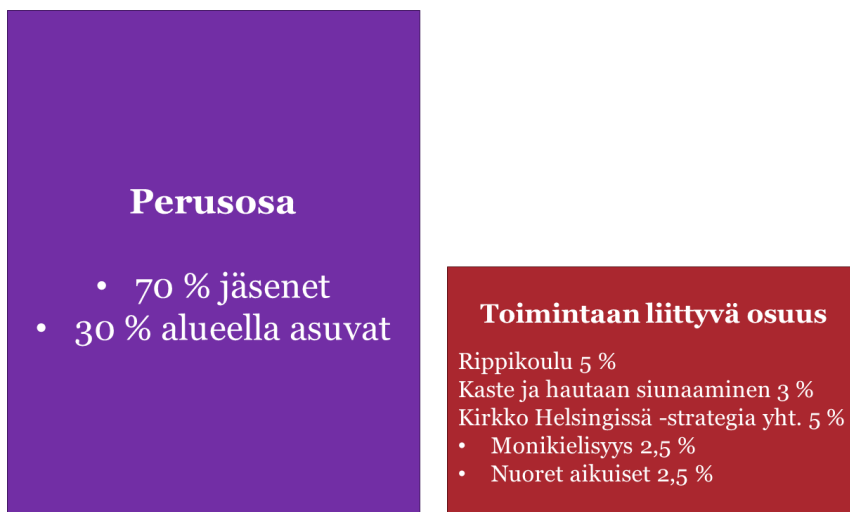
Rippikoulun käyneiden määrän muodostavat iästä riippumatta edellisenä vuonna kunkin Helsingin seurakunnan järjestämiin rippikouluihin osallistuneet Helsingin seurakuntien jäsenet (myös rippikoulussa seurakuntiin liittyneet). Kasteiden määrää lasketaan iästä riippumatta edellisenä vuonna kuhunkin Helsingin seurakuntaan kastettujen mukaan. Hautaan siunaamisten määränä käytetään edellisenä vuonna seurakunnassa kuolleiden jäsenten määrää.

Tiedot saadaan kirkon jäsentilastoista (Kirjuri). Tietoina käytetään viimeisimpiä vuositietoja (esimerkiksi vuonna 2026 käytetään vuoden 2024 tietoja).

Samoin kuin mallissa 1, myös mallissa 2 Kirkko Helsingissä -strategian osuuden osalta sovelletaan kulloinkin voimassa olevan Kirkko Helsingissä -strategian painopisteitä. Nyt meillä on olemalla strategiakaudella (2024–2027) Kirkko Helsingissä -strategian osuuden muodostavat monikielisyys ja nuoret aikuiset. Niiden osalta huomioidaan seurakunnan alueella asuvista muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat henkilöt sekä 15–29-vuotiaat suomen kieltä ja pohjoismaisia kieliä puhuvat henkilöt. Tietolähteenä näissä molemmissa on Tilastokeskuksen Helsingin seurakuntayhtymälle tuottama seurakuntien alueella asuvien väestöaineisto.

Mallissa 2 toiminnan perusteella muodostuvan osuuden eri osien suhteelliset painoarvot ovat seuraavat:

- Rippikoulun käyneet seurakunnan jäsenet 5 %
- Toimitukset (kaste ja hautaan siunaaminen) 3 %
- Kirkko Helsingissä -strategia yhteensä 5 %
 - Muut kuin suomea tai ruotsia puhuvat seurakunnan alueella asuvat 2,5 %
 - 15–29-vuotiaat seurakunnan alueella asuvat 2,5 %.

Kuva 5: Seurakuntien määrärahojen jakaminen, malli 2.

Lisät

Molemmissa malleissa lisäksi ehdotetaan Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisää, ruotsinkielisten seurakuntien erityislisää ja vieraskielisen työn lisää. Nämä ovat samat kuin nykyisissäkin seurakuntien määrärahojen jakoperusteissa.

Lisien suhteelliset osuudet ovat:

- Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä 2,5 %
- Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä 2 %
- Vieraskielisen työn lisä 0,5 %

Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä

Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisän määräksi ehdotetaan 2,5 % seurakunnille jaettavasta määrärahasta. Se lasketaan kaikkien (myös ruotsinkielisten) seurakuntien määrärahaosuudesta.

Valittavasta sisäisten vuokrien mallista riippuen Tuomiokirkkoseurakunta voi saada tämän lisäksi kompensatiota Tuomiokirkon (sisäisten vuokrien malli B) tai kaikkien sen alueella olevien kirkkojen (sisäisten vuokrien malli C, koskee kaikkien seurakuntien kirkkoja) sisäistä vuokrista.

Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä

Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisäksi ehdotetaan 2 % seurakunnille jaettavasta määrärahasta. Tämä osuus jaetaan ruotsinkielisten seurakuntien kesken siten, miten kussakin mallissa määrärahojen jakamisesta määrätään.

Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisän määrässä on huomioitu alueella asuvien laskentatavan muutos (s. 14) sekä Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisän laskentatavan muutos (s. 16).

Vieraskielisen työn lisä

Vieraskielisen työn lisäksi ehdotetaan 0,5 % seurakunnille jaettavasta määrärahasta. Vieraskielisen työn lisä osoitetaan niille seurakunnille, jotka toimivat vieraskielisten ryhmien kotipesäseurakuntina. Kukin kotipesäseurakunta saa 0,1 % määrärahaosuuden jokaisesta siinä toimivasta vieraskielisestä ryhmästä.

Perustelut lausuntokierrokselle valituille malleille

Valmistelussa seurakuntien määrärahojen jakamista on lähestytty erilaisista näkökulmista. Erilaisten seurakuntien määrärahojen jakomallien kehittämisessä on huomioitu Helsingin seurakuntien tulevaisuuden kuva, helsinkiläisten tarpeet ja tasapuolisuus suhteessa erilaisiin seurakuntiin.

Malleista on tehty hyötyjen ja haittojen arviointi, jossa hyötyjä ja haittoja tarkastellaan suhteessa valmistelulle asetettuihin tavoitteisiin, Kirkko Helsingissä -strategiaan sekä Helsingin seurakuntayhtymän keskeisiin riskeihin.

Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnan eroavat toisistaan kokonsa ja alueensa väestörakenteen puolesta. Seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden valmistelussa on pyritty siihen, että ne vastaisivat erilaisille seurakunnille kirkon perustyöstä muodostuviin kustannuksiin ja yhteisiin strategisiin tavoitteisiin. Kirkon ydintoiminnan huomioiminen nähtiin tärkeäksi myös kevään 2024 kuulemiskierroksella, jossa kuultiin kirkkoherroja ja luottamushenkilöitä seurakuntien määrärahojen jakamisen valmisteluun liittyen.

Erityisesti seurakuntaneuvostojen vastauksissa yhtenä tärkeänä keinona seurakuntien perustyön huomioimiseen pidettiin erilaisia toiminnan pohjalta laskettavia määrärahaosuuksia. Tällaisia on molemmissa seurakuntien määrärahajakomalleissa.

Molemmissa nyt ehdotettavissa seurakuntien määrärahojen jakomalleissa pyritään huomioidaan erilaisille seurakunnille niiden ydintoiminnasta tulevia kustannuksia. Keinot tähän pääsemiseksi ovat niissä kuitenkin erilaiset.

Mallissa 1 lähtökohdانا on, että **määrärahojen jakaminen perustuu suurelta osin seurakuntien jäsenmäärään** (perusosa: 100 % jäsenet). Tämä on yleisin eri seurakuntayhtymissä käytössä oleva määrärahojen jakotapa. Jäsenmäärään perustuva jakotapa sai jossain määrin kannatusta myös kevään 2024 Howspace-työskentelyssä sekä seurakuntaneuvostojen kyselyssä.

Nykyinen tapa jakaa seurakuntien määrärahat perustuen sekä seurakuntien jäseniin että alueella asuviin ihmisiin on herättänyt kysymyksiä siitä, missä määrin seurakuntien kuluja todellisuudessa kohdistuu alueella asuvien, kirkkoon kuulumattomien henkilöiden palvelamiseen. Sisäinen tarkastus selvitti keväällä 2024 asiaa Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmä pyynnöstä. Selvityksen mukaan voidaan osoittaa, että alueella asuviin, kirkkoon kuulumattomiin henkilöihin kohdistuu kuluja erityisesti diakoniatyön ja hautaan siunaamisten kautta. Myös tilastot osoittavat, että alueen sosioekonomisesti heikompi asema on läheisesti yhteydessä alhaisempaan kirkkoon kuulumiseen.

Tämän vuoksi malliin 1 on liitetty osuus, joka huomioi seurakunnan alueella olevan diakonisen tarpeen. Se lasketaan Helsingin kaupungin käyttämää sosioekonomista indeksiä vastaavien tietojen (alueella asuvien pienituloisten, työttömien ja vähän koulutettujen muodostama keskiarvo) sekä 80-vuotta täyttäneiden alueella asuvien mukaan.

Diakonia on vaikeuksissa olevan ihmisen kokonaisvaltaista auttamista, joka pitää sisällään muun muassa hengellisen, henkisen, aineellisen ja sosiaalisen ulottuvuuden. Se kohdistuu kaikkiin ihmisiin kirkon jäsenyydestä riippumatta. Sosioekonomisen indeksin tiedot kertovat alueen ihmisten alhaisemmasta sosioekonomisesta asemasta. Näin ne heijastavat hyvin seurakuntien alueella asuvien ihmisten diakonista tarvetta.

Myös vanhusväestö on diakoniatyön perinteistä kohderyhmää. Ne pienituloiset vanhukset, jotka asuvat palveluasumisen yksiköissä, eivät myöskään tule näkyviin sosioekonomisen indeksin tietojen kautta. Lisäksi seurakunnan alueella asuvien 80-vuotta täyttäneiden henkilöiden määrä heijastuu myös seurakuntaan kohdistuvaan hautausten tarpeeseen. Diakonisen tarpeen kriteerit on valmisteltu yhdessä diakoniatyöntekijöiden kanssa.

Mallissa 2 lähtökohtana on nykyinen määrarahajakotapa, jossa **seurakunnan jäsenet huomioidaan 70 % ja alueella asuvat 30 % painoarvolla**. Erityisesti seurakuntaneuvostojen vastauksissa sekä seurakunnan jäsenten että alueella asuvien ihmisten huomioon ottaminen nähtiin parhaana tapana tasata seurakuntien ja niiden alueiden erilaisuutta. Tämä on myös tällä hetkellä käytössä oleva määrärahojen jakotapa.

Tilastot osoittavat, että ihmisten uskonnollisuuteen ja kirkkoon kuulumiseen vaikuttavat monet kirkon toiminnasta riippumattomat tekijät. Näitä ovat mm. alueella asuvien ihmisten ikärakenne (vanhempien ikäluokkien kirkkoon kuuluminen on suurempaan kuin nuorempien ikäluokkien), koulutustausta (korkeammin koulutettujen ihmisten kirkkoon kuuluminen on suurempaa kuin matalasti koulutettujen) ja sosioekonominen asema (paremmassa sosioekonomisessa asemassa olevat kuuluvat kirkkoon todennäköisemmin kuin alemassa ekonomisessa asemassa olevat). Alueella asuvat ihmiset huomioiva jakotapa tasaa näitä eroja. Toisaalta seurakunnat, joiden alueella kirkkoon kuuluminen on selvästi Helsingin keskiarvoa suurempaa, kärsivät nykyisestä jakotavasta.

70/30-suhde jäsenten ja alueella asuvien välillä näyttäisi heijastavan Sisäisen tarkastuksen tekemän selvityksen tulosta kirkkoon kuulumattomien alueella asuvien kustannusvaikutuksista. Selvityksen mukaan kustannuksia oli erityisesti diakoniatyössä ja kirkkoon kuulumattomies hautauksissa. Muiden työalojen osalta ei voitu osoittaa, missä määrin niihin kohdistuu kustannuksia kirkkoon kuulumattomista, alueella asuvista ihmisistä.

Samalla seurakuntien alueella asuvien määrän laskemista ehdotetaan muutettavaksi niin, että suomen- ja ruotsinkielisten seurakuntien alueella asuvat lasketaan suhteessa suomen- ja ruotsinkielisten seurakuntien jäseniin. Tällä hetkellä ruotsinkielisten seurakuntien alueella asuvien osuus muodostuu pohjoismaisia kieliä puhuvista helsinkiläisistä. Kaikki muut kieliryhmät lasketaan suomenkielisten seurakuntien alueella asuviin. Ryhmien kokoero on merkittävä. Eroa kompensoidaan ruotsinkielisten seurakuntien erityislisän kautta.

Esitetty tapa yksinkertaistaisi alueella asuvien laskemista. Se myös korjaisi nykyisestä laskentatavasta syntyvää vinoumaa. Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvien helsinkiläisten osuus kasvaa kaiken aikaa, jolloin skandinaavisia kieliä puhuvien suhteellinen osuus pienenee entisestään. Tämä johtaa siihen, että ajan saatossa ruotsinkielisten seurakuntien saama määrärahaosuus tulisi vähentymään.

Samalla, kun malli 2 huomioi alueella asuvien osuuden kautta kunkin seurakunnan alueella asuvat, kirkkoon kuulumattomat ihmiset, siinä tuetaan seurakuntia niiden perustehtävän toteuttamisessa. Rippikoulut ja toimitukset ovat kirkon keskeistä työtä, joihin kohdistuu paljon seurakuntien resursseja. Toiminnan perusteella muodostuvan määrärahaosuuden kautta korvataan seurakunnan perustyöstä tulevia kuluja. Seurakuntiin kohdistuva diakoninen tarve tulee puolestaan huomioiduksi alueella asuvien osuuden kautta. Diakoniatyöntekijät näkivät sen mielekkäimmäksi tavaksi alueen diakonisen tarpeen huomioimiseen ja siihen kohdistuvan työn tukemiseen.

Rippikoulujen osalta määrärahaossa huomioidaan Helsingin seurakuntien järjestämiin rippikouluihin osallistuneet Helsingin seurakuntien jäsenet sekä rippikoulun aikana Helsingin

seurakuntiin liittyneet. Heistä on mahdollista saada seurakuntakohtaiset tiedot kirkon jäsenrekisteristä. Sen sijaan määrärahaossa ei ole mahdollista huomioida kirkkoon kuulumattomia tai muualla kuin Helsingissä kirkkoon kuuluvia.

Hautaan siunaamisten määrä lasketaan edellisenä vuonna seurakunnassa kuolleiden jäsenten määrää kautta, sillä kirkon jäsentilaston kautta saadaan tarkin tieto asiasta. Kirkkoon kuulumattomien henkilöiden hautaan siunaamisia huomioidaan alueella asuvien osuuden kautta.

Vihkiminen on jätetty pois toimitusten osuudesta, sillä kirkon jäsentilastoista saatava tieto kertoo huonosti vihkimisestä tulevien kulujen kohdentumisesta seurakuntien välillä. Vihkimiset tilastoidaan morsiamen seurakunnan mukaan. Toisaalta erityisesti vihkikirkko, mutta myös vihkipappi, voivat olla toisen seurakunnan alueelta. Kirkollisista toimituksista vihkimisiä on nykyisin kaikkein vähiten.

Vuosien 2024–2030 **Kirkko Helsingissä -strategia** hakee **kasvua**. Kevään kuulemiskierroksella kasvun suhdetta seurakuntien määrärahajakoon lähestyttiin kahdesta näkökulmasta. Yhtäältä nähtiin, että alueella asuvien huomioiminen (malli 2) tukee kasvun strategian toteutumista, sillä kasvu tulee alueella asuvien, tällä hetkellä kirkkoon kuulumattomien ihmisten ryhmästä. Toisaalta argumentoitiin, että määrärahojen jakaminen nimenomaan seurakuntien jäsenten perusteella (malli 1) tukee kasvua, sillä se palkitsee seurakuntia, jotka kasvattavat jäsenmääräänsä. Näkökulmasta riippuen on siis mahdollista nähdä, että kumpikin malleista tukee Kirkko Helsingissä -strategian toteutumista.

Voi myös ajatella, että seurakunnat voivat omalla työllään ainakin jossain määrin vaikuttaa mallissa 2 olevien rippikouluihinsa osallistuvien jäsenten sekä kastamiensa lasten määrään ja näin myös määrärahan suuruuteen. Myös ne tukevat kasvun tavoitteen toteutumista.

Molemmissa malleissa on erillinen Kirkko Helsingissä -strategiaan liittyvä osuutensa. Sen osalta sovelletaan kulloinkin voimassa olevan Kirkko Helsingissä -strategian painopisteitä. Nyt meneillään olevalla strategiakaudella (2024–2027) määrärahojen jakomalleissa huomioidaan nykyisessä Kirkko Helsingissä -strategiassa olevat kohderyhmävalinnat. Näitä ovat monikielisyys ja nuoret aikuiset. Määrärahojen jaossa monikielisyys lasketaan seurakuntien alueella asuvien muita kuin kotimaisia kieliä puhuvien henkilöiden lukumäärän kautta. Nuorten aikuisten osalta suomenkielisten seurakuntien laskelmissa käytetään 15–29-vuotiaiden suomen kieltä puhuvien henkilöiden lukumääriä ja ruotsinkielisten seurakuntien osalta 15–29-vuotiaiden pohjoismaisia kieliä puhuvien henkilöiden lukumääriä. Tilastokeskuksen Helsingin seurakuntayhtymälle tuottamassa seurakuntien alueella asuvien väestöaineistossa kaikki pohjoismaiset kielet on niputettu yhteen. Pohjoismaisia kieliä käytetään myös kirkkoon kuulumuusprosenttia laskettaessa.

Seurakuntien määrärahojen jakamisen osalta on kaiken kaikkiaan hyvä muistaa, että kirkkolain (KL 3:18) mukaan jokainen seurakunta päättää itsenäisesti sille talousarviokehyyksessä osoitettujen varojen käytöstä. Seurakuntien määrärahojen jakoperusteissa Kirkko Helsingissä -strategiaan, samoin kuin muuhun toimintaan, osoitettujen määrärahaosuuksien kautta ei arvoteta seurakunnissa tehtävää työtä. Niiden tarkoituksena ei siis ole mitata

seurakunnissa tietyssä asiassa tapahtuvaa toimintaa, vaan korvata seurakunnille niiden ydintoiminnan hoitamisesta syntyviä kuluja (erit. diakonia, rippikoulut ja toimitukset) ja luoda mahdollisuudet Kirkko Helsingissä -strategian mukaisten kohderyhmien tavoittamiseen. Tämän vuoksi määrärahojen jakamiseen ei käytetä seurakuntien toimintatilastoja vaan kirkon jäsentilastoja tai Helsingin kaupungin väestötilastoja.

Lisät

Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä

Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä perustuu sen tekemään seurakuntayhtymää, hiippakuntaa, kokonaiskirkkoa ja kirkollisia järjestöjä, valtiovaltaa, yliopistoja ja akateemisia yhteisöjä sekä Helsingin kaupunkia ja sen kulttuurielämää palvelemaan työhön. Seurakunnan alueella ovat myös maan suosituimmat vihkikirkot.

Koko Suomea ja pääkaupunkiseutua palveleva toiminta aiheuttaa Tuomiokirkkoseurakunnalle huomattavia kustannuksia erityisesti kiinteistö- ja henkilöstökuluissa. Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä kattaa näitä kustannuksia.

Tällä hetkellä Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä lasketaan suomenkielisten seurakuntien määrärahaosuudesta. Nyt esitellyissä malleissa erityisissä ehdotetaan laskettavan kaikille (myös ruotsinkielisille) seurakunnille osoitetusta määrärahakehyksestä. Ehdotus perustuu siihen, että monien Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä perusteiden kohdalla seurakunnan tarjoama palvelu kohdistuu kaikkiin erikielisiin suomalaisiin. Se myös yksinkertaistaa omalta osaltaan seurakuntien määrärahojen jakamista. Laskentatavan muutos on huomioitu ruotsinkielisen seurakuntien erityisissä.

Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä määrää ehdotetaan myös nostettavan 2,3 %:sta 2,5 %:iin. Vuoden 2023 käytössä olleen sisäisten vuokrien laskentamallin ja tilamäärärahan (Tuomiokirkkoseurakunnassa 1,4 milj. euroa) poistumisen myötä Tuomiokirkkoseurakunnan sisäiset vuokrat kasvoivat merkittävästi. Tätä kattamaan Tuomiokirkko on saanut yhteisen kirkkovaltuuston (27.1.2022 § 6) myöntämää tasapainotusmäärärahaa vuosille 2023–2025. Vastauksena Tuomiokirkkoseurakunnan toimintaedellytysten turvaamista koskeneeseen valtuustoaloitteeseen seurakunta on saanut lisäksi tukea 50 % Tuomiokirkon sisäisistä vuokrista yhteisen kirkkovaltuuston seurakunnalle vuosille 2024 ja 2025 myöntämän tasapainotuslisämäärärahan kautta (YKV 27.04.2023 § 38). Tukitoimista huolimatta vuosina 2023–2024 Tuomiokirkkoseurakunnalle on syntynyt alijäämää 650 000 euroa. Seurakunta on käyttänyt säästönsä sisäisten vuokrien (yli 200 000 e) kattamiseen.

Tuomiokirkkoseurakunnalle annettujen tukien voi nähdä heijastavan yhteisen kirkkovaltuuston tahtotilaa Tuomiokirkkoseurakunnan erityistehtävän tukemisessa. Asia nousi esille myös Helsingin seurakuntayhtymään tehdyn piispantarkastuksen pöytäkirjassa, jossa otettiin kantaa keskustassa sijaitsevien kirkkojen ja seurakuntien tilanteeseen.

Ruotsinkielisten seurakuntien erityisissä

Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä on konkreettinen osoitus aidosta halusta toteuttaa todellista kaksikielisyyttä Helsingin seurakunnissa. Keskeisimmät perustelut sille ovat ruotsinkielisten seurakuntien toiminta-alueen koko suhteessa jäsenlukuun, kaksikielisten toimitusten painottuminen ruotsinkielisiin seurakuntiin sekä materiaalien kääntämiseen ja sopeuttamiseen tehtävä työ.

Ruotsinkielisten seurakuntien toiminta-alue suhteessa jäsenlukuun on moninkertainen verrattuna suomenkielisiin seurakuntiin. Tästä syystä päiväkot-, koulu-, vanhainkoti-, ja muihin vierailuihin kuluu huomattavasti enemmän aikaa ja rahaa. Tämän lisäksi myös toimitukset tapahtuvat laajemmalla alueella. Lisäksi ruotsinkieliset seurakunnat toimittavat suuremman osuuden kaksikielisistä toimituksista. Lisäksi heidän tulee edustaa vähemmällä henkilöstöllä kaksikielisissä projekteissa ja tilaisuuksissa.

Ruotsinkieliset seurakunnat eivät myöskään saa yhtymän yhteisiltä palveluilta täysin yhdenvertaista palvelua, sillä materiaalit tulee kääntää ja sopeuttaa omaan kulttuuriin. Ruotsinkielinen toiminta on aliedustettu yhtymän yhteisissä palveluissa.

Ruotsinkielisten seurakuntien erityisliisän määrässä on huomioitu alueella asuvien laskentatavan muutos sekä Tuomiokirkkoseurakunnan erityisliisän laskentatavan muutos. Nyt ehdotettava 2 % on lähellä aiempaa 1,6 %:n tasoa, mutta hieman sitä korkeampi. Ajatuksena on, että määrärahojen laskukaavoissa ei käytetä puolta prosenttiyksikköä tarkempia lukuja.

Vieraskielisen työn lisä

Vieraskielisen työn lisä ehdotetaan korotettavan 0,5 prosenttiin seurakunnille jaettavasta määrärahasta. Tällä hetkellä vieraskielisen työn lisä on yhteensä 68 000 euroa, joka jaetaan kotipesäseurakuntien kesken niissä olevien ryhmien määrän perusteella. Kotipesäseurakunta vastaa kunkin ryhmän kiinteistä kuluista (kuten tilojen sisäisestä vuokrasta). Vieraskielisten työntekijöiden palkka maksetaan Yhteisestä seurakuntatyöstä.

Nykyinen lisä ei kata kuin murto-osan kotipesäseurakunnille tulevista kuluista. Se vähentää merkittävästi kiinnostusta toimia kotipesäseurakuntana. Eситetty muutos korjaisi kotipesäseurakuntien asemaa. Se olisi myös linjassa Kirkko Helsingissä -strategian monikielisyystavoitteen kanssa.

Helsingin seurakuntayhtymässä on viisi vieraskielistä ryhmää: arabia, englantia, kiina, venäjä ja viro. Englannin- ja venäjänkielisen työn kotipesäseurakuntana toimii Matteus församling, viron- ja kiinankielisen työn kotipesäseurakuntana toimii Kallion seurakunta ja arabiankielisen työn kotipesäseurakuntana toimii Herttoniemen seurakunta.

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen mallien yhdistelmät ja laskelmat

Seurakuntien käytössä oleva toimintamääräraha muodostuu seurakunnan määrärahaosuudesta, josta on vähennetty seurakunnan tiloistaan maksama sisäinen vuokra. Siten sekä seurakuntien määrärahojen jakomalli että sisäisten vuokrien malli vaikuttavat seurakuntien toimintaan käytettävissä olevan rahan määrään. Sisäisten vuokrien laskentatapa ja seurakuntien määrärahojen jakotapa eroavat kuitenkin logiikaltaan toisistaan. Siksi ne esitetään tässä materiaalissa omina osioinaan sisältönsä ja perustelujensa osalta.

Koska sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahojen jakaminen yhdessä muodostavat seurakuntien toimintamäärärahan, niiden eri malleja koskevat laskelmat on viety yhteen. Näin on mahdollista suoraan nähdä, kuinka eri sisäisten vuokrien mallien ja seurakuntien määrärahaon mallien yhdistelmät vaikuttavat kunkin seurakunnan talouteen suhteessa vuoden 2025 talousarvioon.

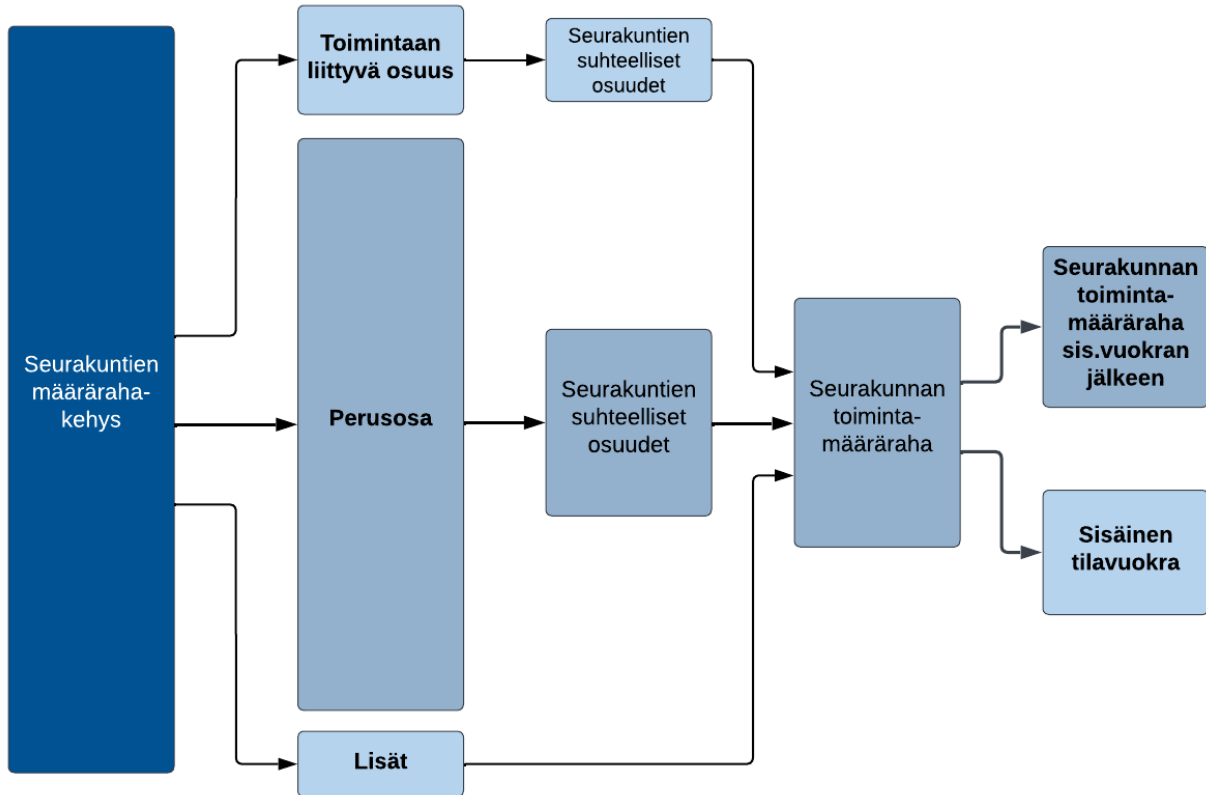
Laskelmia tarkastellessa on hyvä huomioida, että vuoden 2025 kehys pitää sisällään kaksi seurakunnille osoitettua lisämäärärahaosuutta. Vuosille 2023–2025 tarkoitettu tasapainotusmääräraha (YKV 27.01.2022 § 6) on kohdennettu kuudelle seurakunnalle, joilla toimintaan jäävä määräraha pieneni vuoden 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna. Vuonna 2025 määräraha on yhteensä 250 000 euroa.

Tämän lisäksi vuosille 2024 ja 2025 osoitettua tasapainotuslisämäärärahaa (YKV 27.04.2023 § 38) saavat seurakunnat, joiden alueella ovat keskustan suuret kirkot (Tuomio-kirkko, Johanneksen kirkko, Kallion kirkko ja Temppeliaukion kirkko) sekä seurakunnat, joiden määrärahaosuus kasvaa, kun määrärahojen jakoperusteena sovelletaan nykyisen 70 % jäsenet / 30 % alueella asuvat -laskutavan sijaan 90 % seurakunnan jäsenet / 10 % alueella asuvat -laskutapaa. Tämä määräraha on vuonna 2025 yhteensä 1,4 milj. euroa.

Kummassakaan tässä materiaalissa esitettävässä seurakuntien määrärahojen jakotavassa ei ole vastaavia lisämäärärahoja, vaan koko kehyssumma jaetaan kulloisenkin jakotavan mukaisesti. Kun seurakuntien määrärahojen laskemia verrataan vuoden 2025 kehykseen, tämä näkyy suurena pudotuksena erityisesti niiden seurakuntien osalta, joiden alueella ovat keskustan suuret kirkot. Sisäisten vuokrien malli B ottaa huomioon keskustan suuret kirkot, joten siitä tehdyissä laskelmissa pudotus tasoittuu. Lausuntomateriaalin liitteenä on laskelmat eri seurakuntien määrärahojen ja sisäisten vuokrien yhdistelmistä ilman tasapainotusmäärärahaa ja tasapainotuslisämäärärahaa.

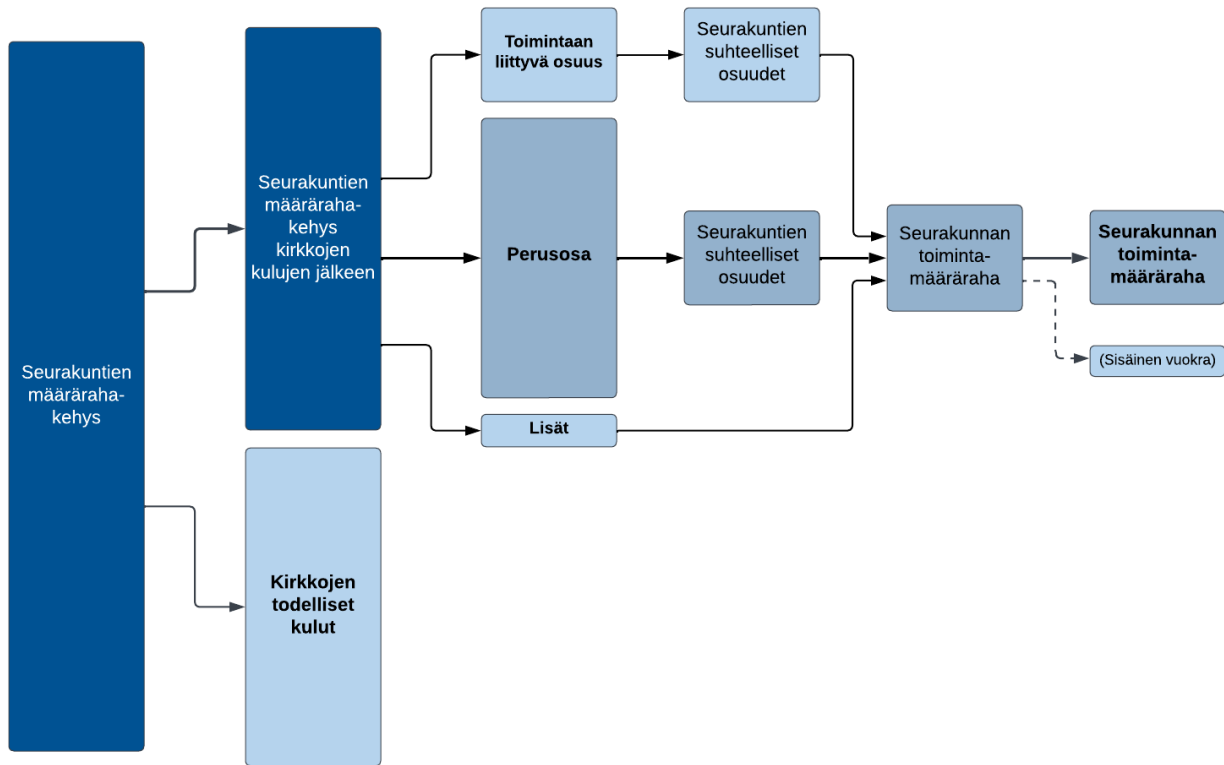
Lisäksi on hyvä huomata, että seurakunnille jaettava määräraha käyttäytyy eri tavalla erilaisissa sisäisten vuokrien malleissa. Sisäisten vuokrien malli A toimii samoin kuin seurakuntien määrärahajako tälläkin hetkellä: seurakunnille osoitettu määrärahakehys jaetaan päätettävän määrärahajakotavan mukaisesti ja sisäiset vuokrat vähennetään lopussa kunkin seurakunnan määrärahaosuudesta.

Malli B toimii muuten samoin kuin malli A, mutta seurakunnille jaettava määräraha-kehys on hieman pienempi. Mallissa B keskustan suurten kirkkojen sisäisten vuokrien helpotus kateetaan yhtymän kehityksen kohdasta Muut. Vastaavasti tämä pienentää sekä seurakuntien että yhteisten palveluiden määräraha-kehystä samassa suhteessa niiden keskinäisten jako-osuuksien kanssa (Taloussuunnittelua ohjaavien periaatteiden päätöksen, YKV 25.1.2024, mukaan seurakunnat 56,7 %, yhteiset palvelut 43,3 %).

Kuva 6: Seurakuntien määrärahojen määräytyminen sisäisten vuokrien malleissa A ja B.

Mallissa C kirkkojen todelliset kustannukset (eli niiden sisäisten vuokrien osuus) vähennetään seurakunnille osoitetusta määräraha-kehystä ensimmäisenä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kaikki seurakunnat vastaavat kaikkien Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöjen kuluista yhteisesti. Tämän jälkeen jäljelle jäävä osuus jaetaan seurakunnille päätettävän määrärahajakotavan mukaisesti. Lopuksi seurakunnalle osoitetusta määrärahasta vähennetään mahdollisten muiden seurakunnan käytössä olevien tilojen sisäinen vuokra.

Kuva 7: Seurakuntien määrärahojen määräytyminen sisäisten vuokrien mallissa C.

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaan valmistelu

Tavoitteet

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaan valmistelulle on määritelty seuraavat tavoitteet:

Sisäiset vuokrat

- ovat ennakoitavia, kohtelevat eri tahoja tasapuolisesti ja ottavat huomioon helsinkiläisten tarpeet.
- ohjaavat kiinteistökannan pienentymiseen yhteisen kirkkoneuvoston linjauksen mukaisesti.

Seurakuntien määrärahat

- jakomalli on selkeä ja tasapuolinen.
- jakomalli vastaa helsinkiläisten ja tämän ajan tarpeisiin sekä tukee Kirkko Helsingissä -strategiaa.

Tehty valmistelu

Seurakunnille osoitettavien määrärahojen jakoperusteiden sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden jatkokehitysprojekti käynnistettiin kesällä 2022. Projektin tarkoituksena on tuottaa konkreettiset ehdotukset määrärahaan jakoperusteista ja sisäisten vuokrien määräytymisperusteista vuosille 2026–2030.

Projekti pohjautuu tammikuussa 2022 tehtyyn päätökseen vuosina 2023–2025 käytettävistä seurakuntien määrärahojen jakoperusteista ja sisäisten vuokrien määräytymisperusteista (YKV 27.1.2022 § 6). Päätöstä edelsi Rohkeasti yhdessä -työskentelyssä vuosina 2019–2021 tehty laaja valmistelu ja syksyllä 2021 järjestetty lausuntokierros. Seurakuntien lausuntojen sekä laadittujen mallinnusten pohjalta kävi ilmeiseksi, että sisäisten vuokrien määräytymisperusteita on tarpeellista jatkokehittää tulevien vuosien aikana.

Jatkokehitysprojektin tehtäväksi annettiin seurakunnille osoitettavien määrärahojen jaon selkeyttäminen ja työnjaon muutosten huomioiminen kokonaisuudessaan jaossa sekä sisäisten vuokrien hinnoittelun selkeyttäminen eri tilanteissa (mm. tiloista luopumisen yhteydessä). Projektissa tuli ottaa myös kantaa muun muassa siihen, tulisiko Tuomiokirkon ja samalla mahdollisesti myös muiden niin sanottujen maamerkkikirkkojen olla jatkossa jonkinlaisessa erityisasemassa suhteessa sisäisten vuokrien laskentajärjestelmään (esimerkiksi osittainen vapautus sisäisestä vuokrasta), ja mikäli tällaiseen päädyttäisiin, miten se

vaikuttaisi Tuomiokirkkoseurakunnan saamaan erityislisään ja samalla kokonaismäärärahan jakoprosentteihin.

Lisäksi keväällä 2023 julkaistussa Helsingin piispantarkastuksen loppuraportissa pyydettiin toimenpiteitä sen arvioimiseksi, miten seurakuntien toiminnallista itsenäisyyttä voidaan tukea ja kuinka resursoidaan niiden seurakuntien työtä, joiden tiloja käytetään kokonaiskirkon, pääkaupungin ja hiippakunnan kannalta olennaisten tehtävien ylläpitämiseen.

Projektin varsinainen työskentely käynnistyi vuoden 2023 alussa. Tuolloin projektille määriteltiin tavoitteet. Kevään 2023 aikana projektissa valmisteltiin esitys Tasapainotuslisämäärärahasta, joka vastaisi Tuomiokirkkoseurakunnan toimintaedellytysten turvaamista koskeeseen valtuustoaloitteeseen. Yhteinen kirkkovaltuusto päätti Tasapainotuslisämäärärahasta 27.04.2023 olleessa kokouksessaan.

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen valmistelu käynnistyi toukokuussa 2023. Valmistelulle oli asetettu toive, että sekä sisäisiä vuokria että seurakuntien määrärahojen jakamista lähestyttäisiin erilaisista näkökulmista. Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmä kehitti erilaisia malleja sisäisiin vuokriin ja seurakuntien määrärahojen jakamiseen. Mallien kehittämisessä lähdettiin liikkeelle projektille asetetuista tavoitteista: helsinkiläisten tarpeiden huomioimisesta sekä Helsingin seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien tulevaisuudenkuvasta. Lisäksi sisäisten vuokrien mallien osalta otettiin huomioon tilojen vähentämisen tarve ja seurakuntien määrärahaajaon osalta tasapuolisuus suhteessa erilaisiin seurakuntiin.

Samaan aikaan projektipäällikkö haastatteli kaikki Helsingin seurakunnan tuolloin virkaa hoitaneet kirkkoherrat. Siitä saatua tietoa käytettiin mallien kehittämisessä.

Valmistelun edetessä erilaisia malleja tarkasteltiin niiden tuottamien hyötyjen ja haittojen näkökulmasta. Hyötyjä ja haittoja arvioitiin erityisesti suhteessa projektin tavoitteisiin, Kirkko Helsingissä -strategiaan sekä Helsingin seurakuntayhtymän keskeisiin riskeihin. Hyötyjen ja haittojen analysoinnin jälkeen ohjausryhmä jätti valmistelusta pois ne mallit, joiden se ei katsonut tarpeellisella tasolla tuottavan haluttuja hyötyjä. Erilaisista malleista tehtiin myös alustavat laskelmat.

Kevään 2024 aikana eri tahoja on kuultu asian valmisteluun liittyen. Maaliskuussa valmistelu esiteltiin kirkkoherroille, jonka jälkeen malleja tarkennettiin kirkkolainsäädännön osalta. Tämän jälkeen mallit ja tehty valmistelu esiteltiin yhteiselle kirkkoneuvostolle ja yhteiselle kirkkovaltuustolle. Alla olevasta kuvasta näkyy valmistelun eteneminen.

Tehtävä	2023												2024												2025
	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tammi		
Aloituskeskustelut																									
Tasapainotuslisämääräraha vuosille 2024–2025																									
Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen valmistelu																									
Kuulemiskierros, sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahat																									
Kirkkoherrainkokous																									
Johtajisto																									
Seurakuntaneuvostot, kysymykset Webropol																									
YKN, asian esittely, keskustelu Howspacea																									
YKV, asian esittely, keskustelu Howspacea																									
Howspace-työskentely																									
Tulosten yhteen vetäminen																									
Lausuntokierros																									
Esitys seurakuntien määrärahojen jakoperusteista ja sisäisten vuokrien määrätysperusteista																							9.1. 23.1.		

YKN YKV

Kuva 8: Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen valmistelun eteneminen.

Yhteisen kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkoneuvoston jäsenet, kirkkoherrat ja yhteisten palveluiden johto (yhteensä 120 ihmistä) kutsuttiin mukaan Howspace-työskentelyyn, jossa oli sekä sisäisiin vuokriin että seurakuntien määrärahojen jakoon liittyviä kysymyksiä. Kysymykset linkittyivät läheisesti projektin tavoitteisiin (kysymykset liitteenä). Työskentely oli auki 16.4.–5.5.2024. Tänä aikana Howspace-sivulla vieraili yhteensä 65 ihmistä (54 % kutsutuista) ja kommentin kirjoitti 34 ihmisistä (28 % kutsutuista).

Seurakuntaneuvostoille lähetettiin sisäisiin vuokriin ja seurakuntien määrärahojen jakamiseen liittyvät kysymykset, joihin heitä pyydettiin vastaamaan huhti- tai toukokuun kokouksissaan. Myös seurakuntaneuvostojen kysymykset liittyivät läheisesti projektin tavoitteisiin (kysymykset liitteenä). Neuvostot raportoivat käymästään keskustelusta Webropol-kyselyn kautta. Suomenkielisistä seurakunnista vastauksensa on 20.5.2024 mennessä lähettänyt 14 seurakuntaa ja ruotsinkielisistä seurakunnista 2 seurakuntaa.

Työskentelyjen tulokset ovat materiaalin liitteenä. Tuloksia on hyödynnetty lausuntokierrokselle valittujen mallien analysoimisessa ja valitsemisessa. Ohjausryhmä on yksimielinen yhteiselle kirkkoneuvostolle lausuntokierrosta varten ehdottamistaan malleista.

Samaan aikaan sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen valmistelun kanssa valmistellaan työnjakoa sekä kiinteistö- ja tilastrategioita ja niihin perustuvia tilaratkaisuja. Näistä molemmista on tarkoitus päättää syksyllä 2024.

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen projektin tehtävänä on työnjaon muutosten huomioiminen kokonaismäärärahan jaossa. Seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahaosuudet lasketaan Työnjako-projektissa valmisteltavien päätösten perusteella.

Sisäisten vuokrien järjestelmä kytkee yhteen yhtymän tilastrategian ja kiinteistöstrategian. Periaatteet voivat olla erilaisia eri tilatyypin osalta. Vuokrajärjestelmä kuvaa kiinteistön omistamisen ja tilojen käytön suhdetta ja vastuiden jakoa. Se ohjaa myös tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen tilankäyttöön. Vuokrajärjestelmä auttaa päättäjiä ja muita toimijoita ymmärtämään todellisten tilakustannusten tasoa ja niiden suhdetta kaikkeen muuhun rahan käyttöön.

Projektin ohjausryhmä on yhteinen kirkkoneuvoston asettama (9.6.2022 § 235) ja siihen kuuluvat Esa Ahonen, Riitta Asikanius, Susanne Berner, Marja Heltelä, Timo Pekka Kaskinen, Ami Lainela, Otto Lehtipuu, Jukka Pakarinen ja Christoffer Perret. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii talouspäällikkö Pasi Perander. Läsnäolo- ja puheoikeudella kokouksiin

osallistuvat Osmo Rasimus, Juha Rintamäki, Juha Silander ja Wiking Vuori. Projektin omistaa hallintojohtaja Juha Silander ja projektipäällikkönä toimii Riikka Myllys.

Nykytilanne

Helsingin seurakuntayhtymän talouden kokonaiskuva

Helsingin seurakuntayhtymän taloustilanne on hyvä tällä hetkellä. Erityisesti siihen ovat vaikuttanut palkkojen ja eläkkeiden nousu, jonka myötä seurakuntayhtymä on saanut verotuloja selvästi ennakoitua enemmän. Samaan aikaan hintojen ja palkkojen nousu ovat kasvattaneet seurakuntayhtymän ja seurakuntien kuluja.

Vuonna 2024 yhteinen kirkkovaltuusto päätti taloussuunnittelun uusista periaatteista. Ne helpottavat seurakuntien taloudellista tilannetta erityisesti vuosina 2025 ja 2026. Oletettavaa on, että tämän jälkeen kirkollisverotulojen ja sitä myötä toimintakatteen nousu tasaantuu ja se tulee olemaan inflaatiota matalampaa.

Helsingin seurakuntien jäsenmäärä on laskenut tasaisesti koko 2000-luvun ajan. Kun huomioidaan jäsenkehityksen pitkäaikainen trendi, Helsingin seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien tulee valmistautua tilanteeseen, jossa kirkollisverotuotot laskevat ja sitä myöten käytettävissä olevan rahan määrä tulee pienemään selvästi.

Samaan aikaan kohdistuu painetta kirkon valtiota saaman rahoituksen leikkaamiseen sekä siihen, millaisia jakoperusteita kirkon sisällä rahoituksen jakamisessa eri seurakuntatalouksien kesken käytetään. Kirkon valtiolta saaman rahoituksen tasoa esitetään pysyvästi alennettavaksi lähes 20 milj. euroa. Tämä tarkoittaisi Helsingin seurakuntayhtymän rahoitusosuuden pienenemistä noin 2,1 milj. eurolla (n. -15,5 %). Rahoitus kohdistuu hautaus-toimen järjestämiseen, väestökirjanpitoon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon, jotka on lainsäädännöllä osoitettu kirkon hoidettaviksi. Mikäli eduskunta hyväksyy lain, sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Seurakuntatalouksien ja Kirkkohallituksen rahoituksen jakoperusteisiin ollaan myös valmistelemaan muutosta. Näillä näkymin päätös siirtyy vuodelle 2025.

Sisäiset vuokrat

Kysymys tiloista ja niiden määrästä on yksi Helsingin seurakuntayhtymän isoista, tulevaisuuteen vaikuttavista kysymyksistä. Tilat ovat yksi keskeisistä seurakuntien työn resursseista ja mahdollistajista. Ihmisillä liittyy tiloihin myös syviä merkityksiä ja tunteita.

Samaan aikaan kiinteistöt ovat koko seurakuntayhtymälle ja sen seurakunnille suuri kuluerä, sillä ylläpidettävää, korjattavaa ja lämmitettävää rakennuskantaa on paljon. Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöistä valtaosa on rakennettu 1950–1980-luvuilla, joten ne tulee peruskorjata seuraavan 10 vuoden aikana. Koska kysymys on samoista kirkollisverotuloista, Helsingin seurakuntayhtymän tilojen määrä, niiden ylläpitäminen ja tulevaisuudessa eteen tulevat korjaustarpeet vaikuttavat suoraan siihen, kuinka paljon seurakunnilla on käytettävissä rahaa toimintaan. Jotta tilojen osuus ei kasva liian suureksi seurakuntayhtymän

taloudenpidossa, yhteinen kirkkoneuvosto on asettanut tavoitteeksi, että vuoteen 2030 mennessä Helsingin seurakuntayhtymä luopuu 40 000–45 000 m².

Sisäisten vuokrien järjestelmä on yksi väline tilakustannusten kohdentamiseen sekä kiinteistökannan ja sen kokonaisuuden hallintaan. Raha ja resurssit eivät sinänsä lisäänty Helsingin seurakuntayhtymässä sisäisen vuokran mallin valinnalla. Muutos syntyy erilaisten mallien erilaisesta ohjausvaikutuksesta.

Yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt tällä hetkellä käytössä olevasta sisäisten vuokrien laskentamallista tammikuussa 2022 (27.1.2022 § 6). Uudistuksen tavoitteena oli läpinäkyvyyden lisääminen ja tiloista tulevien kustannusten näkyväksi tekeminen. Vuoden 2023 alusta alkaen kunkin tilan sisäinen vuokra on perustunut tilasta tuleviin käyttökuluihin, kerkatuluihin ja poistoihin. Se on tehnyt tilasta tulevat todelliset kustannukset näkyviksi, mikä on lisännyt vuokrien läpinäkyvyyttä ja seurakuntien kustannustietoisuutta. Tämä on tukenut tilojen vähentämisen tavoitetta ja lisännyt tilojen yhteiskäyttöä.

Aiemmassa, vuoteen 2022 käytössä olleessa sisäisten vuokrien laskentamallissa (ns. Haahtelan malli) sisäinen vuokra muodostui teknisten mallien kautta lasketuista ylläpitovastikkeesta, korjausvastikkeesta ja perusparantamisvastikkeesta. Sisäinen vuokra oli tällöin laskennallinen eikä heijastanut kohteen todellisia kuluja. Sisäisten vuokrien muodostuminen ei ollut myöskään läpinäkyvää. Näiden asioiden vuoksi malli ei kannustanut tiloista luopumisiin.

Sisäisten vuokrien laskentaperusteita koskevaa päätöstä edelsi päätös tilamäärärahasta luopumisesta (YKV 9.12.2021 § 108). Vuoteen 2022 saakka seurakunnat saivat tilamäärärahaa, joka jaettiin seuraavasti: 1) Kirkkosalien, kappelien ja muiden jumalanpalvelukseen käytettävien tilojen osalta vuokramäärärahana sama summa, mikä on ollut näiden tilojen vuokran määrä. 2) Muiden tilojen vuokraamista varten erikseen määriteltävä kokonaismääräraha, joka on jaettu suomenkielisten ja ruotsinkielisten seurakuntien kesken samalla tavoin kuin palkka- ja toimintamääräraha. Vuoden 2023 alusta tilamääräraha poistui ja sitä vastaava osuus sisällytettiin seurakunnille osoitettavaan määrärahaosuuteen.

Sisäisten vuokrien muutos ja tilamäärärahan poistuminen vaikuttivat merkittävästi joidenkin seurakuntien toimintaan käytettävissä olevan rahan määrään. Erityisesti tämä koskee seurakuntia, joilla on paljon ja/tai suuria kirkkosaleja tai joiden tiloihin on viime vuosina tehty merkittäviä korjauksia.

Päätöksensä yhteydessä yhteinen kirkkovaltuusto (27.1.2022 § 6) totesi, että ”seurakuntien lausuntojen sekä laadittujen mallinnusten pohjalta on käynyt ilmeiseksi, että sisäisten vuokrien määräytymisperusteita on tarpeellista jatkokehittää vielä tulevien vuosien aikana”.

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen määrärahajako

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen määrärahajako perustuu Helsingin seurakuntayhtymän perussäännössä määriteltyyn työnjakoon seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä.

Rohkeasti yhdessä -työskentelyn yhteydessä yhteinen kirkkovaltuusto päätti (9.12.2021 § 109) kasvattaa seurakuntien prosenttiosuutta suhteessa yhteisiin palveluihin vuosina 2023–2025 seuraavasti:

	2022	2023	2024	2025
	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
Seurakunnat	53,18 %	54,40 %	54,90 %	55,40 %
Yhteiset palvelut	44,86 %	43,50 %	43,00 %	42,50 %
Tarveharkintainen määräraha	1,96 %	2,10 %	2,10 %	2,10 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %

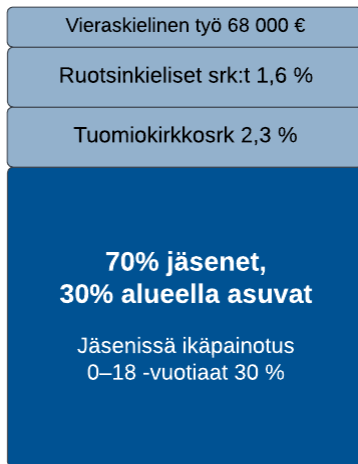
Taulukko 1: Seurakuntien määrärahaosuuden kehittyminen vuosina 2022–2025 YKV päätöksen (9.12.2021 § 109) mukaan.

Taloussuunnittelua ohjaavia periaatteita koskevan päätöksen myötä tehtiin uudet laskelmat toimintakatteen jakautumisesta eri toimijoiden kesken. Laskelmia on sovellettu vuodesta 2025 alkaen. Seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahojen jakosuhteen lähtökohtana ovat vuoden 2025 määrärahojen suhteelliset jako-osuudet.

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisestä työnjaosta. Työnjako 2026 -projektin linjausten perusteella tarkastellaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden välistä määrärahan jakosuhdetta, joka vastaa uutta työnjakoa ja palvelujen tasoa.

Seurakuntien määrärahojen jakaminen

Yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt tällä hetkellä käytössä olevista seurakuntien määrärahojen jakomalleista 27.1.2022 (§ 6) olleessa kokouksessaan samaan aikaan, kun se päätti nykyisestä sisäisten vuokrien mallista. Jakoperusteet pysyivät pitkälti samanlaisina kuin päätöstä edeltävinä vuosina. Ne perustuvat seurakunnan jäsenmäärään (70 %) sekä alueella asuvien määrään (30 %). Lisäksi määrärahaossa huomioidaan alle 18-vuotiaat seurakuntien jäsenet, Tuomiokirkkoseurakunnan asema, ruotsinkieliset seurakunnat sekä vieraskielinen työ.

Kuva 9: Seurakuntien määrärahojen jakaminen vuoden 2022 päätöksen mukaan.

Seurakuntayhtymien kesken on eroja siinä, kuinka rahat seurakuntien kesken jaetaan. Helsingin seurakuntayhtymässä seurakuntien alueella asuvat on huomioitu rahanjaossa vuodesta 2011 alkaen. Kirkkoon kuulumisen on laskenut Helsingin seurakunnissa koko 2000-luvun. Alueella asuvien huomioimisella haluttiin talouden osalta mahdollistaa se, että seurakunnat voivat kohdistaa työtään myös kasvavalle alueella asuvien ja kirkkoon kuulumattomien väestölle.

Suurella osalla seurakuntayhtymiä seurakuntien saama määrärahaosuus määrittyy seurakunnan jäsenmäärän perusteella. Näin esimerkiksi Espoon seurakuntayhtymässä. Vantaan seurakuntayhtymässä jokainen seurakunta saa samansuuruisen perusosan. Jäljelle jäävä raha jaetaan seurakuntien kesken jäsenmäärän suhteessa. Vantaan seurakuntayhtymä on kehittämässä rahajakomalliaan. Tulevaisuudessa siinä huomioidaan mahdollisesti enemmän myös seurakunnissa tehtävää työtä.

Tuomiokirkkoseurakunta on saanut yhdistymisestään (vuosi 1999) asti keskustamäärärahaa, jonka myöntäminen perustui Tuomiokirkkoseurakunnan tekemään selvitykseen seurakunnan seurakuntayhtymää, hiippakuntaa, valtiovaltaa, akateemisia yhteisöjä, kirkollisia järjestöjä, Helsingin kaupunkia ja kulttuurielämää palvelevista toiminnoista.

Seurakunnan oman arvion mukaan sen työstä yli 2/3 kohdistuu muuhun kuin oman paikallisseurakunnan toimintaan. Seurakunnan alueella ovat myös maan suosituimmat vihkikirkot. Koko pääkaupunkiseutua palveleva toiminta aiheuttaa Tuomiokirkkoseurakunnalle huomattavia kustannuksia erityisesti kiinteistö- ja henkilöstökuluissa.

Ennen vuotta 2023 Tuomiokirkkoseurakunnan erityisliisä oli 2,1 % suomenkielisten seurakuntien määrärahan kokonaismäärästä. Yhteisen kirkkovaltuuston 27.1.2022 (§ 6) tekemän päätöksen mukaan vuodesta 2023 alkaen se on 2,3 % suomenkielisten seurakuntien määrärahan kokonaismäärästä.

Vuoden 2023 käytössä olleen sisäisten vuokrien laskentamallin ja tilamäärärahan poistumisen myötä Tuomiokirkkoseurakunnan sisäiset vuokrat ovat kasvaneet merkittävästi. Tätä kattamaan Tuomiokirkko on saanut yhteisen kirkkovaltuuston (27.1.2022 § 6) myöntämää

tasapainotusmäärärahaa vuosille 2023–2025. Tämän lisäksi seurakunta on saanut tukea 50 % Tuomiokirkon sisäisistä vuokrista yhteisen kirkkovaltuuston seurakunnille vuosille 2024 ja 2025 myöntämän tasapainotuslisämäärärahan kautta (YKV 27.04.2023 § 38).

Syksyllä 2022 tehtiin valtuustoaloite koskien Tuomiokirkkoseurakunnan toimintaedellytysten turvaamista. Aloitteessa todettiin, että Tuomiokirkkoseurakunnalla on suuret taloudelliset haasteet muuttuneiden sisäisten vuokrien vuoksi, eikä näköpiirissä ole helpotusta tilanteeseen. Aloitteen tekijät pyysivät selvitystä ja tarvittavia päätöksiä nopeutetulla aikataululla Tuomiokirkkoseurakunnan toimintaedellytysten turvaamiseksi jo vuosiksi 2023–2025. Aloitteen vastauksessa (YKV 8.12.2022 § 114) painotettiin, että Tuomiokirkkoseurakunnan, kuten myös muiden seurakuntien, talouskehitystä on tärkeää seurata tiiviisti vuosien 2023–2025 aikana. 8.12.2022 olleessa kokouksessaan yhteinen kirkkovaltuusto palautti asian uuteen valmisteluun.

Helsingin seurakuntayhtymässä on viisi vieraskielistä ryhmää. Nämä ovat arabia, englanti, kiina, venäjä ja viro. Englannin- ja venäjänkielisen työn kotipesäseurakuntana toimii Matteus församling, viron- ja kiinankielisen työn kotipesäseurakuntana toimii Kallion seurakunta ja arabiankielisen työn kotipesäseurakuntana toimii Herttoniemen seurakunta.

Vieraskielisen työn lisä osoitetaan niille seurakunnille, jotka toimivat vieraskielisten ryhmien kotipesäseurakuntina. Kotipesäseurakunnat tarjoavat ryhmille tilat ja työskentelyfasilitetit. Vieraskielisten työntekijöiden palkka maksetaan Yhteisestä seurakuntatyöstä.

Liitteet

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon valmistelu

- Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon mallit
- Mallien hyödyt ja haitat

Laskelmat

- Sisäiset vuokrat
- Seurakuntien määrärahojen jakaminen
- Kuusi yhdistelmää

Keväällä 2024 järjestetyn kuulemiskierroksen yhteenveto

- Kysymykset
- Yhteenveto vastauksista

Ohjausryhmän asettaminen sekä edellinen seurakuntien määrärahajakoperusteita ja sisäisten vuokrien määräytymisperusteita koskeva päätös

- Ohjausryhmän asettaminen (YKN 9.6.2022 § 235)
- Seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteet sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteet vuosille 2023–2025 (YKV 27.1.2022 § 6)
- Kertaluonteisten kulujen jaksotusperiaatteet sisäisissä vuokrissa 1.1.2023 alkaen (YKV 27.1.2022 § 6, liite)

Nya principer för beräkning av internhyror och fastställande av församlingarnas anslagsfördelning

Remissrundan, oktober 2024

KIRKKO HELSINGISSÄ
KYRKAN I HELSINGFORS

Innehåll

Remissrundan	2
Frågor	3
Internhyrorna	4
Metoder att beräkna av internhyran	4
Alternativ A	4
Alternativ B	5
Alternativ C	6
Motivering till valet av alternativ som sänds på remiss.....	7
Fördelning av anslag till församlingarna	12
Alternativa sätt att fördela församlingarnas anslag	12
Hur är förslagen till fördelning av församlingarnas anslag uppbyggda.....	13
Förslag 1.....	13
Förslag 2.....	15
Tillägg	16
Motivering till modellerna som sänds på remiss.....	17
Kalkyler och sammanställning av modellerna för fastställande av internhyran och fördelning av församlingarnas anslag	23
Beredningen av internhyrorna och fördelningen av församlingarnas verksamhetsanslag ..	25
Mål	25
Beredningsarbetet	25
Nuläget	28
Helsingfors samfällighets ekonomiska läge – en helhetsbild.....	28
Internhyrorna	28
Anslagsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna	29
Fördelningen av församlingarnas anslag	30
Bilagor	33

Remissrundan

Kyrkofullmäktige fastställde den 27.1.2022 (6 §) de gällande schablonerna för fastställande av internhyror och fördelning av församlingarnas anslag. Beslutet byggde på en omfattande beredning som 2019–2021 gjordes inom ramen för projektet Modigt tillsammans.

Framför allt gjordes betydande ändringar i principerna för fastställande av internhyrorna. Avsikten med ändringarna i schablonen för beräkning av internhyror var att öka transparensen för att synliggöra de reella kostnaderna för respektive lokal. Samfällighetens målsättning är att reducera de disponerade lokalernas våningsyta med 40 000–45 000 m² före utgången av 2030. Synliggörandet av kostnaderna och allokeringen enligt användare har redan nu gagnat detta syfte och ökat beredskapen till sambruk.

I fullmäktiges beslut (27.1.2022 § 6) konstateras att ”församlingarnas utlåtanden och modelleringen visar att principerna för fastställande av internhyran måste finslipas under de kommande åren.” Därför inleddes sommaren 2022 ett projekt som ska möjliggöra en förändring av principerna för fastställande av internhyrorna och församlingarnas anslagsfördelning. På basis av projektets beredning ska kyrkofullmäktige fatta ett beslut i detta ärende.

I sina remissvar kan församlingarna ta ställning till hur de anser att internhyrorna ska beräknas och hur församlingarnas anslag fördelas från och med år 2026. Innan kyrkofullmäktige fattar sitt beslut ska församlingsråden enligt kyrkoordningen (KO 3:50) ges möjlighet att ge ett uttalande i ärenden som gäller samfällighetens verksamhets- och ekonomiplan och samfällighetens budget. Beslut om principerna för fastställande av internhyrorna och fördelningsgrunden för församlingarnas anslag har direkt inverkan på detta.

I materialet tar man däremot inte ställning till hur pengarna ska fördelas mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna. Arbetsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna är under beredning. Arbetsfördelningsprojektet ska vara slutfört hösten 2024. Såvitt ändringar görs i grundstadgan, sänds dessa i ett senare skede på remiss så att församlingsråden kan ta ställning till ändringarna. Församlingarnas och de gemensamma tjänsternas anslagsandelar beräknas på basis av besluten som bereds i arbetsfördelningsprojektet.

I materialet presenteras alternativ för fastställandet av internhyrorna och för anslagsfördelningen. Det är skäl för församlingsråden att överväga hur dessa alternativ påverkar de enskilda församlingarnas framtida verksamhetsförutsättningar och hur förslagen kan bidra till att ge samfällighetens ekonomi en stabil grund. Såväl nu som i en överskådlig framtid ska internhyrorna och anslagen i tillräcklig utsträckning besvara frågor och motsvara händelseförloppet bl a i avseende på församlingsmedlemskapets betydelse i stadsbornas tillvaro.

Tanken är att de alternativ som nu väljs ska kunna användas i flera år. Detta gör planeringen av församlingarnas och samfällighetens ekonomi tydlig och skapar kontinuitet.

Frågor

De interna hyrorna:

1. Vilket sätt att fastställa internhyrorna anser ni vara bäst? Motivera.
2. Hur förhåller ni er till de alternativa sätten att fastställa internhyrorna?
3. Vem/vilka borde intäkterna från kyrkornas inträdesavgifter härefter tillfalla och hur ska de proportionellt fördelas? Hur inverkar den valda modellen för fastställande av internhyrorna på frågan?

Fördelningen av anslag till församlingarna:

1. Vilket fördelningsalternativ anser ni vara bäst? Motivera.
2. Hur förhåller ni er till den föreslagna modellen för anslagsfördelningen mellan församlingarna?

Remissvaren ska vara samfällighetens registratur tillhanda senast fredagen den 11.10.2024.

Internhyrorna

Metoder att beräkna av internhyran

Internhyran allokerar kostnaderna för ägandet och användandet av en fastighet till den som använder ifrågavarande lokal. Detta är ett sätt att öka kostnadsmedvetenheten, effektivisera användningen av lokalerna och att värna om kapitalet. Per se ökar varken penningmedlen eller resurserna om samfälligheten uppbär internhyra. Förändringen uppstår genom den styrmekanism som internhyran utgör. Helsingfors samfällighet har under hela 2000-talet uppburit internhyra av något slag.

Styrgruppen för projektet som gäller internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag har behandlat flera alternativ och tillvägagångssätt. Under beredningen har framtidsutsikterna, helsingforsarnas behov och beslutet om att minska antalet disponerade lokaler beaktats. För samtliga alternativ/modeller har gjort kostnadskalkyler och utvärderat för- och nackdelarna.

Målsättningen är att hitta en tydlig och rättvis modell för internhyrorna. Modellen ska beakta helsingforsarnas behov och samtidigt minska antalet lokaler som används i verksamheten.

På basis av styrgruppens föredragning valde kyrkorådet tre alternativa sätt att fastställa internhyran. Dessa alternativ sänds på remiss till församlingarna:

- Alternativ A: Internhyran motsvarar och fastställs på basis av de reella kostnaderna (nuvarande modell).
- Alternativ B: Internhyran på basis av de reella kostnaderna men för de stora kyrkorna i centrum utgör hyran ändå bara 50 % av de reella kostnaderna. En del av de stora kyrkornas renoveringskostnader (över 5 mn €) finansieras med gemensamma medel.
- Alternativ C: Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar om underhållet av samfällighetens kyrkofastigheter och verksamhetslokaler. Internhyra för kyrkorna uppbärs inte av församlingarna.

I samtliga alternativ beräknas internhyran på basis av de reella kostnaderna. Styrgruppen anser att det är viktigt att kostnaderna för lokalerna fortsättningsvis tydligt framgår. Nedan beskrivs alternativen närmare.

Alternativ A

Alternativ A motsvarar nu gällande praxis (KFM 27.1.2022 § 6). **Internhyran fastställs på de reella kostnaderna för varje enskilt utrymme.**

Samfällighetens internhyror fastställs på basis av de reella kostnaderna (driftskostnader, engångsposter och avskrivningar) för respektive fastighet och verksamhetslokal under

föregående år. Kostnaderna ställs i relation till antalet kvadratmeter som församlingen / enheten disponerar. Fastighetsavdelningens förvaltningskostnader behandlas separat och påförs inte fastigheternas underhållskostnader.

Antalet m² som ligger till grund för internhyran fastställs på basis av de uppgifter om behovet av verksamhetslokaler som respektive aktör gett före utgången av februari föregående år.

Kostnader av engångsnatur som hänför sig till investeringarna och inte aktiveras överförs till internhyran enligt separata periodiseringsprinciper (bilaga). Driftskostnader och avskrivningar periodiseras inte utan upptas till fullt belopp i internhyran.

Om det för någon verksamhetslokal inte finns uppgifter om kostnadsutfallet under fjolårets 12 månaderna debiteras internhyran på basis av utfallet i den del detta är bekant.

Internhyrorna indexjusteras inte.

Internhyran för lokaler som hyrs upp externt fastställs enligt de reella hyreskostnaderna + eventuella underhållskostnader för dessa objekt. I så fall ska den församling eller gemensamma enhet som disponerar lokalen åta sig att betala internhyran under hela tiden som hyreskontraktet är i kraft.

I alternativ A tillfaller inträdesavgifterna till fullt belopp den församling som använder den ifrågavarande kyrkan.

Alternativ B

Alternativ B **motsvarar grundprinciperna i alternativ A, dock med två undantag.** Alternativ B avviker från alternativ A på nedan nämnda punkter:

1) Internhyran för de stora kyrkorna i centrum

Enligt alternativ B betalas inte full internhyra för de stora, nationellt betydelsefulla kyrkorna i centrum. Hyran för de stora centrumkyrkorna fastställs enligt nedanstående principer:

- Med stora centrumkyrkor avses Domkyrkan, Johanneskyrkan, Tempelplatsens kyrka och Berghälls kyrka.
- Församlingarna på vars område dessa kyrkor finns betalar 50 % av internhyran för de ifrågavarande stora centrumkyrkorna.
- Den återstående andelen (50%) betalas av hela samfälligheten från momentet Övrigt (inkl bl a det prövningsbaserade anslaget).
- Inträdesavgifterna från samtliga kyrkor fördelas på samma sätt som i alternativ A.

2) Omfattande renoveringsarbeten

En del av investeringskostnaderna som hänför sig till grundrenoveringsarbeten (över 5 mn €) finansieras gemensamt. Den gemensamma finansieringen av de stora renoveringarna gäller alla lokaler inte endast de stora kyrkorna i centrum. Avskrivningarna på renoveringskostnader som överstiger 5 mn € fördelas som följer:

- Den som använder lokalen står för 70 % av avskrivningarna
 - Om lokalen används av flera aktörer ska andelen om 70 % fördelas mellan alla användare i relation till hur många m² de utnyttjar.
- Resterande 30 % fördelas på samtliga enligt antalet m² som är i internt bruk (också den som använder ifrågakvarteret lokal).
- Fördelningen gäller hela avskrivningsbeloppet, och inte endast den del som överstiger 5 mn €.

Alternativ C

Alternativ C innebär att **gemensamma kyrkofullmäktige beslutar om samfällighetens kyrkofastigheter, kyrkornas verksamhetslokaler och deras underhåll. Församlingarna betalar inte internhyra för sina kyrkor.** De reella kostnaderna för kyrkorna som församlingarna använder avdras från församlingarnas anslagsram innan anslaget fördelas mellan församlingarna. Om de gemensamma tjänsterna förfogar över kyrkofastigheter som används som kyrka ska de reella kostnaderna för dessa avdras från de gemensamma tjänsternas anslagsram innan anslaget fördelas på de gemensamma tjänsternas avdelningar. Om en gemensam tjänst använder en kyrkofastighet uppbärs inte internhyra för kyrkan.

Med kyrkofastighet avses en byggnad om vars uppförande beslut fattats på det sätt som bestäms i kyrkolagen. (KL 3:21)

Enligt kyrkoordningen ska varje församling ha en kyrka. Med domkapitlets tillstånd kan en församling använda en annan församlings eller ett annat samfunds kyrka som sin kyrka. Om två församlingar på grund av språklig indelning verkar på samma område kan de ha en gemensam kyrka. (KO 3:52) Kyrkoherden beslutar tillsammans med kyrkorådet eller församlingsrådet om användningen av kyrkan. Kyrkoherden har tillsyn över användningen av kyrkan. (KO 3:53)

Kyrkobyggnader och deras helhet förvaltas i överensstämmelse med gällande lokalstrategi av ett organ som är underställt kyrkorådet. Församlingarna ska vara representerade i organet, som för beslut bereder ärenden som gäller kyrkobyggnaderna. Enligt kyrkoordningen ska församlingsrådet ges tillfälle att ge ett utlåtande innan kyrkofullmäktige fattar beslut i ett ärende som gäller byggnader som används i församlingens verksamhet. (KO 3:50)

I fråga om internhyran för övriga lokaler följs den praxis som gäller för alternativ A.

Intäkterna från kyrkornas inträdesavgifter föreslås i alternativ C fördelas på följande vis mellan församlingarna:

- Kostnader som hänför sig till inkomstanskaffning erläggs till fullt belopp till den församling som använder kyrkan som genererat intäkterna
- Resten av nettointäkterna fördelas som följer:
 - Församlingen som anskaffat intäkterna erhåller 50–60 %
 - 40–50 % av intäkterna fördelas mellan övriga församlingar i relation till deras medlemsantal.

Motivering till valet av alternativ som sänds på remiss

Tillsammans med projektets styrgrupp skapades under beredningen modeller för fastställande av internhyrorna. Modellerna beaktar framtidsperspektivet, helsingforsarnas behov och kravet på att minska antalet lokaler.

De tre modellerna tar sig an de interna hyrorna var sitt sätt: 1) användaren betalar internhyra på basis av de verkliga kostnaderna, 2) användaren betalar internhyra som fastställts på basis av m²-priset för samfällighetens samtliga lokaler, 3) om användningen av lokalerna fattas gemensamma beslut och användaren betalar inte internhyra.

Samtliga alternativs för- och nackdelar har utretts. Nyttan och nackdelarna har pejlats mot de mål som uppställts i beredningen, strategin för kyrkan i Helsingfors och samfällighetens centrala risker.

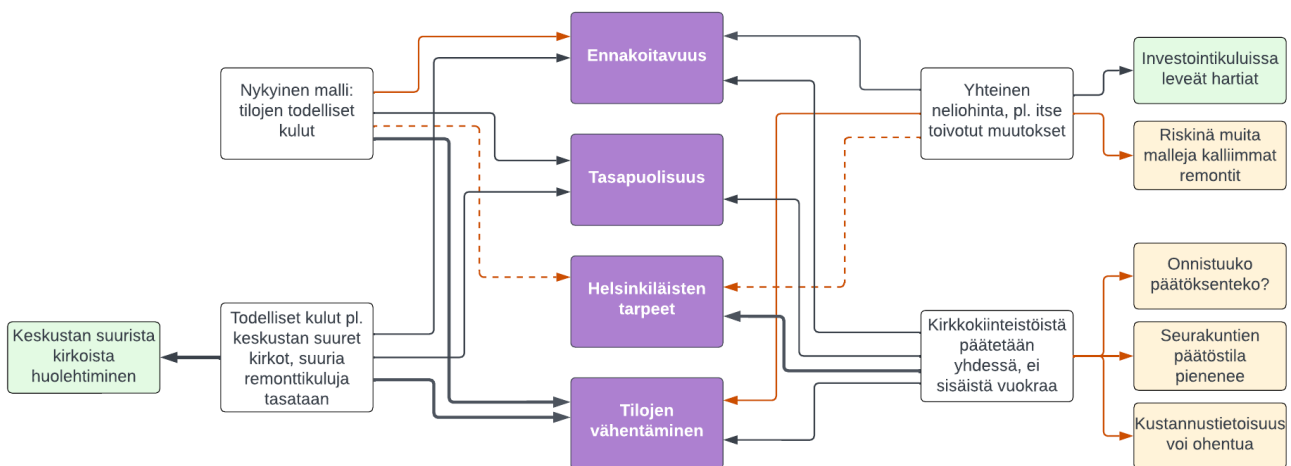

Bild 1: Alternativens för- och nackdelar. Fördelarna anges med svarta linjer och nackdelarna med röda.

Under beredningen våren 2024 hördes förtroendevalda, kyrkoherdarna och samfällighetens ledning. Understöd fick både det nuvarande sättet att beräkna internhyrorna (=hyran fastställs på basis av de reella kostnaderna) och alternativet som utgår från att beslut om kyrkorna fattas gemensamt (= församlingarna betalar inte intern hyra). Dessutom framfördes önskan om att kostnaderna för de stora renoveringarna ska övertas av kapitalstarkare

krafter. Vidare efterlystes en gemensam fastighets- och lokalstrategi och man tog upp frågan om församlingens beslutanderätt i fråga om lokalerna – framför allt kyrkorna.

På basis av hörandet våren 2024 och bedömningen av nytta och nackdelar valdes två alternativ i vilka användarna betalar intern på de reella kostnaderna baserad hyra samt ett alternativ som utgår från att man tillsammans beslutar om lokalerna. Dessa alternativ som anses bäst motsvara kraven som ställts på sättet att kalkylera internhyrorna skickas nu på remiss.

Alternativen som utgår från att **användaren betalar internhyra som baserats på de reella kostnaderna** (alternativ A och B), ökar kostnadsmedvetenheten och svarar mot behovet av att minska antalet verksamhetslokaler. Detta var den främsta motiveringen till att man införde nuvarande principer för fastställande av internhyran (Alternativ A: internhyran fastställs på basis av de reella kostnaderna för ifrågavarande lokal). Modellen har också lett till att man avstått från vissa lokaler eller övergått till sambruk av lokalerna.

Det har visat sig att den nuvarande modellen har vissa betydande olägenheter. I de fall då avskrivningarna på kostnaderna för de stora renoveringsprojekten till fullt belopp beaktas i internhyran har den drabbade församlingen efter att renoveringskostnadernas inverkan på internhyran klarnat valt att avstå från den nyrenoverade lokalen. Att utföra onödiga eller för omfattande renoveringar är inte ekonomiskt och miljömässigt hållbart. Avskrivningarna som följer på renoveringarna och övriga lokalrelaterade kostnader återstår dock, trots att församlingen avstår från lokalen. I så fall övergår kostnaderna till fastighetsavdelningen och måste finansieras med gemensamma medel.

Den nuvarande beräkningsmodellen anses vara oförutsägbar. Oförutsebarheten har tilltagit sedan den nya modellen för fastställande av internhyran togs i bruk och avskrivningstiden ändrades vid ingången av 2022 (flera avskrivningstider förkortades i enlighet med kyrkostyrelsens rekommendationer. Den nya modellen infördes 2023. Oförutsägbarheten kan alltså delvis bero på den nya beräkningsgrunden och dess följdverkningar som dock jämnas ut med tiden

Att lokalanslaget slopades för om 2023 (KFM 9.12.2021 § 108) har inneburit att de tillbuds stående ekonomiska verksamhetsresurserna klart minskat i sådana församlingar som har många och/eller stora kyrksalar. Framför allt drabbas Tuomiokirkkoseurakunta.

I alternativ B (Internhyran fastställs på basis av de reella kostnaderna, för de stora kyrkorna i centrum är internhyran 50 % av de reella kostnaderna. En del av kostnaderna för stora renoveringar finansieras gemensamt) försöker man tackla de centrala olägenheterna i alternativ A, dock så att kostnadsmedvetenheten som alternativ A medför långtgående bibehålls.

Lättnaden i internhyran för de stora centrumkyrkorna underlättar situationen för de berörda centrumförsamlingarna. De ifrågavarande kyrkorna är både stora och kulturhistoriskt betydande. För stadsbilden är det viktigt att ta hand om kyrkorna och samfälligheten ska under inga omständigheter avstå från dessa.

De stora centrumkyrkorna står församlingarna dyrt. Om internhyran halveras är de återstående internhyrorna på en nivå som ligger närmare den genomsnittliga internhyran för de övriga kyrkorna. En 50 % reducering av internhyran för de stora kyrkorna motsvarar balanseringsanslaget som kyrkofullmäktige anvisat för 2024–2025 (KFM 27.4.2023, 38§).

Genom att fördela avskrivningarna på de stora renoveringarna mellan samtliga aktörer utjämnar kostnadstrycket som i annat fall skulle drabba den enskilda användaren. En stor del av kyrkorna i Helsingfors byggdes mellan 1950 och 1990 och har alltså nått en ålder då de kräver grundläggande renovering. Under kommande år står många helsingforsförsamlingar inför det faktum att deras lokaler kräver betydande renoveringsåtgärder. Förmodligen kan en utjämning av kostnaderna för stora renoveringar förhindra att församlingarna av ekonomiska skäl tvingas avstå från sina nyrenoverade lokaler.

I alternativ C betraktas de reella kostnaderna ur ett helt annat perspektiv. Tanken är att man **tillsammans ska besluta om alla kyrkliga fastigheter som tillhör samfälligheten och att församlingarna inte ska betala intern hyra för kyrkorna som de disponerar**. Enligt kyrkolagen och samfällighetens grundstadga äger samfälligheten alla lokaler och fastigheter som församlingarna använder. Därför kan man också besluta om dem gemensamt.

Alternativ C gör det möjligt att bättre än hittills betrakta kyrkofastigheterna som en helhet och att besluta om dem. På så sätt är det möjligt att utveckla kyrkofastigheterna, överväga lokalernas placering och minska deras antal som en del av en helhet. På så sätt kan helsingforsarnas behov bättre tillgodoses. Helheten kan då också pejla stadens utveckling, trender och planer.

Modellen gör församlingarnas ekonomi förutsägbarare då de interna hyrornas andel av församlingarnas ekonomi klart minskar. Alla församlingar ansvarar tillsammans för kostnaderna för samfällighetens kyrkor. I så fall minskar renoveringarna och investeringarna som görs i kyrkorna de ekonomiska resurser som kan användas för församlingarnas verksamhet.

Alternativ C medför också betydande olägenheter och risker. Enligt kyrkoordningen beslutar kyrkoherden och församlingsrådet hur kyrkorna ska användas. En modell som bygger på gemensamma beslut om kyrkofastigheterna kan leda till onödigt spänning mellan församlingens verksamhet och den gemensamma beslutsprocessen. Överlag måste man anse att det innebär en stor risk för beslutsprocessen. Det gäller i så fall att beakta helsingforsarnas och stadens behov samtidigt som man minskar antalet verksamhetslokaler för att på så sätt balansera upp ekonomin. Alternativ C kan nagga användarnas kostnadsmedvetenhet i kanten eftersom användarna inte i denna modell måste betala för kyrkans underhåll och reparationer.

Kyrkorna är mycket olika, vilket skapar ojämlikhet mellan församlingarna i denna modell. Vissa kyrkor är mångfunktionella, och församlingen behöver inga andra lokaler. I andra församlingar är det mycket svårt att omvandla kyrkobyggnaden till ett mångfunktionellt utrymme, vilket innebär att församlingen också behöver andra lokaler än kyrkan. Det centrala målet i alternativ C är att beslut om kyrkonätverket ska kunna fattas gemensamt.

Alltså måste beslut om kyrkobyggnaderna fattas tillsammans. Bara på så sätt kan man nå de fördelar som alternativ C eftersträvar. En central princip i förberedelserna är att kostnaderna följer beslutsfattandet. Detta innebär att församlingarna gemensamt ska stå för alla kostnader som rör kyrkobyggnaderna.

Då materialet sänds på remiss har kyrkofullmäktige inte ännu behandlat fastighetsstrategin och strategin för disposition av lokaler. I utkastet till lokalstrategi som presenterats för kyrkofullmäktige konstateras följande om internhyrorna: "Interna hyror tas ut för alla samfällighetens lokaler enligt ett särskilt beslutat hyressystem. Systemet för interna hyror kopplar samman samfällighetens lokalstrategi och fastighetsstrategi. Principerna kan variera för olika typer av lokaler. Internhyrorna anger förhållandet mellan fastighetsägande och användning av lokaler samt ansvarsfördelning. Det styr också mot en effektiv och ändamålsenlig användning av lokaler. Systemet hjälper beslutsfattare och andra aktörer att förstå den verkliga nivån på lokalkostnaderna och deras förhållande till all annan användning av pengar."

Alla ovan beskrivna alternativ kan anses vara i linje med strategierna. Varje alternativ utgår från de reella kostnaderna för lokalerna och syftar till att synliggöra kostnaderna. Samfälligheten äger lokalerna och församlingarna är användare i samtliga alternativ. Hur detta genomförs i praktiken varierar mellan alternativ A, B och C. I alternativ A och B beslutar församlingarna självständigt om lokalerna de använder och står också för kostnaderna. I alternativ C beslutar kyrkofullmäktige om kyrkofastigheterna och kostnaderna täcks gemensamt. Genom att beslutsrätten och kostnaderna för lokalerna följs åt i alla modeller styrs mot en effektiv användning av lokalerna.

I beredningen har man också tittat på alternativ som **utgår från att internhyran fastställs som ett gemensamt, på reella kostnaderna baserat pris/m²** (kostnaderna för lokaler som är i internt bruk dividerat med lokalernas respektive m²-antal). Också detta alternativ fick understöd i Howspace-enkäten våren 2024 och i enkäten som sändes till församlingsråden. Modellens fördel är att de är förutsägbara och att kostnaderna för renoveringarna fördelas på fler aktörer.

Avigsidan med det m²-baserade schemat för fastställande av internhyran är att kostnadsmedvetenheten sjunker, vilket i sin tur ökar riskerna och kan medföra att man väljer dyrare renoveringsalternativ och att man misslyckas i försöken att planmässigt reducera antalet verksamhetslokaler. Ett gemensamt pris/m² beaktar inte lokalens skick och sporrar således inte församlingen till att avstå från nedslitna lokaler. Modellen kan också sporra församlingarna till att avstå från lokaler vars hyra stiger avsevärt i relation till de reella kostnaderna (t ex små klubbutrymmen. Det kan leda till att antalet m² minskar medan lokalkostnaderna förblir på samma höga nivå som tidigare. Detta leder till att hyran/m² för de återstående lokalerna stiger. Därför sänds inte alternativet som utgår från ett gemensamt pris/m² nu på remiss.

Tidigare fick församlingarna ett lokalanslaget som skulle täcka lokalkostnaderna, huvudsakligen för kyrksalarna. Nu införs i stället en internhyra som uppbärs för lokaler som församlingen använder. Att **de sakrala lokalerna ska beaktas** och internhyran för dessa

slopas beaktas i beredningen 2023–2024. På så sätt nivelleras skillnaden mellan församlingarna och deras respektive kyrkor. Även om internhyran för de sakrala lokalerna slopas kvarstår behovet av att reducera antalet lokaler. Dessutom kan detta minska kostnadsmedvetenheten. Det har visat sig vara oklart hur man ska definiera begreppet sakrala lokaler. Därför ingår denna möjlighet inte i alternativen som sänds på remiss.

Under Howspace-processen och under diskussionerna i kyrkofullmäktige aktualiserades frågan om att grunda **en renoveringsfond**. En administrativ (renoverings) fond av det slag som föreslagits överensstämmer inte med god bokföringssed. Kyrkan slopade renoveringsfonderna i början av 2000-talet. Det behövs ingen renoveringsfond eftersom renoveringsbehovet beaktas i samfällighetens årliga och i den långsiktiga ekonomiplaneringen som utgår från den totalekonomiska bärkraften. Samtidigt beaktas hyres- och försäljningsintäkterna som samfällighetens fastigheter och bostäder genererar och avkastningen på samfällighetens kapitalplaceringar. Att ackumulera ett rejält kapital för fonden skulle ta flera år i anspråk. Fondförvaltningen skulle foga ännu en nivå till samfällighetens flerstegsbeslutsprocess. Därför sänds förslaget om en renoveringsfond inte på remiss.

Fördelning av anslag till församlingarna

Alternativa sätt att fördela församlingarnas anslag

Samfälligheten fördelar sina kyrkoskatteintäkter på församlingarna och de i grundstadgan fastställda gemensamma tjänsterna. De anslagna medlen används för att finansiera den gemensam verksamhet, löner och lokalkostnader. I gällande fördelningspraxis (tidigare beslut som bilaga) beaktas församlingarnas medlemsantal och de på församlingens område bosatta. Samfälligheten tillämpar denna praxis sedan början av 2010-talet.

Beredningen av olika fördelningsmodeller utgår från helsingforsförsamlingarnas framtidsvision, helsingforsarnas behov och jämlik fördelning mellan församlingarna. De olika alternativens för- och nackdelar har utvärderats och beräknats,

Målsättningen är att välja en tydlig och rättvis fördelningsmodell som svarar mot helsingforsarnas nuvarande behov och stöder strategin för kyrkan i Helsingfors. Enligt kyrkolagen (KL 3:18) beslutar varje församling själv hur anslaget som i budgeten reserverats för församlingen ska användas.

Gemensamma kyrkorådet valde på förslag av styrgruppen två modeller för fördelning av församlingarnas anslag. Dessa förslag sänds på remiss:

- **Förslag 1**

- Grunddel
 - 100 % medlemmar
- Anslag som fastställs på basis av verksamheten
 - Diakonala behov
 - Strategin för kyrkan i Helsingfors
- Tillägg
 - Specialtillägg för Tuomiokirkkoseurakunta
 - De svenska församlingarnas specialtillägg
 - Tillägg för arbete på främmande språk

- **Förslag 2**

- Grunddel
 - 70 % medlemmar och 30 % på området bosatta
- På verksamheten baserat anslag
 - Antalet skriftskolgångna
 - Förrättningar
 - Strategin för kyrkan i Helsingfors
- Tillägg
 - Specialtillägg för Tuomiokirkkoseurakunta
 - De svenska församlingarnas specialtillägg
 - Tillägg för arbete på främmande språk

Hur är förslagen till fördelning av församlingarnas anslag uppbyggda

Förslagen utgår från följande tre element: en grunddel, ett verksamhetsbaserat anslag samt vissa tillägg. För varje element har en proportionell andel fastställts och på basis av denna fastställs elementens storlek i samtliga fördelningsmodeller. Elementens proportionella andel av helhetsanslaget är:

- Grunddel 82 %
- På verksamheten baserat anslag 13 %
- Tillägg 5 %

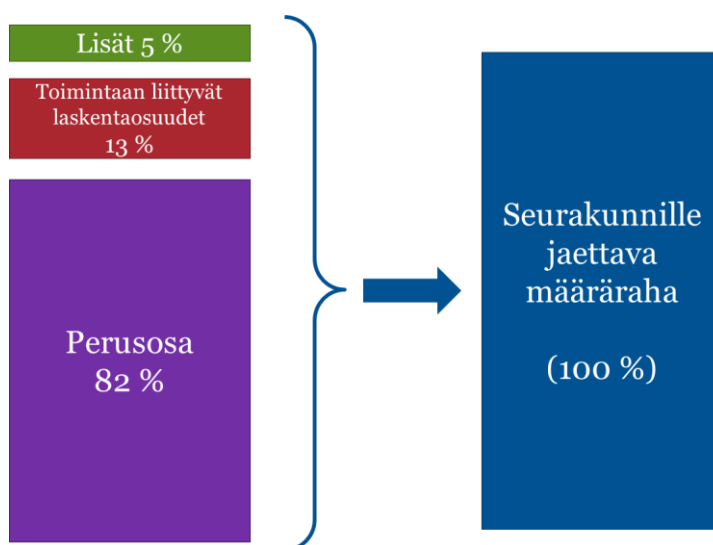

Bild 2: Elementens proportionella andelar i respektive fördelningsmodell.

De siffror som använts vid kalkyleringen av modellerna utgår från kyrkans medlemsuppgifter (Kirjuri) eller Statistikcentralens uppgifter.

Förslag 1

Grunddel

I förslag 1 beräknas grunddelen enbart på basis av församlingens medlemsantal. Detta innebär att varje församling av grunddelen får en andel som motsvarar församlingens medlemsantal.

Anslag på basis av verksamheten

I andelen som beviljas på basis av verksamheten beaktas det diakonala behovet på området och strategin för kyrkan i Helsingfors.

Anslaget som utgår från det diakonala behovet bygger på de uppgifter som ligger till grund för det socioekonomiska index som Helsingfors stad använder och på antalet personer som fyllt 80 år och som är bosatta på ifrågavarande område. Det socioekonomiska indexet utgår från ett medeltal för de på området bosatta låginkomsttagarhushållens medlemmar, arbetslösa och lågutbildade.

Faktorerna som används vid beräkningarna av det socioekonomiska indexet tas ur stadens regionala statistik, som sammanställts på basis av Statistikcentralens uppgifter. Antalet på området bosatta 80 år fyllda personer har samfälligheten fått av Statistikcentralen invånaruppgifter om församlingarnas områden. I beräkningarna har de senaste tillgängliga årsuppgifterna använts.

I fråga om andelen som hänförs till strategin för kyrkan i Helsingfors tillämpas de fokusområden som vid beräkningstidpunkten ingår i då gällande strategi. Under denna strategiperiod (2024–2027) utgörs strategiandelen av flerspråkighet och unga vuxna. Här beaktas alltså de på församlingens område bosatta personer som talar ett annat modersmål än finska eller svenska samt unga i åldern 15–29 år som talar finska eller något nordiskt språk. I bägge fallen används invånarstatistiken för församlingarnas respektive områden, som på begäran av samfälligheten sammanställts av Statistikcentralen.

Förslag 1 de på verksamheten baserade proportionella andelarnas vikt:

- Diakonala behov sammanlagt 8 %
 - Uppgifter som motsvarar det socioekonomiska indexet 5 %
 - På området bosatta personer som fyllt 80 år, 3 %
- Strategin för kyrkan i Helsingfors, sammanlagt 5 %
 - Övriga på området bosatta personer som har ett annat modersmål än finska eller svenska 2,5 %
 - På församlingens område bosatta personer i åldern 15–29 år, 2,5 %.

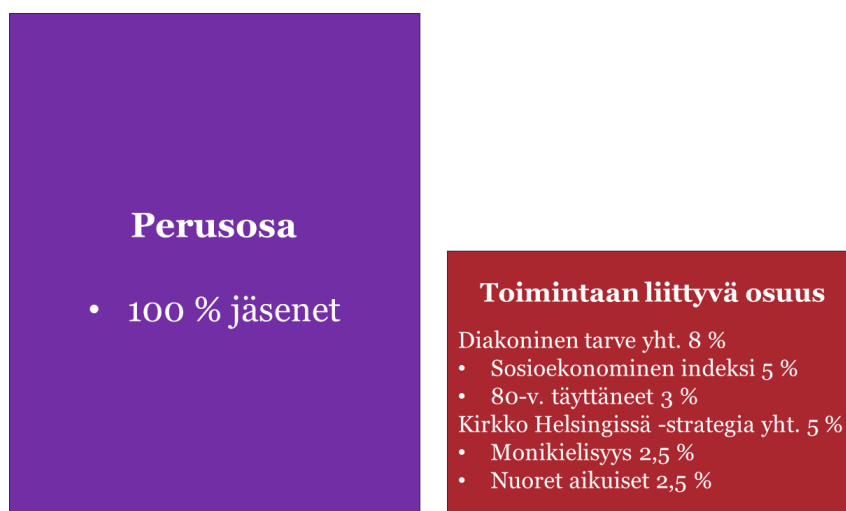

Bild 3: Fördelning av församlingarnas anslag, förslag 1.

Förslag 2

Grunddel

Förslag 2, grunddelen beräknas som hittills, dvs 70 % på basis av församlingens medlemsantal och 30 % på basis av dem som bor på området.

Anslagen till de finska och svenska församlingarna beräknas dock i samma proportion som församlingarnas medlemsantal.

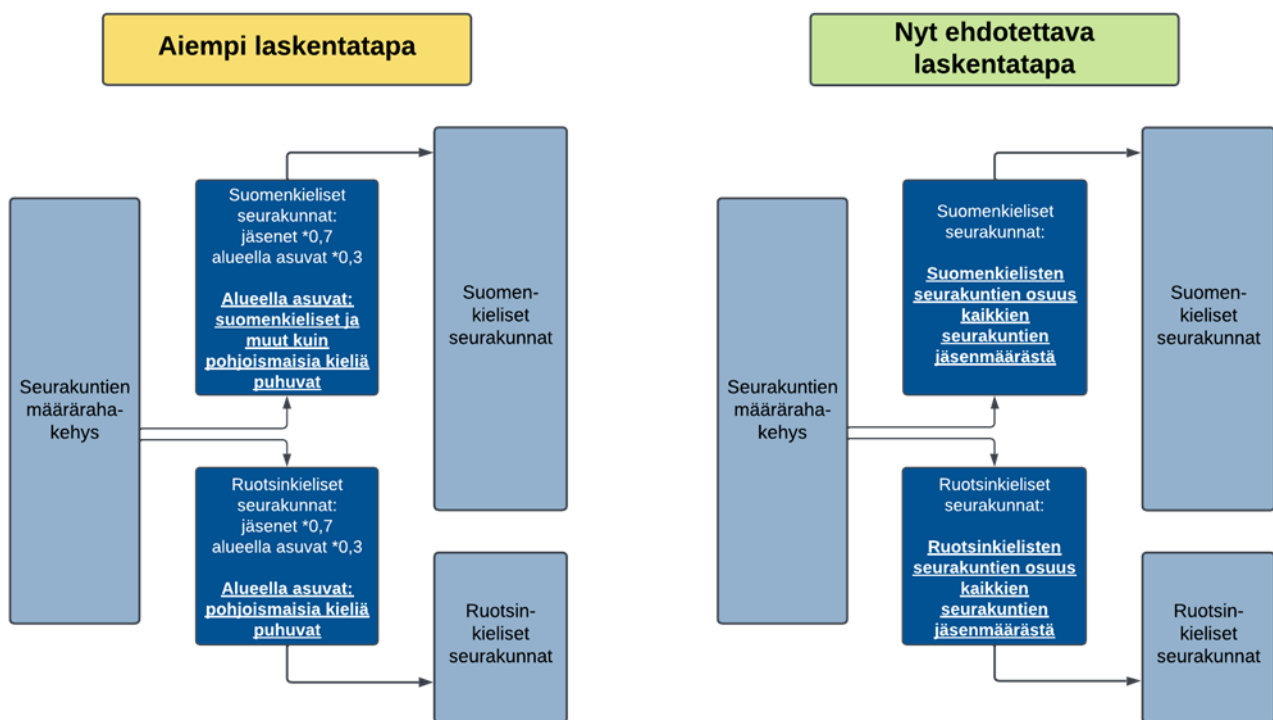

Bild 4: Ändring av sättet att beräkna antalet bosatta på området.

Den verksamhetsbaserade anslagsandelen

Förslag 2: Det verksamhetsbaserade anslaget beaktar antalet personer som i respektive församling genomgått skriftskolan, antalet dop och jordfästningar samt strategin för kyrkan i Helsingfors.

Antalet skriftskolgångna avser alla helsingforsförsamlingarnas medlemmar som, oberoende av personens ålder, föregående år deltagit i en skriftskola som ordnats av ifrågavarande församling (också de som under skriftskolan anslutit sig till församlingen). I antalet dop räknas, de personer som under föregående år, oberoende av ålder, döpts i församlingen. Antalet jordfästningar anges enligt hur många församlingsmedlemmar som föregående år avlidit.

Uppgifterna tas ur kyrkans medlemsstatistik (Kirjuri). Här används den färskaste årsstatistiken (exempel: år 2026 används uppgifterna för 2024).

I både förslag 1 och 2 fastställs den strategirelaterade andelen enligt de strategiska fokusområden som ingår i den för ögonblicket gällande strategin för kyrkan i Helsingfors. Fokusområdena som under nuvarande strategiperiod (2024–2027) ligger till grund för den strategirelaterade andelen är flerspråkighet och unga vuxna. Man beaktar alltså de på respektive församlings område bosatta personer som har ett annat modersmål än finska eller svenska samt personer i åldern 15–29 år som har finska eller något nordiskt språk som modersmål. I bägge fallen används invånarstatistiken för församlingarnas respektive områden, som på begäran av samfälligheten sammanställts av Statistikcentralen.

Förslag 2: De på verksamheten baserade proportionella andelarnas vikt:

- Skriftskolgångna församlingsmedlemmar 5 %
- Förrättningar (dop och jordfästning) 3 %
- Strategin för kyrkan i Helsingfors, sammanlagt 5 %
 - Övriga på området bosatta personer som har ett annat modersmål än finska eller svenska 2,5 %
 - På församlingens område bosatta 15–29 åringar, 2,5 %.

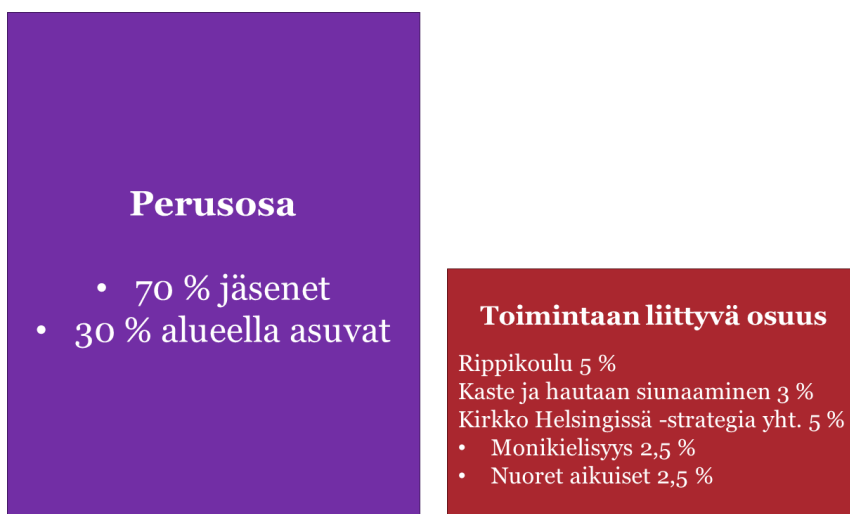

Bild 5: Fördelning av församlingarnas anslag, förslag 2.

Tillägg

I bägge fallen föreslås följande tillägg: specialtillägg för Tuomiokirkkoseurakunta och för de svenska församlingarna samt ett tillägg för arbete på främmande språk. Detta motsvarar gällande praxis i fråga om principerna för fördelningen av anslag till församlingarna.

Tilläggens proportionella andelar:

- Specialtillägg för Tuomiokirkkoseurakunta 2,5 %
- De svenska församlingarnas specialtillägg 2 %
- Tillägg för arbete på främmande språk 0,5 %.

Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg

Enligt förslaget motsvarar Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg 2,5 % av anslaget som fördelas på församlingarna. Nu föreslås att samtliga församlingars (också de svenska) anslag ska ligga till grund för specialtillägget.

Beroende på vilken modell som väljs kan Tuomiokirkkoseurakunta dessutom få kompensation för Domkyrkan (internhyrorna, alternativ B) eller för internhyran för alla på dess område befintliga kyrkor (internhyrorna, alternativ C. gäller alla församlingars kyrkor).

De svenska församlingarnas specialtillägg

Föreslås att de svenska församlingarna beviljas ett specialtillägg om 2 % av anslaget som ska fördelas. Tillägget fördelas mellan de svenska församlingarna på det sätt som be-stäms i respektive förslag till anslagsfördelning.

I de svenska församlingarnas specialtillägg beaktas förändringarna i sättet att räkna de på området bosatta (s. 14–15) och ändringarna i sättet att beräkna Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg (s. 16–17).

Tillägg för arbete på främmande språk

Tillägget för arbete på främmande språk föreslås vara 0,5 % av anslaget som ska fördelas. Tillägget beviljas församlingar som står som hemförsamling för de grupper som arbetar på främmande språk. För varje grupp som verkar på ett främmande språk beviljas dessa församlingar ett tillägg om 0,1 % av den anslaget som ska fördelas.

Motivering till modellerna som sänds på remiss

I beredningen har man analyserat olika möjligheter att fördela församlingarnas anslag. Vid utarbetandet av alternativen har man beaktat helsingforsförsamlingarnas framtidsutsikter, helsingforsarnas behov och att församlingarna ska behandlas jämlikt.

De olika alternativens för- och nackdelar har utvärderats i relation till de mål som ställts för beredningen, strategin för kyrkan i Helsingfors och samfällighetens viktigaste risker.

Helsingforsförsamlingarna skiljer sig från varandra både i fråga om storlek och befolkningsstruktur. I beredningen har man strävat efter att församlingarnas anslag ska motsvara kostnaderna för det grundläggande församlingsarbetet samt de gemensamma strategiska

målen. Då kyrkoherdarna och de förtroendevalda våren 2024 hör-des ansågs det vara angeläget att man vid anslagsfördelningen också framgent ska förfara på samma sätt.

I församlingsrådets svar nämns att ett särskilt viktigt sätt att uppnå en rättvis fördelning vore att anslagen beräknas på basis av församlingarnas verksamhetsformer. Detta beaktas i de två fördelningsalternativ som nu presenteras.

I bägge fallen försöker man vid fördelningen av anslagen utjämna kostnaderna för församlingarnas kärnverksamhet. Alternativen skiljer sig dock från varandra i fråga om metoderna.

Förslag 1 utgår från att **anslagsfördelningen långtgående utgår från antalet församlingsmedlemmar** (grunddel: 100 % medlemmar). Detta är det vanligaste sättet som de kyrkliga samfälligheterna tillämpar vid fördelningen av anslag. En fördelning baserad på medlemsantalet vann ett visst understöd också under vårens Howspace-process och i enkäten som sändes till församlingsråden.

Det nuvarande sättet att fördela anslagen på basis av församlingarnas medlemsantal och de på församlingens område bosatta har väckt frågan hur mycket församlingarnas reella kostnader hänför sig till service som ges personer som inte hör till kyrkan men bor på området. På begäran av styrgruppen utredde internrevisionen denna fråga våren 2024. Utredningen visat att de på området bosatta personerna som inte hör till kyrkan medför kostnader framför allt för diakonin och i samband med jordfästningar. Forskning och statistik visar att socioekonomiskt svagare områden korrelerar med ett lägre antal personer som hör till kyrkan.

Därför ingår i förslag 1 en andel som beaktar det diakonala behovet på respektive församlings område. Andelen beräknas på basis av det socioekonomiska index som Helsingfors stad använder (medeltalet av de på området bosatta låginkomsttagarna, arbetslösa och lågutbildade) samt antalet på området bosatta personer som fyllt 80 år.

Diakoni innebär övergripande hjälp till utsatta människor. Diakonin har bland annat en andlig, religiös, materiell och social dimension och riktar sig till alla människor, oberoende av om de hör till kyrkan eller inte. Det socioekonomiska indexet indikerar att de på området bosatta har en lägre socioekonomisk ställning och återspeglar således väl de på området bosatta personernas diakonala behov.

Seniorerna utgör också en traditionell målgrupp för diakonin. Det socioekonomiska indexet visar inte uppgifter om sådana seniorer som har låga inkomster och som bor i en serviceboendeenhet. Dessutom inverkar antalet på området bosatta personer som fyllt 80 år på antalet jordfästningar som förrättas i församlingen. Kriterierna för det diakonala behovet har utarbetats i samråd med diakonipersonalen.

Förslag 2 **utgår från** gällande anslagspraxis, dvs en viktning där **församlingarnas medlemantal utgör 70 % och de på området bosatta utgör 30 %**. Av församlingsrådets svar framgår att man anser att det bästa sättet att utjämna skillnaderna mellan församlingarna

och deras områden är att beakta både församlingsmedlemmarna och dem som bor på området. Detta motsvarar gällande praxis vid ansvarsfördelningen.

Statistiken visar att människornas tro och kyrkotillhörighet påverkas av flera faktorer som är oberoende av kyrkans verksamhet. Bland dessa kan nämnas åldersstrukturen hos dem som bor på området (att höra till kyrkan är vanligare bland äldre än i de yngre årsklasserna), utbildningsnivån (sannolikheten för att högtbildade hör till kyrkan är större). En fördelning som beaktar dem som bor på området jämnar ut skillnaderna, däremot blir församlingar vars medlemsfrekvens överstiger medeltalet i Helsingfors lidande.

Förhållandet 70/30 mellan medlemmar och boende i området verkar spegla resultatet av utredningen som internrevisionen gjorde om kostnadseffekterna för de på området boende som inte hör till kyrkan. Enligt utredningen fanns kostnaderna särskilt inom diakonin och vid begravingar av personer som inte hör till kyrkan. För andra arbetsområden kunde man inte påvisa i vilken utsträckning kostnaderna hänförde sig till kyrkligt obundna boende i området.

Samtidigt föreslås att sättet att beräkna antalet personer som bor på församlingarnas områden ändras så att de på de finska och svenska församlingarnas områden bosatta ställs i relation till de finska och svenska församlingarnas medlemmar. För närvarande utgörs de på de svenska församlingarnas områden bosattas andel av helsingforsare som talar något nordiskt språk. Alla övriga språkgrupper räknas som på de finska församlingarnas område bosatta. Storleksskillnaden är betydande. De svenska församlingarna kompenseras för detta med ett specialtillägg.

Förslaget gör det lättare att beräkna antalet på området bosatta. Det kunde också korrigera den snedvridning som nuvarande praxis medför. Andelen helsingforsare modersmål än finska eller svenska ökar fortsättningsvis vilket innebär att de skandinaviska språkens proportionella andel ytterligare sjunker. Detta leder på sikt till att de svenska församlingarnas anslagsandel minskar.

Samtidigt som förslag 2 beaktar dem som bor på församlingens område men inte hör till kyrkan görs ändå en satsning på kyrkans grundläggande arbete. Skriftskolorna och förrättningar har till kyrkans viktigaste uppgifter och slukar en hel del resurser. Via det verksamhetsbaserade anslaget kompenseras kostnaderna för församlingarnas kostnader för den grundläggande arbete. På så sätt får församlingarna stöd för sin grundläggande verksamhet. Det diakonala behovet som riktas till församlingarna beaktas via andelen som ges för antalet bosatta på området. Diakoniarbetarna ansåg att det är mer meningsfullt att beakta och stöda det diakonala behovet och arbetet på detta vis.

Antalet deltagare som hör till någon helsingforsförsamling och som deltagit i en skriftskola som dessa ordnat beaktas vid anslagsfördelningen. Också de som under skriftskolan anslutit sig till en helsingforsförsamling beaktas. Uppgifter om dessa finns i de församlingsvisa medlemsregistren. Däremot är det inte möjligt att beakta personer som inte hör till kyrkan och dem som hör till kyrkan men är bosatta på annan ort.

Antalet jordfästningar beräknas på basis av antalet medlemmar som avled föregående år. Via kyrkans medlemsstatistik får man de säkraste uppgifterna. Uppgifter om antalet jordfästa personer som inte hör till kyrkan beaktas till den del dessa varit bosatta på församlingens område.

Vigslarna beaktas inte alls vid anslagsfördelningen eftersom uppgifterna i kyrkans medlemsstatistik ger dålig information i fråga om allokeringen av kostnaderna för vigslarna. Vigslarna statistikförs i brudens församling fastän framför allt vigselkyrkan och -prästen kan höra till en annan församling/område. Av de kyrkliga förrättningarna utgör vigslarna numera den minst frekventerade kategorin.

Enligt **strategin för kyrkan i Helsingfors eftersträvas tillväxt** under perioden 2024–2030. Under vårens hörandeprocess granskades frågan om tillväxt i relation till de alternativa principerna för anslagsfördelning. Å ena sidan ansågs att beaktandet av dem som bor på området (förslag 2) gagnar det strategiska tillväxtmålet eftersom tillväxten sker bland dem som bor på området men inte ännu hör till kyrkan. Å andra sidan kan man argumentera för en anslagsfördelning som explicit sker på basis av församlingarnas medlemsantal (förslag 1), eftersom detta premierar församlingar som ökat sitt medlemsantal. Beroende på infallsvinkel kan man alltså konstatera att bägge alternativen stöder förverkligandet av strategin för kyrkan i Helsingfors.

Man kan också tänka sig att församlingarna i förslag 2 genom sitt arbete i viss mån kunde påverka antalet medlemmar som deltar i skriftskolan och antalet barn som döps och därmed också inverka på sitt anslag. Detta stöder också tillväxten.

I modellerna ingår också en separat andel som är kopplad till strategin för kyrkan i Helsingfors. På denna tillämpas den för stunden gällande strategins fokusområden. Under pågående strategiperiod (2024–2027) beaktas vid anslagsfördelningen de fokusområden som ingår i strategin, dvs mångspråkighet och unga vuxna. Mångspråkighetsfaktorn utgörs av antalet personer som bor på församlingens område och som har ett annat modersmål än finska eller svenska. De unga vuxna definieras i de finska församlingarna som antalet finskspråkiga 15–29-åringar och för de svenskspråkiga församlingarnas del som antalet 15–29 åringar som talar ett nordiskt språk. I befolkningsstatistiken som Statistikcentralen sammanställt för samfälligheten har alla nordiska språk sammanräknats. De nordiska språken används också då man fastställer församlingarnas medlemsprocent.

Vid fördelningen av församlingarnas anslag måste man hålla i minnet att det **i kyrkolagen (KL 3:18) bestämts att varje församling självständigt beslutar hur anslaget som församlingen beviljats i budgetramen ska användas**. Därför ska församlingarnas anslagsandelar som anvisas för strategin för Kyrkan i Helsingfors och den övriga verksamheten inte beräknas på basis av verksamhetsstatistiken utan på basis av kyrkans medlemsstatistik eller Helsingfors stads befolkningsstatistik. Avsikten är alltså inte att mäta den verksamhet av ett visst slag som församlingarna har. I stället kompenseras församlingarna för kostnader som uppstår i samband med församlingens kärnverksamhet (framför allt diakoni, skriftskolor och förrättningar) och göra det möjligt att nå ut till målgrupperna som nämns i strategin för Kyrkan i Helsingfors. Församlingen bestämmer själv hur anslaget ska användas.

Tillägg

Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg

Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg beviljas för arbetet som församlingen utför för samsälligheten, det finska stiftet, den universella kyrkan och de kyrkliga organisationerna, statsmakten, universiteten och de akademiska samfunden samt Helsingfors stad och dess kulturliv. På församlingens område finns flera av landets populäraste vigselkyrkor.

Verksamheten för huvudstadsregionen och hela Finland medför betydande kostnader för Tuomiokirkkoseurakunta. Detta gäller framför allt personal- och fastighetskostnaderna. Domkyrkoförsamlingens specialtillägg täcker dessa extrakostnader.

För närvarande får Tuomiokirkkoseurakunta ett specialtillägg om 2,3 % av de finska församlingarnas totala anslag. I modellerna som nu presenteras föreslås att specialtillägget beräknas på basis av det sammanlagda anslaget för alla församlingar (också de svenska). Förslaget utgår från att församlingens tjänster gäller alla finländare oberoende av språk. Detta förenklar också fördelningen av församlingarnas anslag. Den ändrade kalkylmetoden beaktas i specialtillägget som de svenska församlingarna får.

Nu föreslås också att Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg höjs från 2,3 % till 2,5 %. Till följd av den nya beräkningsmodellen för interhyrorna och avskaffandet av lokalanslaget (1,4 mn € i Tuomiokirkkoseurakunta) ökade Tuomiokirkkoseurakuntas interhyrorna avsevärt. För att täcka detta beviljade kyrkofullmäktige (27.1.2022 § 6) församlingen ett anslag för balansering av internhyrorna. Anslaget gäller åren 2023–2025. Som svar på en fullmäktigemotion om att säkerställa Tuomiokirkkoseurakuntas verksamhetsförutsättningar har församlingen dessutom fått stöd för 50 % av sina internhyror via balansanslagstillägget som kyrkofullmäktige beviljat församlingarna för åren 2024 och 2025 (GKF 27.04.2023 § 38). Trots stödåtgärderna har Tuomiokirkkoseurakunta under åren 2023–2024 haft ett underskott på 650 000 €. Församlingen har använt över 200 000 € av sina besparingar för att täcka interhyrorna.

Det stöd som getts till Tuomiokirkkoseurakunta återspeglar gemensamma kyrkofullmäktiges vilja att särskilt stöda Tuomiokirkkoseurakunta. Frågan togs också upp i protokollet från biskopsvisitationen i Helsingfors kyrkliga samsällighet, där man kommenterade situationen för kyrkorna och församlingarna i centrum.

De svenska församlingarnas specialtillägg

De svenska församlingarnas minoritetstillägg utgör ett konkret bevis för viljan att förverkliga en genuin tvåspråkighet i helsingforsförsamlingarna. De främsta motiven för tillägget är de svenska församlingarnas stora verksamhetsområden i relation till medlemsantalet, att de tvåspråkiga förrättningarna oftast hålls i de svenska församlingarna och att översättningen och anpassandet av diverse material är arbetsdrygt.

I jämförelse med de finska församlingarna är de svenska församlingarnas områden i relation till medlemsantalet flerfaldigt större. Därför behövs avsevärt mer pengar och tid för besök i daghem, skolor, seniorboenden mm. Dessutom sker förrättningarna på ett större område. De svenska församlingarna sköter merparten av de tvåspråkiga förrättningarna. De ska alltså med mindre personal klara av att delta i tvåspråkiga projekt och evenemang.

Servicen som samfällighetens gemensamma tjänster erbjuder de svenska församlingarna är inte helt likvärdig den som de finska församlingarna får. Materialet måste översättas och anpassas till svensk kutym och verksamhetskultur. Den svenska verksamheten är underrepresenterad i samfällighetens gemensamma tjänster (gemensamma församlingsarbetet har 140 arbetstagare, varav 6 svenskspråkiga).

I de svenska församlingarnas specialtillägg beaktas det förändrade sättet att beräkna antalet på området bosatta och ändringen av sättet att fastställa Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg. Det föreslagna 2 % tillägget ligger nära den tidigare nivån på 1,6 %, men är något högre. Anslagen beräknas med 0,5 % noggrannhet.

Tillägg för arbete på främmande språk

Förslaget är att tillägget för arbete på främmande språk höjs till 0,5 % av anslaget som fördelas på församlingarna. Det nu gällande tillägget för arbete på främmande språk är sammanlagt 68 000 €. Pengarna fördelas på de sk hemförsamlingarna på basis av antal grupper som dessa driver. Hemförsamlingarna står för gruppernas fasta kostnader (internhyra för lokalerna). Gemensamma församlingsarbetet betalar lön till arbetstagarna med främmande språklig bakgrund.

Det nuvarande tillägget täcker endast en bråkdel av hemförsamlingarnas kostnader, vilket avsevärt minskar intresset för att åta sig ansvaret som hemförsamling. Det nya förslaget som kunde korrigera hemförsamlingarnas ställning står i samklang med flerspråkighetsmålet som ingår i strategin för kyrkan i Helsingfors.

Helsingfors samfällighet har fem grupper som arbetar på främmande språk; arabiska, engelska, kinesiska, estniska och ryska. Arbetet på engelska och ryska sköts av Matteus församling, arbetet på estniska och kinesiska av Kallion seurakunta medan Herttoniemen seurakunta ansvarar för det arabiska arbetet.

Kalkyler och sammanställning av modellerna för fastställande av internhyran och fördelning av församlingarnas anslag

Församlingarnas disponibla verksamhetsanslag består av församlingens anslagsandel från vilket församlingens internhyra avdragits. Således inverkar såväl anslagsfördelningsmodellen som internhyrorna på församlingens för verksamheten disponibla medel. Sättet att fastställa internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag skiljer sig dock i logiskt hänseende från varandra. Därför presenteras och förklaras de var för sig i detta material.

Eftersom internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag utgör församlingarnas verksamhetsanslag har kalkylerna sammanförts. På så sätt kan man se hur de olika modellerna och metoderna påverkar församlingarnas ekonomi jämfört med budgeten för 2025.

Vid granskningen av kalkylerna ska man beakta att budgetramen för 2025 omfattar två separata tilläggsanslag som riktas till församlingarna. Balanseringsanslaget för 2023–2025 (KFM 27.01.2022 § 6) ges till sex församlingar för verksamheten disponibla anslag minskade 2023 jämfört med år 2022. 2025 uppgår anslaget till 250 000 €.

Dessutom beviljade kyrkofullmäktige (KFM 27.04.2023 § 38) församlingarna på vars område de stora kyrkorna i centrum (Domkyrkan, Johanneskyrkan, Berghälls kyrka och Tempelplatsens kyrka) finns ett balanseringsanslag för åren 2024 och 2025. Också församlingarna vars anslagsandel ökar då man i stället för de nuvarande principerna för fördelningen av anslagen (70% medlemmar/30 % bosatta på området) övergår till en fördelning som till 90 % bygger på antalet församlingsmedlemmar och 10 % bosatta på området. År 2025 uppgår detta anslag till 1,4 mn €.

Inget av de föreslagna fördelningsalternativen innefattar motsvarande tilläggsanslag. Utgångspunkten nu är att hela beloppet som ingår i budgetramen fördelas enligt vid ifrågavarande tidpunkt gällande praxis. Då församlingarnas kalkylerade anslag jämförs med ramen för 2025 noteras en kraftig minskning som särskilt drabbar de församlingar på vars område de stora centrumkyrkorna finns. Minskningen märks inte då man jämför kalkylbeloppen med ramen för 2025 *exklusive de ovan nämnda tilläggsanslagen*. I B-alternativet för internhyrorna beaktas de stora kyrkorna i centrum vilket i klartext betyder att minskningen i kalkylerna jämnas ut. Av bilagan framgår församlingarnas kalkylerade anslag och en sammanställning av internhyrorna för respektive församling. Balanseringsanslaget och balanseringsanslagets tillägg ingår inte i sammanställningen.

Dessutom ska man beakta att anslaget som fördelas på församlingarna fungerar olika beroende på hur internhyrorna beräknas. Alternativet A fungerar lika som i gällande anslagsfördelning: den för församlingarna anvisade anslagsramen fördelas enligt en fast-ställd fördelningsprincip och internhyrorna avdras från respektive församlings anslagsandel.

Alternativ B fungerar i övrigt på samma sätt som alternativ A, men ramen för anslag som delas ut till församlingarna är något mindre. I alternativ B täcks lättningen i internhyrorna för de stora kyrkorna i centrum från ramen för samfällighetens kategori övrigt. Detta minskar både församlingarnas och de gemensamma tjänsternas anslagsram i samma proportion som deras inbördes andelar enligt kyrkofullmäktiges beslut (KFM 25.1.2024) om Principer som styr ekonomiplaneringen; församlingarna 56,7 %, gemensamma tjänster 43,3 %.

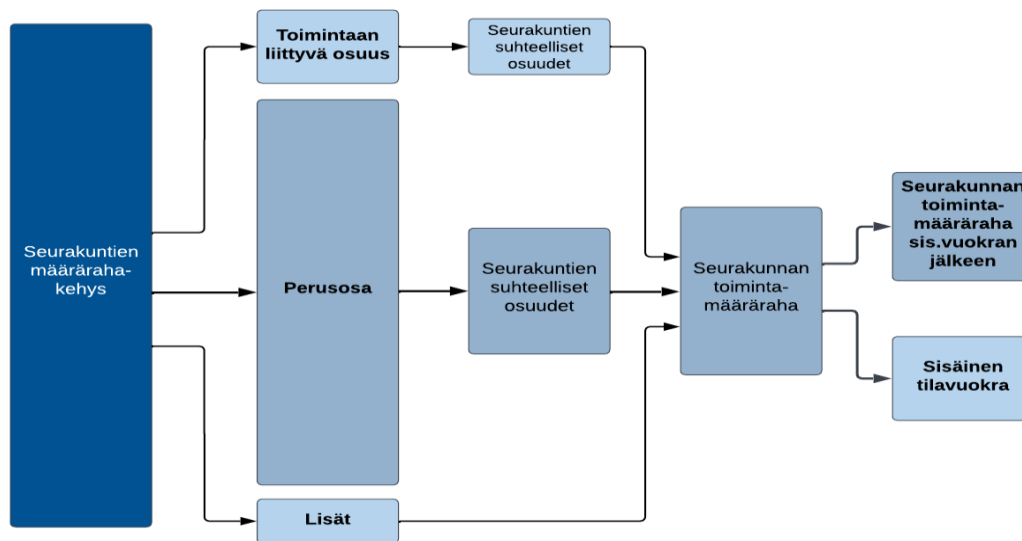

Bild 6: Fastställande av församlingarnas anslag då internhyrorna fördelas enligt alternativ A och B.

I alternativ C avdras först de reella kostnaderna (internhyrans andel) från anslagsramen. Därefter fördelas det återstående beloppet på församlingarna enligt den fastställda fördelningsprincipen. Slutligen avdras från församlingens anslag internhyran för eventuella övriga lokaler som församlingen disponerar.

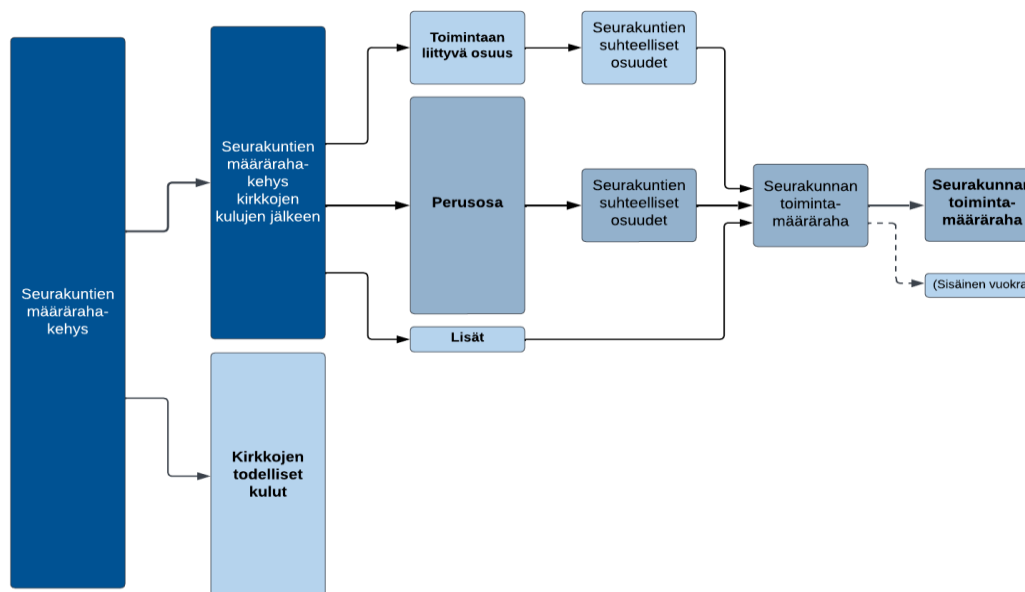

Bild 7: Fastställande av församlingarnas anslag då internhyrorna fördelas enligt alternativ C.

Beredningen av internhyrorna och fördelningen av församlingarnas verksamhetsanslag

Mål

Följande mål har fastställts för beredningen av internhyrorna och anslagsfördelningen till församlingarna:

Internhyrorna

- är förutsägbara, behandlar parterna jämlikt och beaktar helsingforsarnas behov
- leder till minskning av fastighetsbeståndet i överensstämmelse med riktlinjerna som kyrkorådet gett.

Församlingarnas anslag

- fördelningen är tydlig och rättvis
- fördelningen överensstämmer med helsingforsarnas och tidens behov samt strategin för kyrkan i Helsingfors.

Beredningsarbetet

Projektet för utveckling av principerna för församlingarnas anslagsfördelning samt grunderna för internhyrorna inleddes sommaren 2022. Syftet med projektet är att ta fram konkreta förslag på principer för beräkning av internhyror och fastställande av församlingarnas anslagsfördelning för åren 2026–2030.

Projektet baseras på ett beslut som fattades i januari 2022 (Grunder för fördelning av anslag till församlingarna samt grunder för internhyrorna under perioden 2023–2025 KFM 27.1.2022 § 6). Beslutet föregicks av ett omfattande förberedelsearbete i Modigt tillsammans -processen under åren 2019–2021 och en remissomgång som genomfördes hösten 2021. Baserat på församlingarnas utlåtanden och de framtagna modellerna blev det uppenbart att grunderna för internhyrorna måste utvecklas under de kommande åren.

Uppgiften för projektet var att klargöra fördelningen av församlingarnas anslag och att beakta förändringarna i arbetsfördelningen vid fördelningen av totalanslaget, samt att klargöra internhyrorna i olika situationer (bland annat vid avyttring av lokaler). Projektet skulle också ta ställning till om domkyrkan och eventuella landmärkeskyrkor i framtiden ska ha en särskild ställning i systemet för beräkning av internhyrorna (till exempel partiell befrielse från internhyra). Hur skulle Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg och totalanslagets fördelningsprocent i så fall påverkas.

I slutrapporten från biskopsvisitationen i Helsingfors, som publicerades våren 2023, ställs frågor om hur församlingarnas funktionella självständighet kan utvärderas och stödjars och

hur man ska resursera arbetet i de församlingar vars lokaler används för att upprätthålla uppgifter som är centrala för hela kyrkan, huvudstaden och stiftet.

Projektet inleddes i början av 2023, då projektmålen definierades. Under våren 2023 förbereddes ett förslag om ett balanseringsanslag, som svar på en motion om att trygga Tuomiokirkkoseurakuntas verksamhetsförutsättningar. Kyrkofullmäktige fastställde den 27 april 2023 församlingarnas balanseringsanslag för år 2024 och 2025.

Beredningen av de nya principerna för internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag inleddes i maj 2023. Önskemålet har varit att man ska syna olika möjligheter för fastställandet av internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag. Mot slutet av våren 2023 utvecklade styrgruppen olika alternativa lösningar för fastställandet av internhyrorna och anslagsfördelningen till församlingarna. Beredningen utgick från följande mål som uppställt för projektet: beaktande av helsingforsarnas behov samt samfällighetens och framtidsutsikterna för församlingarna. Dessutom beaktades föreliggande behovet av att, med tanke på internhyrorna, reducera de i bruk varande lokalerna samt en jämlik fördelning av församlingarnas anslag.

Samtidigt intervjuade projektchefen samtliga helsingforsförsamlingars vid tidpunkten tjänsteinnehavande kyrkoherdar. Responsen som gavs användes i beredningsarbetet.

Under beredningen granskades olika alternativ enligt de för- och nackdelar dessa har. Framför allt utvärderades hur för- och nackdelar förhöll sig till projektets syfte, strategin för kyrkan i Helsingfors samt till de risker samfälligheten står inför. Sedan för- och nackdelar analyserats slopade styrgruppen de modeller som inte ansågs ge önskad nytta. Preliminära kalkyler för alternativen gjordes också.

Våren 2024 har olika instanser hörts under beredningsprocessen. I mars presenterades beredningen för kyrkoherdarna, varefter preciseringar som hänför sig till kyrkolagstiftningen gjordes. Därefter presenterades modellerna och beredningen för kyrkorådet och kyrkofullmäktige. Bild 8 visar hur beredningen avancerat.

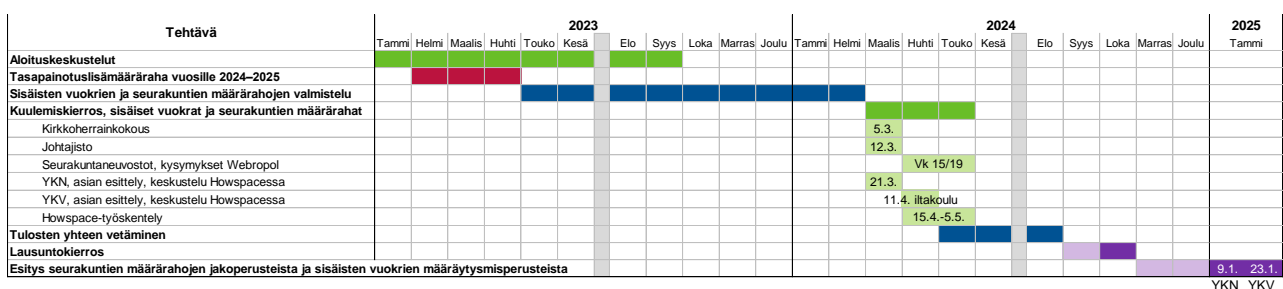

Bild 8: Processchema - Fastställande av internhyror och fördelningen av församlingarnas anslag.

Kyrkofullmäktiges och kyrkorådets medlemmar, kyrkoherdarna och gemensamma tjänsternas ledning (totalt 120 personer) inbjöds att delta i Howspace-processen för att ta ställning till klart formulerade frågor gällande internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag. Frågorna är nära kopplade till projektets målsättning (frågorna som bilaga). Det var

möjligt att delta i processen den 16.4.–5.5.2024. Sammanlagt 65 personer engagerade sig dvs 54 % av dem som kallats. 34 personer (28%) kommenterade materialet.

Till församlingarna skickades frågor angående internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag. Församlingarna gas tid att i april eller maj behandla frågorna i församlingsrådet och besvara frågorna. Också frågorna som riktades till församlingsråden berörde målsättningen för projektet (frågorna bifogas). Församlingarna gav sina rapporter via Webropol. 14 finska och 2 svenska församlingarna har per 20.5.2024 lämnat in sina svar.

Resultatet av arbetsprocessen utgör en bilaga till materialet. Resultaten har beaktats då i analysen och vid valet av de enskilda modellerna. Styrgruppen har gett ett enhälligt förslag till kyrkorådet.

Samtidigt som förberedelserna för interhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag pågår, förbereds arbetsfördelningen samt fastighets- och lokalstrategierna och de lokalbeslut som baseras på dessa. Beslut om båda dessa områden planeras till hösten 2024.

Projektets uppgift är att beakta ändringarna i arbetsfördelningen då totalanslaget för interhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag görs. Församlingarnas och de gemensamma tjänsternas anslagsandelar kalkyleras utgående från besluten som bereds i arbetsfördelningsprojektet.

Internhyressystemet sammankopplar samfällighetens lokalstrategi med fastighetsstrategin. Principerna kan vara olika i fråga om lokaltyperna. Hyressystemet visar ansvarsfördelningen och relationen mellan fastighetsägande och nyttjande av lokaler. Systemet styr också upp och sporrar till att använda lokalerna på ett ändamålsenligt sätt. Hyressystemet hjälper beslutsfattarna och övriga aktörer att inse den reella lokalkostnadsnivån och dess inverkan på all annan penninganvändning.

Principerna för fastställande av internhyror och församlingarnas anslagsfördelningen har beretts som ett projekt under perioden 2023–2024. Som projektägare står förvaltningsdirektör Juha Silander. Kyrkorådet tillsatte (09.06.2022 § 235) en styrgrupp med följande sammansättning: Esa Ahonen, Riitta Asikanius, Susanne Berner, Marja Heltelä, Timo Pekka Kaskinen, Ami Lainela, Otto Lehtipuu, Jukka Pakarinen, Christoffer Perret. Ekonomichef Pasi Perander är ordförande för styrgruppen. Osmo Rasimus, Juha Rintamäki, Juha Silander och Wiking Vuori har närvaro och yttranderätt vid styrgruppens möten. Riikka Myllys fungerar som projektchef.

Nuläget

Helsingfors samfällighets ekonomiska läge – en helhetsbild

För närvarande är samfällighetens ekonomiska läge gott. Detta beror framför allt på att löner och pensioner stigit vilket gjort att samfällighetens skatteintäkter överstigit förväntningarna. Samtidigt har de stigande priserna och lönerna inneburit att också samfällighetens kostnader stigit.

2024 fastställde kyrkofullmäktige nya principer för ekonomiplaneringen. Principerna förväntas underlätta församlingarnas ekonomiska situation, framför allt under 2025 och 2026. Därefter kan man anta att kyrkoskatterna och verksamhetsbidragsökningen planar ut och blir lägre än inflationen.

Helsingforsförsamlingarnas medlemsantal har stadigt sjunkit under hela 2000-talet. Då man beaktar den långsiktiga trenden i fråga om medlemsutvecklingen måste samfälligheten bereda sig på sjunkande kyrkoskatteintäkter och att de disponibla resurserna därmed kommer att sjunka markant.

Samtidigt föreligger ett behov av att skära ner kyrkans statsbidrag och helhetskyrkans penningfördelning. Förslaget är att statsbidraget permanent sänks med 20 mn €. För Helsingfors samfällighet skulle detta innebära att statsbidraget minskar med ca 2,1 mn € (ca 15,5 %). Statsbidraget är avsett för skötsel av begravningsväsendet, folkbokföringen samt underhåll av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och dito inventarier. Dessa uppgifter har i lagstiftningen ålagts kyrkan. Om riksdagen godkänner lagen torde denna träda i kraft den 1.1.2025. Vissa ändringar bereds också i fråga om principerna för församlingsekonomiernas och Kyrkostyrelsens finansieringsfördelning. Beslut i denna fråga torde fattas 2025.

Internhyrorna

Frågan om lokalerna och deras antal hör till samfällighetens stora utmaningar som har inverkan på framtiden. Lokalerna är en central resurs som faciliterar verksamheten. För människor har lokalerna betydelse och ofta också djupa känslor.

Samtidigt utgör fastigheterna en stor kostnad för samfälligheten och dess församlingar, eftersom byggnadsbeståndet som ska underhållas, repareras och värmas är omfattande. Merparten av samfällighetens fastigheter uppfördes under 1950–1980-talet och därför måste renoveras inom de kommande 10 åren. Eftersom detta ska göras med samma kyrkoskatteintäkter inverkar antalet verksamhetslokaler, underhållet och förestående renoveringarna direkt på hur mycket pengar som kan allokeras för församlingarnas verksamhet. För att lokalernas andel inte ska bli en för stor del av samfällighetens ekonomi har kyrkorådet som mål fastställt att samfälligheten före utgången av 2030 ska avstå från 40 000–45 000 m².

Internhyrorna är ett sätt att allokera kostnaderna och att hantera fastighetsbeståndet. Internhyrorna ökar ändå i sig inte samfällighetens penningmedel och resurser. Förändringen uppstår som ett resultat av olika styrmekanismer.

I januari 2022 fastställde kyrkofullmäktige de gällande principerna för beräkning av internhyror (27.1.2022 § 6). Syftet med förnyelsen var att öka transparensen och att synliggöra kostnaderna för respektive lokal. Sedan ingången av 2023 baseras alla internhyror på den ifrågavarande lokalens driftskostnader, engångskostnader och avskrivningar. Därmed blir lokalens reella kostnader synliga vilket ökat transparensen och församlingarnas kostnadsmedvetenhet. Detta stöder processen som syftar till att minska antalet verksamhetslokaler och ökar sambruket av våra lokaler.

I kalkylmodellen som användes till år 2022 (Haahtela-modellen) beräknades internhyran på basis av på teknisk väg uträknade vederlag för underhåll, renovering och grundrenovering. Internhyran var därmed kalkylmässig och motsvarade inte objektens reella kostnader. Uträkningen av internhyran var inte heller transparent vilket ledde till att modellen inte sporrade användarna till att avstå från vissa lokaler.

Beslutet om principerna för beräkningen av internhyrorna föregicks av beslutet om att slopa lokalanslaget (KFM 9.12.2021 § 108). Till år 2022 beviljades församlingarna lokalanslag enligt följande: 1) För kyrksalar, kapell och övriga lokaler för gudstjänstbruk gavs ett hyresanslag som motsvarade hyran lokalerna. 2) För övriga upphyrda lokaler gavs ett helhetsanslag som fastställdes separat. Anslaget fördelades mellan de finska och svenska församlingarna på samma sätt som löne- och verksamhetsanslaget. Lokalanslaget slopades från och med 2023 och motsvarande andel inkluderades i församlingarnas anslagsandel.

Hyresändringarna och slopandet av lokalanslaget påverkade märkbart vissa församlingars disponibla verksamhetsresurser. Detta gäller särskilt sådana församlingar som har många eller stora kyrksalar eller vars lokaler genomgått betydande reparationer under de senaste åren.

I kyrkofullmäktiges beslut av den 27.1.2022 (§ 6) konstateras att "församlingarnas utlåtan- den och modelleringen visar att principerna för fastställande av internhyran måste finslipas under de kommande åren".

Anslagsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna

Anslagsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna sker på basis av den arbetsfördelning som fastställts i samfällighetens grundstadga.

Under Modigt tillsammans -processen fastställde kyrkofullmäktige (9.12.2021 § 109) att församlingarnas procentuella andel under perioden 2023–2025 ska ökas i relation till de gemensamma tjänsternas andel:

	2022	2023	2024	2025
	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
Seurakunnat	53,18 %	54,40 %	54,90 %	55,40 %
Yhteiset palvelut	44,86 %	43,50 %	43,00 %	42,50 %
Tarveharkintainen määräraha	1,96 %	2,10 %	2,10 %	2,10 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 1: Hur har församlingarnas anslagsandelar efter KFM:s beslut (9.12.2021 § 109) utvecklats under perioden 2022–2025.

Efter beslutet om principerna som styr ekonomiplaneringen gjordes nya kalkyler gällande hur verksamhetsbidraget ska fördelas mellan aktörerna. Kalkylerna har tillämpats f o m 2025. Anslagsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna utgår från de relativa anslagsandelarna 2025.

Kyrkofullmäktige fastställer arbetsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna. Enligt riktlinjerna i projektet Arbetsfördelning 2026 granskas att relationen mellan församlingarnas och de gemensamma tjänsterna korrelerar med den nya arbetsfördelningen och nivån på tjänsterna.

Fördelningen av församlingarnas anslag

Kyrkofullmäktige har fastställt den 27.1.2022 (§ 6) gällande fördelningsmodell för församlingarnas anslag. Fördelningsprinciperna bibehålls i stort sett som tidigare år och baserades till 70 % på församlingens medlemsantal och till 30 % på antalet bosatta på församlingens område. Vid anslagsfördelningen beaktas dessutom församlingarnas under 18-åriga medlemmar, Tuomiokirkkoseurakuntas ställning, de svenska församlingarna samt arbetet som utförs på främmande språk.

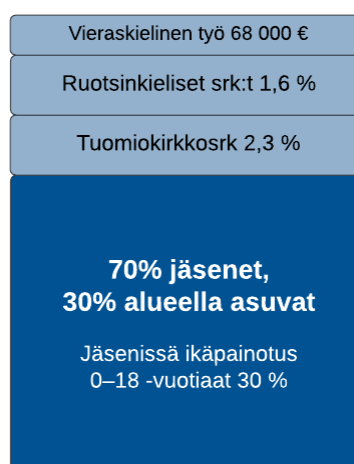

Bild 9: Fördelningen av församlingarnas anslag efter beslutet år.

Samfälligheternas sätt att fördela resurserna mellan församlingarna varierar. I Helsingfors samfällighet har de på församlingarnas respektive områden bosattas antal sedan 2011 beaktats vid penningfördelningen. Under hela 2000-talet har helsingforsförsamlingarnas medlemsantal sjunkit. Avsikten med att beakta de på området bosatta är att församlingarna ska ha resurser för att rikta sin verksamhet till det ökande antalet invånare som inte hör till kyrkan.

Merparten av samfälligheterna fastställer ändå sin anslagsfördelning på basis av församlingarnas medlemsantal. Så gör exempelvis Esbo samfällighet. I Vanda samfällighet får varje församling en lika stor grunddel. De återstående pengarna fördelas mellan församlingarna i förhållande till antalet medlemmar. Vanda samfällighet håller på att utveckla sin fördelningsmodell. I framtiden kommer man möjligen att ta större hänsyn till arbetet som utförs i församlingarna.

Sedan fusionen 1999 har Tuomiokirkkoseurakunta fått ett centrumanslag som beviljades på basis av Tuomiokirkkoseurakuntas redogörelse för de tjänster som församlingen utför för samfälligheten, det finska stiftet, statsmakten, de akademiska samfunden, de kyrkliga organisationerna, Helsingfors stad och för kulturlivet.

Församlingen uppskattar att mer än $\frac{2}{3}$ av dess arbete hänför sig till annat än att fungera som lokalförsamling. På församlingens område finns också landets populäraste vigselkyrkor. Verksamheten som betjänar hela huvudstadsregionen innebär betydande kostnader för Tuomiokirkkoseurakunta, framför allt i form av fastighets- och personalkostnader.

Före 2023 fick Tuomiokirkkoseurakunta ett specialtillägg motsvarande 2,1 % av totalanslaget för de finska församlingarna. Med kyrkofullmäktiges beslut den 27.1.2022 (§ 6) höjdes specialanslaget till 2,3 % av de finska församlingarnas totalanslag för 2023.

Schablonen för beräkning av internhyran, som användes 2023, inverkar tillsammans med beslutet om att slopa lokalanslaget till att Tuomiokirkkoseurakuntas internhyror ökat markant. För att täcka dessa kostnader beviljade kyrkofullmäktige den 27.1.2022 (§ 6) Tuomiokirkkoseurakunta ett balanseringsanslag för åren 2023–2025. Dessutom fick församlingen ett bidrag om 50 % för internhyran för 2024 och 2025 via balanseringsanslaget (KFM 27.04.2023 § 38).

Hösten 2022 inlämnades en fullmäktigemotion som gällde tryggheten av Tuomiokirkkoseurakuntas verksamhetsförutsättningar. I motionen konstateras att internhyrorna ställer Tuomiokirkkoseurakunta inför stora ekonomiska utmaningar och någon lättnad är inte i sikte. Motionsställarna anhöll om en utredning av och nödvändiga beslut i brådskande ordning vidtas för att trygga församlingens verksamhetsförutsättningar redan under perioden 2023–2025. I svaret på motionen (KFM 8.12.2022 § 114) betonas vikten av att Tuomiokirkkoseurakuntas och övriga församlingars ekonomiska utveckling noga följs upp under 2023–2025. Kyrkofullmäktige beslöt in pleno den 8.12.2022 återremittera ärendet för ny beredning.

Helsingfors samfällighet har fem grupper som arbetar på främmande språk, dvs arabiska, engelska, kinesiska, ryska och estniska. Som hemförsamling för den engelska och den ryska gruppen fungerar Matteus församling, för arbetet på ryska och kinesiska är Kallion seurakunta hemförsamling medan Herttoniemen seurakunta har hand om arbetet på arabiska.

Anslag för arbete på främmande språk ges till församlingar som fungerar som hemförsamling för grupperna som arbetar på främmande språk och församlingar erbjuder lokaler och faciliteter för grupperna. Det gemensamma församlingsarbetet betalar lönen till arbetstarna med främmande modersmål.

Bilagor (på finska)

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon valmistelu

- Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon mallit
- Mallien hyödyt ja haitat

Laskelmat

- Sisäiset vuokrat
- Seurakuntien määrärahojen jakaminen
- Kuusi yhdistelmää

Keväällä 2024 järjestetyn kuulemiskierroksen yhteenveto

- Kysymykset
- Yhteenveto vastauksista

Ohjausryhmän asettaminen sekä edellinen seurakuntien määrärahajakoperusteita ja sisäisten vuokrien määräytymisperusteita koskeva päätös

- Ohjausryhmän asettaminen (YKN 9.6.2022 § 235)
- Seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteet sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteet vuosille 2023–2025 (YKV 27.1.2022 § 6)
- Kertaluonteisten kulujen jaksotusperiaatteet sisäisissä vuokrissa 1.1.2023 alkaen (YKV 27.1.2022 § 6, liite)

KIRKKO HELSINGISSÄ
KYRKAN I HELSINGFORS

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon valmistelu

Lausuntokierroksen liitteet

Lokakuu 2024

Liitteet

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon valmistelu

- Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon mallit
- Mallien hyödyt ja haitat

Laskelmat

- Sisäiset vuokrat
- Seurakuntien määrärahojen jakaminen
- Kuusi yhdistelmää

Keväällä 2024 järjestetyn kuulemiskierroksen yhteenveto

- Kysymykset
- Yhteenveto vastauksista

Ohjausryhmän asettaminen sekä edellinen seurakuntien määrärahajakoperusteita ja sisäisten vuokrien määräytymisperusteita koskeva päätös

- Ohjausryhmän asettaminen (YKN 9.6.2022 § 235)
- Seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteet sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteet vuosille 2023–2025 (YKV 27.1.2022 § 6)
- Kertaluonteisten kulujen jaksotusperiaatteet sisäisissä vuokrissa 1.1.2023 alkaen (YKV 27.1.2022 § 6, liite)

Sisäiset vuokrat ja määrärahat, hyödyt ja haitat

Tavoitteet ohjasivat valmistelua

Sisäisten vuokrien laskentamalli

1. on ennakoitava, kohtelee eri tahoja tasapuolisesti ja ottaa huomioon helsinkiläisten tarpeet.
2. ohjaa kiinteistökannan pienenemiseen YKN:n linjauksen mukaisesti.

Seurakuntien määrärahojen jakomalli

3. on selkeä ja tasapuolinen.
4. vastaa helsinkiläisten ja tämän ajan tarpeisiin ja tukee Kirkko Helsingissä -strategiaa.

Mistä sisäisissä vuokrissa on kysymys?

- Tekee tiloista tulevat **kulut näkyväksi**
- **Kohdistaa kuluja** tilojen käyttäjille
- Tällä hetkellä HSRKY:n sisäiset vuokrat lasketaan **tilan toteutuneiden kustannusten** mukaisina (YKV 27.1.2022)
 - Toteutuneet kustannukset = toissa vuoden käyttökulut, kertakulut ja poistot
 - Tavoitteena kulujen näkyväksi tekeminen

Kolme sisäisten vuokrien mallia

Malli A

- Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin (nykyinen malli)

Malli B

- Keskustan suurista kirkoista perittävä sisäinen vuokra on 50 % tilojen todellisista kustannuksista
- Osa suurten peruskorjausremonttien (yli 5 milj. euroa) investointikuluista katetaan yhteisesti
- Muuten seurataan mallia A

Malli C

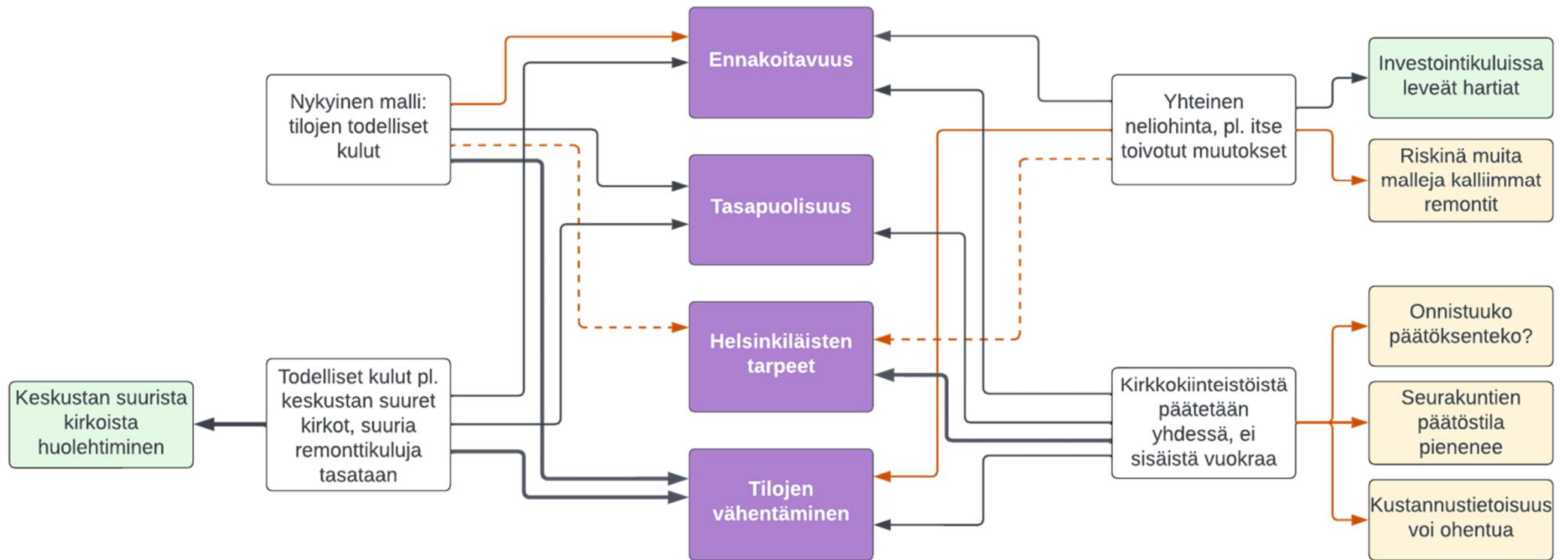
- Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöistä sekä kirkkojen toimitilaverkosta ja ylläpidosta päätetään yhteisesti (YKV)
- Seurakunnilta ei peritä kirkoistaan sisäistä vuokraa
- Muiden tilojen osalta seurataan mallia A

Hyödyt ja haitat peilaavat tavoitteita

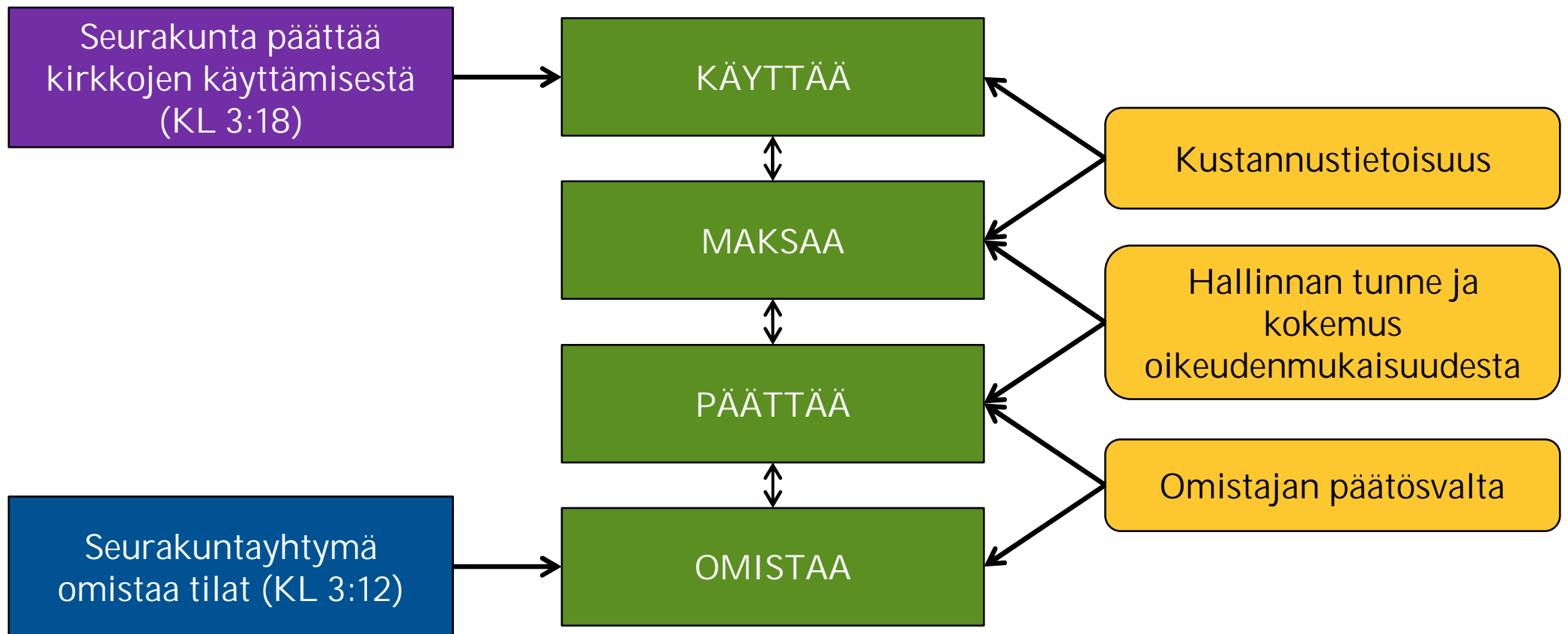

Malli	Keskeiset hyödyt	Keskeiset haitat
A	<ul style="list-style-type: none">• Tukee kustannustietoisuutta• Ohjaa luopumisiin• On tasapuolinen	<ul style="list-style-type: none">• Ohjaa luopumaan juuri remontoituista tiloista ja pysymään korjausvelkaisista tiloista• Tiloja ei katsota kokonaisuutena koko kaupungin tasolla• Ennakoimattomuus
B	<ul style="list-style-type: none">• Tukee kustannustietoisuutta• Ohjaa luopumisiin• Investointikuluissa leveämmät hartiat• Kansallisesti merkittävistä kirkoista huolehditaan• Ennakoitavampi kuin malli 2• Tasapuolisempi kuin malli 2	<ul style="list-style-type: none">• Tiloja ei katsota kokonaisuutena koko kaupungin tasolla• Voi kohdistaa keskustelun yksittäisiin neliöihin
C	<ul style="list-style-type: none">• Toimintarahoitus vakaata• Helsinkiläisten tarpeet voidaan huomioida tilojen kokonaisuutta pohdittaessa• Tiloista luopuminen helpompaa	<ul style="list-style-type: none">• Seurakuntien oma päätösvalta pienenee• Tilojen käyttäjien käsitys kustannuksista voi vähentyä• Yhteinen päätöksenteko voi olla vaikeaa (merkittävä riski, osaoptimointi)• Kirkkokiinteistöt ovat erilaisia, on epätasa-arvoinen

Sisäisten vuokrien malleissa on erilaisia hyötyjä ja haittoja

Seurakuntayhtymä omistaa tilat, seurakunta käyttää niitä

Mistä määrärahojen jakamisessa on kysymys?

- Kaksi tasoa: **(1) seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken** ja **(2) seurakuntien kesken**
 - Valmistelussa fokuksena erityisesti seurakuntien määrärahajako
 - Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen rahanjako toteutetaan Työnjako 2026 -projektin linjausten mukaisesti
- Tällä hetkellä seurakuntien määrärahaossa huomioidaan jäsenet (70%) ja alueella asuvat (30%) (YKV 27.1.2022)
 - Lisäksi huomioidaan alle 18-vuotiaat seurakuntien jäsenet, Tuomiokirkkoseurakunnan asema, ruotsinkieliset seurakunnat sekä vieraskielinen työ
- **Seurakuntaneuvosto päättää** itsenäisesti sille talousarviokehyksessä osoitettujen varojen käytöstä (KL 3:18)

Kaksi seurakuntien määrärahojen jakomallia

Malli 1

100 % jäsenet

Diakoninen tarve
Kirkko Helsingissä -strategia

Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä, ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä ja vieraskielisen työn lisä

Malli 2

70 % jäsenet
30 % alueella asuvat

Rippikoulun käyneet
Toimitukset
Kirkko Helsingissä -strategia

Perusosa
82 %

Toiminta
13 %

Lisät 5 %

Hyödyt ja haitat peilaavat tavoitteita

Malli	Keskeiset hyödyt	Keskeiset haitat
1	<ul style="list-style-type: none">• On ennakoitava• Taloudellinen kannustin jäsenmäärän kasvattamiseen• Huomioi seurakunnan perustyön• Huomioi diakoniasta tulevan tarpeen• Ottaa huomioon seurakuntien eroja• Huomio Kirkko Helsingissä -strategian	<ul style="list-style-type: none">• Passiivinen malli, joka ei ohjaa• Mitä vähemmän muuttujia, sitä parempi
2	<ul style="list-style-type: none">• On ennakoitava• Taloudellinen kannustin jäsenmäärän kasvattamiseen (seurakuntaan liittyminen kasteessa ja/tai rippikoulussa)• Huomioi perustyön (toimitukset ja rippikoulut sekä diakoniatyön alueella asuvien kautta)• Huomioi työn todellisia kustannuksia• Ottaa huomioon seurakuntien erot• Huomio Kirkko Helsingissä –strategian	<ul style="list-style-type: none">• Passiivinen malli, joka ei ohjaa• Mitä vähemmän muuttujia, sitä parempi

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon laskelmat

Lausuntokierros, syksy 2024

Sisäiset vuokrat ja seurakuntien määräraha-jako määrittävät seurakuntien talouskehityksen

- **Laskelmat** kaikista sisäisten vuokrien malleista, seurakuntien määrärahojen jakomalleista ja niiden **yhdistelmästä**
- Erilaiset **sisäisten vuokrien mallit vaikuttavat** seurakunnille jaettavan **määräraha-kehityksen** kokoon
- Vertailussa vuoden 2025 toimintamäärärahoihin keskustan seurakuntien kohdalla näkyy **tasapainotusmäärärahan ja tasapainotuslisämäärärahan vaikutus**

	Perusosa	Toiminta			Lisät		Toiminta- määräraha Malli 1A	Sisäinen vuokra Malli A	Toimintamr sis. vuokrien jälkeen 1A	Kehys 2025	Kehyksen muutos € 1A -> 2025	Toiminta- määrärahan muutos € 1A -> 2025
	100 % jäs. €	Diakoni- nen tarve €	Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat €	Nuoret aikuiset €	TMK-srk	Vieras- kielinen työ						
Haagan seurakunta	1 684 185	162 578	39 386	54 261			1 940 409	385 601	1 554 809	1 865 997	74 412	74 413
Herttoniemen seurakunta	1 969 802	211 380	66 013	56 423		49 028	2 352 646	341 309	2 011 337	2 303 335	49 311	49 311
Kallion seurakunta	2 313 553	237 664	51 584	129 061		98 057	2 829 919	806 334	2 023 584	2 982 653	-152 735	-152 735
Kannelmäen seurakunta	1 676 157	178 694	82 971	41 509			1 979 332	286 011	1 693 320	1 960 869	18 463	18 463
Lauttasaaren seurakunta	1 612 974	104 057	18 410	40 735			1 776 177	586 882	1 189 295	1 765 121	11 056	11 056
Malmin seurakunta	5 866 680	588 781	221 308	139 183			6 815 952	1 205 372	5 610 580	6 733 343	82 609	74 906
Mikaelin seurakunta	2 889 319	467 747	191 018	71 078			3 619 163	699 191	2 919 972	3 496 507	122 656	122 656
Munkkiniemen seurakunta	1 305 476	103 038	15 254	32 959			1 456 728	195 368	1 261 359	1 422 177	34 551	34 551
Oulunkylän seurakunta	2 345 921	223 900	50 341	70 734			2 690 897	403 089	2 287 807	2 658 874	32 023	32 022
Paavalin seurakunta	1 763 552	162 048	46 823	83 682			2 056 104	317 841	1 738 264	2 068 347	-12 243	-12 243
Pakilan seurakunta	1 553 417	79 439	9 622	24 348			1 666 826	411 419	1 255 407	1 708 544	-41 718	-41 718
Pitäjänmäen seurakunta	1 062 973	104 790	39 432	28 758			1 235 953	218 982	1 016 970	1 210 527	25 426	25 426
Roihuvuoren seurakunta	2 218 520	193 334	56 672	49 285			2 517 811	601 413	1 916 398	2 509 749	8 061	8 062
Tuomiokirkkoseurakunta	3 768 700	289 106	87 071	142 758	1 225 711		5 513 345	1 748 997	3 764 348	5 678 642	-165 297	-165 297
Töölön seurakunta	3 349 725	267 613	56 118	128 569			3 802 026	1 170 946	2 631 080	4 008 241	-206 215	-206 215
Vuosaaren seurakunta	1 980 030	270 804	107 031	45 711			2 403 576	521 301	1 882 276	2 347 417	56 160	56 160
SUOMENKIELISET SRK:T	37 360 985	3 644 974	1 139 054	1 139 054			44 656 863	9 900 057	34 756 806	44 720 342	-63 479	-71 183
Johannes församling	1 898 542	123 243	25 671	75 072			2 122 528	698 291	1 424 237	2 357 335	-63 479	-234 807
Matteus församling	799 474	106 740	41 540	15 380		98 057	1 061 191	123 133	938 058	881 813	-234 807	179 378
Petrus församling	990 690	129 891	45 250	22 008			1 187 839	120 583	1 067 255	1 068 931	179 378	118 908
RUOTSINKIELISET SRK:T	3 688 706	359 874	112 461	112 461			4 371 558	942 007	3 429 551	4 308 079	118 908	63 479
YHTEENSÄ	41 049 691	4 004 848	1 251 515	1 251 515		245 142	49 028 421	10 842 064	38 186 357	49 028 421	0	-7 704

	Perusosa	Toiminta			Lisät		Toiminta- määräraha Malli 1B	Sisäinen vuokra Malli B	Toimintamr sis. vuokrien jälkeen 1B	Kehys 2025	Kehyksen muutos € 1B -> 2025	Toiminta- määrärahan muutos € 1B -> 2025
	100 % jäs. €	Diakoni- nen tarve €	Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat €	Nuoret aikuiset €	TMK-srk	Vieras- kielinen työ						
Haagan seurakunta	1 662 531	160 487	38 880	53 563			1 915 461	393 122	1 522 339	1 865 997	49 464	41 943
Herttoniemen seurakunta	1 944 476	208 663	65 164	55 697		48 398	2 322 398	347 937	1 974 461	2 303 335	19 064	12 435
Kallion seurakunta	2 283 808	234 609	50 921	127 401		96 796	2 793 535	540 520	2 253 015	2 982 653	-189 119	76 696
Kannelmäen seurakunta	1 654 607	176 396	81 905	40 976			1 953 883	291 822	1 662 061	1 960 869	-6 985	-12 796
Lauttasaaren seurakunta	1 592 237	102 719	18 173	40 212			1 753 341	566 018	1 187 323	1 765 121	-11 780	9 084
Malmin seurakunta	5 791 252	581 211	218 463	137 394			6 728 320	1 184 982	5 543 337	6 733 343	-5 024	7 663
Mikaelin seurakunta	2 852 171	461 734	188 562	70 164			3 572 631	669 362	2 903 269	3 496 507	76 124	105 953
Munkkiniemen seurakunta	1 288 692	101 713	15 058	32 536			1 437 998	197 821	1 240 178	1 422 177	15 822	13 369
Oulunkylän seurakunta	2 315 760	221 021	49 694	69 825			2 656 300	415 846	2 240 454	2 658 874	-2 574	-15 331
Paavalin seurakunta	1 740 878	159 965	46 221	82 606			2 029 669	326 424	1 703 245	2 068 347	-38 678	-47 261
Pakilan seurakunta	1 533 445	78 418	9 498	24 035			1 645 396	362 650	1 282 746	1 708 544	-63 149	-14 379
Pitäjänmäen seurakunta	1 049 307	103 443	38 925	28 388			1 220 062	224 556	995 506	1 210 527	9 536	3 962
Roihuvuoren seurakunta	2 189 996	190 849	55 943	48 652			2 485 439	571 748	1 913 691	2 509 749	-24 310	5 355
Tuomiokirkkoseurakunta	3 720 246	285 389	85 951	140 923	1 209 952		5 442 460	1 362 768	4 079 692	5 678 642	-236 182	150 047
Töölön seurakunta	3 306 658	264 172	55 397	126 916			3 753 143	990 125	2 763 018	4 008 241	-255 098	-74 277
Vuosaaren seurakunta	1 954 573	267 322	105 655	45 123			2 372 674	532 641	1 840 032	2 347 417	25 257	13 917
SUOMENKIELISET SRK:T	36 880 635	3 598 111	1 124 410	1 124 410			44 082 711	8 978 342	35 104 369	44 720 342	-637 631	276 379
Johannes församling	1 874 132	121 659	25 341	74 107			2 095 239	420 185	1 675 054	2 357 335	-262 096	16 010
Matteus församling	789 196	105 367	41 006	15 182		96 796	1 047 547	126 262	921 285	881 813	165 734	162 605
Petrus församling	977 952	128 221	44 668	21 725			1 172 567	124 035	1 048 532	1 068 931	103 636	100 184
RUOTSINKIELISET SRK:T	3 641 280	355 247	111 015	111 015			4 315 353	670 482	3 644 871	4 308 079	7 274	278 799
YHTEENSÄ	40 521 916	3 953 358	1 235 424	1 235 424		241 990	48 398 064	9 648 824	38 749 240	49 028 421	-630 357	555 179

630 357 Keskustan suuren kirkkojen sisäinen vuokra €, seurakuntien osuus yhdessä katettavasta osasta

	Perusosa	Toiminta			Lisät		Toiminta- määräraha Malli 1C	Sisäinen vuokra Malli C	Toimintamr sis. vuokrien jälkeen 1C	Kehys 2025	Kehyksen muutos € 1C -> 2025	Toiminta- määrärahan muutos € 1C -> 2025
	100 % jäs. €	Diakoni- nen tarve €	Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat €	Nuoret aikuiset €	TMK-srk	Vieras- kielinen työ						
Haagan seurakunta	1 360 663	131 348	31 820	43 837			1 567 669	78 826	1 488 843	1 865 997	-298 328	8 447
Herttoniemen seurakunta	1 591 416	170 776	53 332	45 584		39 610	1 900 718	5 454	1 895 264	2 303 335	-402 617	-66 762
Kallion seurakunta	1 869 134	192 010	41 675	104 269		79 221	2 286 309	85 850	2 200 459	2 982 653	-696 344	24 139
Kannelmäen seurakunta	1 354 178	144 368	67 033	33 536			1 599 114	19 382	1 579 733	1 960 869	-361 754	-95 125
Lauttasaaren seurakunta	1 303 132	84 069	14 873	32 910			1 434 985	0	1 434 985	1 765 121	-330 136	256 746
Malmin seurakunta	4 739 728	475 679	178 797	112 447			5 506 651	220 473	5 286 178	6 733 343	-1 226 693	-249 497
Mikaelin seurakunta	2 334 299	377 896	154 325	57 424			2 923 945	10 499	2 913 445	3 496 507	-572 562	116 129
Munkkiniemen seurakunta	1 054 702	83 245	12 324	26 628			1 176 899	0	1 176 899	1 422 177	-245 277	-49 909
Oulunkylän seurakunta	1 895 284	180 890	40 671	57 147			2 173 992	30 539	2 143 453	2 658 874	-484 882	-112 332
Paavalin seurakunta	1 424 784	130 920	37 828	67 607			1 661 140	0	1 661 140	2 068 347	-407 208	-89 367
Pakilan seurakunta	1 255 015	64 179	7 774	19 671			1 346 639	0	1 346 639	1 708 544	-361 905	49 514
Pitäjänmäen seurakunta	858 783	84 661	31 857	23 234			998 534	0	998 534	1 210 527	-211 993	6 989
Roihuvuoren seurakunta	1 792 356	156 196	45 785	39 818			2 034 155	92 579	1 941 576	2 509 749	-475 594	33 240
Tuomiokirkkoseurakunta	3 044 756	233 571	70 345	115 335	990 259		4 454 266	338 244	4 116 022	5 678 642	-1 224 375	186 378
Töölön seurakunta	2 706 264	216 206	45 338	103 872			3 071 681	316 908	2 754 773	4 008 241	-936 561	-82 522
Vuosaaren seurakunta	1 599 679	218 784	86 471	36 930			1 941 864	142 969	1 798 896	2 347 417	-405 552	-27 220
SUOMENKIELISET SRK:T	30 184 175	2 944 798	920 249	920 249			36 078 562	1 341 723	34 736 838	44 720 342	-8 641 781	-91 151
Johannes församling	1 533 844	99 569	20 740	60 651			1 714 804	82 290	1 632 513	2 357 335	-642 531	-26 530
Matteus församling	645 900	86 236	33 560	12 426		79 221	857 343	0	857 343	881 813	-24 470	98 663
Petrus församling	800 384	104 940	36 558	17 780			959 662	0	959 662	1 068 931	-109 268	11 315
RUOTSINKIELISET SRK:T	2 980 129	290 744	90 858	90 858			3 531 809	82 290	3 449 518	4 308 079	-776 270	83 447
YHTEENSÄ	33 164 304	3 235 542	1 011 107	1 011 107		198 052	39 610 370	1 424 014	38 186 357	49 028 421	-9 418 051	-7 704

-9 418 051 Kirkkojen todelliset kustannukset (sisäiset vuokrat)

	Perusosa	Toiminta				Lisät		Toiminta- määräraha Malli 2A	Sisäinen vuokra Malli A	Toimintamr sis. vuokrien jälkeen 2A	Kehys 2025	Kehyksen muutos € 2A -> 2025	Toiminta- määrärahan muutos € 2A -> 2025
	70 % jäs./ 30 % al.as. €	Rippi- koulun käynneet €	Toimituk- set €	Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat €	Nuoret aikuiset €	TMK-srk	Vieras- kielinen työ						
Haagan seurakunta	1 642 714	83 647	72 756	39 386	54 261			1 892 764	385 601	1 507 163	1 865 997	26 767	26 767
Herttoniemen seurakunta	2 014 554	110 107	73 654	66 013	56 423		49 028	2 369 779	341 309	2 028 470	2 303 335	66 444	66 444
Kallion seurakunta	2 404 297	47 798	75 900	51 584	129 061		98 057	2 806 697	806 334	2 000 362	2 982 653	-175 957	-175 957
Kannelmäen seurakunta	1 724 486	102 425	64 223	82 971	41 509			2 015 614	286 011	1 729 603	1 960 869	54 746	54 746
Lauttasaaren seurakunta	1 516 467	109 254	52 546	18 410	40 735			1 737 412	586 882	1 150 530	1 765 121	-27 708	-27 709
Malmin seurakunta	5 883 620	504 444	223 432	221 308	139 183			6 971 988	1 205 372	5 766 616	6 733 343	238 645	230 942
Mikaelin seurakunta	3 084 286	205 704	133 386	191 018	71 078			3 685 472	699 191	2 986 281	3 496 507	188 965	188 965
Munkkiniemen seurakunta	1 221 694	81 087	46 034	15 254	32 959			1 397 028	195 368	1 201 659	1 422 177	-25 149	-25 149
Oulunkylän seurakunta	2 340 857	122 057	106 214	50 341	70 734			2 690 204	403 089	2 287 115	2 658 874	31 330	31 330
Paavalin seurakunta	1 831 728	78 526	51 648	46 823	83 682			2 092 406	317 841	1 774 565	2 068 347	24 059	24 059
Pakilan seurakunta	1 424 293	171 562	48 279	9 622	24 348			1 678 105	411 419	1 266 686	1 708 544	-30 439	-30 439
Pitäjänmäen seurakunta	1 069 201	36 702	34 806	39 432	28 758			1 208 899	218 982	989 917	1 210 527	-1 628	-1 628
Roihuvuoren seurakunta	2 184 526	163 027	81 963	56 672	49 285			2 535 472	601 413	1 934 060	2 509 749	25 723	25 723
Tuomiokirkkoseurakunta	3 714 292	190 340	109 134	87 071	142 758	1 225 711		5 469 305	1 748 997	3 720 308	5 678 642	-209 337	-209 337
Töölön seurakunta	3 247 378	157 052	126 424	56 118	128 569			3 715 542	1 170 946	2 544 596	4 008 241	-292 699	-292 699
Vuosaaren seurakunta	2 056 591	114 375	66 468	107 031	45 711			2 390 176	521 301	1 868 876	2 347 417	42 760	42 760
SUOMENKIELISET SRK:T	37 360 985	2 278 109	1 366 865	1 139 054	1 139 054			44 656 863	9 900 057	34 756 806	44 720 342	-63 479	-71 183
Johannes församling	1 914 613	81 930	55 938	25 671	75 072			2 153 224	698 291	1 454 933	2 357 335	-204 111	-204 111
Matteus församling	784 471	76 520	29 348	41 540	15 380		98 057	1 045 316	123 133	922 183	881 813	163 503	163 503
Petrus församling	989 621	66 472	49 667	45 250	22 008			1 173 018	120 583	1 052 434	1 068 931	104 087	104 086
RUOTSINKIELISET SRK:T	3 688 706	224 921	134 953	112 461	112 461			4 371 558	942 007	3 429 551	4 308 079	63 479	63 479
YHTEENSÄ	41 049 691	2 503 030	1 501 818	1 251 515	1 251 515		245 142	49 028 421	10 842 064	38 186 357	49 028 421	0	-7 704

	Perusosa	Toiminta				Lisät		Toiminta- määräraha Malli 2B	Sisäinen vuokra Malli B	Toimintamr sis. vuokrien jälkeen 2B	Kehys 2025	Kehyksen muutos € 2B -> 2025	Toiminta- määrärahan muutos € 2B -> 2025
	70 % jäs./ 30 % al.as. €	Rippi- koulun käyneet €	Toimituk- set €	Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat €	Nuoret aikuiset €	TMK-srk	Vieras- kielinen työ						
Haagan seurakunta	1 621 594	82 572	71 820	38 880	53 563		1 868 429	393 122	1 475 306	1 865 997	2 432	-5 090	
Herttoniemen seurakunta	1 988 653	108 692	72 707	65 164	55 697		2 339 311	347 937	1 991 373	2 303 335	35 976	29 348	
Kallion seurakunta	2 373 385	47 184	74 924	50 921	127 401		2 770 611	540 520	2 230 091	2 982 653	-212 042	53 772	
Kannelmäen seurakunta	1 702 314	101 108	63 397	81 905	40 976		1 989 700	291 822	1 697 878	1 960 869	28 831	23 020	
Lauttasaaren seurakunta	1 496 970	107 849	51 870	18 173	40 212		1 715 074	566 018	1 149 057	1 765 121	-50 046	-29 182	
Malmin seurakunta	5 807 974	497 959	220 559	218 463	137 394		6 882 350	1 184 982	5 697 367	6 733 343	149 006	161 693	
Mikaelin seurakunta	3 044 632	203 059	131 671	188 562	70 164		3 638 088	669 362	2 968 726	3 496 507	141 581	171 410	
Munkkiniemen seurakunta	1 205 987	80 044	45 442	15 058	32 536		1 379 066	197 821	1 181 246	1 422 177	-43 110	-45 563	
Oulunkylän seurakunta	2 310 761	120 488	104 849	49 694	69 825		2 655 616	415 846	2 239 770	2 658 874	-3 258	-16 015	
Paavalin seurakunta	1 808 177	77 516	50 984	46 221	82 606		2 065 504	326 424	1 739 080	2 068 347	-2 843	-11 426	
Pakilan seurakunta	1 405 981	169 357	47 659	9 498	24 035		1 656 529	362 650	1 293 879	1 708 544	-52 015	-3 246	
Pitäjänmäen seurakunta	1 055 455	36 231	34 358	38 925	28 388		1 193 356	224 556	968 801	1 210 527	-17 170	-22 744	
Roihuvuoren seurakunta	2 156 439	160 931	80 909	55 943	48 652		2 502 874	571 748	1 931 125	2 509 749	-6 876	22 789	
Tuomiokirkkoseurakunta	3 666 537	187 893	107 731	85 951	140 923	1 209 952	5 398 986	1 362 768	4 036 218	5 678 642	-279 655	106 573	
Töölön seurakunta	3 205 626	155 033	124 799	55 397	126 916		3 667 771	990 125	2 677 646	4 008 241	-340 470	-159 649	
Vuosaaren seurakunta	2 030 150	112 904	65 614	105 655	45 123		2 359 446	532 641	1 826 805	2 347 417	12 029	689	
SUOMENKIELISET SRK:T	36 880 635	2 248 819	1 349 292	1 124 410	1 124 410		44 082 711	8 978 342	35 104 369	44 720 342	-637 631	276 379	
Johannes församling	1 889 997	80 877	55 218	25 341	74 107		2 125 540	420 185	1 705 355	2 357 335	-231 795	46 311	
Matteus församling	774 385	75 536	28 971	41 006	15 182		1 031 876	126 262	905 614	881 813	150 063	146 934	
Petrus församling	976 898	65 617	49 028	44 668	21 725		1 157 936	124 035	1 033 902	1 068 931	89 005	85 554	
RUOTSINKIELISET SRK:T	3 641 280	222 029	133 218	111 015	111 015		4 315 353	670 482	3 644 871	4 308 079	7 274	278 799	
YHTEENSÄ	40 521 916	2 470 849	1 482 509	1 235 424	1 235 424		48 398 064	9 648 824	38 749 240	49 028 421	-630 357	555 179	

630 357 Keskustan suuren kirkkojen sisäinen vuokra €, seurakuntien osuus yhdessä katettavasta osasta

	Perusosa	Toiminta				Lisät		Toiminta- määräraha Malli 2C	Sisäinen vuokra Malli C	Toimintamr sis. vuokrien jälkeen 2C	Kehys 2025	Kehyksen muutos € 2C -> 2025	Toiminta- määrärahan muutos € 2C -> 2025
	70 % jäs./ 30 % al.as. €	Rippi- koulun käyneet €	Toimituk- set €	Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat €	Nuoret aikuiset €	TMK-srk	Vieras- kielinen työ						
Haagan seurakunta	1 327 159	67 579	58 780	31 820	43 837		1 529 176	78 826	1 450 350	1 865 997	-336 821	-30 046	
Herttoniemen seurakunta	1 627 571	88 956	59 506	53 332	45 584		1 914 559	5 454	1 909 105	2 303 335	-388 775	-52 920	
Kallion seurakunta	1 942 447	38 617	61 320	41 675	104 269		2 267 548	85 850	2 181 697	2 982 653	-715 106	5 378	
Kannelmäen seurakunta	1 393 223	82 750	51 886	67 033	33 536		1 628 428	19 382	1 609 046	1 960 869	-332 441	-65 812	
Lauttasaaren seurakunta	1 225 164	88 267	42 452	14 873	32 910		1 403 666	0	1 403 666	1 765 121	-361 454	225 428	
Malmin seurakunta	4 753 414	407 544	180 512	178 797	112 447		5 632 713	220 473	5 412 240	6 733 343	-1 100 630	-123 434	
Mikaelin seurakunta	2 491 814	166 190	107 763	154 325	57 424		2 977 516	10 499	2 967 017	3 496 507	-518 991	169 701	
Munkkiniemen seurakunta	987 014	65 510	37 191	12 324	26 628		1 128 668	0	1 128 668	1 422 177	-293 509	-98 141	
Oulunkylän seurakunta	1 891 193	98 610	85 811	40 671	57 147		2 173 433	30 539	2 142 894	2 658 874	-485 441	-112 891	
Paavalin seurakunta	1 479 864	63 442	41 726	37 828	67 607		1 690 468	0	1 690 468	2 068 347	-377 879	-60 038	
Pakilan seurakunta	1 150 695	138 606	39 005	7 774	19 671		1 355 751	0	1 355 751	1 708 544	-352 793	58 626	
Pitäjänmäen seurakunta	863 814	29 652	28 120	31 857	23 234		976 677	0	976 677	1 210 527	-233 849	-14 867	
Roihuvuoren seurakunta	1 764 892	131 710	66 218	45 785	39 818		2 048 424	92 579	1 955 845	2 509 749	-461 325	47 508	
Tuomiokirkkoseurakunta	3 000 800	153 777	88 170	70 345	115 335	990 259	4 418 686	338 244	4 080 442	5 678 642	-1 259 956	150 798	
Töölön seurakunta	2 623 577	126 883	102 139	45 338	103 872		3 001 810	316 908	2 684 902	4 008 241	-1 006 432	-152 393	
Vuosaaren seurakunta	1 661 533	92 404	53 700	86 471	36 930		1 931 038	142 969	1 788 069	2 347 417	-416 378	-38 046	
SUOMENKIELISET SRK:T	30 184 175	1 840 498	1 104 299	920 249	920 249		36 078 562	1 341 723	34 736 838	44 720 342	-8 641 781	-91 151	
Johannes församling	1 546 828	66 192	45 192	20 740	60 651		1 739 603	82 290	1 657 313	2 357 335	-617 731	-1 731	
Matteus församling	633 779	61 821	23 711	33 560	12 426		844 517	0	844 517	881 813	-37 296	85 837	
Petrus församling	799 521	53 703	40 126	36 558	17 780		947 688	0	947 688	1 068 931	-121 242	-659	
RUOTSINKIELISET SRK:T	2 980 129	181 715	109 029	90 858	90 858		3 531 809	82 290	3 449 518	4 308 079	-776 270	83 447	
YHTEENSÄ	33 164 304	2 022 214	1 213 328	1 011 107	1 011 107		198 052	39 610 370	1 424 014	38 186 357	49 028 421	-9 418 051	-7 704

-9 418 051 Kirkkojen todelliset kustannukset (sisäiset vuokrat)

	1A -> Toimintamr 2025 €	1B -> Toimintamr 2025 €	1C -> Toimintamr 2025 €	2A -> Toimintamr 2025 €	2B -> Toimintamr 2025 €	2C -> Toimintamr 2025 €
Haagan seurakunta	74 413	41 943	8 447	26 767	-5 090	-30 046
Herttoniemen seurakunta	49 311	12 435	-66 762	66 444	29 348	-52 920
Kallion seurakunta	-152 735	76 696	24 139	-175 957	53 772	5 378
Kannelmäen seurakunta	18 463	-12 796	-95 125	54 746	23 020	-65 812
Lauttasaaren seurakunta	11 056	9 084	256 746	-27 709	-29 182	225 428
Malmin seurakunta	74 906	7 663	-249 497	230 942	161 693	-123 434
Mikaelin seurakunta	122 656	105 953	116 129	188 965	171 410	169 701
Munkkiniemen seurakunta	34 551	13 369	-49 909	-25 149	-45 563	-98 141
Oulunkylän seurakunta	32 022	-15 331	-112 332	31 330	-16 015	-112 891
Paavalin seurakunta	-12 243	-47 261	-89 367	24 059	-11 426	-60 038
Pakilan seurakunta	-41 718	-14 379	49 514	-30 439	-3 246	58 626
Pitäjänmäen seurakunta	25 426	3 962	6 989	-1 628	-22 744	-14 867
Roihuvuoren seurakunta	8 062	5 355	33 240	25 723	22 789	47 508
Tuomiokirkkoseurakunta	-165 297	150 047	186 378	-209 337	106 573	150 798
Töölön seurakunta	-206 215	-74 277	-82 522	-292 699	-159 649	-152 393
Vuosaaren seurakunta	56 160	13 917	-27 220	42 760	689	-38 046
SUOMENKIELISET SRK:T	-71 183	276 379	-91 151	-71 183	276 379	-91 151
Johannes församling	-234 807	16 010	-26 530	-204 111	46 311	-1 731
Matteus församling	179 378	162 605	98 663	163 503	146 934	85 837
Petrus församling	118 908	100 184	11 315	104 086	85 554	-659
RUOTSINKIELISET SRK:T	63 479	278 799	83 447	63 479	278 799	83 447
YHTEENSÄ	-7 704	555 179	-7 704	-7 704	555 179	-7 704

	Perusosa	Toiminta			Lisät		Malli 1 yhteensä €	Kehys 2025	Malli 1 vrt. kehys 2025
	100 jäs. €	Diakoninen tarve €	Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat €	Nuoret aikuiset €	TMK-srk	Vieras- kielinen työ			
Haagan seurakunta	1 684 185	162 578	39 386	54 261			1 940 409	1 865 997	74 412
Herttoniemen seurakunta	1 969 802	211 380	66 013	56 423		49 028	2 352 646	2 303 335	49 311
Kallion seurakunta	2 313 553	237 664	51 584	129 061		98 057	2 829 919	2 982 653	-152 735
Kannelmäen seurakunta	1 676 157	178 694	82 971	41 509			1 979 332	1 960 869	18 463
Lauttasaaren seurakunta	1 612 974	104 057	18 410	40 735			1 776 177	1 765 121	11 056
Malmin seurakunta	5 866 680	588 781	221 308	139 183			6 815 952	6 733 343	82 609
Mikaelin seurakunta	2 889 319	467 747	191 018	71 078			3 619 163	3 496 507	122 656
Munkkiniemen seurakunta	1 305 476	103 038	15 254	32 959			1 456 728	1 422 177	34 551
Oulunkylän seurakunta	2 345 921	223 900	50 341	70 734			2 690 897	2 658 874	32 023
Paavalin seurakunta	1 763 552	162 048	46 823	83 682			2 056 104	2 068 347	-12 243
Pakilan seurakunta	1 553 417	79 439	9 622	24 348			1 666 826	1 708 544	-41 718
Pitäjänmäen seurakunta	1 062 973	104 790	39 432	28 758			1 235 953	1 210 527	25 426
Roihuvuoren seurakunta	2 218 520	193 334	56 672	49 285			2 517 811	2 509 749	8 061
Tuomiokirkkoseurakunta	3 768 700	289 106	87 071	142 758	1 225 711		5 513 345	5 678 642	-165 297
Töölön seurakunta	3 349 725	267 613	56 118	128 569			3 802 026	4 008 241	-206 215
Vuosaaren seurakunta	1 980 030	270 804	107 031	45 711			2 403 576	2 347 417	56 160
SUOMENKIELISET SRK:T	37 360 985	3 644 974	1 139 054	1 139 054			44 656 863	44 720 342	-63 479
Johannes församling	1 898 542	123 243	25 671	75 072			2 122 528	2 357 335	-234 807
Matteus församling	799 474	106 740	41 540	15 380		98 057	1 061 191	881 813	179 378
Petrus församling	990 690	129 891	45 250	22 008			1 187 839	1 068 931	118 908
RUOTSINKIELISET SRK:T	3 688 706	359 874	112 461	112 461			4 371 558	4 308 079	63 479
YHTEENSÄ	41 049 691	4 004 848	1 251 515	1 251 515		245 142	49 028 421	49 028 421	0

	Perusosa	Toiminta				Lisät		Malli 2 yhteensä €	Kehys 2025	Malli 2 vrt. kehys 2025
	70 jäs./30 al.as.	Rippi- koulun käyneet €	Toimituk- set €	Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat €	Nuoret aikuiset €	TMK-srk	Vieras- kielinen työ			
Haagan seurakunta	1 642 714	83 647	72 756	39 386	54 261			1 892 764	1 865 997	26 767
Herttoniemen seurakunta	2 014 554	110 107	73 654	66 013	56 423		49 028	2 369 779	2 303 335	66 444
Kallion seurakunta	2 404 297	47 798	75 900	51 584	129 061		98 057	2 806 697	2 982 653	-175 957
Kannelmäen seurakunta	1 724 486	102 425	64 223	82 971	41 509			2 015 614	1 960 869	54 746
Lauttasaaren seurakunta	1 516 467	109 254	52 546	18 410	40 735			1 737 412	1 765 121	-27 708
Malmin seurakunta	5 883 620	504 444	223 432	221 308	139 183			6 971 988	6 733 343	238 645
Mikaelin seurakunta	3 084 286	205 704	133 386	191 018	71 078			3 685 472	3 496 507	188 965
Munkkiniemen seurakunta	1 221 694	81 087	46 034	15 254	32 959			1 397 028	1 422 177	-25 149
Oulunkylän seurakunta	2 340 857	122 057	106 214	50 341	70 734			2 690 204	2 658 874	31 330
Paavalin seurakunta	1 831 728	78 526	51 648	46 823	83 682			2 092 406	2 068 347	24 059
Pakilan seurakunta	1 424 293	171 562	48 279	9 622	24 348			1 678 105	1 708 544	-30 439
Pitäjänmäen seurakunta	1 069 201	36 702	34 806	39 432	28 758			1 208 899	1 210 527	-1 628
Roihuvuoren seurakunta	2 184 526	163 027	81 963	56 672	49 285			2 535 472	2 509 749	25 723
Tuomiokirkkoseurakunta	3 714 292	190 340	109 134	87 071	142 758	1 225 711		5 469 305	5 678 642	-209 337
Töölön seurakunta	3 247 378	157 052	126 424	56 118	128 569			3 715 542	4 008 241	-292 699
Vuosaaren seurakunta	2 056 591	114 375	66 468	107 031	45 711			2 390 176	2 347 417	42 760
SUOMENKIELISET SRK:T	37 360 985	2 278 109	1 366 865	1 139 054	1 139 054			44 656 863	44 720 342	-63 479
Johannes församling	1 914 613	81 930	55 938	25 671	75 072			2 153 224	2 357 335	-204 111
Matteus församling	784 471	76 520	29 348	41 540	15 380		98 057	1 045 316	881 813	163 503
Petrus församling	989 621	66 472	49 667	45 250	22 008			1 173 018	1 068 931	104 087
RUOTSINKIELISET SRK:T	3 688 706	224 921	134 953	112 461	112 461			4 371 558	4 308 079	63 479
YHTEENSÄ	41 049 691	2 503 030	1 501 818	1 251 515	1 251 515		245 142	49 028 421	49 028 421	0

	Määräraha- kehys € Malli 1	Määräraha- kehys € Malli 2		Malli 1 -> Kehys 2025	Malli 2 -> Kehys 2025
Haagan seurakunta	1 940 409	1 892 764	1 865 997	74 412	26 767
Herttoniemen seurakunta	2 352 646	2 369 779	2 303 335	49 311	66 444
Kallion seurakunta	2 829 919	2 806 697	2 982 653	-152 735	-175 957
Kannelmäen seurakunta	1 979 332	2 015 614	1 960 869	18 463	54 746
Lauttasaaren seurakunta	1 776 177	1 737 412	1 765 121	11 056	-27 708
Malmin seurakunta	6 815 952	6 971 988	6 733 343	82 609	238 645
Mikaelin seurakunta	3 619 163	3 685 472	3 496 507	122 656	188 965
Munkkiniemen seurakunta	1 456 728	1 397 028	1 422 177	34 551	-25 149
Oulunkylän seurakunta	2 690 897	2 690 204	2 658 874	32 023	31 330
Paavalin seurakunta	2 056 104	2 092 406	2 068 347	-12 243	24 059
Pakilan seurakunta	1 666 826	1 678 105	1 708 544	-41 718	-30 439
Pitäjänmäen seurakunta	1 235 953	1 208 899	1 210 527	25 426	-1 628
Roihuvuoren seurakunta	2 517 811	2 535 472	2 509 749	8 061	25 723
Tuomiokirkkoseurakunta	5 513 345	5 469 305	5 678 642	-165 297	-209 337
Töölön seurakunta	3 802 026	3 715 542	4 008 241	-206 215	-292 699
Vuosaaren seurakunta	2 403 576	2 390 176	2 347 417	56 160	42 760
SUOMENKIELISET SRK:T	44 656 863	44 656 863	44 720 342	-63 479	-63 479
Johannes församling	2 122 528	2 153 224	2 357 335	-234 807	-204 111
Matteus församling	1 061 191	1 045 316	881 813	179 378	163 503
Petrus församling	1 187 839	1 173 018	1 068 931	118 908	104 087
RUOTSINKIELISET SRK:T	4 371 558	4 371 558	4 308 079	63 479	63 479
YHTEENSÄ	49 028 421	49 028 421	49 028 421	0	0

	Määräraha-kehys ilman tasap.mr ja vierask.mr € Malli 1	Määräraha-kehys ilman tasap.mr ja vierask.mr € Malli 2	Tasap.mr ja vierask.mr 2025	Kehys 2025 tasap.mr ja vierask.mr	Malli 1 -> Kehys ilman lisiä 2025	Malli 2 -> Kehys ilman lisiä 2025
Haagan seurakunta	1 872 416	1 826 440	11 383	1 854 614	17 801	-28 174
Herttoniemen seurakunta	2 270 207	2 286 740	15 100	2 288 235	-18 027	-1 495
Kallion seurakunta	2 730 756	2 708 347	298 337	2 684 316	46 439	24 031
Kannelmäen seurakunta	1 909 974	1 944 985		1 960 869	-50 894	-15 883
Lauttasaaren seurakunta	1 713 938	1 676 532	35 564	1 729 557	-15 618	-53 025
Malmin seurakunta	6 577 115	6 727 683		6 733 343	-156 228	-5 660
Mikaelin seurakunta	3 492 344	3 556 330	192	3 496 315	-3 971	60 015
Munkkiniemen seurakunta	1 405 683	1 348 075	30 712	1 391 465	14 218	-43 390
Oulunkylän seurakunta	2 596 605	2 595 937		2 658 874	-62 269	-62 937
Paavalin seurakunta	1 984 057	2 019 086		2 068 347	-84 291	-49 261
Pakilan seurakunta	1 608 419	1 619 302	52 814	1 655 730	-47 311	-36 428
Pitäjänmäen seurakunta	1 192 644	1 166 538		1 210 527	-17 883	-43 988
Roihuvuoren seurakunta	2 429 585	2 446 627	11 554	2 498 195	-68 611	-51 568
Tuomiokirkkoseurakunta	5 320 152	5 277 656	479 821	5 198 821	121 332	78 835
Töölön seurakunta	3 668 800	3 585 346	348 676	3 659 565	9 234	-74 219
Vuosaaren seurakunta	2 319 353	2 306 422	14 698	2 332 719	-13 366	-26 296
SUOMENKIELISET SRK:T	43 092 047	43 092 047	1 298 851	43 421 491	-329 445	-329 445
Johannes församling	2 048 153	2 077 773	346 611	2 010 724	37 429	67 049
Matteus församling	1 024 006	1 008 687	51 789	830 024	193 982	178 663
Petrus församling	1 146 216	1 131 914	20 749	1 048 182	98 034	83 732
RUOTSINKIELISET SRK:T	4 218 374	4 218 374	419 149	3 888 930	329 445	329 445
YHTEENSÄ	47 310 421	47 310 421	1 718 000	47 310 421	0	0

	Jäsenet 31.12.2023	Alueella asuvat 31.12.2023	Diakoninen tarve				Rippikoulut ja toimitukset		Kirkko Helsingissä -strategia	
			Vähän koulutetut 2022	Työttömät 2022	Henkilöitä pienitulois- sissa asutokun- nissa 2022	80-vuotiaat alueella asuvat 2023	Rippikoulun käyneet 2023	Toimitukset 2023	Muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat 2023	Nuoret aikuiset 2023
Haagan seurakunta	13 008	25 824	4 899	1 374	3 791	1 317	98	324	4 343	4 417
Herttoniemen seurakunta	15 214	35 396	7 683	2 146	4 458	1 495	129	328	7 279	4 593
Kallion seurakunta	17 869	43 699	7 298	2 913	6 920	1 281	56	338	5 688	10 506
Kannelmäen seurakunta	12 946	30 690	7 209	1 838	4 847	978	120	286	9 149	3 379
Lauttasaaren seurakunta	12 458	21 570	2 787	725	1 742	1 071	128	234	2 030	3 316
Malmin seurakunta	45 312	98 942	23 608	5 713	12 970	3 923	591	995	24 403	11 330
Mikaelin seurakunta	22 316	59 120	18 728	4 814	10 875	2 901	241	594	21 063	5 786
Munkkiniemen seurakunta	10 083	17 142	2 412	626	1 464	1 186	95	205	1 682	2 683
Oulunkylän seurakunta	18 119	38 905	7 186	1 846	4 258	1 956	143	473	5 551	5 758
Paavalin seurakunta	13 621	33 255	5 588	1 736	5 111	838	92	230	5 163	6 812
Pakilan seurakunta	11 998	18 759	2 728	494	667	893	201	215	1 061	1 982
Pitäjänmäen seurakunta	8 210	18 103	4 197	1 088	2 257	678	43	155	4 348	2 341
Roihuvuoren seurakunta	17 135	35 166	6 485	1 865	3 553	1 565	191	365	6 249	4 012
Tuomiokirkkoseurakunta	29 108	59 924	9 658	2 675	7 158	2 061	223	486	9 601	11 621
Töölön seurakunta	25 872	50 256	7 221	2 119	5 593	2 441	184	563	6 188	10 466
Vuosaaren seurakunta	15 293	37 338	10 160	2 848	5 880	1 807	134	296	11 802	3 721
SUOMENKIELISET SRK:T	288 562	624 089	127 847	34 820	81 544	26 391	2 669	6 087	125 600	92 723
Johannes församling	11 299	19 483	32 552	10 168	26 524	1 139	106	223	28 670	5 584
Matteus församling	4 758	7 480	43 056	11 673	24 766	661	99	117	46 393	1 144
Petrus församling	5 896	9 852	52 239	12 979	30 254	856	86	198	50 537	1 637
RUOTSINKIELISET SRK:T	21 953	36 815	127 847	34 820	81 544	2 656	291	538	125 600	8 365
YHTEENSÄ	310 515	660 904	255 694	69 640	163 088	29 047	2 960	6 625	251 200	101 088

LASKELMA YHTEENVETO	MALLI A		MALLI B		MALLI C	
	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Käyttäjä						
Seurakunnat yhteensä	57 621	10 842 064	57 621	9 648 824	8 640	1 424 014
Ero nykyiseen laskentatapaan osuus (%) m ² ja euroa	76 %	73 %	76 %	-1 105 079 70 %	35 %	-9 418 051 28 %
Yhteiset palvelut yhteensä	17 818	4 034 226	17 818	4 107 783	15 908	3 647 767
Ero nykyiseen laskentatapaan osuus (%) m ² ja euroa	24 %	27 %	24 %	73 557 30 %	65 %	-386 459 72 %
Kaikki yhteensä	75 439	14 876 290	75 439	13 756 607	24 548	5 071 781
Ero nykyiseen laskentatapaan				-1 119 683		-9 804 509
Muulta katettava tilojen todellisten kustannusten osuus €				1 119 683		9 804 509

LASKELMA YHTEENVETO PÄÄLUOKITTAIN	MALLI A		MALLI B		MALLI C	
	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Käyttäjä						
Yhteinen hallinto*	1 761	350 856	1 761	358 126	1 761	350 856
osuus (%) m ² ja euroa	2 %	2 %	2 %	3 %	7 %	7 %
Seurakunnallinen toiminta	57 621	10 842 064	57 621	9 648 824	8 640	1 424 014
osuus (%) m ² ja euroa	76 %	73 %	76 %	70 %	35 %	28 %
Yhteiset seurakunnalliset tehtävät**	14 972	3 467 312	14 972	3 529 122	13 063	3 080 853
osuus (%) m ² ja euroa	20 %	23 %	20 %	26 %	53 %	61 %
Ympäristö- ja hautaus toimi (vain srk-talo)***	260	51 883	260	52 958	260	51 883
osuus (%) m ² ja euroa	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %
Kiinteistötoimi	824	164 176	824	167 577	824	164 176
osuus (%) m ² ja euroa	1 %	1 %	1 %	1 %	3 %	3 %
Kaikki yhteensä	75 439	14 876 290	75 439	13 756 607	24 548	5 071 781
Muulta katettava tilojen todellisten kustannusten osuus €						9 804 509

*YKN, Yhtymän johtajan toimisto, sisäinen tarkastus, Rekisterihallinto, Asianhallinta, Tietohallinto, Yleishallinto, Lakipalvelut, Talouspalvelut, Henkilöstöpalvelut, Hankinta

** Yhteinen seurakuntatyö, Mediatoimitus, Viestintä

***Ympäristö- ja hautaus toimi ei sisällä hautausmaakiinteistöjä

LASKELMA YHTEENVETO SEURAKUNNITTAIN	MALLI A		MALLI B		MALLI C	
	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
HAAGA	1 822	385 601	1 822	393 122	516	78 826
HERTTONIEMI	1 606	341 309	1 606	347 937	50	5 454
KALLIO	3 896	806 334	3 896	540 520	593	85 850
KANNELMÄKI	1 408	286 011	1 408	291 822	121	19 382
LAUTTASAARI	2 766	586 882	2 766	566 018	0	0
MALMI	7 749	1 205 372	7 749	1 184 982	1 552	220 473
MIKAEL	4 172	699 191	4 172	669 362	165	10 499
MUNKKINIEMI	594	195 368	594	197 821	0	0
OULUNKYLÄ	3 090	403 089	3 090	415 846	312	30 539
PAAVALI	2 079	317 841	2 079	326 424	0	0
PAKILA	2 054	411 419	2 054	362 650	0	0
PITÄJÄNMÄKI	1 350	218 982	1 350	224 556	0	0
ROIHUVUORI	2 795	601 413	2 795	571 748	377	92 579
TUOMIOKIRKKO	8 219	1 748 997	8 219	1 362 768	2 575	338 244
TÖÖLÖ	5 683	1 170 946	5 683	990 125	663	316 908
VUOSAARI	2 747	521 301	2 747	532 641	688	142 969
JOHANNES	3 999	698 291	3 999	420 185	1 029	82 290
MATTEUS	758	123 133	758	126 262	0	0
PETRUS	836	120 583	836	124 035	0	0
SEURAKUNNAT YHTEENSÄ	57 621	10 842 064	57 621	9 648 824	8 640	1 424 014
Ero nykyiseen laskentatapaan				-1 193 240		-9 418 051

LASKELMA YHTEENVETO SEURAKUNNITTAIN	MALLI A		MALLI B		MALLI C	
	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
%-osuudet: m ² ja €						
HAAGA	3 %	4 %	3 %	4 %	6 %	6 %
HERTTONIEMI	3 %	3 %	3 %	4 %	1 %	0 %
KALLIO	7 %	7 %	7 %	6 %	7 %	6 %
KANNELMÄKI	2 %	3 %	2 %	3 %	1 %	1 %
LAUTTASAARI	5 %	5 %	5 %	6 %	0 %	0 %
MALMI	13 %	11 %	13 %	12 %	18 %	15 %
MIKAEL	7 %	6 %	7 %	7 %	2 %	1 %
MUNKKINIEMI	1 %	2 %	1 %	2 %	0 %	0 %
OULUNKYLÄ	5 %	4 %	5 %	4 %	4 %	2 %
PAAVALI	4 %	3 %	4 %	3 %	0 %	0 %
PAKILA	4 %	4 %	4 %	4 %	0 %	0 %
PITÄJÄNMÄKI	2 %	2 %	2 %	2 %	0 %	0 %
ROIHUVUORI	5 %	6 %	5 %	6 %	4 %	7 %
TUOMIOKIRKKO	14 %	16 %	14 %	14 %	30 %	24 %
TÖÖLÖ	10 %	11 %	10 %	10 %	8 %	22 %
VUOSAARI	5 %	5 %	5 %	6 %	8 %	10 %
JOHANNES	7 %	6 %	7 %	4 %	12 %	6 %
MATTEUS	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %
PETRUS	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %
SEURAKUNNAT YHTEENSÄ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C		Kirkko- kiinteistöstä sakralitilaa	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	m ²	%
HAAGAN SRK										
	5035060009	Haagan nuorisotalo	322	50 745	322	52 075	322	50 745		
	5205020016	Huopalahden kirkko	1 306	306 775	1 306	312 166			250	19 %
	5105110003	Haagan pappilantie 2a, varastotilat	120	20 203	120	20 698	120	20 203		
	5105110045	Haagan pappilantie 2b, partiotila	74	7 878	74	8 183	74	7 878		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	1 822	385 601	1 822	393 122 7 522	516	78 826 -306 775		
HERTTONIEMEN SRK										
	5205020018	Kulosaaren kirkko	438	79 889	438	81 697			208	47 %
	5125090093	Hitsaajankatu 4, Laituri	50	5 454	50	5 658	50	5 454		
	5205020036	Myllypuron kirkko	1 118	255 967	1 118	260 582			457	41 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	1 606	341 309	1 606	347 937 6 628	50	5 454 -335 855		
KALLION SRK										
	5105110004	Kallion srkt	543	47 504	543	49 744	543	47 504		
	5205020004	Kallion kirkko	2 055	529 975	2 055	273 471			1 230	60 %
	5205020011	Alppilan kirkko 1/2 vuotta, 1/2 m ²	1 248	190 509	1 248	178 750			487	39 %
	5065090003	Nuorten Talo 1/2 vuotta, 1/2 m ²	51	38 346	51	38 555	51	38 346		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	3 896	806 334	3 896	540 520 -265 815	593	85 850 -720 484		

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C		Kirkko- kiinteistöstä sakralitilaa	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	m ²	%
KANNELMÄEN SRK										
	5125090009	Kerh. Kanneltie 4	100	5 400	100	5 813	100	5 400		
	5125090013	Kauppakeskus Kaari	21	13 982	21	14 068	21	13 982		
	5205020026	Kannelmäen kirkko	1 287	266 630	1 287	271 941			739	57 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	1 408	286 011	1 408	291 822 5 811	121	19 382 -266 630		
LAUTTASAAREN SRK										
	5205020013	Lauttasaaren kirkko	2 766	586 882	2 766	566 018			999	36 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	2 766	586 882	2 766	566 018 -20 865	0	0 -586 882		
MALMIN SRK										
	5035060014	Puistolankirkko	400	57 536	400	59 187	400	57 536		
	5035060020	Malmin srkt-talo	378	86 484	378	88 043	378	86 484		
	5045110004	Kunnantie 2A 1/2 v, 1/2 m ²	122	10 091	122	10 595	122	10 091		
	5105110007	Leskirouva Freytaginkuja 15	118	13 210	118	13 697	118	13 210		
	5205020012	Tapanilan kirkko	912	134 277	912	138 042			221	24 %
	5205020021	Puistolankirkko	1 253	130 491	1 253	135 664			461	37 %
	5205020021	Puistolankirkko, partiotalo	179	18 589	179	19 326	179	18 589		
	5205020030	Liusketie 1 B	61	7 770	61	8 022	61	7 770		
	5205020030	Pihlajamäen kirkko	1 167	148 655	1 167	153 473			468	40 %
	5205020033	Malmin kirkko	1 580	196 039	1 580	202 562			663	42 %
	5205020038	Viikin kirkko	1 285	375 437	1 285	328 361			454	35 %
	5315110256	Siltamäen srkk	295	26 792	295	28 010	295	26 792		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	7 749	1 205 372	7 749	1 184 982 -20 390	1 552	220 473 -984 899		

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C		Kirkko- kiinteistöstä sakralitilaa	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	m ²	%
HELSINGIN MIKAELIN SRK										
	5125090035	Kerh. Porttikuja 6	60	4 560	60	4 808	60	4 560		
	5105110038	Kerh Kastelholmantie	105	5 939	105	6 373	105	5 939		
	5205020014	Vartiokylän kirkko	1 230	127 632	1 230	132 710			350	28 %
	5205020025	Puotilan kappeli	283	158 151	283	159 319			283	100 %
	5205020035	Mikaelinkirkko	2 494	402 909	2 494	366 153			928	37 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	4 172	699 191	4 172	669 362	165	10 499		
						-29 829		-688 692		
MUNKKINIEMEN SRK										
	5205020017	Munkkiniemen kirkko	594	195 368	594	197 821			350	59 %
	5205020024	Munkkivuoren kirkko								
		Ero nykyiseen laskentatapaan	594	195 368	594	197 821	0	0		
						2 452		-195 368		
OULUNKYLÄN SRK										
	5125090016	Koskela sairasko kko	0	3 600	0	3 600	0	3 600		
	5125090017	Kerh. Pohjolankatu 2	232	23 185	232	24 143	232	23 185		
	5125090018	Kerh. Kunnalliskodint.6 c	80	3 754	80	4 084	80	3 754		
	5205020006	Käpylän kirkko	900	113 549	900	117 264			439	49 %
	5205020019	Oulunkylän puukirkko	214	52 807	214	53 691			214	100 %
	5205020029	Oulunkylän kirkko	1 482	181 455	1 482	187 574			552	37 %
	5205020032	Maunulan kirkko	182	24 739	182	25 490			80	44 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	3 090	403 089	3 090	415 846	312	30 539		
						12 757		-372 550		

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C		Kirkko- kiinteistöstä sakralitilaa	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	m ²	%
PAAVALIN SRK										
	5205020007	Paavalinkirkko	2 079	317 841	2 079	326 424			750	36 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	2 079	317 841	2 079	326 424	0	0		
						8 583		-317 841		
PAKILAN SRK										
	5205020009	Hyvän Paimenen kirkko	2 054	411 419	2 054	362 650			634	31 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	2 054	411 419	2 054	362 650	0	0		
						-48 769		-411 419		
PITÄJÄNMÄEN SRK										
	5205020020	Pitäjänmäen kirkko	1 350	218 982	1 350	224 556			384	28 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	1 350	218 982	1 350	224 556	0	0		
						5 573		-218 982		
ROIHUVUOREN SRK										
	5035060012	Laajarannan kerhotalo	377	92 579	377	94 136	377	92 579		
	5205020028	Roihuvuoren kirkko	1 094	148 431	1 094	152 947			742	68 %
	5205020037	Laajasalon kirkko	1 324	360 403	1 324	324 665			584	44 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	2 795	601 413	2 795	571 748	377	92 579		
						-29 664		-508 833		

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C		Kirkko- kiinteistöstä sakralitilaa	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	m ²	%
TUOMIOKIRKKOSRK										
	5035060002	Meritullin seurakuntatalo, 2. krs	526	72 191	526	74 362	526	72 191		
	5105110005	Korkeavuorenkatu 10, partiotila	143	11 401	143	11 990	143	11 401		
	5105110017	Jätkäsaaren kappeli	464	68 747	464	70 660	464	68 747		
	5315110287	Jätkäsaaren kappeli (Atriumpihan	85	8 115	85	8 465	85	8 115		
	5315110288	Jätkäsaaren kappeli (Atriumpihan	170	13 334	170	14 034	170	13 334		
	5315110289	Jätkäsaaren kappeli (Atriumpihan	76	6 000	76	6 312	76	6 000		
	5205020001	Vanhakirkko	1 279	214 028	1 279	219 308			1 012	79 %
	5205020002	Helsingin Tuomiokirkko	2 832	766 954	2 832	358 485			2 668	94 %
	5205020008	Mikael Agricolan kirkko	805	228 635	805	231 957			805	100 %
	5205020022	Suomenlinnan kirkko	729	201 136	729	204 145			413	57 %
	5315110258	Kerh Kauppiaank.	112	9 744	112	10 207	112	9 744		
	5925110003	Bulevardin srkt (diakoniakeskus,	1 001	148 712	1 001	152 842	1 001	148 712		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	8 219	1 748 997	8 219	1 362 768	2 575	338 244		
						-386 229		-1 410 753		
TÖÖLÖN SRK										
	5125090083	Taivallahti kasarmi Mechk.32 virasto					0	0		
	5125090084	Taivallahti kasarmi Mechk.32 nuor.tila					0	0		
	5125090091	Monitoimitila Fokus (Tripla)	466	277 120	466	279 044	466	277 120		
	5205020005	Töölön kirkko	1 078	221 427	1 078	225 878			439	41 %
	5205020027	Temppeliaukion kirkko	1 596	408 561	1 596	210 869			1 021	64 %
	5105110011	As Oy Hgin Paraistentie 13 srk-tilat	197	39 788	197	40 601	197	39 788		
	5205020010	Meilahden kirkko	2 346	224 049	2 346	233 733			897	38 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	5 683	1 170 946	5 683	990 125	663	316 908		
						-180 820		-854 038		

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C		Kirkko- kiinteistöä sakralitilaa	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	m ²	%
VUOSAAREN SRK										
	5125090056	Vuosaaren katukappeli	85	44 743	85	45 094	85	44 743		
	5205020031	Vuosaaren kirkko	2 059	378 332	2 059	386 832			805	39 %
	5305110283	Albatrossi	603	98 226	603	100 716	603	98 226		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	2 747	521 301	2 747	532 641	688	142 969		
						11 341		-378 332		
JOHANNES FÖRSAMLING										
	5105110005	Korkeavuoren srkt	1 029	82 290	1 029	86 537	1 029	82 290		
	5205020003	Johanneksen kirkko	2 296	528 824	2 296	248 741			1 901	83 %
	5205020010	Meilahden kirkko	538	51 339	538	53 558			356	66 %
	5205020013	Lauttasaaren kirkko	137	35 837	137	31 349				
		Ero nykyiseen laskentatapaan	3 999	698 291	3 999	420 185	1 029	82 290		
						-278 106		-616 001		
MATTEUS FÖRSAMLING										
	5205020034	Matteuksen kirkko	758	123 133	758	126 262			134	18 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	758	123 133	758	126 262	0	0		
						3 129		-123 133		
PETRUS FÖRSAMLING										
	5205020017	Munkkiniemen kirkko	51	12 883	51	13 093			30	59 %
	5205020019	Oulunkylän puukirkko	9	2 221	9	2 258			9	100 %
	5205020032	Maunulan kirkko	776	105 480	776	108 683			361	47 %
		Ero nykyiseen laskentatapaan	836	120 583	836	124 035	0	0		
						-685		-120 583		
SEURAKUNNAT YHTEENSÄ										
		Ero nykyiseen laskentatapaan	57 621	10 842 064	57 621	9 648 824	8 640	1 424 014		
						-1 105 079		-9 418 051		

YHTEISET PALVELUT:

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Vaalityö								
	5065090001	Seurakuntien talo						
Yhteinen kirkkoneuvosto								
	5065090001	Seurakuntien talo			0	0	0	0
		Ero nykyiseen laskentatapaan	0	0	0	0	0	0
						0		0
Yhtymän johtajan toimisto								
	5065090001	Seurakuntien talo	70	13 907	70	14 195	70	13 907
		Ero nykyiseen laskentatapaan	70	13 907	70	14 195	70	13 907
						288		0
Waste & Feast Seurakuntien talo								
	5065090001	Seurakuntien talo	326	64 853	326	66 197	326	64 853
		Ero nykyiseen laskentatapaan	326	64 853	326	66 197	326	64 853
						1 344		0
Sisäinen tarkastus								
	5065090001	Seurakuntien talo	18	3 487	18	3 559	18	3 487
		Ero nykyiseen laskentatapaan	18	3 487	18	3 559	18	3 487
						72		0

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Keskusrekisteripalvelut, Rekisterihallinto								
	5065090001	Seurakuntien talo	493	98 167	493	100 201	493	98 167
		Ero nykyiseen laskentatapaan				2 034		0
Asianhallintapalvelut								
	5065090001	Seurakuntien talo	198	39 390	198	40 206	198	39 390
		Ero nykyiseen laskentatapaan				816		0
Keskusrekisteripalvelut, Tietohallintopalvelut								
	5065090001	Seurakuntien talo	257	51 106	257	52 165	257	51 106
		Ero nykyiseen laskentatapaan				1 059		0
Hallinto- ja talouspalvelut, Yleishallinto								
	5065090001	Seurakuntien talo	65	12 971	65	13 239	65	12 971
		Ero nykyiseen laskentatapaan				269		0
Lakipalvelut								
	5065090001	Seurakuntien talo	40	7 970	40	8 135	40	7 970
		Ero nykyiseen laskentatapaan				165		0

LASKELMA		MALLI A		MALLI B		MALLI C	
KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN		Sopimus	Vuokra	Sopimus	Vuokra	Sopimus	Vuokra
Käyttäjä	Kp Nimi	m ²	€/v	m ²	€/v	m ²	€/v
Hallinto- ja talouspalvelut, Vahtimestari- ja toimistopalvelut							
5065090001	Seurakuntien talo			0	0	0	0
	Ero nykyiseen laskentatapaan	0	0	0	0	0	0
					0		0
Hallinto- ja talouspalvelut, Talouspalvelut							
5065090001	Seurakuntien talo	313	62 423	313	63 716	313	62 423
	Ero nykyiseen laskentatapaan	313	62 423	313	63 716	313	62 423
					1 293		0
Henkilöstöpalvelut							
5065090001	Seurakuntien talo	298	59 444	298	60 676	298	59 444
	Ero nykyiseen laskentatapaan	298	59 444	298	60 676	298	59 444
					1 232		0
Hankintapalvelut							
5065090001	Seurakuntien talo	10	1 992	10	2 034	10	1 992
	Ero nykyiseen laskentatapaan	10	1 992	10	2 034	10	1 992
					41		0
Yhteinen seurakuntatyö, Hallinto							
5065090001	Seurakuntien talo	428	85 176	428	86 941	428	85 176
	Ero nykyiseen laskentatapaan	428	85 176	428	86 941	428	85 176
					1 765		0

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Yhteinen seurakuntatyö, Palveleva puhelin								
	5065090001	Seurakuntien talo			0	0	0	0
		Ero nykyiseen laskentatapaan	0	0	0	0	0	0
						0		0
Yhteinen seurakuntatyö, Perheneuvonta								
	5065090001	Seurakuntien talo	317	63 060	317	64 367	317	63 060
	5205020034	Matteuksenkirikko	66	10 721	66	10 994		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	383	73 782	383	75 361	317	63 060
						1 579		-10 721
Yhteinen seurakuntatyö, Mustasaari								
	5065090006	Mustasaaren toimintakeskus	1 036	230 126	1 036	234 403	1 036	230 126
		Ero nykyiseen laskentatapaan	1 036	230 126	1 036	234 403	1 036	230 126
						4 277		0
Yhteinen seurakuntatyö, Korpirauha								
	5055080004	Korpirauhan leirikeskus	1 741	611 343	1 741	618 530	1 741	611 343
		Ero nykyiseen laskentatapaan	1 741	611 343	1 741	618 530	1 741	611 343
						7 187		0
Yhteinen seurakuntatyö, Lekhokma								
	5055080002	Lekholman kesäkoti	1 464	284 413	1 464	290 457	1 464	284 413
		Ero nykyiseen laskentatapaan	1 464	284 413	1 464	290 457	1 464	284 413
						6 044		0

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Yhteinen seurakuntatyö, Lohiranta								
	5055080007	Lohiranta	1 439	466 263	1 439	472 201	1 439	466 263
		Ero nykyiseen laskentatapaan	1 439	466 263	1 439	472 201	1 439	466 263
						5 939		0
Yhteinen seurakuntatyö, Porkkala								
	5055080009	Porkkalanniemen leirikeskus, vaja	771	306 051	771	309 234	771	306 051
		Ero nykyiseen laskentatapaan	771	306 051	771	309 234	771	306 051
						3 183		0
Yleinen erityisnuorisotyö								
	5205020034	Matteuksenkirkko	585	95 030	585	97 445		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	585	95 030	585	97 445	0	0
						2 415		-95 030
Yhteinen seurakuntatyö, Kampin kappeli								
	5035060022	Kampin kappeli			0	0	0	0
		Ero nykyiseen laskentatapaan	0	0	0	0	0	0
						0		0
Lehtisaaren nuorisokoti								
	5065090002	Lehtisaaren nuorisokoti	890	120 000	890	123 674	890	120 000
		Ero nykyiseen laskentatapaan	890	120 000	890	123 674	890	120 000
						3 674		0

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Hermannin varustamo								
	5065090008	Hämeentie 75	43	4 000	43	4 176	43	4 000
	5065090009	Hermannin diakoniatialo			0	0	0	0
			43	4 000	43	4 176	43	4 000
		Ero nykyiseen laskentatapaan				175		0
Tukiasunnot								
	5065090008	Hämeentie 75	216	20 331	216	21 222	216	20 331
	5105110011	As Oy Hgin Paraistentie 13	1 136	229 436	1 136	234 126	1 136	229 436
			1 352	249 767	1 352	255 348	1 352	249 767
		Ero nykyiseen laskentatapaan				5 582		0
Asuttamistoiminta								
	5065090008	Hämeentie 75	167	15 719	167	16 408	167	15 719
	5105110011	As Oy Hgin Paraistentie 13 kerho-, srk- ja tstitilat	257	51 906	257	52 967	257	51 906
			424	67 624	424	69 375	424	67 624
		Ero nykyiseen laskentatapaan				1 750		0
Pekanraitin varustamo								
	5035060020	Malmin srkt-talo	378	86 484	378	88 043	378	86 484
			378	86 484	378	88 043	378	86 484
		Ero nykyiseen laskentatapaan				1 558		0
Hermannin varustamo								
	5065090009	Hermannin diakoniatialo	1 222	269 482	1 222	274 527	1 222	269 482
			1 222	269 482	1 222	274 527	1 222	269 482
		Ero nykyiseen laskentatapaan				5 045		0

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Matteuksenkirkon varustamo								
	5035060020	Matteuksenkirikko	631	102 502	631	105 107		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	631	102 502	631	105 107	0	0
						2 605		-102 502
Viestintä, Viestintätoimisto								
	5065090001	Seurakuntien talo	141	28 073	141	28 655	141	28 073
		Ero nykyiseen laskentatapaan	141	28 073	141	28 655	141	28 073
						582		0
Mediatoimitus								
	5105110004	As Oy Suonionkatu 7	273	30 466	273	31 593	273	30 466
		Ero nykyiseen laskentatapaan	273	30 466	273	31 593	273	30 466
						1 127		0
Cantore Minores								
	5035060002	Meritulli, Cantores M	730	100 188	730	103 202	730	100 188
		Ero nykyiseen laskentatapaan	730	100 188	730	103 202	730	100 188
						3 014		0
Tuomasyhteisö ry.								
	5205020008	Mikael Agricolan kirkko (Tuomasyhteisö)	39	11 123	39	11 285		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	39	11 123	39	11 285	0	0
						162		-11 123

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN			MALLI A		MALLI B		MALLI C	
Käyttäjä	Kp	Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Agricola-projekti								
5205020008		Mikael Agricolan kirkko (Agricola-projekti)	526	149 468	526	151 640		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	526	149 468	526	151 640	0	0
						2 172		-149 468
Anglikaaninen kirkko								
5205020008		Mikael Agricolan kirkko (Anglikaaninen työ)	62	17 615	62	17 871		
		Ero nykyiseen laskentatapaan	62	17 615	62	17 871	0	0
						256		-17 615
Venäjänkielinen työ								
5315110278		Ruoholahdenkatu 16 M 3, Venäjänkielinen työ	91	13 483	91	13 859	91	13 483
		Ero nykyiseen laskentatapaan	91	13 483	91	13 859	91	13 483
						376		0
Hautausmaahallinto								
5065090001		Seurakuntien talo	75	14 923	75	15 232	75	14 923
		Ero nykyiseen laskentatapaan	75	14 923	75	15 232	75	14 923
						309		0
Hautapalvelut								
5065090001		Seurakuntien talo	186	36 959	186	37 725	186	36 959
		Ero nykyiseen laskentatapaan	186	36 959	186	37 725	186	36 959
						766		0

LASKELMA KÄYTTÄJITTÄIN KOHTEITTAIN		MALLI A		MALLI B		MALLI C	
Käyttäjä	Kiintestökohde Kp Nimi	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v	Sopimus m ²	Vuokra €/v
Kiinteistötoimisto							
	5065090001 Seurakuntien talo	824	164 176	824	167 577	824	164 176
	Ero nykyiseen laskentatapaan				3 402		0
YHTISET PALVELUT YHTEENSÄ		17 818	4 034 226	17 818	4 107 783	15 908	3 647 767
	Ero nykyiseen laskentatapaan				73 557		-386 459
KAIKKI YHTEENSÄ		75 439	14 876 290	75 439	13 756 607	24 548	5 071 781
	Ero nykyiseen laskentatapaan				-1 119 683		-9 804 509
Yhteinen seurakuntatyö		14 558	3 408 773	14 558	3 468 875	12 649	3 022 314
	Ero nykyiseen laskentatapaan				60 102		-386 459
Muulta katettava tilojen todellisten kustannusten osuus €					1 119 683		9 804 509

Yhteisesti sovittu m² -hintaa 2023 toteutuman mukaisesti

käyttökulut €/neliö ja yhteensä	128,84	9 719 549
kertakulut €/neliö ja yhteensä	8,82	665 587
poistot €/neliö ja yhteensä	59,43	4 483 450
Yhteensä €/neliö ja yhteensä	<u>197,09</u>	<u>14 868 587</u>

Yhteisesti sovittu m² -hintaa 2023 toteutuman mukaisesti ilman toiveita

käyttökulut/neliö	128,63	9 703 788
kertakulut/neliö	8,25	622 440
poistot/neliö	55,87	4 214 531
Yhteensä/neliö	<u>192,75</u>	<u>14 540 759</u>
Käyttäjille kohdistetut toiveet €		327 828
Yhteensä €		14 868 587

Sisäisen tiavuokralaskennan ulkopuolelle jäävät käyttötalouden kiinteistökohteet, tulos 2023

poislukien ulkoisessa vuokraustoiminnassa olevat kohteet

LASKELMA EI SISÄISESSÄ VUOKRALASKENNASSA	Sopimus		Kulut	Poistot	Tuotot	Yhteensä	
	m ²	%	€/v	€/v	€/v	€/v	%
Väistötilat	1 562	4 %	-132 596	-57 174		-189 770	3 %
5125090087 Klaneettitie 6–8 väistötila	1 291	4 %	-108 584			-108 584	2 %
5035060023 Puustelli, Vellikellonpolku 8	271	1 %	-24 012	-57 174		-81 185	1 %
Hautaustoimen kiinteistöt	14 706	42 %	-1 611 076	-1 085 370	1 204 506	-1 491 940	27 %
4214030000 Hietaniemen HTM, kappelit	1 199	3 %	-70 938	-4 245		-75 182	1 %
4214030002 Honkanummen HTM, kappeli	792	2 %	-51 537	-19 319		-70 856	1 %
4214030003 Kulosaaren HTM, kappeli	57	0 %	-3 424	-3 310		-6 735	0 %
4214030001 Malmin hautausmaa, Kappeli	605	2 %	-54 496	-14 647		-69 143	1 %
4214030004 Vuosaaren kappeli						0	
4224030000 Hietaniemen HTM, rakennukset	2 319	7 %	-92 568	-536 013	1 197	-627 384	11 %
4224030002 Honkanummen HTM, rakennukset	3 289	9 %	-753 616	-47 949	623 214	-178 351	3 %
4224030001 Malmin HTM, rakennukset	5 166	15 %	-507 461	-396 845	573 371	-330 934	6 %
4224030003 Maunulan uurnalehto, huolto/toim.rakennus, varasto	939	3 %	-58 798	-37 017	6 723	-89 092	2 %
4224030004 Kulosaaren hautm.rak	10		-2 147	0		-2 147	0 %
4224030005 Vuosaaren hautm. rak	0		-10 115	0		-10 115	0 %
4224030006 Östersund. hautm.rak	331		-5 977	-26 025		-32 001	1 %
Muut kiinteistöt	19 103	54 %	-2 707 097	-1 403 157	299 542	-3 810 712	69 %
2212410001 Olkkari Arabianrannassa	120	0 %					
5205020011 Alppilan kirkko seurakunta luopuu 1.7.2025 alkaen	2 496	7 %	-277 466	-103 553		-381 019	7 %
5205020013 Lauttasaaren kirkko St Jakob	1 019	3 %	-75 795	-117 923		-193 717	4 %
5205020015 Herttoniemen kirkko	1 817	5 %	-121 273	-10 704		-131 977	2 %
5205020023 Hakavuoren kirkko	1 976	6 %	-97 434	-26 472	7 151	-116 755	2 %
5205020024 Munkkivuoren kirkko	1 595	5 %	-158 872	-68 195		-227 067	4 %
5205020028 Roihuvuoren kirkko, matala osa	548	2 %	-68 035	-14 114		-82 149	1 %

5205020033	Malmin kirkkoherranvirastotalo	298	1 %	-21 041	-13 221		-34 262	1 %
5125090014	Beckerintie 9 (Toim.kesk.Jenny Kannelmä)	420	1 %	-46 891			-46 891	1 %
5035060010	Jakomäen seurakuntatalo	0	0 %	-182 217	-48 536		-230 754	4 %
5035060013	Merihiekan kerhotalo	503	1 %	-62 146	-32 388		-94 534	2 %
5205020039	Östersundomin kirkko	273	1 %	-29 397	-1 434	1 043	-29 789	1 %
5035060007	Tammisalonn kirkko	682	2 %	-74 512	-9 766	24 724	-59 554	1 %
5055080001	Kivisaaren kesäkoti	1 134	3 %	-119 496	-31 521		-151 017	3 %
5055080003	Honkalinnan kesäkoti	104	0 %	-1 360			-1 360	0 %
5055080008	Kellokoski Juhlatalo	1 000	3 %	-47 579	-39 972		-87 551	2 %
5315110271	Runebergink. 39 A 6	20	0 %	-2 172			-2 172	0 %
5315110272	Runebergink. 39 A 7	107	0 %	-13 660	-3 884		-17 544	0 %
5315110273	Runebergink. 39 A 8	25	0 %	-2 568			-2 568	0 %
5255040000	Hietaniemen HTM, kappelit	1 199	3 %	-415 614	-94 499	39 060	-471 053	9 %
5255040002	Honkanummen HTM, kappeli	792	2 %	-258 575	-124 386	68 610	-314 350	6 %
5255040003	Kulosaaren HTM, kappeli	57	0 %	-1 219	-16	720	-516	0 %
5255040001	Malmin HTM, Kappeli	605	2 %	-329 121	-74 604	153 440	-250 285	5 %
	Malmin HTM, rakennukset puusepät	85	0 %					
5035060019	Merirastin kappeli	622	2 %	-72 906	-39 797	4 795	-107 909	2 %
5035060022	Kampin kappeli	286	1 %	-96 727	-430 008		-526 734	10 %
5035060023	Puustelli, Vellikellonpolku 8	231	1 %	-20 467	-48 735		-69 202	1 %
5045110004	Kunnantie 2a, Malmin srk luopuminen 1.7.2025 alkaen	244	1 %	-20 182			-20 182	0 %
5065090003	Toinen linja 8, Talon ent. Snellu 1.7.2025 alkaen ei käyttäjää 494 m ²	494	1 %	-36 850	-69 428		-106 278	2 %
5125090061	Kytömaantie 2 varast	180	1 %	-31 260			-31 260	1 %
5315110286	Flooranaukio 1 (Paavali)	174	0 %	-22 262			-22 262	0 %
YHTEENSÄ		35 371	100 %	-4 450 769	-2 545 701	1 504 049	-5 492 422	100 %

Sisäiset vuokrat ja määrärahajako

Kuulemiskierros, kevät 2024

Howspace-työskentelyn kysymykset

Sisäiset vuokrat

1. Millainen sisäisten vuokrien malli tukee helsinkiläisten tarpeiden huomioon ottamista?
2. Miten sisäiset vuokrat kohtelisivat eri tahoja mahdollisimman tasapuolisesti?
3. Millainen sisäisten vuokrien malli tukee kiinteistökannan pienentämisen tavoitetta?
4. Miten estetään seurakunnille tulevat kohtuuttomat tilanteet?

Seurakuntien määrärahojen jakaminen

1. Millainen seurakuntien määrärahojen jakomalli vastaisi helsinkiläisten tarpeisiin?
2. Millainen seurakuntien määrärahojen jakomalli tukisi kirkon kasvua?
3. Millainen seurakuntien määrärahojen jakomalli on tasapuolinen?
4. Miten seurakuntien määrärahojen jakomalli olisi mahdollisimman selkeä?

Seurakuntaneuvostoilte esitetyt kysymykset

Sisäiset vuokrat

- Millainen sisäisten vuokrien käytäntö tukisi strategisesti perusteltua ja helsinkiläisten tarpeita tukevaa tilojen vähentämistä?
- Miten estetään seurakuntien taloudelle tulevat kohtuuttomat tilanteet?

Seurakuntien määrärahojen jakaminen

- Miten seurakuntien määrärahojen jaon kautta olisi mahdollista vastata helsinkiläisten tarpeeseen ja tukea kirkon kasvua?
- Onko seurakuntien määrärahaossa tärkeää huomioida seurakuntien ja alueiden erilaisuus? Jos on, miten se toteutuisi parhaiten?

Keskeiset nostot, sisäiset vuokrat

Kiinteistö- ja tilastrategia

- Päätöksenteon tulee pohjautua yhteiseen strategiaan
- Päätetään syksyllä 2024

Yhteinen päätöksenteko

- Kirkot ovat erilaisia → olisi tasapuolinen ja ennakoitava
- Onko realistinen?

Todelliset kustannukset

- Tukee kustannustietoisuutta
- Päätöksenteko paikallisen todellisuuden pohjalta

Keskustan suuret kirkot

- Kokoavat väkeä koko pääkaupunkiseudulta
- Onko tasapuolinen reuna-alueita kohtaan?

Muita huomioita

- Ennakoitavuus on tärkeää
- Huollon tason tulee olla hyvä ja korjaamisten tapahtua ajoissa

Keskeiset nostot, määrärahojen jakaminen

Alueella asuvien huomioiminen

- Seurakunnat ovat erilaisia alueiltaan
- Diakoninen tarve heijastuu kirkkoon kuuluvuuteen
- Kasvu löytyy sieltä, missä ei jo olla kirkon jäseniä

Jäsenyyden painottuminen

- Selkeä ja looginen tapa jakaa rahaa
- Kirkon jäsenyys on valinta
- Jäsenyyteen panostaminen saa aikaan kasvua

Toiminnan huomioiminen

- Alueelliset piirteet (mm. ikärakenne) vaikuttavat henkilöstö- ja muun resurssin tarpeeseen
- Rippikoulutyö on kirkon kustannusintensiivisin työmuoto
- Toimitusten kautta tavoitetaan kirkkoon kuulumattomia

Riviotsikot	Summa / Kommenttien määrä	Summa / Tykkäysten määrä	Suurin / Kysymys
Aikalisä	1	1	2
Otin kantaa vain alkuvalmisteluun, koska mielestäni ensin pitäisi olla tietyt faktat selvillä. Sitten vasta mallien pohdinta.	1	1	2
Aikalisä valmisteluun	1	0	1
Kerron yleisenä tavoitteena sisäisten vuokrien valmisteluun. Minusta sisäisten vuokrien valmistelussa tulisi ottaa pohjaksi huomioon seuraavat asiat:1. Yhtymässä valmistelussa oleva yhteisten palvelujen ja srk:ien välinen työnjako pitää olla ensin selkeänä ja päätettynä2. työnjaon perusteella nähdään, millaisia tiloja eri toiminnot srk:ssa ja yhtymässä vaativat 5. Sisäisten vuokrien määrittely vaatisi siksi myös kiinteistöstrategian hyväksymisen6. Sisäiset vuokrat ovat iso asia srk:ien toiminnan kannalta, mm henkilöstöresurssit ja muut toimintakulut, siksi tähän valmistelutyöhön on nyt panostettava. Aikatauluna voisi olla tämä valtuustokausi. Sitä ennen mentäisiin vanhojen pohjalta. Tavoitteena pitää olla, että uusi YKV ja srk neuvostot voisivat aloittaa jotenkin uudelta pohjalta.7. Sisäisten vuokrien määrittelyssä pitää varautua myös tulevaisuuteen, jos kirkon jäsenyys kasvaa/ tai supistuu. Se tulee ottaa huomioon myös tilojen ja kiinteistöjen tarpeessa/kiinteistöstr kysymys.	1	0	1
Ei sisäisiä vuokria	2	1	2
Sisäisistä vuokrien järjestelmä on osoittautunut byrokraattiseksi ja monenlaisia ongelmia synnyttäväksi tavaksi siirtää rahoja taskusta toiseen. Sisäisistä vuokrista olisi syytä luopua.	1	1	2
Sisäisistä vuokrien järjestelmä on osoittautunut byrokraattiseksi ja monenlaisia ongelmia synnyttäväksi tavaksi siirtää rahoja taskusta toiseen. Sisäisistä vuokrista olisi syytä luopua. Mikäli jonkinlainen sisäisten vuokrien järjestelmä päätetään kuitenkin säilyttää, toimitiloille tulisi määritellä yhdenmukaiset lähtövuokrat. Tällä hetkellä seurakuntien maksamat neliövuokrat poikkeavat toisistaan kohtuuttomasti. Sisäiset vuokrat olisi hyvä jatkossa sitoa esimerkiksi indeksiin, jolloin ne käyttäytyisivät vuokralaisten, pääsääntöisesti seurakuntien, kannalta ennakoitavasti ja rauhallisesti. Nykyinen laskentatapa asettaa seurakunnat kiinteistön omistajan asemaan, kun erilaiset suuretkin kulut siirtyvät vuokraan hyvin lyhyellä aikavälillä. Projektin toinen hyötytavoite on luoda sisäisten vuokrien järjestelmä, joka tekisi vuokrista ennakoitavia, olisi eri tahoja tasapuolisesti kohteleva ja helsinkiläisten tarpeet huomioon ottava, on kannatettava.	1	0	1
Investoinnit kasvuun	1	2	4
investoinnit (sopiva sisustusratkaisu voi tuoda lisätuloja kiinteistön käyttöasteen noston kautta, strategiset sijoitustuotot jne.) on jätetty kokonaan pois, vaikka strategiassa puhutaan kasvusta	1	2	4
Ketteryys ja sopeutuminen	1	2	2
Helsinki kehittyy niin valtavaa vauhtia, että aidosti tasapuolinen malli edellyttäisi valittavalta mallilta ketteryyttä sopeutua alueiden toimintaympäristöjen ja -edellytysten muutoksiin. Ketteryys ei kuitenkaan saa johtaa tuuliviirimäiseen poukkoiluun, vaan vuokrien on oltava ennakoitavissa. Yhtälö ei kuitenkaan liene mahdoton.	1	2	2
Kiinteistö- ja tilastrategiat	12	25	4
Aivan ensiksi tarvitsemme yhteisen kiinteistöstrategian, jossa linjataan, millaista kiinteistökantaa ja missä Helsingissä tarvitaan. Kiinteistöstrategian valmistelee YKN ja siitä päättää YKV. Tilannetta tulee tarkastella pitkällä aikavälillä 30-50 v. tähtäimellä.Seurakuntarakenteen tarkastelu on tulevaisuudessa välttämätöntä. Itse asiassa sitä tulisi valmistella ja erilaisia vaihtoehtoja tutkia jo nyt. Erkki Huhdan raportti vuodelta 2005 (?) linjasi esim. 8 seurakunnan mallin.	1	0	3
Ennen kaikkea on syytä kiinnittää huomiota kirkon tasaiseen läsnäoloon ympäri kaupunkia, vaikka ymmärrämme myös keskustan suurten kirkkojen kulttuurihistoriallisen merkityksen.	1	2	2
Ensinnäkin tarvitaan strategiset linjaukset siitä, mitä tiloja missäkin ylläpidetään ja mitä ei, sillä jo siinä nousee esille nykyisten seurakuntien tasapuolinen kohtelu (seurakuntajaon muutosten ennakointiin ei tilanne liene kypsä). Kaupunginosat kehittyvät eri tahtiin, samoin voi muuttua ihmisten tapa liikkua, joten strategioiden päivitykseenkin pitää varautua (etenkin koskien ulkopuolelta vuokrattavia tai sellaisia omia tiloja, joista voidaan luopua). Tasapuolisuus tarkoittaa sitä, että kiinteistökustannukset olisivat vertailukelpoisen toiminnan yksikköä kohti samantasoiset kaikille. Vaikka kovin monimutkaisiin ja työläisiin laskentamalleihin ei kannata mennä, ilman nykyistä parempaa toiminnan seurantaa ei voida resurssiallokaatiota arvioida (ks. kommenttini jäljempänä). Olen ymmärtänyt, että kirkkoherra ja seurakuntaneuvosto vastaavat kirkkotilojen tilojen käytöstä myös yhtymäarakenteessa. Voi olla aiheellista tarkentaa uusien strategioiden valmistelun yhteydessä ohjeella, mitä tämä käytännössä tarkoittaa.	1	5	2

Eri kaupungin osat ja seurakunnat ovat eri tilanteissa. Katsottava alueen kehittymistä.	1	2	2
Helsingin seurakuntayhtymässä kiinteistöistä luopumisten (tai säilyttämisten) tulisi kaikissa tapauksissa perustua koko Helsingin laajuiseen, helsinkiläisten tarpeet huomioon ottavaan, kiinteistöstrategiaan. Kiinteistöstrategian tulisi huomioida kirkkojen tasapuolinen alueellinen kattavuus ja sen tulisi huomioida myös tilojen käyttöaste. Kiinteistöistä luopumisen ei pitäisi milloinkaan perustua yksittäisen seurakunnan, mahdollisesti korkeista sisäisistä vuokrista johtuvaan, vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen. Tästä syystä strategia ohjata kiinteistöistä luopumista sisäisiä vuokria työkaluna käyttäen on ongelmallinen.	1	5	3
Helsingin seurakuntayhtymässä kiinteistöistä luopumisten (tai säilyttämisten) tulisi kaikissa tapauksissa perustua koko Helsingin laajuiseen, helsinkiläisten tarpeet huomioon ottavaan, kiinteistöstrategiaan. Kiinteistöstrategian tulisi huomioida kirkkojen tasapuolinen alueellinen kattavuus ja sen tulisi huomioida myös tilojen käyttöaste. Kiinteistöistä luopumisen ei pitäisi milloinkaan perustua yksittäisen seurakunnan, mahdollisesti korkeista sisäisistä vuokrista johtuvaan, vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen. Tästä syystä strategia ohjata kiinteistöistä luopumista sisäisiä vuokria työkaluna käyttäen on ongelmallinen.	1	0	1
Kiinteistöstrategia pitää selkeyttää	1	1	3
Kiinteistöstrategiassa voidaan arvioida miten kiinteistöjen käyttöasteen nostoa on mahdollista tehdä ja miten keskitetään perus- ja korjauskulut tiloihin, jotka on yhdessä määritelty pidettäväksi.	1	0	4
Koko kaupungin tasoisia päätöksiä on vaikea tehdä 19 eri seurakuntaneuvostossa, päälinjausten tulee tapahtua valtuustossa. Sisäiset vuokrat yhdistettynä määrärahojen jakamisen jonkinasteiseen sattumanvaraisuuteen kriteerien osalta sekä seurakuntien historiallisesti erilaisiin säästöihin johtavat ajattelussani siihen, ettei sisäisillä vuokrilla juuri pystytä ohjaamaan hallitusti kiinteistöistä luopumista.	1	3	3
Olemme epäonnistuneet kiinteistö- ja tilastrategian laatimisessa ja toimeenpanossa, jos kiinteistöistä luopumiseen pakottamisessa on jatkossa käytettävä sisäisiä vuokria. Ne ovat keino osoittaa, mitä nykytila oikeasti maksaa ja miten vähän jotkin seurakunnat voivat vaikuttaa siihen, millaisia tiloja niiden alueella sattuu olemaan. Ei kai vuokrien pääperiaatteista päättäminen voi poiketa siitä, miten talousasioiden päätöksenteko yhtymärakenteessa ylipäättään menee.	1	3	3
Sisäiset vuokrat ja kiinteistö- ja tilastrategia ovat kohtalonyhteydessä toisiinsa. Vuokria ei voi päättää vain sillä perusteella, että jollakulla olisi ”hyvä olla”. Vuokramallin tulee tukea strategioiden mukaista siirtymää nykytilasta, joka on historiallisen kehityksen tulos ja kokonaisuutena suunnittelematon, ja sen jälkeen sallia jousto, jos tarpeissa on nopeita ja ajallisesti rajallisia muutoksia. Tarvenäkökulmasta on päätettävä sellaisesta kirkkojen ja muiden säännöllisesti käytettävien tilojen verkostosta, joka kattaa koko Helsingin ja huomioi väestönkehityksen, ihmisten liikkumisen kaupungin ja koko pk-seudun sisällä, kaavoituksen ja joukkoliikenteen todennäköisen skenaarion. Jopa uuden kirkon hankkiminen / rakentaminen voi tulla kyseeseen, jos ihmisten (kaikkien, mutta ensisijassa seurakuntalaisten) tarve sitä edellyttää, esimerkkinä Jätkäsaari.	1	2	1
Strategiat ja niiden toimeenpanosuunnitelmat, jotka valmistellaan yhdessä seurakuntien kanssa, parantavat ennakointia ja pienentävät kohtuuttomuusriskiä. Yllätyksiä voi silti tulla, ja valmistelussa olisi hyvä huomioida varautumalla investointisuunnitelmassa kollektiiviseen riskin kanton ainakin jonkun tietyn kustannustason ylittävissä tilanteissa.	1	2	4
Kirkot, joilla on yleistä merkitystä	1	0	2
Tässä pitää ottaa huomioon ne kirkot joilla on ns. yleistä merkitystä myös muille tahoille ja toiminnoille. Mutta muuten ns. seurakunnan oman toiminnan tilat pitää olla siten että niistä kustannukset vuokrana tulee seurakunnalle. Tilat tulevat optimoitua.	1	0	2
Korjausrahasto	4	2	4
3. tilojen kustannusten jyvittäminen sisäisiin vuokriin vaatii vielä selkeyttämistä. Mielestäni pitäisi erikseen määritellä pysyvät kiinteistöjen ylläpitokustannukset ja erikseen kiinteistöjen tarvittavat korjauskustannukset - voitaisiin pohtia isot ja pienet erikseen ja niiden kustannusten jyvittäminen. Olen tehnyt valtuuston, muistaakseni ta- ja ts koskevaan kohtaan noin vuosi sitten lisäysehdotuksen, minkä valtuusto hyväksyi suurella enemmistöllä. Siinä ehdotetaan juuri kiinteistöjen korjauksiin tarvittavien kustannusten kattamiseksi erillistä korjausrahastoa. Sen kokoamiseksi voitaisiin käyttää taseen läpikäyntiä ja katsoa sieltä myytävät omaisuudet, ei pelkästään aina kirkkoja, vaan koko omaisuus. Sijoitusrahastojen tuottojen tai tp ylijäämän käyttöä jne. Rahasto vaatii valmistelun.	1	0	1

Kommentoin kohtaa 4. Seurakuntatalouksien kirjanpidon yhteydessä olevista rahastoista luovuttiin vuonna 1999, jolloin kaikki seurakuntatalouden siirtyivät soveltuvin osin noudattamaan kirjanpitolakia. Jäljelle jäivät lakeihin perustuvat testamentti- ja hautainhoitorahastot. Hallinnollinen (korjaus)rahasto, jota ehdotetaan, ei ole hyvän kirjanpitolakan mukainen. Kiinteistöjen korjaustarve, joka kiinteistöstrategian perusteella on tehtävä, otetaan huomioon, niin kuin tähänkin saakka, sekä vuotuisessa että pitkäaikaisessa taloussuunnittelussa, jolloin huomioidaan kokonaistalouden (seurakunnat, yhteiset palvelut, kiinteistöt jne) kantokyky. Samalla tulee huomioiduksi seurakuntayhtymän omistuksessa olevan kiinteistö- ja asuntokannan vuokra- ja myyntituotot, kuten myös rahamääriäisten sijoitusten tuotot. Ehdotettua korjausrahastoa ei tarvita, koska sen tarkoitus on asiallisesti olemassa osana taloussuunnittelua, talousarvioita ja tilinpäätöksiä. Lisäksi rahaston hallinnointi lisääi seurakuntayhtymän jo ennestään monipolvista päätöksentekoa.	1	2	1
Korjaukset ovat oikeasti haasteellisia. Ja voivat tulla suhteettoman kalliiksi. Siksi sisäisten vuokrien tapauksessa pitäisi olla mahdollista hakea avustusta tilojen korjaukseen poikkeustapauksissa. Jolloin jokainen korjaus katsottaisiin erillistapauksena mutta kuitenkin kokonaisuus huomioon ottaen. Korjaukset ovat vaikea kysymys. Joka vaatii todella tarkan pohdinnan ja mallin. Koska korjausten pitäisi koko Helsingin osalta olla järkevä kokonaisuus. Joka olisi samalla taloudellisesti järkevä myös seurakunnalle. Siksi malli jossa suuremmat ja korjaukset hoidettaisiin yksityistapauksina olisi järkevä.	1	0	4
Nykyistä mallia voisi tukea peruskorjausavustuksilla, joiden myöntämiseen pitäisi olla tiukat kriteerit. Tähän tarvittaisiin kyllä jonkinlaista rahastoa.	1	0	4
Maamerkkikirkot	2	1	4
Tuomiokirkko on koko hiippakunnan pääkirkko, ei vain yksi paikallis seurakunnan kirkkoista. Piispanistuun sijaitsee Helsingissä ja siksi Helsingin on yhteisesti kannettava vastuu pääkirkosta. Valtiolta tukee seurakuntayhtymää jo nyt historiallisten rakennusten ylläpidon vuoksi.	1	1	4
Tuomiokirkon erityisasema pitäisi myös ottaa huomioon sekä pari muuta maamerkkikirkkoa.	1		4
Poistojen tasaaminen	3	7	4
Sisäisten vuokrien mallin pysyessä tulisi pohtia, voisiko poistoja jakaa kaikkien vuokralaisten kannettavaksi, jotta heti remontin jälkeen taloudellisesti järkevin asia ei olisi luopua vasta kalliilla rahalla remontoidusta kirkosta.	1	2	2
Toisaalta esimerkiksi poistot voisi olla hyvä ainakin osittain jakaa kaikille vuokranmaksajille nelimäärien mukaan, sillä tällä hetkellä malli paradoksaalisesti kannustaa luopumaan juuri mittavan remontin jälkeen kirkosta, mitä luonnollisestikaan emme tavoittele. Kaupungintasoista päätöksentekoa saattaisi tukea malli 4, mutta sen soveltaminen edellyttäisi avointa dataa tilojen kustannuksista ja selkeitä pelisääntöjä, milloin esimerkiksi valtuusto voisi "häättää" seurakunnan kirkostaan. Kirkkojärjestyksen rajoissa yhtymällä tämä toimivalta lienee olemassa.	1	2	1
Toistan hieman itseäni, mutta nykymallin suurin ongelma on se, että vuokra nousee merkittävästi peruskorjauksen jälkeen tilan käyttäjällä. Tällöin taloudellisesti järkevin osaoptimointiratkaisu olisi hankkiutua eroon juuri peruskorjatusta kiinteistöstä, jossa ei tietenkään olisi kokonaistaloudellisesti järkeä. Itse jakaisin poistoja tasaisemmin kaikille seurakunnille ja yksiköille vuokriin.	1	3	4
Poistot maksetaan yhteisesti	1	0	4
Koska tilat tulevat seurakunnille annettuna, tulisi seurakuntien säilytettävien tilojen korjauskustannukset maksaa yhtymä.	1	0	4
Seurakunnalla vastuu	1	1	1
Seurakunnilla pitäisi olla vastuu kiinteistöistä, koska seurakunta tuntee alueensa tarpeet parhaiten. Jos mennään malliin neljä, voidaan kyllä katsoa kokonaisuutta, mutta päätökset kiinteistöistä jäävät helposti harvojen päätettäväksi.	1	1	1
Seurakunnan itse toivomat muutokset	1	1	1
Seurakunnan itsensä toivomat muutokset ovat olleet harvinaisia ja kustannukseltaan pieniä. Jos kirkosta haluaa monitoimitiloja, tulee kiinteistöstrategiassa ratkaista, onko kysymys seurakunnan toiveesta, vai onko se strategian linjausten mukaista (varsinkin, jos samalla voidaan luopua muista esim. virastotiloista).	1	1	1
Seurakunnan päätösvalta	5	8	3
Seurakuntaneuvostojen ja YKN:n mandaatit on syytä selventää – tarkoitus ei ole estää seurakuntien mahdollisuutta kohentaa hallinnassaan olevia tiloja eli investoida niihin, mutta missä menevät jatkossa niiden ja kiinteistöjohtokunnan mandaattien rajat, jotta byrokratiaa ei lisätä?	1	3	3
Juuri noin, että lähtökohtaisesti seurakunta vastaa itse tilojensa käytöstä (ellei nimenomaisesti toisin sovita). Mutta ainakin minun ajatuksissani yhtymän omistamista kiinteistöistä ja niiden jatkuvasti hyvästä kunnosta sovitulla laatutasolla vastaa puolestaan yhtymän kiinteistöyksikkö, toki srk:ien eli käyttäjien kanssa neuvotellen. Se ei tarkoita, että yhtymä määräisi srkn tilojen käytöstä.	1	0	2

Malli 4 on jännitteinen kirkkojen hallinnan ja käytön näkökulmasta. Seurakunnat ovat toiminnallisesti itsenäisiä. Toimitiloja koskevilla päätöksillä on aina yhteys myös seurakunnan toimintaan. Seurakunnilla on nykyään paljon erilaista vuokra- ja turismitoimintaa, joista kertyy tuloja seurakunnan oman toiminnan mahdollistamiseen. Tähän seurakuntayhtymä on aiemmin seurakuntia kannustanut. Mikäli seurakunnat eivät enää saisi ko. toiminnoista tuloja itselleen, ei seurakunnilla enää olisi mahdollisuutta ylläpitää kyseisiä toimintoja.	1	1	2
On ikävää, jos tiloista luopumisen ratkaisee lopulta sisäinen vuokra seurakunnan todellisten tarpeiden sijaan.	1	3	3
Vuokran määrärahaossa pitää puhua toteutustapojen oikeudenmukaisuudesta ja seuraamuksista. Milloin kirkkoherra menettää päätäntävällän oman alueen kirkon aukioloaikoihin tai tilavuokran suuruuteen (edelleenvuokraus seurakunnan jäsenelle tai ulkopuoliselle yhteisölle)? Milloin päätäntävalta säilyy? Milloin tulee velvoitteeksi maksaa kiinteistön korjauskulut? Milloin riittää ylläpitokulujen maksaminen? Jos neliöhinta on kaikille sama, ohjaako se luopumaan huonokuntoisista tiloista? Mitä näille sitten tehdään yhtymässä?	1	1	2
Sisäisten vuokrien sitominen indeksiin	1	1	2
Mikäli jonkinlainen sisäisten vuokrien järjestelmä päätetään kuitenkin säilyttää, toimitiloille tulisi määritellä yhdenmukaiset lähtövuokrat. Tällä hetkellä seurakuntien maksamat neliövuokrat poikkeavat toisistaan kohtuuttomasti. Sisäiset vuokrat olisi hyvä jatkossa sitoa esimerkiksi indeksiin, jolloin ne käyttäytyisivät vuokralaisten, pääsääntöisesti seurakuntien, kannalta ennakoitavasti ja rauhallisesti. Nykyinen laskentatapa asettaa seurakunnat kiinteistön omistajan asemaan, kun erilaiset suuretkin kulut siirtyvät vuokraan hyvin lyhyellä aikavälillä. Projektin toinen hyötystavoite on luoda sisäisten vuokrien järjestelmä, joka tekisi vuokrasta ennakoitavia, olisi eri tahoja tasapuolisesti kohteleva ja helsinkiläisten tarpeet huomioon ottava, on kannatettava.	1	1	2
Tilat erilaisia	1	0	4
Tähän olisi helpompi vastata, jos ottaisi huomioon kunkin seurakunnan kunnostus'taakan'. Jos jollain seurakunnalla on paljon kiinteistöjä, jotka tarvitsevat remonttia, voi tulla liian kallista. Toisaalta toisilla seurakunnilla on paljon hyväkuntoisia kiinteistöjä ja niiden kunnostukseen ei mene paljoa rahaa.	1	0	4
Tiloista päätetään yhteisesti	12	17	4
Jos tiloja hallinnoidaan yhteisesti, myös yhdessä päätetään remonttitarve...ja se pohjautuu hyvissä ajoin etukäteen tehtyyn suunnitelmaan, jotta kukaan ei joudu esimerkiksi luopumaan tiloista yhtäkkiä.	1	3	4
Kakissa malleissa tämä voidaan toteuttaa. Jos päätökset tehdään yhdessä ja käytävissä on oikeaa dataa kustannuksista, ei liene ongelma esimerkiksi nelosmallissa tehdä järkeviä päätöksiä. Olennaista on pitkäjänteinen suunnitelma, eli kiinteistöstrategia.	1	1	3
Kannatan myös 4. kohtaa, jossa pyrittäisiin tietyllä aikajänteellä kokonaan luopumaan sisäisistä vuokrasta ja huomioimaan tämä seurakunnille annettavassa rahoituksessa.	1	2	1
Koska seurakuntayhtymä - ei yksittäiset seurakunnat - omistavat kaikki kiinteistöt, olisi ehdottomasti järkevää, että niistä myös päätettäisiin yhteisesti, vrt. vaihtoehto 4. Tämä vähentäisi merkittävästi sisäisiin vuokriin liittyvää byrokratiaa, kun rahaa ei "teoreettisesti" siirreltäisi edestakaisin. Lisäksi välttämättömien peruskorjausten kustannukset eivät aiheuttaisi yksittäisille seurakunnille mahdollittomia tilanteita. Mallista 3 voisi tosin lisätä malliin 4 sen, että seurakunta kustantaisi itse toivomiensa erityisten tilamuutosten kustannukset.	1	3	1
Lähtökohtaisesti en tykkää sellaisesta mallista, jossa kaikille tiloille määritellään keskimääräinen tilavuokra. Se johtaa helposti siihen, ettei ymmärretä, miten eri hintaisia eri tilat, esim kirkot, ovat. Tätä faktatietoa ei pidä pelätä eikä hämärtää, vaan ymmärtää esim ylläpidoltaan kalliiden kirkkojen aiheuttamat todelliset kulut. Toinen asia on sitten se, kuka ja millä mekanismilla ja rahojenjakokaavalla nuo kulut maksaa. Siksi kannatan mallia 4 jossa nuo eri suuret kulut kantaa yhtymä, jollakin mekanismilla, mutta ei siis seurakunnat. Entä kannustin säästämiseen tiloista? Se hoidetaan neuvottelemalla ja päättämällä yhdessä nykyistä suppeammasta verkostosta, johon meillä on varaa. Tilannetta päivitetään esim 5 vuoden välein.	1	0	1
Minusta malli 4 nimenomaan ehkäisee kaikki seurakunnille tulevat yllätykset ja kohtuuttomuudet. Yllätyksiä tulee jatkossakin, mutta niiden kulut on siirretty yhteisille leveämmille harteille - ja mikä tärkeämpää, niistä asioistakaan ei tarvitse murehtia seurakunnissa. Keskitetystä hallinnoinnista vastaavien yöunet puolestaan turvataan sopimassa yhteisestä tilaverkosta pitkälle tulevaisuuteen. Ja sitten priorisoidaan remontit aikajärjestykseen ja toteutetaan ne sovitusti.	1	1	4
Minusta malli 4 on kaikkein tasapuolisin saattamatta seurakuntia myöskään taloudellisiin katastrofeihin kuten nykyinen malli 1.	1	1	2

Minä ajattelen niin, että seurakunnat ovat kyllä itsenäisiä ja niillä on on kaiketi periaatteessa oikeus päättää tiloistaankin, jos resurssit riittävät. Kirkko (ym) tilat kyllä omistaa yhtymä, ellei ole ulkoa vuokrattuja. Mutta itsenäiset seurakunnatkin voivat ja mielestäni niiden on järkevää päättää tehdä yhteistyötä siten, että kokonaisuus Helsingissä toimii parhaalla mahdollisella tavalla. Tilojen verkostosta pitää päättää mallissa 4, jos se valitaan, ehdottomasti yhdessä, eikä sitä voi harvat päättää. Jossain määrin haasteellistahan se voi olla. Kun tilojen verkostosta on päätetty, seurakuntien kannattaisi käyttää voimavaroja seurakunnalliseen työhön ja kiinteistöasiat kannattaa keskittää yksiköille, joka hoitaa ne ammattimaisesti ja aidolla tulosvastuulla eli pitäen asiakasseurakunnat tyytyväisinä.	1	0	1
Olen tästä kovastikin eri mieltä. Kun rahat jaetaan jäsen/asukasmäärän mukaan, mutta tosiasiallisesti srk ei voi valita, millaisen kirkon tai tilat se haluaa kuin ehkä ihan marginaalisesti, niin ei se minusta tunnu tasapuoliselta. Asia olisi näin, jos toimisimme normaaleilla kiinteistömarkkinoilla ja voisimme helposti vuokrata vaikka 30% kirkon neliöistä yksityiselle yritykselle - näinhän siellä toimitaan, jos tiloja on liikaa. Ennakoitavaa se kyllä on. Mutta jos ennakoitiin tarkoittaa, että tiedetään tilojen nielaisevan joka vuosi liian ison osan rahoista niin eipä se auta asiaa. Järjestelmän pitää olla sellainen, että khra/srk voi aidosti vaikuttaa niihin asioihin, joista se on vastuussa. Esim malli 4 on minusta paljon ennakoitavampi. Jos pystymme päättämään verkostosta, voimme laskea sen kulut tarkasti. Jos ne maksetaan -tavalla tai toisella - yhdessä niin seurakunnille jää ennakoitavissa oleva määrä rahaa, jonka käytöstä srk päättää. Rahat riittää paremmin hyvällä taloudenpidolla, kun pompelehtivat isot tilakulut on eliminoitu sieltä toisten vastuulle. Ja totta kai hankittujen tilojen systeemi pitää olla hyvin kannustava, mutta ei ylenmääräisesti niitä seurakuntia suosiva, jotka pystyvät tosiasiallisesti helpohkosti rahoja keräämään, kun/jos tilakustannukset vielä maksaa joku muu. Kyllä tuohon löytyy reilu systeemi puolin ja toisin.	1	0	2
Olisiko mallissa 4 mahdollista yhdistää kustannustietoisuus, luopumisintentio ja kiinteistökannan pienentämisen tavoite kun päätökset tehdään yhdessä?	1	1	3
Sisäisten vuokrien periaatteita linjatessa ja tulevasta mallista päätettäessä olisi tiedettävä kiinteistö- ja tilastrategian, työnjaon ja seurakuntien omien tilojen jakoperusteista. Kiinteistöjen omistaja eli seurakuntayhtymä ja tiloja käyttävät seurakunnat on saatava päättämään yhdessä ilman turhaa rahojen siirtämistä taskusta toiseen ja monenlaisten avustus- ja tarveharkintaisten rahojen erilaisten kriteerien yhteensovittamista. Mallissa 4 on esitetty tulevaisuusorientoituneesti kriteerejä, jotka on ratkaistava yhdessä. Mikäli mallissa 4 seurakunnat eivät enää maksaisi sisäisiä vuokria, olisi sovitettava muulla tavalla eri kiinteistöjen remontti- ja korjauskustannusten kattaminen (vrt. esim. Maija Anttilan rahastoehdotus) lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Seurakunnan itse toimien muutostöiden korvaamisen kriteerejä voisi tässä yhteydessä määrittellä malliin sisälle.	1	2	1
Tai vaihtoehtoisesti luovuttaisiin vuokramallista ja siirryttäisiin keskustelemaan pelisäännöistä, joiden pohjalta valtuusto jakaa tilat seurakunnille.	1	3	4
Tilojen monikäyttöisyys	1	4	4
Peruskorjauksissa (ja muussakin rakentamisessa) olisi otettava huomioon tilojen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Silloin pienempi neliömäärä mahdollistaisi monipuoliset toiminnot eikä kaikelle tekemiselle tarvita räätälöityä tilaa. Seurakuntien rajat ylittävään tilankäyttöön pitäisi rohkaista. Sisäisten vuokrien malli ei saisi estää tätä.	1	4	4
Todelliset kulut	9	11	4
Malli 1 kohtelee seurakuntia tasapuolisesti ja sen vaikutukset tiedetään. Muiden mallien kaikkia yksityiskohtia ja kustannuksiin liittyviä vaikutuksia ei ole saatavilla ja on vaikea tietää, mitä mallit lopulta tarkoittavat eri seurakuntien kohdalla. Täten nykyisin käytössä oleva malli 1 on lopulta kyseisistä malleista kaikista ennakoitavin.	1	1	2
Malli, jossa seurakunnalle aiheutuvat kustannukset riippuvat tilojen määrästä ja laadusta.	1	0	3
On hyvä että seurakunnat maksavat käyttämiensä tilojen mukaan todellista vuokraa. Tällöin seurakunta voi katsoa että paljonko käyttää kiinteistöjä. Ja on itse vastuussa omista tiloistaan. Poikkeuksen tietysti suuret kirkot joilla on rvoa muutenkin kun oman seurakunnan tilana. Eli ns. tunnetut kirkot eli ns. maamerkkikirkot.	1	0	1
Peruskorjaukset maksavat. Jos seurakunta saa parempikuntoisemmat tilat se joutunee vähentämään tilojen kokonaismäärää. Ei ole kohtuutonta että seurakunta joutuu pohtimaan ottaako se mieluummin paremmat tilat kuin suuremmat tai useammat? Keskeisten tilojen peruskorjaamisilla voidaan edesauttaa muiden tilojen vähentämistä.	1	3	4
Sisäiset vuokrat tekevät seurakunnille näkyviksi tiloista aiheutuvat kustannukset. Ja tällöin jos seurakunnasta tuntuu se voi optimoida tilankäyttöä. Sisäisten vuokrien tapauksessa jokainen seurakunta tekee itse päätöksensä oman pitkän-ajan taloutensa perusteella. Koska sekin täytyy pitää tasapainossa.	1	0	3
Taloudellisten realiteettien pakottaessa vähentämään kiinteistökantaa malli 1 on strategisesti parhaiten perusteltu malli, sillä se tukee kustannustietoisuutta, ohjaa luopumisiin ja on tasapuolinen.	1	0	3
Tarvitsemme mallin jossa jokainen seurakunta helposti näkee mitä heidän käytössään olevat tilat oikeasti maksavat. Silloin seurakunta näkee mihin heillä on varaa. Kun varat eivät riitä pitää vähentää tiloja. Tämä johtaa tilojen tehokkaampaan käyttöön ja tukee samalla kiinteistökannan pienentämistä.	1	4	3
Tasapuolisuus on hankala kysymys. Mielestäni tasapuolisuus on sitä, että seurakunnalle aiheutuvat kustannukset riippuvat siitä, kuinka paljon sillä on tiloja. Tämä kuitenkin aiheuttaa sen, että seurakunnalle voi tulla kohtuuton tilanne, jos sillä on maamerkkikirkkoja tai hyvin suurikokoinen kirkko, jota ei voi ns. panna palasiksi.	1	1	2

Tilat ovat jäsenille ja kaupunkilaisille tärkeitä maamerkkejä ja paikkoja, jossa voi olla ja toimia. Tästä näkökulmasta tärkeimmät tekijät tilapolitiikassamme ovat monipuolinen käytettävyys ja tasainen sijainti ympäri kaupunkia. Nykyinen vuokramalli on ansiokkaasti demonstroinut kullekin seurakunnalle, kuinka paljon tilan tulee maksaa. Jos vuokramalli pidetään, tämän tulisi olla edelleen lähtökohtana.	1	2	1
Ulkopuoliset tilat	1	4	1
pitäisi olla erillinen (kiinteistö)strategia siihen, mitkä tilat ostetaan yhtymän ulkopuolelta (yksittäinen tarve) ja mitkä tilat vuokrataan yhtymältä pitkäaikaisesti. Ja yhtymältä vuokratessa yhdessä tilassa voi olla vuokralla useampi seurakunta. Seurakunta voi vaihdella samassa tilassa henkilökuntaa (esim. Kallio on ma-ke ja Paavali to-la). Nyt seurakunnat ajautuvat tilanteeseen, että on halvempaa vuokrata taloyhtiön kerhuhuone kuin pitää yllä vuokrasopimusta yhtymän suuntaan tilaan, mikä ei ole jatkuvassa käytössä. Tarvitaan joustoa.	1	4	1
Kaikki yhteensä	61	88	4

Riviotzikot	Summa / Kommenttien määrä	Suurin / Kysymys
Ei sisäisiä vuokria	1	2
Sisäisistä vuokrien järjestelmä on osoittautunut byrokraattiseksi ja monenlaisia ongelmia synnyttäväksi tavaksi siirtää rahoja taskusta toiseen. Sisäisistä vuokrista olisi syytä luopua.	1	2
Ennakoitavuus	7	2
Det är viktigt att besluten gällande fördelningen av medel och de interna hyrorna är långsiktiga och att man inte gör alltför tvära kast som försätter församlingarna i orimliga situationer.	1	2
Kohtuuttomien taloudellisten tilanteiden estämiseksi seurakuntayhtymän taloussuunnitelmaan tulee varata mahdollisuus hakea lisärahoitusta kiinteistöjen äkillisiin ja yllättäviin korjaustarpeisiin.	1	2
Nykyisellä vuokramallilla seurakunnille ei jää rahaa toimintaan, kun suurin osa rahoista menee sisäisiin vuokriin. Määrärahojen tulee olla ennakoitavissa pidemmälle aikajaksolle, jotta voidaan tehdä hallitustusti leikkaukset tiloihin ja henkilöstöön	1	2
Siirtymäkausi uuteen järjestelmään tulee olla riittävän pitkä, jotta seurakunnat ehtivät suunnitella taloutensa supistuksia ja toimintansa painopisteiden muutoksia.	1	2
Sisäinen vuokramalli pitää saada vakiinnutettua, jotta malli ei vaihdu liian usein ja sen myötä talouden ennakoitavuus vaikeutuu.	1	2
Sisäisten tilavuokrien tulisi olla ennakoitavia, jotta seurakunta voi suunnitella talouttaan pitkäjänteisesti.	1	2
Sisäisten vuokrien tulee olla useamman vuoden osalta hyvin ennakoitavia eikä niissä saa ilmetä yhtäkkiä suuria yllätyksiä, jotka johtavat pahimmillaan henkilöstön YT-neuvotteluihin. Esimerkiksi kuluvan vuoden osalta Myllypuron kirkon vuokraan tuli energiakustannusten nousun ja yllättävästä vesivahingosta johtuneen keittiöremontin vuoksi 51 000 euron korotus, mikä konkreettisesti vaikutti yhden määrärahojen työsuhteen uudelleenarviointiin.	1	2
Keskustan suuret kirkot	5	2
Keskustan suuret kirkot tulisi huomioida, sillä ne kokoavat väkeä koko pääkaupunkiseudulta – näin otetaan huomioon helsinkiläisten tarpeet.	2	2
Mallin 2) osalta kaupungin enemmän reuna-alueilta asioita katsoen kysymyksiä herättää se, kuinka paljon keskustan kirkkojen vuokria on syytä jatkossa kompensoida. On selvää, että esimerkiksi Tuomiokirkkoseurakunta kantaa monin tavoin yhteisiä vastuitamme, mutta ovatko kaikki keskustan kirkot itsellämme enää säilyttämisen arvoisia tai pikemminkin, onko meillä yhdessä enää varaa säilyttää niitä? Keskustan kirkkoihin on aina satsattu paljon ja välillä tuntuu, että se on ollut kauempina sijaitsevilta seurakunniltakin pois. Keskustan kirkkojen ylläpitoon tarkoitettua tuen olisi myös syytä toteutua selkeästi ja läpinäkyvästi vain yhdessä kohtaa tukijärjestelmää.	1	1
Toivomme, että työryhmä huomioi Tuomiokirkon erityisaseman joko rahojenjakomallissa tai muulla tavalla.	1	1
Tuomiokirkko koko hiippakunnan pääkirkkona tulisi nähdä muuna kuin paikallisseurakunnan yhtenä kirkkona. Sen kaupunkia ja yhteiskuntaa palveleva toiminta tulisi kattaa yhteisin varoin kuten myö	1	2
Kiinteistö- ja tilastrategia	7	2
Helsingin seurakuntayhtymässä kiinteistöistä luopumisten (tai säilyttämisten) tulisi kaikissa tapauksissa perustua koko Helsingin laajuiseen, helsinkiläisten tarpeet huomioon ottavaan, kiinteistöstrategiaan. Kiinteistöstrategian tulisi huomioida kirkkojen tasapuolinen alueellinen kattavuus ja sen tulisi huomioida myös tilojen käyttöaste. Kiinteistöistä luopumisen ei pitäisi milloinkaan perustua yksittäisen seurakunnan, mahdollisesti korkeista sisäisistä vuokrista johtuvaan, vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen. Tästä syystä strategia ohjata kiinteistöistä luopumista sisäisiä vuokria työkaluna käyttäen on ongelmallinen.	1	1
Helsingin seurakuntien, ja erityisesti haagalaisten, tarpeiden mukaista on taata kaikille ikäryhmille riittävät ja heidän erityisiä tarpeitaan palvelevat tilat. Erityisesti malli neljä palvelee niitä seurakuntia (mm. Lauttasaari), jossa kaikki tilat ovat kirkkorakennuksessa ja niistä ei makseta lainkaan vuokraa neliömääristä riippumatta.	1	1
Kiinteistöstrategia pitää saada valmiiksi, jotta kiinteistön kunto ja käyttöikä on selvää seurakunnille ja remonttiaikataulu tiedetään seurakunnissa hyvissä ajoin.	1	2
Kiinteistöstrategia tulisi valmistella koko Helsingin laajuisesti yhdessä niin, että ratkaisuja isoista luopumisista tai peruskorjauksista ei tehtäisi seurakuntakohtaisesti, vaan katsottaisiin kokonaisuutta. Tällaista tarkastelua ei ole Helsingissä tehty.	1	1
Med beaktande av att vi just har fattat beslut om att avstå från en enhet på Drumsö finner vi det både orimligt och konfliktfyllt att i detta skede ta ställning till modellerna. Johannes församling har dra	1	1
Tiloja on perusteltua katsoa kokonaisuutena, ei vain seurakuntien yksittäisinä päätöksinä. Kirkkotilojen verkostoa on syytä tarkastella kokonaisuutena, niin että tilat sijoittuvat järkevästi eri puolille kaupunkia. On realistista lähteä siitä, että tietyistä keskustan kirkoista ei voida luopua. Samaan aikaan pidämme tärkeänä sitä, että lähiöissäkin on riittävästi tiloja seurakuntien toiminnalle. Tasapuolisuus on tärkeää, ettei helsinkiläisille tule sellainen olo, että keskitämme toimintaa vain keskustan alueelle. Maamerkkikirkot on syytä käydä yhdessä läpi, sillä perusteluksi erityiskohtelulle (jos sellainen päätetään) ei riitä ainoastaan sijainti keskustan alueella.	1	1
Tiloja on perusteltua katsoa kokonaisuutena, ei vain seurakuntien yksittäisinä päätöksinä. Tekeillä olevan kiinteistöstrategian avulla on tarkoitus tehdä laajaa suunnitelmaa liittyen eri ikäisiin tiloihin ja kiinteistöihin. On selvää, että Helsingin maamerkkikirkot säilytetään. Samaan aikaan pidämme tärkeänä sitä, että lähiöissäkin on riittävästi tiloja seurakuntien toiminnalle. Kirkkorakennusten esiintyminen kaupunkikuvassa eri puolilla kaupunkia on turvattava. Ne rakennukset, jotka ovat terveitä tulisi säilyttää ensisijaisesti kristillisten kirkkojen ja yhteisöjen kokoontumistiloina.	1	1

Seurakuntaneuvostojen vastaukset kevät 2024

Kirkkorakennukset		5	2
Jokaisen seurakunnan pitää valita oma pääkirkkonsa ja se priorisoi kiinteistön kunnossapidossa ja kulut katetaan yhteisistä varoista. Jos seurakunta haluaa lisätiloja toiminnalleen, seurakunta vastaa tilavaroista.		1	2
Jos tasapuolisesti tilavuokrat olisivat olemattomat, silloin yksittäiset seurakunnat eivät joutuisi kurjimukseen. Kirkot eivät ole "haittoja". Taakkana ovat tekemättömät päätökset. Kirkot, joita tulee suojella, sijaitsevat ns. omalla tontilla ja ovat yhteiskunnallisesti merkittäviä kokoontumispaikkoja, ovat arvokkaita ja kunnioitettavia tiloja. Kaikille helsinkiläisille pitää olla tarjolla alueellinen tila esim. paikallisiin kokouksiin tarjolla. Kirkot ovat kaikkia varten. Siksi niiden käyttökäyttöä seurakuntaneuvostossa vierastettiin.			
Jokaisella seurakunnalla on oltava helsinkiläisiä kunnioitettavat tilat lakisääteisten seurakunnan tehtävien hoitamiseen. Tässä tarvitaan yhteisvastuullisuutta myös talousajattelussa.		1	2
Seurakuntien olemuksen ja työn kannalta keskeistä on kirkkorakennusten käyttö. Sisäisten vuokrien ei tulisi osua niihin yhtä paljon kuin muihin tiloihin.		1	1
Toiminta tulisi keskittää kirkkoihin vihittyihin tiloihin (ja kiinteistöstrategian mukaisesti tukea niiden muokkaamista monitoimitiloiksi).		1	1
Yksi kirkko on seurakunnassa oltava, joten sen voisi vapauttaa sisäisestä vuokrasta (=yksi sakraalitila seurakuntaa kohti maksuttomaksi).		1	1
Kirkoista tulevat tulot		2	2
Samalla todettiin, että mallin 4 -> tai tarkennetusti uusi malli 5 -> mukaisesti mahdolliset pääsylipputulot pitäisi palauttaa ns. yhteiseen kassaan, jonka avulla käyttö- ja kunnossapitotyötä toiminnallisissa kirkkorakennuksissa pidettäisiin yllä. Kompensaatio esim. suntio- ja kanttoripalveluihin voitaisiin rahoittaa näillä mahdollisilla tuloilla keskustan kirkkoissa.		1	2
Sisäisiin vuokriin liittyy sen huomioiminen, että osa tiloista mahdollistaa tulojen hankkimista aivan eri mittakaavassa kuin toiset tilat. Koska seurakunnat eivät pysty vaikuttamaan juurikaan siihen, onko niiden tiloissa tällaista tulohankkimispotentiaalia, tämä olisi syytä huomioida jollain tavalla sisäisissä vuokrissa. On aivan eri asia maksaa sisäistä vuokraa, jos sen pystyy kompensoimaan hankkimalla esim. turisteilta tuloja.		1	1
Remonttien kattaminen yhteisvastuullisesti		2	2
Remontteja tulee jollain aikataululla kaikkiin tiloihin. Seurakuntayhtymä vastaa kiinteistöistä, ja kaikki kiinteistöjen isommat remontit olisi hyvä rahoittaa siten, että yksittäisen seurakunnan talous ei mene sekaisin suuremmasta remontista tai vaikka yllättävästä vesivahingosta.		1	2
Remontteja tulee jollain aikataululla kaikkiin tiloihin. Seurakuntayhtymä vastaa kiinteistöistä, ja kaikki kiinteistöjen isommat remontit olisi hyvä rahoittaa siten, että yksittäisen seurakunnan talous ei mene sekaisin suuremmasta remontista tai vaikka yllättävästä vesivahingosta. Yhtymällä on isommat hartiat kantaa remonttikuluja.		1	2
Sama neliövuokra		3	2
En hybrid av modellerna 2 och 3 kunde vara en fungerande lösning.		1	2
Malli 3) houkuttelee tasapuolisuutensa vuoksi. Se kannustaisi seurakuntia, joilla on liian paljon tiloja, karsimaan niitä. Malliin liittyväksi riskiksi nähtiin, että muut seurakunnat joutuvat maksumiehiksi toisten seurakuntien isoista remonteista. Malli 3) korostaisi kuitenkin yhteisvastuullisuutta ja yhteisomistamisen näkökulmaa.		1	1
Mikäli jonkinlainen sisäisten vuokrien järjestelmä päätetään kuitenkin säilyttää, toimitiloille tulisi määritellä yhdenmukaiset lähtövuokrat. Tällä hetkellä seurakuntien maksamat neliövuokrat poikkeavat.		1	2
Seurakuntien päätöksenteon tukeminen		1	2
Tuetaan seurakuntaneuvostoja tekemään strategisia päätöksiä. (Rippikoululaiset toisista seurakunnista voidaan hoitaa sisäisenä laskutuksena)		1	2
Sisäisen vuokran katto		1	2
Esitämme tutkittavaksi seurakuntien kehysmäärärahaan "kattovaruusta" eli esim. 25-30 % suuruisia summaa, jonka ylitse seurakunnan kirkon vuokratulot suhteessa seurakunnan kehykseen eivät saisi nousta. Tämä ratkaisu myös suuntaisi tahtotilaa, mutta ennen kaikkea tasapainottaisi suurten kirkkojen peruskorjausten suuria kuluja ja seurakuntien erikokoisten kirkkojen tilannetta. Samalla malli mahdollistaisi sen, että seurakunta voisi strategisena valintana edelleen kohdistaa halutessaan enemmänkin kehyksestään muihin tilakuluihin. Prosenttiosuuden määrittämiseksi tarvitaan laskelma nykytilasta.		1	2
Tiloista luopuminen		4	2
Det är vidare olyckligt att byggnader (eller delar av byggnader) står tomma av ekonomiska orsaker - även om behov för användning finns. Det är ingen inbesparing (för samfälligheten) att ha kyrkor/besökslokaler som står tomma.		1	1
Jos seurakunta on pystynyt jo vähentämään merkittävästi tilojaan, tulisi siitä palkita jotenkin.		1	1
Kohtuuttomia tilanteita voi syntyä seurakunnissa, joissa on useita isoja kirkkoja (kuten tuomiokirkoseurakunta). Tässä on harkittava, tarvitaanko todella kaikkia kirkkoja edelleen sakraalitiloina, vai olisiko joku niistä mahdollista muuttaa muuhun käyttöön.		1	2
Seurakuntien luopuessa tiloista seurakunta säästää tilavuokran, mutta kiinteistön kulut tulevat edelleen yhteisesti maksettaviksi. Näihin olisi tärkeä saada prosessit hyvällä ennakkoinnilla, jotta luovutt		1	1

Seurakuntaneuvostojen vastaukset kevät 2024

Tilojen käyttöaste	2	1
Tilojen käyttöaste tulee myös huomioida – näin otetaan huomioon helsinkiläisten tarpeet.	1	1
Vi tänker att utgångsläget är att de utrymmen vi (kyrkan i Helsingfors) behåller skall ha hög användningsgrad och/eller vara viktiga för Helsingforsarna. Vilken kyrka (vilket utrymme) som råkar finnas på vems område kan församlingarna inte riktigt något åt - därför skulle det mest rättvisa vara att varken renoveringar eller inkomster bara skulle drabba/gynna en församling.	1	1
Tilojen ylläpitäminen ja korjaaminen	8	2
Kohtuuttomien taloudellisten tilanteiden estämiseksi kiinteistökantaa tulee ylläpitää järkevästi ja asiallisesti, jolloin korjausvelka ei paisu kohtuuttomaksi vuosien huoltamattomuuden seurauksena.	1	2
Kohtuuttomien taloudellisten tilanteiden estämiseksi kirkkotiloja tulee muokata monikäyttötiloiksi, jolloin tilaluopumiset ovat järkeviä ja mahdollisia.	1	2
Olemme aikaisemmissa lausunnoissamme kiinnittäneet myös huomiota siihen, että kiinteistöjen huollon tasoon ja kiinteistön puutteellisuuksiin tai ongelmiin liittyviin reklamaatioihin tulee kiinnittää vakavaa huomiota heti ilmoituksen jälkeen, jotta mahdolliset ongelmat havaitaan ja korjataan ajoissa. Ei ole oikein, jos havaittua ongelmaa ei lähdetä nopeasti ratkaisemaan, vaan ongelmat kumuloiduvat seurakunnasta riippumattomista syistä ja tästä huolimatta loppulasku tulee kuitenkin seurakunnan maksettavaksi. Missä vaiheessa seurakunnan korvausvastuu korjaustoimenpiteistä päättyy ja yhteisvastuullisuus kertautuneista ongelmista alkaa, jos asian hoito viipyy?	1	2
Seurakuntien on tärkeä tietää hyvissä ajoin tiloihin suunnitellut remontit ja remonttitarpeet. Jotta seurakunta voi suunnitella toimintaansa pidemmällä tähtäimellä, kaiken kiinteistöihin liittyvän tiedon	1	1
Seurakuntien on tärkeä tietää hyvissä ajoin tiloihin suunnitellut remontit ja remonttitarpeet. Jotta seurakunta voi suunnitella toimintaansa pidemmällä tähtäimellä, kaiken kiinteistöihin liittyvän tiedon	1	1
Tilojen vähentämistä auttaa se, että käyttöön jääviä tiloja pystytään remontoimaan erilaiseen toimintaan soveltuviksi. Tällaiset remontit olisi tärkeä saada sovittua joustavasti, jotta tiloista luopumisen	1	1
Tulevaisuuden kirkkotilojen tavoite on toimia monitoimitiloissa. Tällaiset remontit olisi tärkeä saada sovittua joustavasti.	1	1
Vi tänker att vi inte själva har den expertis som krävs för att veta vilken kyrka som är i störst behov av renovering och när, och vi har definitivt inte kapacitet att stå för ökade hyreskostnader. Vidare vill vi påpeka att slitaget är snabbt i de lokaler där användningsgraden är hög - om man själv skall stå för kostnaderna "bestraffas" man alltså av att ha koncentrerat verksamheten till mindre och färre lokaler.	1	2
Todelliset kustannukset	6	2
Malli 1 kohtelee seurakuntia tasapuolisesti ja sen vaikutukset tiedetään. Muiden mallien kaikkia yksityiskohtia ja kustannuksiin liittyviä vaikutuksia ei ole saatavilla ja on mahdotonta tietää, mitä mallit tarkoittavat eri seurakuntien kohdalla. Täten nykyisin käytössä oleva malli 1 on lopulta kyseisistä malleista kaikista ennakoitavin.		
Taloudellisten realiteettien pakottaessa vähentämään kiinteistökantaa malli 1 on strategisesti parhaiten perusteltu malli, sillä se tukee kustannustietoisuutta, ohjaa luopumisiin ja on tasapuolinen.	1	1
Paras käytäntö on sellainen, että paikalliset ihmiset (=seurakunta) päättävät tilojen käytöstä ja mahdollisesta vähentämisestä. He tuntevat parhaiten oman alueensa ja sen asukkaiden tarpeet ja käytössä olevat tilat. Raha on hyvä konsultti, joten turhia tai huonosti tarkoitukseensa sopivia tiloja ei kannata pitää.	1	1
Sisäisten vuokrien malleista nykyisestä mallista (malli1) on kerätty kokemusta ja sen vaikutukset ovat täten paremmin tiedossa, kuin muiden mallien. Tämä malli on tasapuolinen, tukee kustannustietoisuutta ja estää kohtuuttomien tilanteiden syntymistä. Se kannustaa pitkän tähtäimen sopeuttamistoimiin suhteessa talouden realiteetteihin.	1	2
Vi upplever också att nuvarande system - där "hyresgästen" står för renoveringskostnader är märklig. Den som bestämmer över renoveringarna måste också ta ansvar för kostnaderna.	1	2
Vuoden 2023 alusta lähtien käytössä olleet sisäisten vuokrien periaatteet ovat onnistuneet tavoitteessaan ohjata tilaluopumisiin tapauksissa, joissa seurakunta ei välttämättä tarvitse enää kyseisiä tiloja käyttöönsä ja haluaa mieluummin tehdä määrärahojensa puitteissa satsauksen henkilöstöönsä tai toimintaansa. Aikaisempi sakraalituloista saatu täysimittainen kompensatio ylläpiti tilannetta, jossa seurakunnan oli edullista ja jopa järkevää vuokrata isoja tiloja. Nykymallissa toteutuu suurempi avoimuus ja läpinäkyvyys tilojen todellisten kustannusten suhteen ja kustannukset kantaa se, joka tilaa käyttää. Seurakuntien tilojen kunto ja käytettävyyden vaihtelee paljon eivätkä kaikki tilat ole käytännössä saman arvoisia. Tämä on huomioitu sisäisissä vuokrissa. Sen sijaan yksittäistä seurakuntaa saattaa haastaa tilanne, jossa rahaa esimerkiksi peruskorjaukseen ei olisi, mutta se olisi kirkon tai muun välttämättömän kiinteistön vuoksi kuitenkin tehtävä. Miten tilanne voitaisiin tällöin ratkaista? Oma lukunsa ovat ne tilaluopumiset, jotka on tehty pakkotilanteessa esimerkiksi kirkon huonon kunnan vuoksi. Näin kävi omassa seurakunnassamme Herttoniemessä pääkirkkomme osalta. Vastauksena kysymykseen yksi voisi realistisin vaihtoehto olla nykymallista 1) edelleen kehitetty vaihtoehto, jossa on jollakin tapaa varauduttu yksittäisen seurakunnan kannalta odottamattomiin isoihin sisäisten vuokrien korotuksiin lyhyellä varoitusajalla. Mallin ongelmana myös on, että se toimii joissain tapauksissa väärällä tavalla kannustimena kohti tilaluopumisia. Tämä tulee kyseeseen tapauksissa, joissa vuokran nousu pakottaa tai kannustaa luopumaan juuri kalliilla remontoitusta tilasta. Nämä seikat olisi hyvä huomioida mallia edelleen kehitettäessä.	1	1
Ykkösmalli oli mielestämme ainoa varteenotettava kustannustietoisuutta tukeva malli, joka hyödyttää helsinkiläisiä seurakuntia kokonaisuutena.	1	1

Seurakuntaneuvostojen vastaukset kevät 2024

Todelliset kustannukset, pl. keskustan suuret kirkot	2	1
Jokaisella seurakunnalla pitää olla kirkko, missä seurakunta voi hoitaa perustyötä (jumalanpalvelukset, toimitukset, sielunhoito, diakonia ja rippikoulut). Nykyinen vuokramalli vaikeasti ennakoitava. Kannatamme mallia numero 2.	1	1
Kirkkolain mukaisesti jokaisella seurakunnalla tulee olla kirkko, jonka käytöstä päättävät seurakuntaneuvosto ja kirkkoherra. Esitetty malli kaksi vahvistaa seurakuntien päätäntävaltaa omien tilojensa suhteen ja varmistaa sen, että kiinteistöistä päättävällä toimielimellä on aito ymmärrys paikallisseurakunnan tarpeista, jota yhteisellä kirkkovaltuustolla ja kirkkoneuvostolla ei ole. Suurten keskustakirkkojen taloudellinen tuki on perusteltua sekä kulttuurihistoriallisista että taloudellisista näkökulmista.	1	1
Yhteinen päätöksenteko	7	2
I modell 4 fattar GKF beslut om fastighetsanvändningen vilket inte är en optimal lösning som lämnar möjligheter för godtyckliga beslut.	1	2
Malli 4 on jännitteinen kirkkojen hallinnan ja käytön näkökulmasta. Seurakunnat ovat toiminnallisesti itsenäisiä. Toimitiloja koskevilla päätöksillä on aina yhteys myös seurakunnan toimintaan, ja sen vuoksi tiloja koskeva päätöksenteko tulee pysyä paikallisseurakuntatasolla. Kaikilla seurakunnilla on paljon erilaista vuokratointia (mm. konsertti-, kokous-, juhla-, harraste- ja turismitoimintaa), joista kertyy tuloja seurakunnan oman toiminnan mahdollistamiseen. Tähän seurakuntayhtymä on aiemmin seurakuntia kannustanut. Mikäli seurakunnat eivät enää saisi ko. toiminnoista tuloja itselleen, ei seurakunnilla enää olisi mahdollisuutta ylläpitää kyseisiä toimintoja.	1	1
Malli 4 voisi palvella parhaiten, Hyvän toivon kappeli on kirkkotilaksi vihitty tila ja siksi sitä tulee myös kohdella kirkkotilana (eikä muuna tilana, kuten liitteissä mallin 4 kohdalla on tehty).	1	1
Malli 4) ei vaikuta realistiselta. Se veisi päätöksenteon seurakunnan kirkkotiloista sen omista käsistä yhteiseen päätöksentekoon ja ajaisi seurakunnat osin kilpailutilanteeseen keskenään. Onko malli edes kirkkolain ja -järjestyksen mukainen? Mikäli tämä malli kuitenkin etenee jatkovalmisteluun, tulee syksyn lausuntokierroksen aikaan olla jo selkeästi kuvattuna, miten valmistelua ja päätöksentekoa on ajateltu tässä mallissa toteutettavan. Omasta päätöksentekovallasta luopuminen arveluttaa seurakuntaneuvostoamme. Osa seurakuntaneuvostosta toivoo kuitenkin sisäisistä vuokrista luovuttavan kokonaan.	1	1
Matteus lutar försiktigt mot att stödja modell 4 (beslut om samfällighetens kyrkofastigheter och verksamhetslokaler samt deras underhåll fattas tillsammans (GKF), intern hyra för kyrkorna uppbärs inte av församlingarna).	1	2
Tästä kysymystä kommentoitiin kriittisesti. Strategiset perustelut – kasvutoiveet ja lain mukaisten seurakunnan tehtävien toteuttaminen – vaativat tilat. Ilman taloutta – ja tiloja – ei ole toimintaa. Kysymyksen rakenne oli asenteellinen ja koettiin jopa loukkaavana erityisesti seurakuntia, joissa jo kaikista mahdollisista ”ylimääräisistä” tiloista on luovuttu, kohtaan. Kirkkolain mukaan jokaisella seurakunnalla on oltava tilat seurakunnan tehtävien hoitamiseen. Tämän pitää olla kaiken käytännöllisyydessä ehdoton edellytys sisäisten vuokrien kehittämisessä. Jokaiselle helsinkiläiselle on taattava oman seurakunnan lähitoimipiste. Lähtökohtaisesti Kannelmäen seurakuntaneuvosto oli vaihtoehto 4. kannalla, mutta toivoi vielä tähän tarkennettua, viidettä mallia lisäksi. Sisäiset vuokrat koettiin rahan siirtämiseksi taskusta toiseen. Seurakunnat voisivat olla tiloissaan muodollisella tai 0 € vuokralla. Kuinka paljon millekin seurakunnalle toimitiloja lakisääteisten tehtävien tarpeisiin tarvitaan, pitää luoda tasa-arvoinen malli. Suuret kirkot ovat kaikkien helsinkiläisten ”omaisuutta”, mutta niiden lisäksi tarvitaan paikallisseurakuntiin kunnolliset tilat - kirkkolakia on noudatettava. Omistajalle, vuokranantajalle, seurakuntayhtymälle, kuuluu vastuu tilojen toimintakuntoisuudesta / remonteista. Tilojen käytön tulee olla seurakuntien hallinnassa – seurakuntayhtymä on seurakuntien yhteisellä päätöksellä luotu taho – seurakuntien ”omaisuutta”. Tämän veivauksen toivottiin loppuvan. Pyydettiin vertailua, miten muissa seurakuntatalouksissa Helsingin seurakuntayhtymän ulkopuolella (Tampere, Turku, Vantaa) sisäiset vuokrat hoidetaan, päätöstä, johon sitoutua ja sitä kautta työrauhaa tulevaisuuden toimien suunnitteluun.	1	1
Vuokrien tulisi olla ennakoitavissa. Malli jossa seurakunnat saisivat toimintaan määrärahan ja kiinteistöt olisivat ns. yhtymän hallinnassa.	1	1
Isojen päätösten aikataulutus	1	1
Neuvostomme nosti esiin, että isoin ongelma on, että sisäisten vuokrien käytäntöä ei voida päättää ennen kuin ensin työnjako ja sen jälkeen kiinteistöstrategia on päätetty. Tämä järjestys on nyt päin	1	1
Kaikki yhteensä	64	2

Riviotyköt	Summa / Kommenttien määrä	Summa / Tykkäysten määrä	Suurin / Kysymys
Analyysi	10	17	3
Juuri näin. Ollaan juuri tehty iso strategiatyö, jonka hedelmien pitää näkyä. Muu olisi aika hassua.	1	0	3
Määräraha vähennettynä sisäisillä vuokrilla / tilakuluilla ja jaettuna seurakuntalaisten määrällä pitäisi tuottaa suunnilleen samansuuruisia lukuja, jottei jonkun alueen seurakuntalaiset olisi epäreilussa tilanteessa palveluiden ja toiminnan suhteen.	1	3	3
Olettaen, että myös tilat ja niiden käyttö on mahdollisimman hyvin organisoitu eli ne ei saa olla liian isot, toki ongelmana on, ettei moniakaan tiloja - esim juuri kirkkoja - voi vähentää/pienentää, kuten useimpien muiden organisaatioiden kohdalla voi tehdä.	1	0	3
Sellainen malli, jossa kirkkoherra/srkneuvosto voi aidosti päättää niistä asioista, joista on vastuussa eli resurssien pitää riittää ainakin minimitoimintaan. Siihen meillä Hgissä on varaa. Siis tilojen jälkeen (joihin voi vaikuttaa vain minimaalisesti, poikkeuksia voi olla?) pitää jäädä kohtuullinen rahoitus toimintaan. Ei ole järkevää, että khran aika ja energia menee mahdottomien, ei-ratkaistavissa olevien asioiden pohtimiseen. Selkeä vastuu pitää olla, mutta myös sen toteuttamiseen riittävät työkalut.	1	0	3
Seurakunnan näkökulmasta toimintamäärärahojen ja sisäisten vuokrien yhteisvaikutus on merkitsevä. Seurakunnan lakisääteisille tehtäville pitäisi olla suurin piirtein saman suuruinen summa per ikäryhmäkohtainen jäsen ja/tai osallistuja ja/tai avustettava. Lisäksi määrärahoilla pitää voida tukea seurakunnan tunnistettuja yhtymätason erityistehtäviä aidosti kustannusperusteisesti (re: työnjakosopimus). Tätä varten on kehitettävä riittävän luotettava ja ajantasainen toimintatilastointi. Ilman kirjaamista ei ole faktoja, joiden perusteella veroilla kerätyt määrärahat voidaan läpinäkyvästi ja todennettavasti käyttää. Jos seurakunnalla on mahdollisuus omaan varainhankintaan, siihen on syytä kannustaa eikä kohtuuttomasti rankaista onnistumisesta. Varainhankinnan erityistapaus taitaa olla TempPELLIAUKION kirkko, jonka vetovoimaan ei mikään muu kiinteistö tule pystymään. Tähän erityistapaukseen on syytä palata kiinteistöstrategian yhteydessä.	1	5	3
Tarpeeksi dataa, jotta jakoa voidaan perustella muutenkin kuin mutulla...mutta näillä näkymin sitä ei saada.	1	1	3
Toimintamäärärahojen jakamista sekä sisäisten vuokrien ja muiden tilakulujen kokonaisvaikutusta olisi hyvä arvioida ja seurata Liisa-Marian esittämän toiminnantilastoinnin yms tavoitetilastoinnin avulla yhdessä seurakuntien ja yhtymän kesken systemaattisesti. Mikä on mediaani, mitä seurakuntalaiselle tuotettujen palvelujen hintalappu on per seurakuntalainen? Määrärahojen uudelleen arvioinnissa on edelleen tärkeä huomioida kannustimet; Jakoperusteiden tulee olla tasapuolisia ja kohtuullisen ennakoitavia seurakunnille, jäsenmäärän kasvattamisessa tulee olla taloudellisia kannustimia ja valinnoissa on oltava tietoisia todellisista kustannuksista. Kaikkea toimintaa tulee edelleen ohjata strategian mukaiset helsinkiläisten tulevat tarpeet.	1	3	3
Tästä olisi hyvä tehdä jonkinlainen hyvä mutta tieteellinen analyysi jossa optimoitaisiin mahdollisia erilaisia malleja ja niiden vaikutusta ei pelkästään omalle seurakunnalle vaan koko kirkolle sekä myös alueen muulle yhteisölle.	1	0	1
Tätä on vaikea arvioida mutulla. Pitäisi olla enemmän tietoa taustaksi ja tietoa vaikutuksista sekä yleisesti lukuja koko Helsingin osalta. Ja tosiaan olisi hyvä tietää erilaisten asioiden mediaanikustannuksia / seurakuntalainen.	1	2	3
Tätä tulisi analysoida ja tehdä vaikutusarviot työnjakohankkeen yhteydessä.	1	3	1
Ei liian suoraviivainen	3	2	4
Rahanjaon pitää olla ymmärrettävä mutta koska monia muuttujia siitä ei mitään totaalisen suoraviivaista mallia tehdä. Riittää että malli on ymmärrettävä ja kohtelee kaikkia oikeudenmukaisin yhtenäisin perustein. Vaikka voi teoriatasolla olla monimutkainen	1	0	4
Selkeys voi tarkoittaa myös epätarkoituksenmukaista ja/tai epäoikeudenmukaista mallia. Selkeintähän on ottaa jakoperustaksi vain yksi muuttuja, mutta ei se oikeudenmukaiselta tunnu, niin erilaisia seurakunnat ovat.	1	2	4
Seurakunnan jäsenmäärä ja alueen asukasmäärä lienevät helpoimmin mitattavissa ja vertailtavissa, mutta aidan ylittäminen sen matalimmasta kohtaa johtaa harvemmin parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Strategioiden täytyy näkyä näissäkin painotuksissa.	1	0	4

Jäsenet	12	14	4
Eikö aika moni asia kirkon toiminnassa perustu "toiveajatteluun"? Että mahd. moni tulisi Jumalan lapseksi.	1	0	1
Jäsenyysperustaisempi määrärahojen jako lisättyä 1-2 muuttuvalla strategian mukaisella painotuksella.	1	0	4
Jäsenyyteen perustuva määrärahaajako ei kyllä mitenkään estä toiminnan suuntaamista kaikille ja ulospäin katsomista. Ne ovat eri asioita.	1	2	2
Kirkkoon kuulumisen on valinta niin kuin muihinkin järjestöihin kuulumisen. Jos alueen jäsenmäärä on suuri, on outoa ajatella että lähtökohtaisesti toimintaa suunnataan kaikille heille jotka eivät ole seurakuntalaisia, ja jotka mahdollisesti edustavat muita uskontoja ja elämäntilanteita. Se että lähtökohtaisesti veloitetaan seurakuntia rahoittamaan toimintaa siellä missä ei ole kirkon jäseniä on ongelmallinen. Toki toimintaa voi suunnata ryhmille joilla on ongelmia, mutta ei niin että valitaan malli jossa lähtökohtaisesti ajatellaan jokainen kirkkoon kuulumatonkin toiminnan kohteeksi. He ovat valinneet muun viiteryhmän, miksi ihmeessä me ajattelisimme että meidän on jotenkin silti pakotettava nämä ihmiset kirkon vaikutuspiiriin?	1	2	1
Kirkon jäsenyyden merkitystä olisi hyvä vahvistaa määrärahojen jaossa.	1	4	2
Mielestäni jäsenmäärään perustuva jako on looginen eikä juuri kaipaa lisäperusteluja. Jos joka seurakunnassa kirkkoon kuuluisi sama prosentti väestöstä, jakosuhteella ei olisi merkitystä eikä vaikutusta. Asukasmäärällä painotus antaa enemmän niille seurakunnille, joissa kirkkoonkuulumisprosentti on pienin. Tämä painotus on ihan ok ja kirkon lähetysmission mukaista, jos se auttaa tuomaan ihmisiä kirkon piiriin. Tällöin pitäisi olla uskottavat perusteet sille, miten srk aikoo toimia tämän tavoitteen eteen. Ja asiaa tulisi seurata, ei liian byrokraattisesti. Jos rahaa annetaan enemmän vain (tai painottaen) niille, jotka usein kirkollisveron välttääkseen on eronneet kirkosta, niin onhan se nurinkurista. Aika pienen 10-20% painon antaisin asukasmäärälle. Hyviä kohdistettuja jäsenhankintakampanjoita voisi olla hyvä rahoittaa? Eli aika pitkälle mm. Minnan linjoilla. Rippikoulutyön lisää ja muita todennettavissa olevia lisätarpeita, joissa on selkeitä eroja, kannatan.	1	0	1
Määrärahojen jakoperusteissa olisi painotettava entistä enemmän seurakunnan jäsenyyden merkitystä.	1	1	2
Määrärahojen jakotavan olisi hyvä olla selkeä ja sen tulisi tapahtua lähtökohtaisesti seurakuntien jäsenmäärän perusteella, jotta se olisi tasapuolinen Helsingin seurakuntien jäsenille.	1	0	4
Määrärahojen jakotavan olisi hyvä olla selkeä ja sen tulisi tapahtua lähtökohtaisesti seurakuntien jäsenmäärän perusteella, jotta se olisi tasapuolinen Helsingin seurakuntien jäsenille. Tämä ei estä sitä, että toimintaa suunnataan ja se on avointa kaikille.	1	0	3
Määrärahojen jakotavan olisi hyvä olla selkeä ja sen tulisi tapahtua lähtökohtaisesti seurakuntien jäsenmäärän perusteella, jotta se olisi tasapuolinen Helsingin seurakuntien jäsenille. Mikäli määrärahojen jakamiseen sovelletaan jotakin muuta mallia, sen tulisi olla hyvin perusteltu.	1	1	1
Tiloja on ylläpidettävä ennen kaikkea jäsenten tarpeisiin. Ne jotka eivät ole jäseniä ovat valinneet sen etteivät he aio käyttää kirkon tiloja. Se että kirkko olisi merkityksellinen kaikille kaupunkilaisille perustuu jossain määrin toiveajatteluun.	1	3	1
Tasapuolisuudessa tulisi huomioida sekä jäsenmäärän kasvu että alueen väestömäärä, mutta jakosuhte voisi olla enemmän jäsenmäärää korostava.	1	1	3
Jäsenet ja alueella asuvat	14	22	2
Ainakaan voimakkaasti jäsenyyteen pohjautuva malli ei tue kasvua, jossa suunnataan palvelua tuleville jäsenille!	1	2	2
Ainoa mikä toiminnassa voi vastata kasvuun jäsenmäärässä on jokaisen helsinkiläisen näkeminen mahdollisena seurakunnan jäsenenä tai tulevana jäsenenä. Tämän huomioiminen missä ja miten olemme esillä seurakuntana ja yhtymänä. Tämän vuoksi tulee määrärahoissa huomioida myös seurakunnan alueen koko väestön koko ja taloustilanne.	1	4	1
Ei ketään voi pakottaa kirkkoon, mutta mielestäni kirkon pitäisi lähetyksellisesti olla ulospäin suuntautuva. Toki kannatan, että jäsenistön paino olisi edelleen suurempi eli nykymalli 70/30 on hyvä,	1	1	1
Jep, jotenkin ei-kristilliseltä tuntuisi sellainen toiminta, jossa vain "jäsenmaksun maksaneet" huomioidaan.	1	0	1
Kasvu löytyy sieltä, jossa ei jo ole kirkon jäseniä. Eli määrärahaajassa tulisi huomioida edelleen myös alueella asuvien määrä. Nykyisenkalatainen tasapainoinen esitys ei tukeudu vaan sisäänpäin kääntyvään yhteisöön eli ei vain pito-, vaan myös vetovoimaan.	1	7	2
Myös seurakunnan alueella asuvat tulisi huomioida. Nykyinen 70/30 jako on hyvä. Diakonisten tarpeiden huomioiminen tapahtuu parhaiten juuri huomioimalla alueella asuvat.	1	2	1
Nykyinen malli 70/30 ottaa huomioon hyvin jäsenet ja alueen asukkaat. Kuitenkin asukkaat kuvaa alueen kokoa ja sinne pitäisi tehdä ja tehdäänkin työtä.	1	0	1
Nykyinen malli 70/30 ottaa huomioon jäsenet ja toisaalta sopii ajatukseen kirkon ulospäinsuuntautumisesta.	1	0	1

Olisi kirkon perustehtävän ja -ideologian vastaista kääntää selkeä niille, jotka eivät (vielä tai tällä hetkellä) ole jäseniä.	1	1	1
On tärkeää, että määrärahojen jaossa otetaan huomioon seurakunnan jäsenet ja alueella asuvat.	1	1	1
On tärkeää, että seurakuntien määrärahojen jaossa huomioidaan sekä seurakunnan jäsenet että alueella asuvien määrä. Jäsenyydellä tulee olla selkeä positiivinen merkitys, joten painotuksen tulisi olla nykyistä enemmän jäsenien määrässä, esim. suhteessa 80/20 tai 90/10. Tämän lisäksi määrärahaossa voisi olla jonkinlainen "tulevaisuuselementti" eli tietynlainen "bonus" kastettujen ja/tai konfirmoitujen määrän perusteella sekä myös jonkinlainen diakonisen tarpeen perusteella muodostuva laskentaosuus. Näiden merkityksen tulisi kuitenkin olla rajallinen verrattuna jäsenyyteen perustuvaan perusjakoon.	1	2	1
Suhde 85-15% voisi olla hyvä?	1	0	1
Toivon että jatkossakin määrärahojen jaossa otetaan huomioon seurakunnan jäsenien lisäksi alueella asuvien määrä.	1	1	1
Tämä on kiinnostava keskustelu ja mielipiteemme jakaantuvat; tulisiko tulevaisuudessa ohjata palveluja ja jäsenpitoa kirkollisveroa jo maksaville vai kaikille, myös ei-kirkonjäsenille? Järjestöissä vastaus on selvä, kenelle palveluja ja sisältöjä tarjotaan ensisijaisesti, mutta onko ev.lut. kirkolla mahdollisuus tarjota kaikki täysvaltaiset palvelut myös ei-jäsenille tulevaisuudessa? Nimiäisiin yms kysytään pappeja jatkuvasti enemmän. Katso opetusneuvos Kalevi Virtasen iltahartauden pohdintoja teemasta: Musiikkihartaus: Lepää rauhassa, kiitos kaikesta Iltahartaus Yle Areena Määrärahojen jakoperusteissa ensisijaisena painotuksena seurakunnan jäsenyys, nuoret ja lapset sekä jossain määrin myös diakoninen toiminta (tätä suuri yleisö odottaa ev.lut. kirkolta). Lisäksi yhteistyö yli seurakuntarajojen (kuten tilastrategialuonnoksessa tai tarveharkintaisissa määrärahoissa) olisi tärkeää.	1	1	2
Läpinäkyvyys	2	4	4
Kyse on hyvän hallinnon kehittämisestä ylipäätään. Läpinäkyvyys ja todennettavuus, joita on parannettava, voivat aluksi lisätä monimutkaisuuden tunnetta. Kun järjestelmä pyörii ja sitä on opittu käyttämään hyväksi, toiminnan ja talouden suunnittelu lähentyvät, sisäinen tarkastus ja riskien hallinta helpottuvat huomattavasti. Painopistettä pitäisi siirtää seurakuntien saamaan rahoitukseen työnjakohankkeen tulokset huomioiden, jotta jännitettä seurakuntien autonomian ja yhtymään siirretyn taloudenpidon välillä voidaan lieventää. Suurten yhtymien hallinto- ja talousjohtajat tapaavat toisiaan. Kannattaisiko määrärahojen allokointimalleja benchmarkata myös meille valtuutetuille? Ja vielä: valtakunnalliset kirkon sisäiset määrärahaajat voivat aiheuttaa meille yllätyksiä, joihin on jo pyritty ennakolta vaikuttamaan mutta joihin pitää myös varautua sopeutumaan.	1	3	4
Tulisi jotenkin verifioida, että asukasmäärän perusteella jaettavaa osuutta suunnataan oikeasti ei-jäsenten tavoittamiseen, ei pelkästään valtion tehtäviin kuuluvien aukkojen paikkaamiseen.	1	1	4
Myös muu kuin Helsinki	1	1	1
Tekemisemme ulottuu myös maantieteellisten rajojemme ulkopuolelle, koska pääkaupunkistatuksen vuoksi saamme paljon näkyvyyttä.	1	1	1
Peruskriteeri ja joitain painotuksia	2	1	4
Perusjaon pitää mielestäni olla yksinkertainen ja selkeä, jäsenyyttä painottava. Muita kriteerejä voi ja pitää olla, esim riparit ym, mutta ei kuitenkaan liian monia. Ja niillä, joita valitaan, pitää olla oikeasti taloudellista merkitystä. Jokaisella seurakunnalla pitäisi olla hyvällä taloudenpidolla pientä aitoa pelivaraa omaan profiloitumiseensa ilman että kaikkea rahoitetaan jollain erilliskriteerillä.	1	1	4
Tärkeintä on kuitenkin että rahasta kokonaisuudessaan mahdollisimman suuri osa menee työhön. Ja jos tehdään priorisointeja rahoitusta pitää pystyä painottamaan. Sen takia siinä voi olla ns. vakaa ja turvallinen perusosa sekä lisiä painotusten perusteella	1	0	4
Rahanjaolla ei ohjaavaa vaikutusta	2	6	2
Olen jossain määrin kriittinen sille, kuinka paljon rahoitusratkaisun yksityiskohdat ylipäänsä ohjaavat yhtään mitään. Tärkeintä olisi mielestäni varmistaa, että rahoitusmallilla seurakunnat saavat suhteellisen tosiasiallisesti tasa-arvoiset mahdollisuudet toimintansa tekemiseen. "Tulosohjaamisen" vaikutus tulisi olla jotenkin todennettavissa, ennen kuin siihen ryhdytään.	2	6	2

Strategian toimeenpanoraha	1	1	2
Kysymys tähtää strategian toimeenpanon erillirahoitukseen. Harkinnanvaraisen ja hankemuotoisen rahoituksen ongelmat pitää ensin selvittää, kuten YKN on moneen kertaan esittänyt. On tosiasia, että seurakuntien toiminnallisessa profiilissa on sijainnista ja alueen väestöstä johtuvia eroja, jotka on syytä tehdä näkyviksi. Ne merkitsevät seurakunnille itselleen jo nyt oikeutta ja velvoitetta suunnata toimintaansa oman strategiansa mukaisella tarvelähtöisellä tavalla. Yhteisen "kasvun" strategian kohderyhmille tarkoitettu korvamerkitty raha on syytä jakaa vasta kun harkinnanvaraisen rahoituksen pelisäännöt on kokonaisuudessaan uudistettu. Ymmärrän kasvun pikemmin segmenttikohtaisena kuin koko jäsenmäärän kasvuna nyt ja heti. Voimme toivoa ja pitää strategian mukaisena tuloksena jo sitä, että yhtymätason jäsenmäärän laskun nopeus hidastuisi. Siihen voivat kaikki seurakunnat kaikessa toiminnassaan pyrkiä omalta osaltaan vaikuttamaan.	1	1	2
Toiminta	17	25	2
Diakoniatyö koetaan syyksi kuulua kirkkoon, sitä tuetaan parhaiten huomioimalla kaikki alueella asuvat (tätä mieltä ovat diakonit itse, kun heiltä on asiaa kysytty).	1	2	2
Ehkä jakomalliin tulisi ottaa mukaan kirkollisten toimitusten ja rippikoululaisten määrät sekä alueen diakoniatyön tarpeen/volyymien.	1	1	1
Esimerkiksi yksittäisen seurakunnan erityisen merkittävien diakonisten tarpeiden huomioon ottaminen voisi olla perusteltua. Kuitenkin tällöin tulisi valvoa rahan ohjautumista juuri diakoniaan.	1	1	1
Kirkollisten toimitusten kustannusvaikutukset lienevät varsin samansuuruiset eri seurakunnissa ja siksi määrärahojen jakaminen niiden perusteella lisäksi lähinnä byrokratiaa, mutta olisi talouden näkökulmasta merkitykseltään vähäinen.	1	1	1
Lapset, nuoret (0-18v.) olisi hyvä huomioida, se kantaa tulevaan.	1	2	2
Lasten ja nuorten osuudella voisi olla suurempi merkitys.	1	4	2
Lisäksi jakomalliin tulisi ottaa mukaan kirkollisten toimitusten määrät(kaste, vihkiminen ja hautaansiunaus), rippikoululaisten määrät ja alueen diakoniset tarpeet	1	1	1
Monissa vastauksissa onohdetaan kirkkoon kuulumisen ja seurakuntaan kuulumisen ero. Esim tuomiokirkossa palveleaan tosi paljon muidenkin seurakuntien jäseniä.Pidän nykyistä jakomallia ihan hyvänä, mutta rippikouluikäluokka kyllä aiheuttaa kaikille lisäkuluja, joten sen voisi huomioida.	1	1	1
Määrärahojen jakoperusteissa olisi painotettava lasten ja nuorten osuutta.	1	1	2
Pidän (työvoimavaltaisena) 0-18 vuotiaiden erillistä huomioimista perusteltuna. Samoin kun rippikoulun.	1	7	2
Rippikoulutyö on kirkon kustannusintensiivisin työmuoto ja sen nykyistä parempi huomioon ottaminen olisi perusteltua. Tällä hetkellä rippikoulumaksut (210 euroa) eivät kata edes yksittäisen rippikoululaisen aiheuttamia (810 euroa, kirkkoherrojen arvio) majoitus-, ruoka- ja matkakuluja, puhumattakaan että maksuilla katettaisiin opettajista ja isosista aiheutuvat palkka-, majoitus-, ruoka- ja päiväraha-kulut. On myös huomattava, että juuri korkean kirkkoonkuulumisprosentin seurakunnilla on hoidettavanaan keskimääräistä huomattavasti suurempi kustannusintensiivinen rippikoulutyö. 0–18-vuotiaiden ikäpainotus auttaa asiassa jonkin verran, mutta ei riittävästi.	1	1	2
Rippikoulutyö on kirkon kustannusintensiivisin työmuoto ja sen nykyistä parempi huomioon ottaminen olisi perusteltua. Tällä hetkellä rippikoulumaksut (210 euroa) eivät kata edes yksittäisen rippikoululaisen aiheuttamia (810 euroa, kirkkoherrojen arvio) majoitus-, ruoka- ja matkakuluja, puhumattakaan että maksuilla katettaisiin opettajista ja isosista aiheutuvat palkka-, majoitus-, ruoka- ja päiväraha-kulut. On myös huomattava, että juuri korkean kirkkoonkuulumisprosentin seurakunnilla on hoidettavanaan keskimääräistä huomattavasti suurempi kustannusintensiivinen rippikoulutyö. 0–18-vuotiaiden ikäpainotus auttaa asiassa jonkin verran, mutta ei riittävästi.	1	1	1
Toimitusten määrä tulee kyllä ottaa huomioon. Kun niissä on myös paljon juuri siihen seurakuntaan kuulumattomia.	1	0	1
Toimitusten määrä tulisi ottaa huomioon. Seurakunta tavoittaa näiden kautta myös paljon seurakuntaan kuulumattomia.	1	0	1
Vieraskielinen työ aiheuttaa joissakin seurakunnissa tunnistettavia ja laskettavissa olevia kustannuksia. Vieraskieliseen työhön osoitetaan jo nykyään varoja, mutta ne voisi ottaa jatkossa paremmin huomioon.	2	2	2
Vieraskieliseen työhön osoitetaan jo nykyään varoja, mutta sen voisi ottaa jatkossa paremmin huomioon. Rahapanostusten lisäksi hyvien käytäntöjen kehittämiseen pitäisi panostaa ja ottaa jäseniä ja asukkaita mukaan työn kehittämiseen niin vieraskielisessä ja monikulttuurisessa kuin kaikessa muussakin työssä.	1	0	2
Tuomiokirkkoseurakunta	1	0	3
Tuomiokirkkoseurakunnan erityisliisän tulisi kattaa muuhun kuin paikallisseurakuntaan kohdistuva toiminta.Tällä hetkellä oman seurakunnan jäsenet eivät saa samalla tavalla resurssitoa diakonia/lapsi-, perhe ja nuorisotyötä kuin muiden Helsingin seurakuntien jäsenet. (Esim. lapsi-nuoriso-diakoniatyöntekijöitä suhteessa vähemmän).	1	0	3
Kaikki yhteensä	65	93	4

Riviotzikot	Summa / Kommenttien määrä	Summa / Kysymys
Alueella asuvien määrittely	1	2
Systemet med att man får en del pengar enligt hur många svenskspråkiga som bor på ens område känns inte rättvist - det är något församlingen inte kan påverka och t.ex. Matteus förlorar på att vi inte har några studieboendestäder eller svenska äldreboenden på vårt område - ändå fortsätter våra ungdomar och äldre ofta att vara aktiva i vår verksamhet också efter att de flyttat bort från vårt område. Det är inte heller rättvist att nordiska språk räknas som svenska medan resten räknas som finska. De som inte är finsk- eller svenskspråkiga borde fördelas jämnt. Alla ryskspråkiga och engelskspråkiga i Helsingfors borde självklart räknas till Matteus, som ansvarar för de språkgrupperna! Åtminstone för det svenska arbetet gäller nog att man ser alla svenskspråkiga Helsingforsare och deras familjer som målgrupp i olika evenemang. De enskilda församlingarnas verksamhet kompletterar varandra.	1	2
Helsinkiläisten tarve edellä	1	1
Idealet skulle vara att man kunde utveckla ett system där anslagen fördelas "behovsbaserat" - dvs att man skulle garantera att församlingsborna erbjuds t.ex. barnverksamhet (att alla har råd med en barnledare) oberoende av var i stan man bor.	1	1
Jäsenet	3	4
Määrärahojen jakoperusteissa on painotettava entistä enemmän seurakunnan jäsenyyden merkitystä, vain jäsenyyteen panostaminen aikaansaa kirkon kasvua. Seurakunnat päättävät määrärahojen käytöstä joka tapauksessa itsenäisesti ottaen huomioon helsinkiläisten tarpeet.	1	1
Määrärahojen jakotavan olisi hyvä olla selkeä ja sen tulisi tapahtua lähtökohtaisesti seurakuntien jäsenmäärän perusteella.	1	1
Seurakuntien määrärahaossa on tärkeää huomioida seurakuntien tasapuolinen kohtelu. Määrärahojen jakoperusteissa on painotettava entistä enemmän seurakunnan jäsenyyden merkitystä. Seurakuntien alueellisten erojen huomiointi tulisi olla seurakunnan omassa päätöksvallassa, eikä sitä tulisi ohjailla määrärahojen jakoperusteiden kautta.	1	2
Jäsenet ja alueella asuvat	14	18
Diakonisen tarpeen huomioiminen tapahtuu parhaiten juuri huomioimalla alueella asuvat.	1	2
Diakoniset erityistarpeet ovat yleensä siellä, missä kirkkoon kuulumisen prosentti on alhainen. Sen sijaan, että nostetaan erikseen diakonista erityisliisää, voi huomioida jakoprosentin 70/30.	1	2
Ilman muuta pitää huomioida myös alueella asuvat kirkkoon kuulumattomat. Myös he työllistävät meitä ja ovat ihmisiä, joiden tavoittamiseksi olisi tehtävä tavoitettavaa työtä. Tavoitettavaa työtä voisi huomioida rahanjaossa.	1	1
Jokaisen seurakunnan pitää pystyä hoitamaan kirkon perustehtävät: jumalanpalvelukset, toimitukset, diakonia, sielunhoito ja rippikoulut. Perustehtävälle pitää olla rahoitus, jolla taataan riittävä henkilöstö ja rahoitus palveluihin ja tarvikkeisiin. Määrärahan jaossa on hyvä ottaa huomioon niin seurakuntalaiset kuin alueella asuvatkin, mutta niin että rahoitus tukee jäsenyyttä. Määrärahan jaossa on otettava huomioon myös alueella asuvat, mutta niin että työ, jota tehdään erityisesti alueella asuvien hyväksi, pitää tuoda esille avoimesti. Tällä hetkellä näin ei ole. Kannatamme mallia 2, jossa jakosuhte muutetaan nykyistä enemmän jäsenyyttä painottavaksi esim. 90/10 tai 80/20.	1	1
Koska strategisena valintana on kasvu, tulee määrärahaossa huomioida alueella asuvat tu. Kalliossa näemme, että yhteiskunnallinen vastuu alueellisena toimijana tulee toki huomioida luterilaisen teologiamme perusteella, mutta kasvua emme kirkkona voi saavuttaa muuten kuin kiinnittämällä huomio ulos.		
Edelleen on tärkeä, että myös kirkon missionäärinen työ otetaan huomioon niin, että osa rahoituksesta tulee alueella asuvista. Muuten on vaarana, että käperymme hoitamaan omaa pysyvää yhteisöämme, emmekä kannu vastuuta koko alueestamme. Kalliossa sopii hyvin, että tämä raha edellyttää "toimintaa". Se voidaan jakaa vaikkapa suhteessa siihen, miten toimintaa kaupungissa järjestetään ja miten ihmisiä kohdataan. Toki alueella asuvien määrä on tässä vakaampi ja ennustettavampi.	1	1
Myös seurakunnan alueella asuvat tulisi huomioida. Nykyinen 70/30 jako on hyvä.	1	1
Määrärahaajaon tulisi olla perusrakenteeltaan (malli 2) entisellään (70/30), koska se on tasapuolinen malli kaikille seurakunnille. Painopisteen siirtäminen seurakuntaan kuulumisen palkitsemiseen alueen väestöstä ei vastaa seurakunnan toiminnan perusideologiaa: seurakunta on koko alueensa ihmisiä varten.	1	1
Määräraha tulisi jakaa alueella asuvien ja jäsenten mukaan eli nykyinen malli.	1	1
Määrärahojen jaossa on tärkeää huomioida sekä seurakunnan jäsenet että alueella asuvat ihmiset. Tämä yhdistelmä takaa sen, että määrärahat suuntautuvat perustyön lisäksi strategiassa määriteltyihin kasvu edistäviin toimepiteisiin, monikielisyteen sekä lakisääteisen diakoniatyön toteutumisen varmistamiseen.	1	1
Seurakunnallinen missio ei syrji ketään alueella asuvaa. Siksi määrärahojen jaossa on huomioida alueella asuvat seurakuntaan kuulumattomatkin henkilöt. Todellisuudessa sosiaaliekonomisesti köyhemmillä asuinalueilla kirkosta erotaan rahan takia, vaikka oltaisiin hyvinkin "seurakunnallisia" ja käytettäisiin kirkollisia palveluita, mm. diakoniatyön piirissä. Ketä varten kirkko on olemassa – keitä kutsumme joukkoomme? Tehtävämme on palvella kaikkia. Nykyinen malli huomioi alueen kirkkoon kuulumattomat ja tämä mahdollistaa ainakin jossain määrin kutsuvaan työhön panostamisen ja tukisi diakonia työtä heikoimmassa taloudellisessa asemassa olevien joukossa.	1	1

Seurakunnat ovat erilaisia. Siksi on kohtuullista, että alueelliset määrärahat kohdennetaan huomioiden alueen koko väestöpohjan väkimäärän kehittyminen. Eli rahoja on kohdennettava myös tuleviin seurakuntalaisiin, potentiaalsiin kirkkoon liittyjiin / palveluiden käyttäjiin esim. 70/30 mallin mukaisesti. Tämä malli tukee kaikkea seurakuntatyötä erityisesti diakoniaa. Lisäksi 70/30 mallintaminen edellyttää olematonta sisäisten vuokrien mallin käyttöönotto. Ei ole järkevää, että keskustan seurakunnat joutuisivat kärsimään hätää hulppeiden tilojen takia niin, ettei niillä olisi henkilökuntaa toimintaa kehittämään.	1	2
Seurakuntamme toimii alueella, joka on hyvin monikulttuurinen ja -uskontoinen. Seurakunnan jäsenmäärä on enää 43 % ja hyödyimme alueella asuvien painotuksesta nykymallin mukaisesti. On kuitenkin erikoista, että nykyinen määrärahojen jakomalli tavallaan rankaisee positiivisesta jäsenkehityksestä.	1	1
SN katsoo, että Oulunkylän seurakunnan strategian mukaista on pysyä nykymallissa. (70/30)	1	1
Vi anser också att 90/10 skulle vara en mera rättvis fördelning av medel.	1	2
Kannustavuus	3	3
Jokin uuteen kannustava elementti on hyvä olla olemassa: esimerkiksi seurakuntaa palkitaan siitä, että se pystyy kehittämään alueellaan työtä yhteisen strategian mukaisesti nuorten ja nuorten aikuisten parissa tai jakamaan tilaresursseja yhteisen seurakuntatyön kanssa. Kannustava elementti voi myös olla se, että kehitetään jokin uusi toimintamalli, joka on monistettavissa muihin seurakuntiin (innovatiivisuus).	1	1
Vi tänker också att det borde gå att utveckla ett system med något slags resultatansvar - i nuläget får man lika mycket pengar oberoende av om man gör något eller inte.	1	1
Vi är positiva till att man i fördelningen beaktar nyckeltal och antal kontakter inom verksamheten. Men det kan vara svårt att ta fram de relevanta nyckeltalen på ett rättvist och bra sätt. Särskilt kunde ny verksamhet som når helsingforsarna belönas.	1	1
KehittämISRaha	1	2
Jokainen seurakunta tarvitsee rahaa kehittämistyöhön ja kehittämismääräraha pitäisi olla osana kehysmäärärahaa ja kehittämismääräraha kohdistetaan strategiaan kärkiin.	1	2
Keskustan suuret kirkot	2	4
Maamerkkikirkot tulee huomioida erikseen, erityisesti Tuomiokirkko, temppeleakion kirkko, Kallion kirkko ja Johanneksen kirkko	1	2
Tuomiokirkko: jatkossakin ylimääräinen määräraha.	1	2
Ruotsinkieliset seurakunnat	3	4
Den svenska koefficienten är av största betydelse för de svenska församlingarna.	1	2
Ruotsinkielisten seurakuntien erityisistä ja sen määräytymisperusteista kaivattiin lisätietoa.	1	1
Tilläggen för minoritetsarbete är livsviktiga för oss i Matteus. Mycket av det som görs i församlingen (t.ex administration) blir inte proportionerligt mindre av att vi har färre medlemmar. Att man har färre medlemmar betyder inte heller automatiskt att man har färre deltagare i t.ex. mässor eller barnverksamheten.	1	1
Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen jako	2	2
Seurakunnan hengellinen perustehtävä hoidetaan ensisijaisesti seurakunnissa ja sovitusti yhteisessä seurakuntatyössä. Kirkko kasvaa, jos seurakuntiin liittyy enemmän ihmisiä kuin niistä poistuu. Seurakunnilla tulee olla mahdollisuus selvittää omasta tehtävästään alueellaan. Seurakuntalaisella on oikeus luottaa siihen, että hänen kirkollisveronsa tukee paikallista seurakunnan tehtävää ja työtä. Valtaosa määrärahoista tulee käyttää hengellisen perustehtävän hoitamiseen, ja hallinto pitäisi hoitaa niin pienellä resurssilla kuin mahdollista.		
Kiinnitämme huomiota siihen, että seurakuntien elinvoimaisuuden kannalta ensimmäinen jako seurakuntien ja seurakuntayhtymän välillä on merkittävin. Seurakuntien kesken tapahtuva jako on toissijainen verrattuna tähän ensimmäiseen, jossa linjataan se, kuinka laajaa keskitettyä hallintoa haluamme ja voimme ylläpitää.	1	1
Seurakunnan hengellinen perustehtävä hoidetaan seurakunnissa ja sovitusti yhteisessä seurakuntatyössä. Kirkko kasvaa, jos seurakuntiin liittyy enemmän ihmisiä kuin niistä poistuu. Seurakuntien määrärahoilla on perusteltua rahoittaa seurakunnallinen työ sekä sen kehittäminen. Valtaosa määrärahoista tulee käyttää hengellisen perustehtävän hoitamiseen, ja hallinto pitäisi hoitaa niin pienellä resurssilla kuin mahdollista. Kiinnitämme huomiota siihen, että seurakuntien elinvoimaisuuden kannalta ensimmäinen jako seurakuntien ja seurakuntayhtymän välillä on merkittävin. Seurakuntien kesken tapahtuva jako on toissijainen verrattuna tähän ensimmäiseen, jossa linjataan se, kuinka laajaa keskitettyä hallintoa haluamme ja voimme ylläpitää.	1	1
Testamenttilahjoitukset	1	1
Pienenä yksityiskohtana määrärahanjaossa nostamme esiin testamenttilahjoitukset. Tässä suhteessa seurakunnat ovat erilaisessa asemassa suhteessa toisiinsa. Pidämme oikeudenmukaisena, että testamenttivarat nostetaan avoimesti näkyviin määrärahoista päätettäessä. Seurakunnat eivät voi vaikuttaa siihen, millaista niiden alue sosioekonomisesti on, ja sen vuoksi tämäkin osa-alue on syytä tehdä näkyväksi, kun rahanjaosta päätetään.	1	1

Toiminta	18	28
Alueellamme korostuu diakonisen tuen ja avun tarve. Olisi tärkeää kuulla mahdollisen diakonisen painotuksen vaikutukset, ennen kuin otamme tähän kantaa. Samoin toimitusten määrän ja rippikouluikäryhmän huomioiminen ja näistä johtuva ns. kausivaihtelu herättää vielä kysymyksiä. On tärkeää turvata perustuksen toteutuminen, mutta samalla on voitava suunnitella taloutta pitkäjänteisesti esimerkiksi henkilöstösuunnittelun osalta.	1	2
Alueiden erilaisuus on samoin huomioitava. Esimerkiksi hautajaisten tai rippikoulujen määrä on aivan erilainen eri seurakunnissa (riippumatta seurakunnan väkiluvusta). Molemmat vaativat esimerkiksi meillä ison työpanoksen, jossain muualla taas hyvin vähän. Toimitusten ja rippikoulujen määrä on syytä huomioida, samoin diakoniset tarpeet. Jos maahanmuuttajia halutaan enemmän mukaan seurakuntien toimintaan, myös heidän osuuttaan alueella asuvista olisi syytä huomioida. Eli nämä kaikki pitäisi ottaa yhdessä mallissa huomioon, eikä olla kilpailevina malleina.	1	2
Diakonisen tarpeen huomioiminen tapahtuu parhaiten juuri huomioimalla alueella asuvat.	1	1
Erillinen diakoniamalli on liki mahdoton toteuttaa laskennallisesti reilulla tavalla, koska diakoniatyötä tehdään alueellisesti hyvin eri tavoin.	1	1
Erityisesti lasten ja nuorten määrä työvoimainsenttiivisenä tulee huomioida reilusti. Rippikoulujen vaatima resurssi sekä lasten ohjaamiseen käytetty aika on tärkeää.	1	2
Konfirmandårskullar eller dyl är inte heller bra mätinstrument eftersom prognoserna sällan har någon verklighetsförankring.	1	1
Kyllä on. Rippikoulut tarvitsevat rahaa ja jos tavoitteena on, että alueen nuoret (niin kirkkoon kuuluvat kuin ei-kuuluvat käyvät rippikoulun), pitää seurakunnilla on samanlainen mahdollisuus tarjota paikkoja ja resursseja rippikouluihin. Diakoniatyö: jos alueella on suuri diakonisen avun tarve, pitää se näkyä määrärahojen jaossa, mutta miten rahoitus määritellään?	1	2
Kyllä, huomioimalla diakoniset painotukset, rippikoululaisten määrä ja toimitusten määrä	1	2
Mikäli määrärahojen jakamiseen sovelletaan jotakin muuta mallia, sen tulisi olla hyvin perusteltu. Esimerkiksi yksittäisen seurakunnan erityisen merkittävien diakonisten tarpeiden huomioon ottaminen voisi olla perusteluta. Kirkollisten toimitusten kustannusvaikutukset lienevät varsin samansuuruiset eri seurakunnissa ja siksi määrärahojen jakaminen niiden perusteella lisäisi lähinnä byrokratiaa, mutta olisi talouden näkökulmasta merkitykseltään vähäinen.		
Rippikoulutyö on kirkon kustannusintensiivisin työmuoto ja sen nykyistä parempi huomioon ottaminen olisi perusteltua. Tällä hetkellä rippikoulumaksut (210 euroa) eivät kata edes yksittäisen rippikoululaisen aiheuttamia (810 euroa, kirkkoherrojen arvio) majoitus-, ruoka- ja matkakuluja, puhumattakaan että maksuilla katettaisiin opettajista ja isosista aiheutuvat palkka-, majoitus-, ruoka- ja päiväraha-kulut. On myös huomattava, että juuri korkean kirkkoonkuulumisprosentin seurakunnilla on hoidettavanaan keskimääräistä huomattavasti suurempi kustannusintensiivinen rippikoulutyö. 0–18-vuotiaiden ikäpainotus auttaa asiassa jonkin verran, mutta ei riittävästi.	1	1
Määrärahaossa tulee huomioida seurakuntien erityiset alueelliset piirteet (esim. toimitusten määrä, rippikouluikäluokka), koska nämä vaikuttavat suoraan seurakunnan henkilöstö- ja talousresurssoinnin tarpeeseen ja niiden suuntaamiseen. Mallit 1 ja 2 yhdistettynä takaavat sen, että määrärahojen jakoperusteissa huomioidaan seurakuntien moninaisuus ja erityisyyss.	1	2
Määrärahoissa on tärkeä huomioida alueiden erilaisuus. Monikulttuurinen alue tuo haastetta seurakunnan työlle, ja se on mielestämme syytä huomioida määrärahanjaossa alueella asuvien määrässä. Rippikoulut on perusteltua huomioida erikseen, koska ne ovat kallista työtä. Sosioekonominen summaindeksi on kaupungilla käytössä, ja se huomioi kolme muuttujaa: pienituloisten (eli alimpaan tuloviidennekseen kuuluvien) asutuskuntien osuus, työttömyysprosentti sekä vähän koulutettujen osuus työvoimasta. Tämän indeksin hyödyntämistä diakonisen lisämäärärahan perusteena olisi mielestämme syytä selvittää.	1	2
Määrärahoissa on tärkeä huomioida alueiden erilaisuus. Rippikouluja tulisi kehittää kustannustehokkaammaksi. Työ on kallista. Sosioekonominen summaindeksi on kaupungilla käytössä, ja se huomioi kolme muuttujaa: pienituloisten (eli alimpaan tuloviidennekseen kuuluvien) asutuskuntien osuus, työttömyysprosentti sekä vähän koulutettujen osuus työvoimasta. Tämän indeksin hyödyntämistä diakonisen lisämäärärahan perusteena olisi mielestämme syytä selvittää.	1	2
Pienellä osuudella voidaan edelleen painottaa alaikäisten määrää. Lisäksi toimitusmäärät voisivat olla osa jakomallia, toimitukset ovat merkittävä osa tavoitettavaa seurakuntatyötä.	1	1
Rippikouluikäluokan huomioiminen on hyvä asia, sillä leirit maksavat. Malli voisi olla korvaus toteutuneiden rippikoululaisten määrän mukainen. Tämä tosin maksettaisiin takautuvasti, mutta toisaalta eivät toteutuneet rippikoulut niin suuresti heittele.	1	2
Sen lisäksi mukaan painotus rippikouluikäluokassa. Tällöin malli kannustaa seurakunnan jäsenyyden kasvattamiseen, mutta antaa mahdollisuuden myös muunlaiseen työhön alueella.	1	1
Toimitusmäärien / työalojen mukainen määrärahanjakomalli on sekava. Tässä yhteydessä pitäisi muuttaa talousarviotyön kehittämiseksi päätös rippikoululaisista maksettavasta sisäisestä 800 euron siirrosta seurakuntien välillä. Kannelmäen suunnalta ehdotetaan, että toimintamäärärahaa tulevalle vuodelle määriteltäessä seurakunnat saisivat kaikista rippikoulun käyneistä henkilöstä laskennallisesti, vaikka tuon 800 euron tuen, rippikoulutyön edellisen vuoden tilastoihin merkittyjen rippikoulun käyneiden mukaisesti. Silloin tehty työ tulisi palkituksi ja seurakunnat voisivat talous- ja toimintasuunnittelussa varautua tiettyyn toimintakulttuuriin, joka tukisi kirkon kasvua ja helsinkiläisten tarpeita ilman keskinäistä seurakuntien välistä kyräilyä, kuka voittaa ja kuka häviää sisäisissä rahansiirroissa.	1	1
Tämän lisäksi rippikoululaisten määrä, toimitusten määrä ja diakoniset painopisteet	1	1
Tässä yhteydessä pitäisi muuttaa talousarviotyön kehittämiseksi päätös rippikoululaisista maksettavasta sisäisestä 800 euron siirrosta seurakuntien välillä. Kannelmäen suunnalta ehdotetaan, että toimintamäärärahaa tulevalle vuodelle määriteltäessä seurakunnat saisivat kaikista rippikoulun käyneistä henkilöstä laskennallisesti, vaikka tuon 800 euron tuen, rippikoulutyön edellisen vuoden tilastoihin merkittyjen rippikoulun käyneiden mukaisesti. Silloin tehty työ tulisi palkituksi ja seurakunnat voisivat talous- ja toimintasuunnittelussa varautua tiettyyn toimintakulttuuriin, joka tukisi kirkon kasvua ja helsinkiläisten tarpeita ilman keskinäistä seurakuntien välistä kyräilyä, kuka voittaa ja kuka häviää sisäisissä rahansiirroissa.	1	2

Tuomiokirkkoseurakunta	1	2
Tuomiokirkkoseurakunnan erityisistä tulisi kattaa muuhun kuin paikallisseurakuntaan kohdistuva toiminta. Tällä hetkellä seurakunnan jäsenet eivät saa yhtä paljon resurssitua diakonia/lapsi-, perhe ja nuorisotyötä kuin ympäröivissä seurakunnissa.	1	2
Vieraskielinen työ	2	3
Olemassa olevien vieraskielisten seurakuntayhteisöjen työtä pitää tukea edelleen erillisellä määrärahalla.	1	2
Understödet för arbetet bland övriga språkgrupper än finska/svenska borde ökas ordentligt - inte minst med tanke på den nya strategins målsättningar.	1	1
Vieraskielinen työ aiheuttaa joissakin seurakunnissa tunnistettavia ja laskettavissa olevia kustannuksia. Vieraskieliseen työhön osoitetaan jo nykyään varoja, mutta ne voisi ottaa jatkossa paremmin huomioon.		
Kaikki yhteensä	52	74

Asiaa koskevat päätökset

Ohjausryhmän asettaminen (YKN 9.6.2022 § 235)

Seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteet sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteet vuosille 2023–2025 (YKV 27.1.2022 § 6)

Ohjausryhmän asettaminen seurakunnille osoitettavien määrärahojen sekä sisäisten vuokrien määrätymisperusteiden jatkokehitysprojektille

Yhteinen kirkkoneuvosto 09.06.2022 § 235
417/00.01.00/2022

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

1. asettaa ohjausryhmän seurakunnille osoitettavien määrärahojen sekä sisäisten vuokrien määrätymisperusteiden jatkokehitysprojektille.
2. nimetä talouspäällikkö Pasi Peranderin ohjausryhmän puheenjohtajaksi.
3. nimetä ohjausryhmän muiksi jäseniksi kirkkoherra Marja Heltelän, kirkkoherra Timo Pekka Kaskisen, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Jukka Pakarisen, talouspalveluiden controller Susanne Bernerin sekä 4 luottamushenkilöä.
4. todeta, että projektin omistajana toimivalla hallintojohtaja Juha Silanderilla sekä Rohkeasti yhdessä -ohjelman ohjelmajohtajalla, yhtymäjohtaja Juha Rintamäellä ja ohjelmapäällikkö Riikka Myllyksellä on ohjausryhmän kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus.
5. todeta, että ohjausryhmän sihteerinä toimii projektin projektipäällikkö Jaakko Leiste.

Käsittely

Esittelijä muutti päätösehdostuksen kuulumaan seuraavasti:

3. nimetä ohjausryhmän muiksi jäseniksi yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Jukka Pakarisen ja yhteisen seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja Riitta Asikaniuksen, kirkkoherra Marja Heltelän, kirkkoherra Timo Pekka Kaskisen, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Jukka Pakarisen, talouspalveluiden controller Susanne Bernerin sekä 5 luottamushenkilöä

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

1. asettaa ohjausryhmän seurakunnille osoitettavien määrärahojen sekä sisäisten vuokrien määrätymisperusteiden jatkokehitysprojektille.
2. nimetä talouspäällikkö Pasi Peranderin ohjausryhmän puheenjohtajaksi.
3. nimetä ohjausryhmän muiksi jäseniksi yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Jukka Pakarisen ja yhteisen seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja Riitta Asikaniuksen, kirkkoherra Marja Heltelän, kirkkoherra Timo Pekka Kaskisen, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Jukka Pakarisen, talouspalveluiden controller Susanne Bernerin sekä luottamushenkilöt Otto Lehtipuu, Esa Ahonen, Ami Lainela, Christoffer Perret ja Pertti Sundberg.
4. todeta, että projektin omistajana toimivalla hallintojohtaja Juha Silanderilla sekä Rohkeasti yhdessä -ohjelman ohjelmajohtajalla, yhtymäjohtaja Juha Rintamäellä ja ohjelmapäällikkö Riikka Myllyksellä on ohjausryhmän kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus.
5. todeta, että ohjausryhmän sihteerinä toimii projektin projektipäällikkö Jaakko Leiste.

Selostus

Yhteinen kirkkovaltuusto on kokouksessaan 27.1.2022 tehnyt Päätöksen 6 § Seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteet sekä sisäisten vuokrien määrätymisperusteet vuosille 2023-2025. (YKN 20.1.22 46§)

Jatkokehitysprojektin tarkoituksena on luoda mallit vuosille 2026-2030 seurakunnille osoitettavien määrärahojen jakoperiaatteista ja sisäisten vuokrien määräytymisperusteista. Se on osa Rohkeasti yhdessä –ohjelmaa ja Toimintaedellytysten turvaamisen osaohjelmaa.

Seurakuntien lausuntojen sekä laadittujen mallinnusten pohjalta on käynyt ilmeiseksi, että sisäisten vuokrien määräytymisperusteita on tarpeellista jatkokehittää tulevien vuosien aikana. Jatkokehitysprojekti käsittelee seurakunnille osoitettavien määrärahojen jaon selkeyttämistä ja työnjaon muutosten huomioimista kokonaismäärärahan jaossa sekä sisäisten vuokrien hinnoittelun selkeyttämistä eri tilanteissa (mm. tiloista luopumisen yhteydessä).

Lisäksi jatkokehitystyössä otetaan kantaa muun muassa siihen, tulisiko Tuomiokirkon ja samalla mahdollisesti myös muiden niin sanottujen maamerkkikirkkojen olla jatkossa jonkinlaisessa erityisasemassa suhteessa sisäisten vuokrien laskentajärjestelmään (esimerkiksi osittainen vapautus sisäisestä vuokrasta), ja mikäli tällaiseen päädyttäisiin, miten se vaikuttaisi Tuomiokirkkoseurakunnan saamaan erityislisään ja samalla kokonaismäärärahan jakoprosentteihin.

Selvitystyö toteutetaan vuosien 2022–2024 aikana niin, että sen pohjalta voidaan tehdä päätökset hyvissä ajoin ennen suunnitelmakauden 2026–2030 alkua.

Jatkokehitysprojektin ohjausryhmä koostuu luottamushenkilöiden edustajista, kirkkoherrojen edustajista ja talouspalveluiden controllerista. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii talouspäällikkö Pasi Perander. Kirkkoherrainkokous on ehdottanut ohjausryhmän kirkkoherrajäseniksi Marja Heltelää ja Timo Pekka Kaskista. Helsingin seurakuntayhtymän Alfa & Omega -projektijohtamismallin mukaisesti ohjausryhmän tehtävänä on tukea projektipäällikköä ja omistajaa tavoitteiden saavuttamisessa sekä valvoa ja ohjata projektin etenemistä.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander
juha.silander@evl.fi

Jakelu

Työryhmään nimetyt jäsenet

6 § Seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteet sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteet vuosille 2023-2025

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

1. merkitä tiedoksi seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteita sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteita koskevien ehdotusten vaikutuksista laaditun, liitteessä esitettävän lapsivaikutusten arvioinnin.
2. Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteiksi vuosille 2023–2025 seuraavaa:
 - A. Suorituslisiin varattavien varojen sekä vieraskielisen työn lisän vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:
 - I. suorituslisiin varattavat varat kulloinkin voimassa olevan KirVESTES:n linjausten mukaisesti
 - II. vieraskielisen työn lisä 68 000 euroa / vuosi
 - B. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:
 - I. 750 000 euroa vuonna 2023
 - II. 500 000 euroa vuonna 2024
 - III. 250 000 euroa vuonna 2025
 - C. Jako suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin
 - I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä 1,6 % päältä pois
 - II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
 - D. Suomenkielisten seurakuntien määrärahan jako
 - I. Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä 2,3 % päältä pois
 - II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
 - III. Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä lisätään ko. seurakunnan jako-osuuteen
 - E. Ruotsinkielisten seurakuntien määrärahan jako

- I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä lisätään jaettavaan määrärahaan
 - II. Määräraha jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
- F. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan lisääminen seurakuntien jako-osuuksiin:
- I. Tasapainotusmääräraha jaetaan niiden seurakuntien kesken, joilla toimintaan jäävä määräraha pienenisi vuoden 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna jo ilman päätettyjen kokonaismäärärahaleikkausten vaikutusta.
 - II. Tasapainotusmääräraha jaetaan kyseisille seurakunnille kunkin seurakunnan toimintaan jäävän määrärahan negatiivisen muutoksen suhteessa.
 - i. Toimintaan jäävän määrärahan muutoksen laskennassa sovelletaan investointien yhteydessä syntyvien kertaluonteisten, ei-aktivoitavien kulojen osalta viiden vuoden laskennallista keskiarvolukua.
3. , että rippikoulumäärärahojen tasaus seurakuntien kesken toteutetaan vuoden 2023 alusta alkaen sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä jälkikäteen, toteutuneiden kustannusten mukaisesti.
 4. , että Helsingin seurakuntayhtymän sisäiset vuokrat määräytyvät vuosina 2023–2025 kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttömenot + vuosikorjaukset + poistot + kertaluonteiset kulut) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin.
 5. , että sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella.
 6. , että investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kertaluonteiset kulut kohdistetaan sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten, liitteessä esitettyjen jaksotusperiaatteiden mukaisesti. Käyttömenoja ja poistoja ei jaksoteta vaan ne kohdistetaan kokonaisuudessaan yksittäisen vuoden sisäisiin vuokriin.
 7. , että tilanteessa, jossa tietyistä toimitilasta ei ole käytettävissä toissavuoden 12 kuukauden kustannustoteutumia, veloitetaan sisäinen vuokra tiedossa olevan toteutuman perusteella.
 8. , että sisäisiin vuokriin ei kohdisteta erillisiä indeksikorotuksia.

9. , että ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra määräytyy 1.1.2023 alkaen todellisten vuokratulujen suuruisena, lisättyinä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu kohdasta 5 poiketen maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander sekä seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki esittelivät asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 39 puheenvuoroa.

Valtuutettu Lauri Kopponen teki seuraavan palautusehdotuksen, jota Ali-Löytty, Vuorinen, Sällström, Sahi, Soininvaara, Havunen, Saurama ja Pynnönen kannattivat:

"Yhteinen kirkkovaltuusto päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että

1. vuoden 2023 määrärahat seurakunnille jaetaan tällä hetkellä voimassa olevien jakoperusteiden mukaisina,
2. vuoden 2023 sisäiset vuokrat määräytyvät tällä hetkellä voimassa olevien määräytymisperusteiden mukaisesti,
3. valtuuston joulukuun kokouksessaan 2021 päättämän, tilamääräraha-asta luopumista koskevan päätöksen käyttöönottoa lykätään ainakin vuoteen 2024 saakka".

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat Kopposen palautusehdotusta äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että jaa -ääniä oli annettu 51, ei -ääniä 27, tyhjää 1, poissa 12.

Valtuutettu Kopposen palautusehdotus hylättiin.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Valtuutettu Jaakko Niiles teki seuraavan muutosehdotuksen, jota Kopponen, Huhta, Mithiku ja Junkkaala kannattivat:

"Esitän asiakohdan 6 päätösesitystä muutettavaksi siten, että kaikkiin ikäpainotusta koskeviin kohtiin (2C, 2D ja 2E) 30%:n ikäpainotuksen kohderyhmäksi muutetaan ehdotuksen 0-29 -vuotiaiden sijaan 0-18 -vuotiaat."

Valtuutettu Samuel Kopperoinen teki seuraavan muutosehdotuksen, jota Havunen ja Junkkaala kannattivat:

"F Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan lisääminen seurakuntien jako-osuuksiin: Lisätään näin kuuluva III kohta

III. Seurakunnille, joiden lopullinen määräraha nousee vuodelle 2023 edelliseen vuoteen verrattuna, voidaan määrätä negatiivinen tasapainomääräraha."

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi, että on tehty kaksi kannatettua muutosehdotusta, joista kummastakin äänestetään erikseen.

Ensin äänestettiin valtuutettu Jaakko Niileksen muutosehdotuksesta.

Puheenjohtaja antoi seuraavan äänestysesityksen: Ne jotka kannattavat Ykn:on pohjaesitystä äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat Niileksen muutosehdotusta äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että jaa -ääniä on annettu 31, ei -ääniä 46, tyjää 0, poissa 14.

Valtuutettu Niileksen muutosehdotus hyväksyttiin.

Seuraavaksi äänestettiin valtuutettu Kopperoisen muutosehdotuksesta.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne jotka kannattavat Ykn:on pohjaesitystä äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat Kopperoisen muutosehdotusta äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että jaa -ääniä on annettu 40, ei -ääniä 35, tyhjää 3, poissa 13.

Valtuutettu Kopperoisen muutosehdotus hylättiin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti:

1. merkitä tiedoksi seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteita sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteita koskevien ehdotusten vaikutuksista laaditun, liitteessä esitettävän lapsivaikutusten arvioinnin.

2. Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteiksi vuosille 2023–2025 seuraavaa:

A. Suorituslisiin varattavien varojen sekä vieraskielisen työn lisän vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:

I. suorituslisiin varattavat varat kulloinkin voimassa olevan KirVESTES:n linjausten mukaisesti

II. vieraskielisen työn lisä 68 000 euroa / vuosi

B. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:

- I. 750 000 euroa vuonna 2023
 - II. 500 000 euroa vuonna 2024
 - III. 250 000 euroa vuonna 2025
- C. Jako suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin
- I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä 1,6 % päältä pois
 - II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–18 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
- D. Suomenkielisten seurakuntien määrärahan jako
- I. Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä 2,3 % päältä pois
 - II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–18 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
 - III. Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä lisätään ko. seurakunnan jako-osuuteen
- E. Ruotsinkielisten seurakuntien määrärahan jako
- I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä lisätään jaettavaan määrärahaan
 - II. Määräraha jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–18 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
- F. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan lisääminen seurakuntien jako-osuuksiin:
- I. Tasapainotusmääräraha jaetaan niiden seurakuntien kesken, joilla toimintaan jäävä määräraha pienenisi vuoden 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna jo ilman päätettyjen kokonaismäärärahaleikkausten vaikutusta.

II. Tasapainotusmääräraha jaetaan kyseisille seurakunnille kunkin seurakunnan toimintaan jäävän määrärahan negatiivisen muutoksen suhteessa.

i. Toimintaan jäävän määrärahan muutoksen laskennassa sovelletaan investointien yhteydessä syntyvien kertaluonteisten, ei-aktivoitavien kulojen osalta viiden vuoden laskennallista keskiarvolukua.

3., että rippikoulumäärärahojen tasaus seurakuntien kesken toteutetaan vuoden 2023 alusta alkaen sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä jälkikäteen, toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

4., että Helsingin seurakuntayhtymän sisäiset vuokrat määräytyvät vuosina 2023–2025 kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttömenot + vuosikorjaukset + poistot + kertaluonteiset kulut) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin.

5., että sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella.

6., että investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kertaluonteiset kulut kohdistetaan sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten, liitteessä esitettyjen jaksotusperiaatteiden mukaisesti. Käyttömenoja ja poistoja ei jaksoteta vaan ne kohdistetaan kokonaisuudessaan yksittäisen vuoden sisäisiin vuokriin.

7., että tilanteessa, jossa tietystä toimitilasta ei ole käytettävissä toissavuoden 12 kuukauden kustannustoteutumia, veloitetaan sisäinen vuokra tiedossa olevan toteutuman perusteella.

8., että sisäisiin vuokriin ei kohdisteta erillisiä indeksikorotuksia.

9., että ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra määräytyy 1.1.2023 alkaen todellisten vuokrakulujen suuruisena, lisättynä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu kohdasta 5 poiketen maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.1.2022 § 46

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

1. merkitä tiedoksi seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteita sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteita koskevien ehdotusten vaikutuksista laaditun, liitteessä esitettävän lapsivaikutusten arvioinnin.

2. Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteiksi vuosille 2023–2025 seuraavaa:

- A. Suorituslisiin varattavien varojen sekä vieraskielisen työn lisän vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:
 - I. suorituslisiin varattavat varat kulloinkin voimassa olevan KirVESTES:n linjausten mukaisesti
 - II. vieraskielisen työn lisä 68 000 euroa / vuosi
- B. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:
 - I. 750 000 euroa vuonna 2023
 - II. 500 000 euroa vuonna 2024
 - III. 250 000 euroa vuonna 2025
- C. Jako suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin
 - I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä 1,6 % päältä pois
 - II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
- D. Suomenkielisten seurakuntien määrärahan jako
 - I. Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä 2,3 % päältä pois
 - II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
 - III. Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä lisätään ko. seurakunnan jako-osuuteen
- E. Ruotsinkielisten seurakuntien määrärahan jako
 - I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä lisätään jaettavaan määrärahaan
 - II. Määräraha jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
- F. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan lisääminen seurakuntien jako-osuuksiin:
 - I. Tasapainotusmääräraha jaetaan niiden seurakuntien kesken, joilla toimintaan jäävä määräraha pienenesi vuo-

den 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna jo ilman päätettyjen kokonaismäärärahaileikkausten vaikutusta.

- II. Tasapainotusmääräraha jaetaan kyseisille seurakunnille kunkin seurakunnan toimintaan jäävän määrärahan negatiivisen muutoksen suhteessa.
 - i. Toimintaan jäävän määrärahan muutoksen laskennassa sovelletaan investointien yhteydessä syntyvien kertaluonteisten, ei-aktivoitavien kulojen osalta viiden vuoden laskennallista keskiarvolukua.

3., että rippikoulumäärärahojen taseus seurakuntien kesken toteutetaan vuoden 2023 alusta alkaen sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä jälkikäteen, toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

4., että Helsingin seurakuntayhtymän sisäiset vuokrat määräytyvät vuosina 2023–2025 kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttömenot + vuosikorjaukset + poistot + kertaluonteiset kulut) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin.

5., että sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella.

6., että investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kertaluonteiset kulut kohdistetaan sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten, liitteessä esitettyjen jaksotuseriaatteiden mukaisesti. Käyttömenoja ja poistoja ei jaksoteta vaan ne kohdistetaan kokonaisuudessaan yksittäisen vuoden sisäisiin vuokriin.

7., että tilanteessa, jossa tietystä toimitilasta ei ole käytettävissä toissavuoden 12 kuukauden kustannustoteutumia, veloitetaan sisäinen vuokra tiedossa olevan toteutuman perusteella.

8., että sisäisiin vuokriin ei kohdisteta erillisiä indeksikorotuksia.

9., että ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra määräytyy 1.1.2023 alkaen todellisten vuokrakulujen suuruusena, lisätynä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu kohdasta 5 poiketen maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti tarkastaa välittömästi tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 13.1.2022 5 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

1. merkitä tiedoksi Johannes församlingin, Tuomiokirkkoseurakunnan, Töölön seurakunnan ja Vuosaaren seurakunnan kirkkoherrojen yhteiselle kirkkoneuvostolle antamat suulliset esittelyt sekä niihin liittyvän ennakkomateriaalin sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden jatkokehitystarpeista vuosille 2026–2030.
2. käydä saatujen suullisten esittelyiden pohjalta lähetekeskustelun vuosien 2022–2024 aikana toteutettavan sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden sekä mahdollisten määräraha-jaon erityiskysymysten jatkoselvitystyön keskeisistä näkökulmista.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

10. merkitä tiedoksi seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteita sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteita koskevien ehdotusten vaikutuksista laaditun, liitteessä esitettävän lapsivaikutusten arvioinnin.
11. Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteiksi vuosille 2023–2025 seuraavaa:
 - A. Suorituslisiin varattavien varojen sekä vieraskielisen työn lisän vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:
 - I. suorituslisiin varattavat varat kulloinkin voimassa olevan KirVESTES:n linjausten mukaisesti
 - II. vieraskielisen työn lisä 68 000 euroa / vuosi
 - B. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:
 - I. 500 000 euroa vuonna 2023
 - II. 250 000 euroa vuonna 2024
 - III. 125 000 euroa vuonna 2025
 - C. Jako suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin
 - I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä 1,6 % päältä pois
 - II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %

- ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
- D. Suomenkielisten seurakuntien määrärahan jako
 - I. Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä 2,3 % päältä pois
 - II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
 - III. Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä lisätään ko. seurakunnan jako-osuuteen
- E. Ruotsinkielisten seurakuntien määrärahan jako
 - I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistöissä lisätään jaettavaan määrärahaan
 - II. Määräraha jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
 - ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
- F. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan lisääminen seurakuntien jako-osuuksiin:
 - I. Tasapainotusmääräraha jaetaan niiden seurakuntien kesken, joilla toimintaan jäävä määräraha pienenisi vuoden 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna jo ilman päätettyjen kokonaismäärärahaleikkausten vaikutusta.
 - II. Tasapainotusmääräraha jaetaan kyseisille seurakunnille kunkin seurakunnan toimintaan jäävän määrärahan negatiivisen muutoksen suhteessa.
 - i. Toimintaan jäävän määrärahan muutoksen laskennassa sovelletaan investointien yhteydessä syntyvien kertaluonteisten, ei-aktivoitavien kulujen osalta viiden vuoden laskennallista keskiarvolukua.

12., että rippikoulumäärärahojen tasaus seurakuntien kesken toteutetaan vuoden 2023 alusta alkaen sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä jälkikäteen, toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

13., että Helsingin seurakuntayhtymän sisäiset vuokrat määräytyvät vuosina 2023–2025 kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttömenot + vuosikorjaukset + poistot + kertaluonteiset kulut) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin.

- 14., että sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella.
- 15., että investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kerta luonteiset kulut kohdistetaan sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten, liitteessä esitettyjen jaksotuseriaatteiden mukaisesti. Käyttömenoja ja poistoja ei jaksoteta vaan ne kohdistetaan kokonaisuudessaan yksittäisen vuoden sisäisiin vuokriin.
- 16., että tilanteessa, jossa tietystä toimitilasta ei ole käytettävissä toissavuoden 12 kuukauden kustannustoteutumia, veloitetaan sisäinen vuokra tiedossa olevan toteutuman perusteella.
- 17., että sisäisiin vuokriin ei kohdisteta erillisiä indeksikorotuksia.
- 18., että ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra määräytyy 1.1.2023 alkaen todellisten vuokratulujen suuruisena, lisätynä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu kohdasta 5 poiketen maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki ja hallintojohtaja Juha Siilander selostivat asiaa.

Otto Lehtipuu saapui pykälän käsittelyn aikana.

Tuomiokirkkoseurakunnan, Johannes församlingenin ja Töölön seurakuntien kuulemiset olivat pykälän käsittelyn aluksi.

Rolf Steffansson teki palautusehdotuksen. Wiking Vuori kannatti ehdotusta.

Keskustelun jälkeen yhteinen kirkkoneuvosto äänesti asiasta. Äänestyksen tulos:

Käsittelyn jatkamisen puolesta äänesti Sundberg (1). Palautuksen puolesta äänestivät Steffansson, Järvilehto, Asikanius, Pakarinen, Harju, Hiltunen, Saurama, Lehtipuu, Kartano, Lainela, Ahonen, Harms-Aalto, Vuori ja Pontela (14).

Asia palautettiin jatkovalmisteluun.

Päätettiin, että yhteisen kirkkoneuvoston ylimääräinen kokous pidetään 20.1.2022.

Ami Lainela poistui pykälän käsittelyn jälkeen.

Päätös

Palautettiin valmisteluun. Uusintakäsittely ylimääräisessä yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 20.1.2022.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 13.1.2022 palauttaa asian (§ 5) valmisteluun. Palautus koski käydyin keskustelun perusteella ennen kaikkea vuosina 2023-2025 sovellettavan tasapainotusmäärärahan suuruutta. Jatkovalmistelun pohjaksi on otettu yhteisen kirkkoneuvoston keskustelussa esiin noussut malli, jossa vuoden 2023 tasapainotusmääräraha kasvatettaisiin 750 000 euroon (alkuperäisessä esityksessä 500 000 euroa), vuoden 2024 osalta 500 000 euroon ja vuoden 2025 osalta 250 000 euroon. Tasapainotusmäärärahan korotuksella halutaan helpottaa niiden seurakuntien tilannetta, joiden toimintamääräraha pienenee eniten uusien määrärahojen jakoperusteiden sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden käyttöön siirryttäessä.

Tasapainotusmääräraha esitetään osoitettavaksi alkuperäisen esityksen mukaisesti niille seurakunnille, joilla toimintaan jäävä määräraha pienenee vuoden 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna (soveltaen viiden vuoden laskennallista keskiarvolukua kertaluonteisten kulujen osalta), ennen kokonaismäärärahaan kohdistettavia leikkauksia.

Tasapainotusmääräraha otetaan seurakuntien kokonaismäärärahasta päältä, ennen määrärahan jakoa seurakuntien kesken.

Vähennettäessä 750 000 euroa seurakuntien kokonaismäärärahasta, näyttää vuoden 2023 lähtötilanne seuraavalta:

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli (5v. keskiarvo, kertaluonteiset huomioiden)	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.siirtoa vs. nykytilanne	EROTUS uusi malli vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 727 489	-254 909	1 472 580	1 293 306	192 608	179 274
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 078 934	-490 494	1 588 440	1 549 148	50 552	39 292
Kallion seurakunta	2 669 453	2 564 364	-867 029	1 697 335	1 752 672	7 822	-55 337
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 778 947	-304 154	1 474 793	1 400 255	74 539	74 539
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 557 969	-468 789	1 089 180	1 048 752	352 377	40 428
Malmin seurakunta	6 051 952	6 251 798	-1 552 634	4 699 164	4 555 822	310 236	143 343
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 243 490	-548 531	1 694 959	1 705 574	108 833	-10 615
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 240 283	-308 573	931 710	942 646	20 625	-10 936
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 158 380	-422 274	1 736 106	1 648 127	92 599	87 979
Paavalin seurakunta	1 821 191	1 829 475	-412 663	1 416 812	1 237 296	179 516	179 516
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 463 683	-368 526	1 095 157	1 026 606	68 551	68 551
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 103 403	-187 381	916 022	857 962	58 061	58 061
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 211 196	-694 753	1 516 443	1 600 432	-73 057	-83 989
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 704 627	-1 712 034	2 992 593	3 256 170	-42 318	-263 577
Töölön seurakunta	3 573 326	3 305 142	-1 322 816	1 982 326	2 315 581	-333 255	-333 255
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 049 885	-230 055	819 830	815 450	8 684	4 381
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 168 328	-743 975	1 424 353	1 667 111	-163 958	-242 758
Johannes församling	2 156 809	1 852 170	-809 958	1 042 212	1 350 405	6 698	-308 192
Matteus församling	795 664	776 683	-141 480	635 203	610 203	40 543	25 000
Petrus församling	970 261	964 278	-174 884	789 394	786 364	49 546	3 030

Laskelman mukaan toimintaan jäävän määrärahan muutos on negatiivinen Kallion, Mikaelin, Munkkiniemen, Roihuvuoren, Töölön ja Vuosaaren seurakuntien, Tuomiokirkkoseurakunnan sekä Johannes församlingin osalta. Kun vuosien 2023-2025 tasapainotusmääräraha jaetaan kyseisten seurakuntien kesken, niiden määrärahojen negatiivisten muutosten suhteessa, jakautuu tasapainotusmääräraha seuraavasti:

	2023	2024	2025
Kallio	31 714 €	21 143 €	10 571 €
Mikael	6 084 €	4 056 €	2 028 €
Munkkiniemi	6 267 €	4 178 €	2 089 €
Roihuvuori	48 135 €	32 090 €	16 045 €
Tuomiokirkkoseurakunta	151 057 €	100 705 €	50 352 €
Töölö	190 990 €	127 327 €	63 663 €
Vuosaari	139 126 €	92 751 €	46 375 €
Johannes	176 627 €	117 751 €	58 876 €
YHTEENSÄ	750 000 €	500 000 €	250 000 €

Tasapainotusmääräraha huomioiden toimintaan jäävän määrärahan muutos näyttää vuoden 2023 osalta seuraavalta:

	LOPULLINEN MÄÄRÄRAHA- MUUTOS
Haagan seurakunta	179 274
Herttoniemen seurakunta	39 292
Kallion seurakunta	-23 623
Kannelmäen seurakunta	74 539
Lauttasaaren seurakunta	40 428
Malmin seurakunta	143 343
Mikaelin seurakunta	-4 531
Munkkiniemen seurakunta	-4 669
Oulunkylän seurakunta	87 979
Paavalin seurakunta	179 516
Pakilan seurakunta	68 551
Pitäjänmäen seurakunta	58 061
Roihuvuoren seurakunta	-35 854
Tuomiokirkkoseurakunta	-112 520
Töölön seurakunta	-142 265
Vartiokylän seurakunta	4 381
Vuosaaren seurakunta	-103 632
Johannes församling	-131 565
Matteus församling	25 000
Petrus församling	3 030

Tasapainotusmäärärahan lopullinen jakautuminen seurakuntien kesken määräytyy vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaisten kiinteistökulujen, seurakuntien helmikuussa 2022 antamien, vuotta 2023 koskevien tilankäyttötarveilmoitusten sekä 1.1.2022 seurakuntien jäsenmäärien ja seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrien perusteella. Lopulliset luvut määritellään osana vuoden 2023 kehyslaskentaa keväällä 2022.

Muilta osin päätösehdotuksen osalta viitataan alkuperäisen (YKN 13.1.2022 § 5) päätösehdotuksen selostustekstiin.

Selostus (YKN 13.1.2022)

Yhteinen kirkkovaltuusto on kokouksessaan 9.12.2021 § 108 päättänyt Helsingin seurakuntayhtymän seurakuntien ja yhteisten palveluiden yhteisen lasketun kokonaismäärärahan (toimintakate) vuosittaiseksi suuruudeksi 76 554 120 euroa vuosille 2023–2025. Edelleen yhteinen kirkkovaltuusto päätti saman kokouksen § 109 kokonaismäärärahan jaosta vuosina 2023–2025 seuraavasti:

- ✓ vuosi 2023:
 - a. seurakunnat 54,40 %
 - b. yhteiset palvelut 43,50 %
 - c. tarveharkintainen määräraha 2,10 %
- ✓ vuosi 2024:
 - a. seurakunnat 54,90 %
 - b. yhteiset palvelut 43,00 %
 - c. tarveharkintainen määräraha 2,10 %
- ✓ vuosi 2025:
 - a. seurakunnat 55,40 %
 - b. yhteiset palvelut 42,50 %
 - c. tarveharkintainen määräraha 2,10 %

Samassa yhteydessä yhteinen kirkkovaltuusto päätti, että tilamäärärahasta luovutaan vuoden 2023 alusta alkaen. Tilamäärärahaa vastaava osuus on sisällytetty seurakunnille osoitettavaan määrärahaosuuteen.

Seuraavaksi yhteisen kirkkovaltuuston tulisi päättää seurakunnille osoitettavan määrärahan jaosta sekä samalla sisäisten vuokrien uusista määräytymisperusteista ja niihin liittyvien kertaluonteisten kulujen jakottamisesta.

Seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteiden nykytilanne

Seurakuntien palkka- ja toimintamääräraha jaetaan suomenkielisten ja ruotsinkielisten seurakuntien kesken siten, että ruotsinkielisten seurakuntien osuus on niiden väkilukusuhte siten laskettuna, että jäsenmäärän osuus on 70 % ja alueella asuvien 30 %. Osuutta korotetaan ruotsinkielisille seurakunnille osoitettavalla vähemmistöllisellä, jonka suuruus on 2,1 prosenttiyksikköä. Ruotsinkieliset seurakunnat jakavat niille

tulevan kokonaismäärärahan keskenään läänirovastian johdolla toukuu-kuun loppuun mennessä. Jaon vahvistaa yhteinen kirkkoneuvosto.

Suomenkielisten seurakuntien määräraha jaetaan seurakuntien kesken väkiluvun suhteessa siten, että jäsenmäärän osuus on 70 % ja seurakunnan alueella asuvien henkilöiden määrän osuus 30 %. Jäsenmäärä lasketaan siten, että 0–18 –vuotiaiden seurakunnan jäsenten määrää korotetaan 30 prosentilla. Jaossa käytetään perustana keskusrekisterin viimeksi kokoamia tilastotietoja.

Tuomiokirkkoseurakunta saa koko Helsingin seurakuntayhtymää palvelevan toiminnan hoitamista varten määrärahan, jonka suuruus määräytyy suomenkielisten seurakuntien saaman määrärahan perusteella, olen siitä 2,1 %.

Seurakunnat sekä yhteinen seurakuntatyö saavat tilamäärärahaa, jolla katetaan osa sisäisistä vuokrakuluista.

Sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden nykytilanne

Sisäisen vuokrajärjestelmän tavoitteena on kohdistaa oikeudenmukaisesti kaikki tiloista aiheutuneet kustannukset (rakentaminen, omistaminen, ylläpito) tilojen käyttäjille, jotta erilaisten palveluiden todellinen hinta voidaan selvittää, ja toisaalta kannustaa tilojen käyttäjiä tarkastelemaan omaa tilatarvettaan kriittisesti, jotta tilojen käyttö olisi mahdollisimman tehokasta.

Sisäinen vuokra Helsingin seurakuntayhtymässä on laskettu tilojen ominaisuuksiin perustuen siten, että seurakuntien käytössä olevat tilat on hinnoiteltu toiminnan vaatimien tilaominaisuuksien perusteella. Laskennan suorittaa Haahtela Oy. Nykyisen sisäisen vuokran kaava muodostuu seuraavista elementeistä: 1) ylläpitovastike 2) korjausvastike ja 3) perusparantamisvastike. Ylläpitovastikkeella katetaan tilojen jatkuvasta ylläpidosta aiheutuneet kustannukset. Korjausvastikkeella tarkoitetaan rakennusosien ja järjestelmien vuotuista kulumista. Perusparantamisvastike/pääomavuokra on korvaus varojen sitomisesta rakentamiseen.

Vuokran määrää tarkistetaan vuosittain prosenttiperusteisesti koko yhtymän tasolla. Lisäksi laskennassa otetaan vuosittain huomioon seurakuntien käytössä olevissa tiloissa tapahtuneet muutokset. Sisäisten vuokrien korotukset on tehty kaavamaisesti aina kokonaisvuokraan. Korotusten perusteena on käytetty Tilastokeskuksen yleistä kustannustason nousua. Tässä toimintatavassa on ongelma, että se ei välttämättä heijasta kiinteistötoimiston omaa ylläpitokustannusten kehitystä. Merkittävä osa kiinteistötoimiston hankinnoista on sopimuksiin perustuvia ja hankinnat vaihtelevat vuosittain riippuen tehtävistä ylläpitokorjauksista, joten ulkopuolinen kustannustason nousu ei välttämättä anna oikeaa kuvaa kiinteistötoimiston omien ylläpitokulujen kehityksestä.

Nykyisen vuokramallin haasteet ovat korostuneet viime aikoina, kun seurakuntien ja yhteisten palveluiden talouteen on kohdistunut voimakkaat säästöpaineeet ja tilojen määrässä on tapahtunut muutoksia. Haas-

teet liittyvät molempiin prosesseihin, vuokrien määräytymiseen sekä määrärahojen jakoon. Vuokrien määräytymisen osalta ongelmia ovat olleet, että vuokra on ollut laskennallinen ja sisäinen vuokra ei ole heijastanut kohteen todellisia kuluja. Täsmäytystä yhtymän kirjanpitoon ei ole tehty. Sisäisten vuokrien laskentaperiaate ei ole ollut läpinäkyvä. Keskeisin puute nykymallissa on se, että se ei anna kokonaiskuvaa yhtymän kiinteistöihin liittyvistä todellisista kustannuksista, jotka ovat sisäisen vuokran piirissä. Tämä on saattanut osaltaan vaikeuttaa päätöksiä tiloista luopumisten suhteen.

Seurakuntien työntekijät ja käytössä olevat tilat suhteessa jäsenmääriin ja seurakuntien alueella asuviin

Oheisessa taulukossa kuvataan seurakuntien jäsenmäärä ja seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 31.12.2020 tilanteessa. Taulukossa esitetään myös seurakuntien käytössä olevat tilat (m²) sekä työntekijöiden ja tilojen suhde seurakuntien jäsenmäärään ja seurakunnan alueella asuvien määrään.

Seurakunta	Jäsenmäärä	Alueella asuvia ¹⁾	Henkilöstömäärä	Käytössä olevat	Jäseniä	Alueella asuvia	Tiloja (m ²) per	Tiloja (m ²) per
	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020	tilat m ²	per työntekijä	per työntekijä	1 000 jäsentä	1 000 alueella asuvaa
Haaga	13 979	26 044	29	1 865	482	898	133,41	71,61
Helsingin Mikael	16 924	40 034	39	3 008	434	1 027	177,74	75,14
Helsingin tuomiokirkkosrk	30 242	58 131	53	8 717	571	1 097	288,24	149,95
Herttoniemi	16 185	34 431	32	3 447	506	1 076	212,97	100,11
Kallio	19 484	43 667	39	5 433	500	1 120	278,84	124,42
Kannelmäki	13 889	29 112	28	3 206	496	1 040	230,83	110,13
Lauttasaari	13 031	21 579	22	3 798	592	981	291,46	176,00
Malmi	49 751	97 416	92	8 502	541	1 059	170,89	87,28
Munkkiniemi	10 493	16 662	23	1 887	456	724	179,83	113,25
Oulunkylä	17 307	33 890	39	3 144	444	869	181,66	92,77
Paavali	13 847	31 150	23	2 533	602	1 354	182,93	81,32
Pakila	12 568	18 599	19	2 054	661	979	163,43	110,44
Pitäjänmäki	8 805	17 438	16	1 461	550	1 090	165,93	83,78
Röihuvuori	17 913	33 472	30	3 393	597	1 116	189,42	101,37
Töölö	26 766	49 293	75	6 781	357	657	253,34	137,57
Vartiokylä	8 219	17 576	22	1 618	374	799	196,86	92,06
Vuosaari	16 743	37 114	40	2 574	419	928	153,74	69,35
suomenkieliset seurakunnat	306 146	605 608	621	63 421	493	975	207,16	104,72
Johannes	11 580	19 262	38	4 725	305	507	408,03	245,30
Matteus	5 132	7 595	19	978	270	400	190,57	128,77
Petrus	6 242	9 800	20	963	312	490	154,28	98,27
ruotsinkieliset seurakunnat	22 954	36 657	77	6 666	298	476	290,41	181,85
asuinpaikka tuntematon ²⁾		15 409						
Kaikki seurakunnat yhteensä	329 100	657 674	698	70 087	471	942	212,97	106,57

1) Tilastokeskuksen ennakkotieto Helsingin väkiluvusta 31.12.2020. Suomenkielisten seurakuntien alueella asuvien lukumäärään lasketaan henkilöt, joiden äidinkieli on suomi tai jokin ei-pohjoismainen kieli. Ruotsinkielisten seurakuntien alueella asuviksi lasketaan henkilöt, joiden äidinkieli on ruotsi, norja, tanska tai islanti.

2) Helsingin asukkaita, joilla ei ole vakinaista osoitetta tai joilla on vakainainen osoite ilman lähiosoitetta.

Asiantuntijaryhmän ehdotukset erityislististä sekä rippikoulutyön määrärahojen tasauksesta

Toimintaedellytysten turvaamissuunnitelmaa valmistellut asiantuntijaryhmä kävi keväällä 2021 läpi nykyisten erityislistien perusteita sekä pohti niiden tarpeellisuutta tulevaisuudessa. Asiantuntijaryhmän mielestä Tuomiokirkkoseurakunnan erityislistän, ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölistän, diakoniamäärärahan sekä vieraskielisen työn lisän maksamiselle on edelleen perusteet olemassa.

Diakoniamääräraha tulee jatkossa huomioitua uuden tarveharkintaisen määrärahan sisällä. Vieraskielisen työn lisän esitetään pysyvän nykyisellä tasollaan (68 000 euroa / vuosi) ja se esitetään otettavaksi seurakunnille osoitettavasta määrarahasta päältä pois, ennen määrärahan muuta jakoa. Samalla tavalla esitetään toimittavaksi myös suorituslisiin varattavien varojen kanssa.

Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisän osalta mallinnukset osoittivat, että lisän määräytymisperusteiden pitäminen nykyisellään (2,1 % kaikkien seurakuntien kokonaismäärarahasta) olisi epäoikeudenmukaista kokonaisuuden näkökulmasta, muiden määrarahaperusteiden muuttamisen sekä ennen kaikkea laskelman perustana olevan kokonaismäärärahan kasvamisen myötä (aiemmin 2,1 % on laskettu palkka- ja toimintamäärärahoista, nyt lähtöluku sisältää myös niin sanotun tilamäärärahaosuuden). Tästä syystä vähemmistölisän uudeksi laskentaperusteeksi esitetään 1,6 %.

Tuomiokirkkoseurakunnan erityisliisän osalta asiantuntijaryhmä päätyi sen sijaan esittämään laskemisperusteiden säilyttämistä nykyisellään, eli 2,1 % suomenkielisten seurakuntien kokonaismäärarahasta. Ratkaisulla kompensoidaan Tuomiokirkkoseurakunnalle uudesta määrärahojen jakomallista sekä tilamäärarahasta luopumisesta aiheutuvaa määrärahan pienenemistä.

Nykyinen määrarahajakomalli ei huomioi, että seurakunnan järjestämään rippikouluun osallistuu nuoria yli seurakuntarajojen ja täten järjestävä seurakunta kustantaa tältä osin myös naapuriseurakunnan rippikouluja. Uuteen jakomalliin suunniteltiin ensin rippikouluille osoitettava yhteinen määräraha, joka olisi jaettu seurakunnille jälkikäteen toteutuneiden rippikoulujen kustannusten perusteella. Määrärahan pienuuden vuoksi katsottiin kuitenkin tarkoituksenmukaiseksi, että määrärahaa ei varata kehykseen erikseen, vaan kulujen tasaus esitetään toteutettavaksi sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä, toteutuneiden kustannusten mukaisesti jälkikäteen.

Asiantuntijaryhmän ehdotus jäsenyys- ja ikäpainotuksista

Asiantuntijaryhmä päätyi ehdottamaan, että seurakuntien palkka- ja toimintamääräraha jaettaisiin suomenkielisten ja ruotsinkielisten seurakuntien kesken siten, että seurakuntien osuus on niiden väkilukusuhteiden laskettuna, että jäsenmäärän osuus on 65 % ja seurakunnan alueella asuvien henkilöiden määrän osuus 35 %. Jäsenmäärän osuutta on laskettu ja alueella asuvien henkilöiden määrän osuutta on nostettu aiemmasta (nykyisin 70 % / 30 %). Ehdotus on linjassa Howspace-alustalla saatujen kehittämissuositusten kanssa.

Jäsenmäärä lasketaan tällä hetkellä siten, että 0–18 –vuotiaiden seurakunnan jäsenten määrää korotetaan 30 prosentilla. Asiantuntijaryhmä päätyi ehdottamaan, että ikähaarukka laajennettaisiin koskemaan myös nuoria aikuisia (19–29 –vuotiaat). Ikäryhmäpainotuksen muuttamisella halutaan kiinnittää huomiota myös niihin ikäluokkiin, joita erityisesti menetetään kirkon jäsenistä. Painotus laajemmalle ikäryhmälle kohdentaa

huomiota siihen, että tämä on kokonaisuudessaan iso ja tärkeä ikäryhmä seurakuntien ja koko kirkon tulevaisuuden kannalta.

Asiantuntijaryhmän ehdotus seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista

Asiantuntijaryhmä päätyi ehdottamaan esitettyjen tarkastelunäkökulmien sekä osallistamiskanavissa saatujen ehdotusten perusteella seurakunnille osoitettavan määrärahan uusiksi jakoperusteiksi seuraavaa:

1. Jako suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin
 - a. ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä 1,6 % päältä pois
 - b. loput jaetaan seuraavilla kriteereillä:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 65 %
 1. ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. alueella asuvien henkilöiden määrä 35 %
2. Suomenkielisten seurakuntien määrärahan jako
 - a. Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä 2,1 % päältä pois
 - b. loput jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 65 %
 1. ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. alueella asuvien henkilöiden määrä 35 %
 - c. Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä lisätään ko. seurakunnan jako-osuuteen
3. Ruotsinkielisten seurakuntien määrärahan jako
 - a. ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä lisätään jaetaan määrärahaan
 - b. määräraha jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
 - i. seurakuntien jäsenmäärä 65 %
 1. ikäpainotus 0–29 –vuotiaat 30 %
 - ii. alueella asuvien henkilöiden määrä 35 %

Oheinen mallinnus osoittaa, miten kunkin seurakunnan toiminta- ja palkkamäärärahat muuttuisivat vuoden 2022 osalta, vuoden 2022 annettuun talousarviokehykseen verrattuna (ilman seurakunnille myöhemmin siirrettäviä suorituslisäosuuksia):

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	EROTUS määräraha
Haagan seurakunta	1 562 012	1 756 644	194 632
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 128 336	23 173
Kallion seurakunta	2 669 453	2 630 846	-38 606
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 819 595	111 715
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 575 414	16 488
Malmin seurakunta	6 051 952	6 371 969	320 017
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 310 139	57 413
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 251 775	-56 214
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 201 063	43 920
Paavalin seurakunta	1 821 191	1 876 890	55 699
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 472 313	-11 402
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 125 747	82 911
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 249 143	-131 475
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 708 626	-563 403
Töölön seurakunta	3 573 326	3 358 439	-214 887
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 075 705	28 077
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 225 427	108 371
Johannes församling	2 156 809	1 880 234	-276 575
Matteus församling	795 664	785 028	-10 636
Petrus församling	970 261	977 269	7 008

Tarkasteltaessa vastaavia lukuja suhteutettuna seurakuntien jäsenmäärään nähdään uuden mallin vaikutus määrärahakertymään euroa / jäsen:

	Jäsenet	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Kehys €/jäsen nykytilanne	Kehys €/jäsen uusi malli
Haagan seurakunta	13 979	1 562 012	1 756 644	112	126
Herttoniemen seurakunta	16 185	2 105 163	2 128 336	130	132
Kallion seurakunta	19 484	2 669 453	2 630 846	137	135
Kannelmäen seurakunta	13 889	1 707 881	1 819 595	123	131
Lauttasaaren seurakunta	13 031	1 558 926	1 575 414	120	121
Malmin seurakunta	49 751	6 051 952	6 371 969	122	128
Mikaelin seurakunta	16 924	2 252 726	2 310 139	133	137
Munkkiniemen seurakunta	10 493	1 307 989	1 251 775	125	119
Oulunkylän seurakunta	17 307	2 157 143	2 201 063	125	127
Paavalin seurakunta	13 847	1 821 191	1 876 890	132	136
Pakilan seurakunta	12 568	1 483 715	1 472 313	118	117
Pitäjänmäen seurakunta	8 805	1 042 835	1 125 747	118	128
Roihuvuoren seurakunta	17 913	2 380 618	2 249 143	133	126
Tuomiokirkkoseurakunta	30 242	5 272 029	4 708 626	174	156
Töölön seurakunta	26 766	3 573 326	3 358 439	134	125
Vartiokylän seurakunta	8 219	1 047 627	1 075 705	127	131
Vuosaaren seurakunta	16 743	2 117 057	2 225 427	126	133
Johannes församling	11 580	2 156 809	1 880 234	186	162
Matteus församling	5 132	795 664	785 028	155	153
Petrus församling	6 242	970 261	977 269	155	157

Lukuja tarkasteltaessa on kuitenkin tärkeää huomioida, että samassa yhteydessä ollaan muuttamassa myös sisäisten vuokrien määräytymisperusteita. Kun sisäiset vuokrat (ilman kertaluonteisia, investointien yhteydessä syntyviä, ei-aktivoitavia kustannuksia = ns. käyttötaloussiirrot) otetaan laskelmassa huomioon, määräytyisivät luvut vuonna 2022 seurakunnittain laskennallisesti seuraavasti:

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli, ilman käyttötal.siiirtoa	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, ilman käyttötal.siiirtoa, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.siiirtoa vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 756 644	-241 575	1 515 069	1 293 306	221 764
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 128 336	-479 234	1 649 102	1 549 148	99 954
Kallion seurakunta	2 669 453	2 630 846	-803 870	1 826 976	1 752 672	74 304
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 819 595	-304 154	1 515 441	1 400 255	115 186
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 575 414	-156 840	1 418 574	1 048 752	369 822
Malmin seurakunta	6 051 952	6 371 969	-1 385 741	4 986 228	4 555 822	430 407
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 310 139	-429 083	1 881 056	1 705 574	175 482
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 251 775	-277 012	974 763	942 646	32 117
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 201 063	-417 654	1 783 409	1 648 127	135 282
Paavalin seurakunta	1 821 191	1 876 890	-412 663	1 464 227	1 237 296	226 931
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 472 313	-368 526	1 103 787	1 026 606	77 181
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 125 747	-187 381	938 366	857 962	80 404
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 249 143	-683 821	1 565 322	1 600 432	-35 110
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 708 626	-1 490 775	3 217 851	3 256 170	-38 319
Töölön seurakunta	3 573 326	3 358 439	-1 322 816	2 035 623	2 315 581	-279 958
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 075 705	-225 752	849 953	815 450	34 503
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 225 427	-665 175	1 560 252	1 667 111	-106 859
Johannes församling	2 156 809	1 880 234	-495 068	1 385 166	1 350 405	34 761
Matteus församling	795 664	785 028	-125 937	659 091	610 203	48 888
Petrus församling	970 261	977 269	-128 368	848 901	786 364	62 536

Lopulliset luvut vuodelle 2023 päästään laskemaan keväällä 2022, vuoden 2021 tilinpäätöksen valmistuttua. Samassa yhteydessä huomioidaan kokonaismäärärahaan vuoden 2023 alusta kohdistettavat leikkaukset.

Asiantuntijaryhmän ehdotus sisäisten vuokrien uusista määräytymisperusteista

Sisäisten vuokrien määräytymisessä ehdotetaan sovellettavan jatkossa mallia, jossa käytetään kohteen todellisia kuluja (käyttömenot + vuosikorjaukset + kertaluonteiset kulut) lisättynä poistoilla.

Sisäisten vuokrien laskennassa sovelletaan kunkin talousarviovuoden osalta toissavuoden toteutumia, toisin sanoen vuoden 2023 sisäiset vuokrat määräytyvät vuoden 2021 toteutuneiden lukujen perusteella (vuoden 2023 kehystä valmisteltaessa keväällä 2022 käytettävissä ovat vuoden 2021 vahvistuneet tilinpäätösluvut).

Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta kiinteistöosasto toimii jatkossa aina tilojen vuokraajana. Kyseisten kohteiden osalta sisäinen vuokra määräytyy todellisten vuokrakulujen suuruusena, lisättynä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla (esimerkiksi sähkö, vartiointi yms.).

Rohkeasti yhdessä -lausuntoihin liittyvät huomiot ja toimenpideehdotukset koskien seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteita

Kuusi seurakuntaa ja yksi yhteisten palveluiden osastoista piti ehdotettua uutta seurakuntien määrärahanjakomallia lausunnossaan oikeudenmukaisena ja perusteltuna. Sen sijaan viisi seurakuntaa piti mallia epäoikeudenmukaisena. Monissa yhteisten palveluiden osastojen lausunnoissa todettiin, että seurakuntien määrärahan jakoperusteisiin on perustelluinta ottaa kantaa seurakuntien taholta.

Määrärahapainotus jäsenmäärä vs. alueella asuvat

Keskeiseksi kysymykseksi lausunnoissa nousi määrärahan jakamisen painottaminen seurakuntien jäsenmäärällä ja toisaalta seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrällä. Seurakunnan alueella asuvien henkilöiden painottamisen nostamista 30 prosentista 35 prosenttiin kannatti lausunnoissaan yhdeksän seurakuntaa. Kuuden seurakunnan mielestä seurakuntien jäsenmäärän painotusta ei puolestaan tulisi pienentää nykyisestä 70 prosentista tai sitä tulisi peräti nostaa nykyisestä tasostaan.

Jäsenet vs. alueella asuvat –painotukseen otettiin kantaa mm seuraavasti: Kannelmäen seurakunta totesi, että esitetty painotus auttaa seurakuntia, joihin on sitouduttu muita vähemmän. Lausunnon mukaan mallilla mahdollistetaan kirkkoon kuulumattomien palveleminen, muun muassa resurssit kirkkoon kuulumattomien siunaamisiin ja muihin palveluihin. Lauttasaaren seurakunnan lausunnon mukaan määrärahojen kohdentamista ei tule lisätä kirkkoon kuulumattomiin, sillä tämä ei kannusta seurakuntaa kasvuun. Roihuvuoren seurakunnan lausunnon mukaan määrärahojen jakamisessa tulee olla tavoitteena kirkon jäsenten yhdenvertainen kohtelu.

Munkkiniemen seurakunnan lausunnon mukaan jakoperusteiden muutos ei ole onnistunut tai oikeudenmukainen, sillä alueella asuvien ihmisten määrän painoarvon kasvattaminen entisestään suhteessa jäsenmäärään kurjistaa sellaisten pienten seurakuntien asemaa, joissa jäsenmäärä on vielä korkea. Munkkiniemen seurakunnan lausunnossa todettiin edelleen, että vaikka helsinkiläisten tarpeet ja ei-jäsenten nykyistä parempi tavoittaminen ovatkin kannatettavia päämääriä, ei jakoperusteiden muuttaminen ole siihen oikeudenmukainen keino, varsinkin koska järjestelmä ei millään tavalla velvoita tai ohjaa jakoperusteiden muutoksesta hyötyneitä seurakuntia tavoittamaan saamallaan lisämäärärahalla juuri ei-jäseniä.

Herttoniemen seurakunta puolestaan toteaa lausunnossaan, että jo nyt kaivataan lisää resursseja toimintaan maahanmuuttajien keskuudessa. Mikaelin seurakunnan lausunnossa todetaan vastaavasti, että seurakunnan alueella asuvien painoarvon kasvattaminen ehkäisee maahanmuuttajavalttaisten seurakuntien heikkoa asemaa talouden jaossa ja antaa lisäresursseja maahanmuuttajatyön kehittämiseen. Mikaelin seura-

kunnan lausunnossa kuitenkin myös todetaan, että mallissa ei ole huomioitu alueella asuvien maahanmuuttajien määrää riittävästi suhteessa muihin asukkaisiin.

Pakilan seurakunta esittää lausunnossaan, että lähtökohtana pitäisi olla, että jokaisen seurakunnan alueelta kerätyistä kirkollisverorahoista seurakunta saa käyttöönsä vähintään puolet.

Henkilöstöosaston lausunnossa pohdittiin, kannustaako ehdotettu malli kasvattamaan kirkon jäsenmäärää ja/tai missä määrin seurakunnan jäsenten sosioekonominen asema huomioidaan. Lausunnossa ehdotettiin, että malliin sisällytettäisiin kannustimet rahoitusta lisääviin ja ylläpitäviin tavoitteisiin, kuten jäsenyyden lisääminen, kirkon myönteinen näkyvyys ja osallisuuden vahvistaminen. Henkilöstöosaston esiin nostamat näkökulmat ovat tärkeitä ja niitä käytiin huolella läpi Rohkeasti yhdessä –asiantuntijaryhmän työskentelyssä keväällä 2021. Asiantuntijaryhmä kuitenkin totesi tuolloin mm. osallisuuden vahvistamisen mittauksen erittäin vaikeasti toteutettavaksi vertailukelpoisella, tasapuolisella tavalla.

Sisäisen tarkastuksen lausunnossa todettiin, että jäsenperusteinen jakoperuste kannustaisi seurakuntia pitämään nykyiset jäsenet ja löytämään uusia jäseniä. Lausunnossa korostettiin, että jäsenistä saatavat verotulot ovat merkittävässä roolissa toimintaedellytysten turvaamisen näkökulmasta.

Ruotsinkielisten seurakuntien vastauksissa esitettiin huoli määrärahan jakoperusteiden erilaisuudesta suomenkielisiin seurakuntiin verrattuna, koska alueella asuvat ei-jäsenet lasketaan suomenkielisten seurakuntien määrärahaan. Tämän epäsuhtan tasapainottaminen onkin ollut yksi peruste ruotsinkielisten seurakuntien erityisliisän säilyttämisesitykselle, useiden muiden perustelevissa muistioissa esiin nostettujen perusteiden rinnalla.

Lausuntojen pohjalta yhteiselle kirkkoneuvostolle laadittiin vaihtoehtolaskelmat siitä, miten seurakuntien määrärahajako muuttuisi, mikäli jäsen- /alueella asuvien painotus pidettäisiin nykyisellään (70 % – 30 %) tai muutettaisiin joko jäsenmäärää nykyistä enemmän painottavaan suuntaan (75 % – 25 %) tai niin, että seurakuntien alueella asuvien painotusta lisättäisiin vielä alkuperäistä ehdotusta (65 % – 35 %) enemmän, nostaten alueella asuvien painoarvon 40 prosenttiin. Lisäksi on myös vertailtu määrärahojen jakoa tilanteessa, jossa määrärahajako perustuu ainoastaan seurakuntien jäsenmäärään.

Alkuperäinen ehdotus (jäsenet 65 %, alueella asuvat 35 %)

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli, ilman käyttötal.siiirtoa	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, ilman käyttötal.siiirtoa, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.siiirtoa vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 756 644	-241 575	1 515 069	1 293 306	221 764
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 128 336	-479 234	1 649 102	1 549 148	99 954
Kallion seurakunta	2 669 453	2 630 846	-803 870	1 826 976	1 752 672	74 304
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 819 595	-304 154	1 515 441	1 400 255	115 186
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 575 414	-156 840	1 418 574	1 048 752	369 822
Malmin seurakunta	6 051 952	6 371 969	-1 385 741	4 986 228	4 555 822	430 407
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 310 139	-429 083	1 881 056	1 705 574	175 482
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 251 775	-277 012	974 763	942 646	32 117
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 201 063	-417 654	1 783 409	1 648 127	135 282
Paavalin seurakunta	1 821 191	1 876 890	-412 663	1 464 227	1 237 296	226 931
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 472 313	-368 526	1 103 787	1 026 606	77 181
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 125 747	-187 381	938 366	857 962	80 404
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 249 143	-683 821	1 565 322	1 600 432	-35 110
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 708 626	-1 490 775	3 217 851	3 256 170	-38 319
Töölön seurakunta	3 573 326	3 358 439	-1 322 816	2 035 623	2 315 581	-279 958
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 075 705	-225 752	849 953	815 450	34 503
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 225 427	-665 175	1 560 252	1 667 111	-106 859
Johannes församling	2 156 809	1 880 234	-495 068	1 385 166	1 350 405	34 761
Matteus församling	795 664	785 028	-125 937	659 091	610 203	48 888
Petrus församling	970 261	977 269	-128 368	848 901	786 364	62 536

Vaihtoehtolaskelma 1, nykyinen malli (jäsenet 70 %, alueella asuvat 30 %)

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli, ilman käyttötal.sirtoa	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, ilman käyttötal.sirtoa, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.sirtoa vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 761 195	-241 575	1 519 620	1 293 306	226 315
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 119 498	-479 234	1 640 264	1 549 148	91 116
Kallion seurakunta	2 669 453	2 614 399	-803 870	1 810 529	1 752 672	57 857
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 813 658	-304 154	1 509 504	1 400 255	109 249
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 588 368	-156 840	1 431 528	1 048 752	382 776
Malmin seurakunta	6 051 952	6 373 781	-1 385 741	4 988 040	4 555 822	432 219
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 287 264	-429 083	1 858 181	1 705 574	152 607
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 264 483	-277 012	987 471	942 646	44 825
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 200 493	-417 654	1 782 839	1 648 127	134 712
Paavalin seurakunta	1 821 191	1 865 171	-412 663	1 452 508	1 237 296	215 212
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 492 242	-368 526	1 123 716	1 026 606	97 110
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 124 932	-187 381	937 551	857 962	79 590
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 254 340	-683 821	1 570 519	1 600 432	-29 913
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 714 280	-1 490 775	3 223 505	3 256 170	-32 665
Töölön seurakunta	3 573 326	3 369 631	-1 322 816	2 046 815	2 315 581	-268 766
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 070 370	-225 752	844 618	815 450	29 168
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 210 636	-665 175	1 545 461	1 667 111	-121 650
Johannes församling	2 156 809	1 884 452	-495 068	1 389 384	1 350 405	38 979
Matteus församling	795 664	790 220	-125 937	664 283	610 203	54 080
Petrus församling	970 261	981 084	-128 368	852 716	786 364	66 352

Vaihtoehtolaskelma 2 (jäsenet 75 %, alueella asuvat 25 %)

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli, ilman käyttötal.sirtoa	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, ilman käyttötal.sirtoa, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.sirtoa vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 765 743	-241 575	1 524 168	1 293 306	230 862
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 110 665	-479 234	1 631 431	1 549 148	82 283
Kallion seurakunta	2 669 453	2 597 963	-803 870	1 794 093	1 752 672	41 421
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 807 724	-304 154	1 503 570	1 400 255	103 315
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 601 312	-156 840	1 444 472	1 048 752	395 721
Malmin seurakunta	6 051 952	6 375 591	-1 385 741	4 989 850	4 555 822	434 028
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 264 403	-429 083	1 835 320	1 705 574	129 746
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 277 181	-277 012	1 000 169	942 646	57 523
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 199 923	-417 654	1 782 269	1 648 127	134 142
Paavalin seurakunta	1 821 191	1 853 458	-412 663	1 440 795	1 237 296	203 499
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 512 157	-368 526	1 143 631	1 026 606	117 025
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 124 118	-187 381	936 737	857 962	78 776
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 259 533	-683 821	1 575 712	1 600 432	-24 720
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 719 930	-1 490 775	3 229 155	3 256 170	-27 015
Töölön seurakunta	3 573 326	3 380 814	-1 322 816	2 057 998	2 315 581	-257 583
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 065 039	-225 752	839 287	815 450	23 837
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 195 854	-665 175	1 530 679	1 667 111	-136 432
Johannes församling	2 156 809	1 888 651	-495 068	1 393 583	1 350 405	43 178
Matteus församling	795 664	795 429	-125 937	669 492	610 203	59 289
Petrus församling	970 261	984 902	-128 368	856 534	786 364	70 170

Vaihtoehtolaskelma 3 (jäsenet 60 %, alueella asuvat 40 %)

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli, ilman käyttötal.siiirtoa	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, ilman käyttötal.siiirtoa, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.siiirtoa vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 752 090	-241 575	1 510 515	1 293 306	217 209
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 137 179	-479 234	1 657 945	1 549 148	108 798
Kallion seurakunta	2 669 453	2 647 303	-803 870	1 843 433	1 752 672	90 761
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 825 536	-304 154	1 521 382	1 400 255	121 128
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 562 452	-156 840	1 405 612	1 048 752	356 860
Malmin seurakunta	6 051 952	6 370 155	-1 385 741	4 984 414	4 555 822	428 592
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 333 029	-429 083	1 903 946	1 705 574	198 372
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 239 059	-277 012	962 047	942 646	19 401
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 201 633	-417 654	1 783 979	1 648 127	135 852
Paavaliin seurakunta	1 821 191	1 888 617	-412 663	1 475 954	1 237 296	238 658
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 452 371	-368 526	1 083 845	1 026 606	57 239
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 126 561	-187 381	939 180	857 962	81 219
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 243 942	-683 821	1 560 121	1 600 432	-40 311
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 702 967	-1 490 775	3 212 192	3 256 170	-43 979
Töölön seurakunta	3 573 326	3 347 240	-1 322 816	2 024 424	2 315 581	-291 157
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 081 042	-225 752	855 290	815 450	39 841
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 240 228	-665 175	1 575 053	1 667 111	-92 058
Johannes församling	2 156 809	1 875 997	-495 068	1 380 929	1 350 405	30 524
Matteus församling	795 664	779 853	-125 937	653 916	610 203	43 714
Petrus församling	970 261	973 455	-128 368	845 087	786 364	58 723

Vaihtoehtolaskelma 4 (jäsenet 100 %, alueella asuvat 0 %)

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli, ilman käyttötal.siiirtoa	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, ilman käyttötal.siiirtoa, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.siiirtoa vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 788 430	-241 575	1 546 855	1 293 306	253 549
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 066 581	-479 234	1 587 347	1 549 148	38 200
Kallion seurakunta	2 669 453	2 515 934	-803 870	1 712 064	1 752 672	-40 608
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 778 106	-304 154	1 473 952	1 400 255	73 698
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 665 902	-156 840	1 509 062	1 048 752	460 311
Malmin seurakunta	6 051 952	6 384 598	-1 385 741	4 998 857	4 555 822	443 036
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 150 319	-429 083	1 721 236	1 705 574	15 662
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 340 546	-277 012	1 063 534	942 646	120 888
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 197 070	-417 654	1 779 416	1 648 127	131 290
Paavaliin seurakunta	1 821 191	1 795 007	-412 663	1 382 344	1 237 296	145 048
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 611 531	-368 526	1 243 005	1 026 606	216 399
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 120 053	-187 381	932 672	857 962	74 710
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 285 440	-683 821	1 601 619	1 600 432	1 187
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 748 107	-1 490 775	3 257 332	3 256 170	1 162
Töölön seurakunta	3 573 326	3 436 610	-1 322 816	2 113 794	2 315 581	-201 787
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 038 432	-225 752	812 680	815 450	-2 770
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 122 082	-665 175	1 456 907	1 667 111	-210 204
Johannes församling	2 156 809	1 909 364	-495 068	1 414 296	1 350 405	63 891
Matteus församling	795 664	821 726	-125 937	695 789	610 203	85 587
Petrus församling	970 261	1 004 019	-128 368	875 651	786 364	89 287

Vaihtoehtolaskelmien tarkoituksena on yleisellä tasolla osoittaa erilais-
ten painotusten vaikutusta määrärahojen jakautumiseen seurakuntien
kesken. Laskelmat ovat ohjeellisia ja laskennallisia, kuvaten määrära-

hojen jakautumisessa tapahtuvia muutoksia 31.12.2020 tilanteen mukaan jäsenmäärien ja seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrän perusteella. Laskelmissa ei tietoisesti ole käytetty vertailutietona tulevien vuosien jäsenmääräennusteita ja/tai ennusteita eri seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määristä tulevaisuudessa, koska ennustemuuttujien lisääntyessä myös virhemarginaali kasvaa merkittävästi, eivätkä laskelmat tuolloin enää palvele tarkoitustaan. Toiveena on, että lopullisia ratkaisuja ei tehtäisi yksittäisten laskelmien tai yksittäisen seurakunnan näkökulmasta, vaan tarkastellen kokonaisuutta koko Kirkko Helsingissä osalta.

JÄSENMÄÄRÄPAINOTUKSEN VAIKUTUS MÄÄRÄRAHAAN

Ilman käyttötaloussiirtoa, vs. nykytilanne

	100 % - 0 %	75 % - 25 %	70 % - 30 %	65 % - 25 %	60 % - 40 %	
Haagan seurakunta	253 549	230 862	226 315	221 764	217 209	↓
Herttoniemen seurakunta	38 200	82 283	91 116	99 954	108 798	↑
Kallion seurakunta	-40 608	41 421	57 857	74 304	90 761	↑
Kannelmäen seurakunta	73 698	103 315	109 249	115 186	121 128	↑
Lauttasaaren seurakunta	460 311	395 721	382 776	369 822	356 860	↓
Malmin seurakunta	443 036	434 028	432 219	430 407	428 592	↓
Mikaelin seurakunta	15 662	129 746	152 607	175 482	198 372	↑
Munkkiniemen seurakunta	120 888	57 523	44 825	32 117	19 401	↓
Oulunkylän seurakunta	131 290	134 142	134 712	135 282	135 852	↑
Paavalin seurakunta	145 048	203 499	215 212	226 931	238 658	↑
Pakilan seurakunta	216 399	117 025	97 110	77 181	57 239	↓
Pitäjänmäen seurakunta	74 710	78 776	79 590	80 404	81 219	↑
Roihuvuoren seurakunta	1 187	-24 720	-29 913	-35 110	-40 311	↓
Tuomiokirkkoseurakunta	1 162	-27 015	-32 665	-38 319	-43 979	↓
Töölön seurakunta	-201 787	-257 583	-268 766	-279 958	-291 157	↓
Vartiokylän seurakunta	-2 770	23 837	29 168	34 503	39 841	↑
Vuosaaren seurakunta	-210 204	-136 432	-121 650	-106 859	-92 058	↑
Johannes församling	63 891	43 178	38 979	34 761	30 524	↓
Matteus församling	85 587	59 289	54 080	48 888	43 714	↓
Petrus församling	89 287	70 170	66 352	62 536	58 723	↓

Yhteinen kirkkoneuvosto kävi iltakoulussaan 25.11.2021 perusteellisen keskustelun jäsenmäärän ja toisaalta seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrän painottamisen perusteluista määrärahan jaossa. Perusteluiksi esitettiin muun muassa seuraavaa:

Alueella asuvien painotusta puoltavat näkökulmat:

- Kirkon tulevaisuuden kannalta kirkkoon kuulumattomien kohtaaminen on ratkaisevan tärkeää. Tämä on myös linjassa muun muassa digistrategian linjausten kanssa.
- Monissa seurakuntien toiminnoissa, esimerkiksi diakoniassa, ei koskaan kysytä, onko henkilö kirkon jäsen. Lisäksi tiettyjen seurakuntien alueella maahanmuuttajien osuus kasvaa ja jäsenmäärä alenee.
- Toimintamme kohdistuu koko Helsinkiin, kaikkiin helsinkiläisiin ja meillä on myös lähetystehtävä alueellamme.

- Tutkimusten mukaan juuri tällä ikäkaudella (0-29) on ratkaiseva merkitys kiinnittymisessä seurakuntaan ja kirkon jäsenyyteen.
- Alueella asuvien henkilöiden määrän painottaminen jakoperustelussa (35%) auttaa seurakuntia, joihin on sitouduttu muita vähemmän. Lisämäärärahan avulla mahdollistetaan resurssit mm. kirkkoon kuulumattomien siunaamisiin ja muihin palveluihin.
- Tämä ehkäisee maahanmuuttajavaltaisten seurakuntien heikkoa asemaa talouden jaossa ja antaa lisäresursseja mm. maahanmuuttajatyön kehittämiseen.

Jäsenmääräpainotusta puoltavat näkökulmat:

- Ns. "jäsenmaksua" maksaville jäsenille tulisi pystyä turvaamaan laadukkaat palvelut. Jäsenet tullevat tulevina vuosina kysymään kirkolta nykyistä useammin, mitä he jäsenmaksullaan tosiasiallisesti saavat.
- Määrärahaajan perusteiden olisi syytä kannustaa seurakuntaa kasvuun ja siksi kriteereiden pitää olla sellaiset, joihin seurakunta voi myös itse vaikuttaa ja joiden parhaalla mahdollisella toteutuksella seurakunta myös hyötyy lisärahalta hyvästä jäsenistöstä kasvattavasta työstään.
- Alueella asuvien ihmisten määrän painoarvon kasvattaminen entisestään suhteessa jäsenmäärään kurjistaa jälleen sellaisten pienten seurakuntien asemaa, joissa jäsenmäärä on vielä korkea. Epäselväksi jää, millä tavalla suurempi kirkkoon kuulumattomien määrä alueella tuottaa taloudellista rasitetta seurakunnalle niin, että siihen tarvittaisiin lisärahoitusta.
- Järjestelmä ei millään tavalla velvoita tai ohjaa jakoperusteiden muutoksesta hyötyneitä seurakuntia tavoittamaan saamallaan lisämäärärahalla juuri ei-jäseniä. Tähän tarkoitukseen toimivampi keino olisi projektiraha, jolla kannustetaan kehittämään tapoja kohdata ei-jäseniä ja jonka saadaksesi olisi oltava selkeä suunnitelma ja raportointivelvollisuus.
- Ei ole olemassa mitään mekanismia, jonka vuoksi kirkkoon kuulumattomista helsinkiläisistä aiheutuu vääjäämättä huomattavia kuluja paikallisille seurakunnille. Tilinpäätösten ja tunnuslukujen tarkastelu synnyttää itse asiassa vaikutelman, että kirkkoon kuulumattoman väestön seurakunnille aiheuttamat kulut ovat niin vähäiset, että niitä on vaikea jäljittää.
- Toimintaamme ohjaa helsinkiläisten tarve. Alueen kirkkoon kuulumattomien asukkaiden lukumäärä ei kuitenkaan määrittele sitä, missä laajuudessa seurakunta heidän hyväkseen työskentelee ja käyttää siihen taloudellisia resursseja.
- Kirkkoon kuulumisen jatkaessa laskuaan määrärahojen jakosuhte suosii jatkuvasti enemmän seurakuntia, joissa kirkkoonkuulumisprosentti on matala. Ehdotettu uusi jakokaava (65%/35%) vielä lisää epäsuhtaa.
- Seurakuntien talousarvioiden perusteella voidaan havaita, että henkilöstenot ovat olleet viime vuosina suhteellisesti sitä suuremmat, mitä

matalampi on seurakunnassa kirkkoonkuulumisprosentti. Näyttääkin siltä, että määrärahaetu on kanavoitunut normaalin, ensisijaisesti jäsenistöä palvelevan seurakuntatyön resursointiin.

Seurakuntien lausuntojen sekä yhteisen kirkkoneuvoston iltakoulussa käytyjen keskusteluiden perusteella on selkeästi havaittavissa, että sekä jäsenmäärän että seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrän nykyistä suuremmalle painotukselle on olemassa puolin ja toisin vahvoja perusteita. Painotusprosentteista ollaan myös vahvasti erimielisiä.

Koska Helsingin seurakuntayhtymässä on parhaillaan menossa lukuisia isoja muutoksia, muun muassa Rohkeasti yhdessä –prosessista johtuen, voidaan nähdä perusteltuna keskittyä ensisijaisesti niihin muutoksiin, jotka ovat tulevaisuuden kannalta erityisen tärkeitä ja joista voidaan saavuttaa riittävä yksimielisyys. Tästä syystä painotus jäsenmäärän ja seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrän välillä on perusteltua pitää tässä vaiheessa, vuosien 2023–2025 ajan, nykyisellä tasolla (70 % - 30 %).

Painotusten kehittämistyötä on joka tapauksessa perusteltua jatkaa. Jatkotyöskentelyssä on tärkeää tuottaa kattavaa analyysiä siitä, mikä on kirkon tulevaisuuden kannalta tärkeää ja keskeistä ja miten määrärahaa voidaan tähän tarpeeseen parhaiten vastata. Selvitystyö on perusteltua tehdä osana toteutettavaa ns. milleniaaliselvitystä.

Erityislisät

Määrärahojen jakoperusteita käsittelevissä vastauksissa nostettiin esille myös Tuomiokirkkoseurakunnan saama erityislisä. Oulunkylän ja Kallion seurakunnat kannattavat Tuomiokirkkoseurakunnalle myönnettävää lisää seurakunnan erityisvastuiden ja –tehtävien vuoksi. Sen sijaan Mikaelin seurakunta esitti lausunnossaan toiveen, että lisän perusteita selkiytettäisiin. Töölön seurakunta puolestaan näki lausunnossaan, että myös Töölön seurakuntaa voisi koskea keskustamäärärahan kaltainen erillisrahoitus. Perusteluna Töölön seurakunnan lausunnossa todetaan, että myös Töölön seurakunnan kirkkojen suosio toimitus- ja tilaisuuskirkkoina aiheuttaa merkittävän lisähenkilöstöressitarpeen Töölön seurakunnassa.

Tuomiokirkkoseurakunnan lausunnossa todetaan, että mikäli keskustan työ halutaan turvata, tulee keskustamäärärahan prosenttiosuutta kasvattaa. Kun turismin myötä seurakunnan talous tasapainottuu, voidaan Tuomiokirkkoseurakunnan saama erityismääräraha osittain rahoittaa myös mahdollisilla turistityön tuloilla. Mikaelin seurakunnan lausunnon mukaan Temppeleaukion kirkon ja Tuomiokirkon turismitoiminta tulisi hoitaa ja organisoida seurakuntayhtymässä ja tuotto liittää kokonaisuuteen. Töölön seurakunta muistuttaa lausunnossaan, että kirkkolain ja kirkkojärjestyksen mukaan sekä tuomiokapitulin että hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti vierailumaksutuotot kuuluvat yksiselitteisesti paikallisseurakunnalle.

Ikäryhmäpainotus

Ehdotus ikäryhmäpainotuksen laajentamisesta 0-18 –vuotiaista 0-29 –vuotiaisiin sai lausunnoissa vahvaa kannatusta. Peräti 11 lausunnossa ikäryhmän laajentamista pidettiin kannatettavana. Kolmen seurakunnan lausunnossa pidettiin ikäryhmäpainotuksen säilyttämistä 0-18 –vuotiaissa esitettyä muutosta parempana vaihtoehtona.

Oulunkylän seurakunnan lausunnossa pidettiin hienona konkreettisenä ratkaisuna käyttää jakoperusteena kirkolle erityisen vaativaa ikäryhmää ja painotuksen nostamista myös 19-29 –vuotiaisiin. Kannelmäen seurakunnan lausunnossa kiitettiin lasten, nuorten, nuorten aikuisten ja lapsiperheiden huomiointia jakoperusteissa. Myös muun muassa Kallion seurakunnan lausunnossa ikäryhmän laajentamista 0-29 –vuotiaisiin pidettiin hyvänä, mutta Kallion seurakunta esitti kyseisen painotuksen ulottamista myös ei-jäseniin.

Vuosaaren seurakunta nosti lausunnossa esille näkökulman, jonka mukaan 0-18 –vuotiaat käyttävät kotiseurakunnan palveluita, kun taas 18-29 –vuotiaat menevät sen seurakunnan palveluitten äärelle, joissa on heitä kiinnostavaa toimintaa. Vuosaaren seurakunta kannatti näillä perusteilla ikäryhmäpainotuksen säilyttämistä 0-18 –vuotiaiden ikäluokassa. Hallinto-osaston lausunnossa nuorten aikuisten huomioimista pidettiin hyvänä, todeten lisäksi, että yhteinen kirkkoneuvosto voisi ohjeistaa seurakuntia käyttämään tietyn osuuden määrärahasta nuorten aikuisten tavoittamiseen ja raportoimaan sen toteutumisesta.

Muita huomioita

Rippikouluikäluokan huomioimista jakoperusteena pitivät tärkeänä Herttoniemen ja Matteuksen seurakunnat.

Kahdessa lausunnossa tuotiin esille huoli diakoniapainotteisuuden puuttumisesta määrärahan uusissa jakoperusteissa. Vuosaaren seurakunnan seurakuntaneuvoston lausunnossa todettiin, että jakoperusteiden uudistus on ollut käynnissä jonkin aikaa ja aiemmin diakoniapainotus on ollut esillä jakoperusteita pohdittaessa.

Rohkeasti yhdessä –lausuntoihin liittyvät huomiot ja toimenpideehdotukset koskien sisäisten vuokrien usia määräytymisperusteita

Ehdotus sisäisten vuokrien uusiksi määräytymisperusteiksi nähtiin pääosin selkeänä ja tasapuolisena. 13 vastaajaa piti ehdotusta oikeudenmukaisena. Kahdeksan vastaajaa puolestaan näki ehdotuksessa ongelmia / epäselvyyksiä.

Pakilan seurakunta totesi sisäisten vuokrien (nykyisistä) määräytymisperusteista seuraavaa: ”Sisäisten vuokrien muodostuminen on läpinäkymätön. Seurakunta ei näe ja hahmota, mitkä sen tiloista syntyvät todelliset kustannukset ovat. Vuokrat eivät myöskään miltään osin perustu todellisiin toteutuneisiin kustannuksiin. Samankokoisten ja samanikäisten tilojen vuokrat ovat hyvin erisuuruisia Helsingin seurakunnissa.”

Osittain samoilla linjoilla oli myös Kannelmäen seurakunta todeten, että sisäisten vuokrien määräytymisperusteet on päivitettävä ja että hallinnon ja ylläpidon kustannukset on eriteltävä ja kiinteistöosaston kulut on esiteltävä kokonaisuutena.

Petruksen seurakunta totesi lausunnossaan, että ehdotus sisäisten vuokrien uusista määräytymisperusteista on selkeä ja tasapuolinen ja se kannustaa oikeaan suuntaan. Petruksen seurakunta piti hyvänä periaatteena, että budjettivastuu on niin lähellä käyttäjää kuin mahdollista, jolloin säästöjä päästään tekemään ja hyvä taloudenpito palkitaan. Töölön seurakunta piti määräytymisperusteita selkeänä, koska kiinteistöosaston hallintokulut eriytetään sisäisistä vuokrista. Töölön seurakunta totesi myös, että suunnitelma on reilu ja että se ohjaa seurakunnat entistä parempaan talouden kustannusrakenteen tarkasteluun.

Tuomiokirkkoseurakunnan mielestä uudet sisäisten vuokrien määräytymisperusteet ovat yksinkertaiset, läpinäkyvät ja selkeät. Suuntaa pidettiin hyvänä. Lausunnossa todettiin edelleen, että tarvitaan tarkat laskelmat tilakohtaisista kustannuksista, ennen kuin uusien määräytymisperusteiden todelliset vaikutukset seurakunnan talouteen pystyy hahmottamaan.

Paavalin seurakunta piti sisäisten vuokrien aikataulutusta realistisena, todeten samalla, että on tärkeää, että sakraalituloja ei tarvitse enää eritellä sisäisten vuokrien määräytymisperusteena. Haagan seurakunta kannatti tilamäärärahasta luopumista, todeten kuitenkin, että tilamäärärahasta luopumisen seurausten tulee olla oikeudenmukaisia kaikille seurakunnille. Pitäjänmäen seurakunta esitti Haagan seurakunnan tapaan lausunnossaan huolensa siitä, että tilamäärärahasta luopumisen todelliset kustannukset jäävät vielä hämärän peittoon.

Yhteisen seurakuntatyön lausunnossa pidettiin tärkeänä, että sisäisten vuokrien korotuksista sovitaan yhteiset selkeät ja läpinäkyvät periaatteet.

Johanneksen seurakunta koki ongelmallisena sen, että mallissa ei oltu huomioitu sitä, että eri seurakunnilla on eri kokoisia kirkkoja, heidän omasta tahdostaan riippumatta.

Herttoniemen seurakunnan lausunnossa esitettiin huoli siitä, että ehdotuksessa ei ole tarkempia laskelmia mallin kumulatiivista vaikutuksista pidemmällä tähtäimellä ja vertailtuna eri seurakuntien kesken.

Ylivoimaisesti eniten huolta ja hämmennystä ehdotetuissa sisäisten vuokrien uusissa määräytymisperusteissa aiheutti poistojen rooli osana sisäisten vuokrien laskentaa. Matteuksen seurakunnan lausunnossa koettiin epäoikeudenmukaisena, että seurakunnat laitetaan maksamaan poistot, korjaukset ja hankinnat. Kallion seurakunta totesi poistojen tuomisen yhden seurakunnan vastuulle olevan mullistava muutos järjestelmään. Kallion seurakunta edellyttikin koelaskelmia tulevaisuudesta päätöksenteon tueksi. Edelleen Kallion seurakunta totesi, että poistot tulee huomioida myös juuri korjattujen kirkkojen osalta.

Poistoihin, korjauskuluihin ja hankintoihin liittyvä huoli on onneksi kuitenkin aiheeton, sillä poistot, samoin kuin remonttien yhteydessä synty-

vät kertaluonteiset ei-aktivoitavat menot eli niin sanotut käyttötalouteen siirrot, ovat sisältyneet sisäisiin vuokriin myös nykyisessä mallissa. Haahtelan monimutkaisesta sisäisten vuokrien laskentatavasta johtuen poistot eivät ole välttämättä kohdistuneet juuri sen seurakunnan kustannuksiksi, jonka käytössä tietty tila on, mutta seurakuntien yhteenlaskettu, sisäisten vuokrien yhteydessä maksama poistojen osuus vastaa joka tapauksessa nykymallissakin seurakuntien käytössä olevien tilojen kokonaispoistomäärää.

Asia on todennettavissa helpoiten seuraavasta taulukosta:

	Seurakunnat Toteutuma 2020 yhteensä
€	
Tuotot	
Ulkoiset	
Sisäiset	12 760 413
Tuotot yhteensä	12 760 413
Kulut	
Henkilöstökulut	-916 206
Sisäiset kulut	0
Suorat	
kiinteistökulut	-9 991 655
Kulut yhteensä	-10 907 861
Toimintakate	1 852 553
Poistot	-2 900 956
Kate ja poistot	-1 048 404
Aktivoitavat Inv.	-3 162 048
Aktiv. Lainat	-345 339
Valtionapu	6 518 053
Kassav sis sisäiset	4 863 218
Ulkoinen kassavirta	-7 897 195
Kulut ja investoinnit	-14 415 248
käyttötalouden m ²	70 087

Seurakuntien maksamat sisäiset vuokrat ovat olleet vuonna 2020 yhteensä 12,760 milj. euroa. Suorat kiinteistökulut, sisältäen toimitilojen käyttömenot sekä remonttien yhteydessä aiheutuneet kertaluonteiset käyttötaloussiirrot, ovat olleet 9,992 milj. euroa. Seurakuntien käytössä olevien tilojen poistot ovat olleet 2,901 milj. euroa. Käyttömenot, käyttötaloussiirrot ja poistot ovat siis olleet yhteensä 12,893 milj. euroa. Näin ollen seurakuntien maksamat sisäiset vuokrat ovat käytännössä kattaneet kustannukset poistoineen kokonaisuudessaan, erotuksen ollessa vain 0,132 milj. euroa. Huomattakoon, että seurakuntien käytössä oleviin tiloihin kohdistuvat kiinteistötoimen henkilöstökulut, vuonna 2020 yhteensä 0,916 milj. euroa, eivät ole nykyisessä mallissa sisältyneet sisäisiin vuokriin eikä niitä myöskään esitetä sisällytettävän sinne jatkossa.

Poistot tulevat automaattisesti huomioitua sekä nykyisissä että uusissa määräytymisperusteissa myös vastavalmistuneiden kohteiden osalta. Seurakuntayhtymässä käytetään poistomenetelmänä tasapoistoa, jolloin esimerkiksi 10 vuotta sitten remontoitujen kirkkojen poistoista on jäljellä 4/5, kirkkojen poistoajan ollessa 50 vuotta. Vastaavasti, mikäli kirkon remontti olisi valmistunut vasta tänä vuonna, alkaisi siitä juosta tasapoistot aktivointihetkestä alkaen. Uuteen sisäisten vuokrien laskentajärjestelmään siirtymisen hetkellä ei ole tässä vaikutusta.

Sen sijaan Lauttasaaren seurakunnan lausunnossaan esiin nostamat näkökulmat niin sanotuista epäjatkuvuuskohdista tulee luonnollisesti huomioida uuteen sisäisten vuokrien laskentajärjestelmään siirryttäessä, jotta esimerkiksi kertaluonteiset käyttötaloussiirrot eivät vahingossa tule veloitetuiksi kahteen kertaan. Vastaavasti sisäisen tarkastuksen lausunnossa esiin nostettu huomio uuden poistosuunnitelman vaikutuksista poistojen suuruuteen on tärkeää huomioida erityisesti vuoden 2024 sisäisiä vuokria määritettäessä, koska tuolloin perusteina käytettävät vuoden 2022 poistot sisältävät merkittävän määrän kertapoistoja, uuden poistosuunnitelman 1.1.2022 tapahtuvasta käyttöönotosta johtuen. Poistojen suuruus tuleekin vuodelle 2024 määrittää niin sanotun normaalivuoden tilanteen mukaan, ylilaskutuksen välttämiseksi. Poistosuunnitelman muutoksesta aiheutuva kertaluonteista poistojen kasvua vuoden 2022 osalta ei näin kohdisteta sisäisiin vuokriin.

Kannelmäen seurakunnan esiin nostama hallinnon ja ylläpidon kustannusten erittely on niin ikään kannatettava esitys ja se voidaan ehdottomasti ottaa käyttöön uusien määräytymisperusteiden käyttöön siirryttäessä.

Munkkiniemen seurakunta totesi lausunnossaan seuraavaa: ”Mallinnus tiedossa olevista kirkkojen korjausten kustannuksista ja niiden vaikutuksista sisäisiin vuokriin puuttuu, minkä vuoksi kokonaiskuvaa on vaikea muodostaa.” Munkkiniemen seurakunnan esittämä huomio on erittäin olennainen ja tärkeä ja asiaa onkin ennakoitu laatimalla syyskuussa 2021 koemielessä mallinnus meneillään olevan Lauttasaaren kirkon remontista ja sen vaikutuksista Lauttasaaren seurakunnan sisäisiin vuokriin, sekä kasvavien poistojen että käyttötaloussiirtojen näkökulmasta.

Tämän lisäksi kiinteistöosasto laati loka-marraskuussa 2021 yhteiselle kirkkoneuvostolle vastaavanlaiset mallinnukset kaikkien suunnitelma- vuosien 2021–2024 aikana toteutettavien yli 100 000 euron investointien ja kertaluonteisten remonttien osalta.

Mallinnuksissa huomioitiin, että kertaluonteisiksi kuluiksi kirjattavat, ei taseeseen aktivoitavat remontointikustannukset tulee jaksottaa sisäisissä vuokrissa useammalle vuodelle, kohtuuttomien kustannuspiikkien estämiseksi.

Mallinnustyötä on jatkettu edelleen joulukuussa 2021. Asiaa esitellään tarkemmin seuraavassa kohdassa (”Seurakuntien toimintaan jäävään määrärahaan liittyvät tasapainotustoimenpiteet”).

Seurakuntien toimintaan jäävään määrärahaan liittyvät tasapaino- tustoimenpiteet

Syksyn 2021 aikana toteutettujen sisäisten vuokrien yksityiskohtaisten mallinnusten myötä kävi ilmi, että kertaluonteisten kulujen jaksottamisesta huolimatta toimintaan jäävä määräraha pienenee muutamalla seurakunnalla merkittävästi nykytilanteeseen nähden, vaikka tulevien vuosien kokonaismäärärahaan kohdistettavia leikkauksia ei ole otettu laskelmissa vielä huomioon.

Sisäiset vuokrat on laskettu mallinuksissa vuoden 2020 tilinpäätöslukuihin perustuen, huomioiden lisäksi suunnitelmavuosien 2021-2024 investoinneista aiheutuva poistojen kasvu sekä viiden vuoden laskennallinen keskiarvo tulevien vuosien kertaluonteisista kuluista, alkuperäisten jaksotusperiaatteiden mukaisesti jaksotettuna.

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli (5v. keskiarvo, kertaluonteiset huomioiden)	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.sirtoa vs. nykytilanne	EROTUS uusi malli vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 756 644	-254 909	1 501 735	1 293 306	221 764	208 430
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 128 336	-490 494	1 637 842	1 549 148	99 954	88 694
Kallion seurakunta	2 669 453	2 630 846	-867 029	1 763 817	1 752 672	74 304	11 145
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 819 595	-304 154	1 515 441	1 400 255	115 186	115 186
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 575 414	-598 389	977 025	1 048 752	369 822	-71 727
Malmin seurakunta	6 051 952	6 371 969	-1 654 485	4 717 484	4 555 822	430 407	161 663
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 310 139	-636 031	1 674 108	1 705 574	175 482	-31 466
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 251 775	-308 573	943 202	942 646	32 117	556
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 201 063	-422 274	1 778 789	1 648 127	135 282	130 662
Paavalin seurakunta	1 821 191	1 876 890	-412 663	1 464 227	1 237 296	226 931	226 931
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 472 313	-368 526	1 103 787	1 026 606	77 181	77 181
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 125 747	-187 381	938 366	857 962	80 404	80 404
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 249 143	-694 753	1 554 390	1 600 432	-35 110	-46 042
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 708 626	-1 814 653	2 893 973	3 256 170	-38 319	-362 197
Töölön seurakunta	3 573 326	3 358 439	-1 322 816	2 035 623	2 315 581	-279 958	-279 958
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 075 705	-230 055	845 650	815 450	34 503	30 200
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 225 427	-776 975	1 448 452	1 667 111	-106 859	-218 659
Johannes församling	2 156 809	1 880 234	-942 918	937 316	1 350 405	34 761	-413 089
Matteus församling	795 664	785 028	-141 480	643 548	610 203	48 888	33 345
Petrus församling	970 261	977 269	-174 884	802 385	786 364	62 536	16 020

Seurakuntien taloudellista tilannetta helpottamaan päätettiin laatia vaihtoehtoinen mallinnus, jossa kertaluonteiset kulut jaksotettiin alkuperäistä pidemmälle aikavälille seuraavasti:

- Alle 50 000 €: 1 vuosi
- 50 000 – 100 000 €: 2 vuotta
- 100 000 – 500 000 €: 10 vuotta
- 500 000 – 1 000 000 €: 20 vuotta
- Yli 1 000 000 €: 25 vuotta

Kertaluonteisten kulujen yksityiskohtaiset jaksotusperiaatteet esitetään liitteessä.

Samassa yhteydessä Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä korotettiin 0,2-prosenttiyksikköä alkuperäistä korkeammaksi, eli tasoon 2,3 %.

Edelleen jäsenpainotus muokattiin vastaamaan nykyistä painotusta, jossa jäsenmäärän paino on 70 % ja seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrän paino 30 %.

Edellä esiteltyjen muutosten myötä toimintaan jäävän määrärahan muutokset muodostuivat seuraaviksi:

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli (5v. keskiarvo, kertaluonteiset huomioiden)	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.sirtoa vs. nykytilanne	EROTUS uusi malli vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 757 597	-254 909	1 502 688	1 293 306	222 717	209 383
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 115 168	-490 494	1 624 674	1 549 148	86 786	75 526
Kallion seurakunta	2 669 453	2 609 058	-867 029	1 742 029	1 752 672	52 516	-10 643
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 809 953	-304 154	1 505 799	1 400 255	105 544	105 544
Lautasaaren seurakunta	1 558 926	1 585 123	-468 789	1 116 334	1 048 752	379 531	67 582
Malmin seurakunta	6 051 952	6 360 760	-1 552 634	4 808 126	4 555 822	419 198	252 305
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 282 591	-548 531	1 734 060	1 705 574	147 934	28 486
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 261 899	-308 573	953 326	942 646	42 241	10 680
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 195 998	-422 274	1 773 724	1 648 127	130 217	125 597
Paavalin seurakunta	1 821 191	1 861 360	-412 663	1 448 697	1 237 296	211 401	211 401
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 489 193	-368 526	1 120 667	1 026 606	94 061	94 061
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 122 634	-187 381	935 253	857 962	77 292	77 292
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 249 735	-694 753	1 554 982	1 600 432	-34 518	-45 450
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 786 624	-1 712 034	3 074 590	3 256 170	39 678	-181 581
Töölön seurakunta	3 573 326	3 362 747	-1 322 816	2 039 931	2 315 581	-275 650	-275 650
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 068 183	-230 055	838 128	815 450	26 982	22 679
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 206 120	-743 975	1 462 145	1 667 111	-126 166	-204 966
Johannes församling	2 156 809	1 884 452	-809 958	1 074 494	1 350 405	38 979	-275 911
Matteus församling	795 664	790 220	-141 480	648 740	610 203	54 080	38 537
Petrus församling	970 261	981 084	-174 884	806 200	786 364	66 352	19 836

Tietyille seurakunnille aiheutuvaa toimintaan jäävän määrärahan negatiivista muutosta saatiin edellä kuvatuilla toimenpiteillä selvästi kevennettyä ja laskelmat näyttävät tehtyjen muutosten myötä aiempaa tasapuolisemmilta. Kuitenkin malli aiheuttaa toimintaan jäävän määrärahan pienenemistä edelleen kuudelle seurakunnalle, joista negatiivinen muutos on suurin Johannes församlingenille, Töölön seurakunnalle, Vuosaaren seurakunnalle sekä Tuomiokirkkoseurakunnalle.

Edellä esitetyn mallinnuksen mukaiset luvut puoltavat erityisen tasapainotusohjelman käyttöönottoa, jossa niille seurakunnille, joilla toimintaan jäävä määräraha pienenee vuoden 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna (soveltaen viiden vuoden laskennallista keskiarvolukua kertaluonteisten kulujen osalta), ennen kokonaismäärärahaan kohdistettavia leikkauksia, kohdistetaan erillinen tasapainotusmääräraha seuraavasti:

- Vuonna 2023 yhteensä 500 000 €
- Vuonna 2024 yhteensä 250 000 €
- Vuonna 2025 yhteensä 125 000 €

Tasapainotusmääräraha otetaan seurakuntien kokonaismäärärahasta päältä, ennen määrärahan jakoa seurakuntien kesken.

Vähennettäessä 500 000 euroa seurakuntien kokonaismäärärahasta, näyttää vuoden 2023 lähtötilanne seuraavalta:

	Kehys yht. nykytilanne	Kehys yht. uusi malli	Sisäiset vuokrat uusi malli (5v. keskiarvo, kertaluonteiset huomioiden)	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, uusi malli	Toimintaan yht. perityn vuokran jälkeen, nykytilanne	EROTUS uusi malli ilman k.tal.siirtoa vs. nykytilanne	EROTUS uusi malli vs. nykytilanne
Haagan seurakunta	1 562 012	1 737 525	-254 909	1 482 616	1 293 306	202 645	189 311
Herttoniemen seurakunta	2 105 163	2 091 012	-490 494	1 600 518	1 549 148	62 630	51 370
Kallion seurakunta	2 669 453	2 579 262	-867 029	1 712 233	1 752 672	22 720	-40 439
Kannelmäen seurakunta	1 707 881	1 789 282	-304 154	1 485 128	1 400 255	84 874	84 874
Lauttasaaren seurakunta	1 558 926	1 567 020	-468 789	1 098 231	1 048 752	361 429	49 480
Malmin seurakunta	6 051 952	6 288 119	-1 552 634	4 735 485	4 555 822	346 556	179 663
Mikaelin seurakunta	2 252 726	2 256 524	-548 531	1 707 993	1 705 574	121 866	2 418
Munkkiniemen seurakunta	1 307 989	1 247 488	-308 573	938 915	942 646	27 830	-3 731
Oulunkylän seurakunta	2 157 143	2 170 919	-422 274	1 748 645	1 648 127	105 138	100 518
Paavalin seurakunta	1 821 191	1 840 103	-412 663	1 427 440	1 237 296	190 144	190 144
Pakilan seurakunta	1 483 715	1 472 187	-368 526	1 103 661	1 026 606	77 054	77 054
Pitäjänmäen seurakunta	1 042 835	1 109 813	-187 381	922 432	857 962	64 471	64 471
Roihuvuoren seurakunta	2 380 618	2 224 042	-694 753	1 529 289	1 600 432	-60 211	-71 143
Tuomiokirkkoseurakunta	5 272 029	4 731 959	-1 712 034	3 019 925	3 256 170	-14 986	-236 245
Töölön seurakunta	3 573 326	3 324 344	-1 322 816	2 001 528	2 315 581	-314 053	-314 053
Vartiokylän seurakunta	1 047 627	1 055 984	-230 055	825 929	815 450	14 783	10 480
Vuosaaren seurakunta	2 117 057	2 180 926	-743 975	1 436 951	1 667 111	-151 361	-230 161
Johannes församling	2 156 809	1 862 931	-809 958	1 052 973	1 350 405	17 458	-297 432
Matteus församling	795 664	781 195	-141 480	639 715	610 203	45 056	29 513
Petrus församling	970 261	969 880	-174 884	794 996	786 364	55 148	8 632

Laskelman mukaan toimintaan jäävän määrärahan muutos on negatiivinen Kallion, Munkkiniemen, Roihuvuoren, Töölön ja Vuosaaren seurakuntien, Tuomiokirkkoseurakunnan sekä Johannes församlingin osalta. Kun vuosien 2023-2025 tasapainotusmääräraha jaetaan kyseisten seurakuntien kesken, niiden määrärahojen negatiivisten muutosten suhteessa, jakautuu tasapainotusmääräraha seuraavasti:

	2023	2024	2025
Kallio	16 946 €	8 473 €	4 236 €
Munkkiniemi	1 563 €	782 €	391 €
Roihuvuori	29 812 €	14 906 €	7 453 €
Tuomiokirkko	98 996 €	49 498 €	24 749 €
Töölö	131 601 €	65 800 €	32 900 €
Vuosaari	96 447 €	48 223 €	24 112 €
Johannes	124 636 €	62 318 €	31 159 €

Tasapainotusmääräraha huomioiden toimintaan jäävän määrärahan muutos näyttää vuoden 2023 osalta seuraavalta:

	LOPULLINEN MÄÄRÄRAHA- MUUTOS
Haagan seurakunta	189 311
Herttoniemen seurakunta	51 370
Kallion seurakunta	-23 493
Kannelmäen seurakunta	84 874
Lauttasaaren seurakunta	49 480
Malmin seurakunta	179 663
Mikaelin seurakunta	2 418
Munkkiniemen seurakunta	-2 168
Oulunkylän seurakunta	100 518
Paavalin seurakunta	190 144
Pakilan seurakunta	77 054
Pitäjänmäen seurakunta	64 471
Roihuvuoren seurakunta	-41 331
Tuomiokirkkoseurakunta	-137 249
Töölön seurakunta	-182 452
Vartiokylän seurakunta	10 480
Vuosaaren seurakunta	-133 714
Johannes församling	-172 796
Matteus församling	29 513
Petrus församling	8 632

Tasapainotusmäärärahan lopullinen jakautuminen seurakuntien kesken määräytyy vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaisten kiinteistökulujen, seurakuntien helmikuussa 2022 antamien, vuotta 2023 koskevien tilankäyttötarveilmoitusten sekä 1.1.2022 jäsenmäärien ja seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrien perusteella. Lopulliset luvut määritellään osana vuoden 2023 kehyslaskentaa keväällä 2022.

Sisäisten vuokrien laskennasta laadittu esimerkki

Toimitilan vuoden 2021 käyttömenot ovat 100 000 euroa, poistot 150 000 euroa ja kertaluonteiset, peruskorjausinvestoinnin yhteydessä syntyneet kulut 300 000 euroa. Toimitilan kokonaisneliömäärä on 1 000 neliötä. Seurakunta X on käyttänyt vuonna 2021 koko toimitilaa toimintaansa, mutta ilmoittaa 28.2.2022 käyttöprosentin muuttuvan vuoden 2023 alusta, koska 20 % ko. toimitilasta siirtyy toisen yhtymän sisäisen käyttäjän käyttöön. Näin ollen seurakunta X käyttää jatkossa 800 neliötä (=80 %) kyseisen toimitilan tiloista.

Seurakunnalle vuodelle 2023 määrättävä sisäinen vuokra on suuruudeltaan 224 000 euroa ((käyttömenot 100 000 € + poistot 150 000 €) x 80 % + kertaluonteiset kulut 300 000 € x 80 % x 10 %).

Talouskonsultti seurakuntien avuksi

Edellä kuvatun tasapainotusohjelman lisäksi seurakuntien avuksi osoitetaan vuonna 2022 erityistä, seurakuntayhtymän ulkopuolelta hankittavaa talouskonsulttipalvelua. Talouskonsulttipalvelusta aiheutuvat kustannukset katetaan Rohkeasti yhdessä –täytäntöönpanomäärärahasta.

Taloukskonsultin tehtävänä on auttaa seurakuntia talouden tasapainottamisessa, tutustumalla seurakuntien kustannusrakenteeseen sekä löytämällä erilaisia rakenteellisia ratkaisuja, joiden avulla seurakunnat pystyvät sopeuttamaan menojaan käytettävissä olevaa määrärahaa vastaavaksi.

Seurakunnat päättävät kaikista tasapainottamistoimenpiteistä itse, eli konsultin tehtävänä on ainoastaan toimia tasapainotustyössä seurakuntien apuna, ei ohjata seurakuntien päätöksentekoa.

Sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden sekä määrärahaajan erityiskysymysten jatkokehitystarpeet vuosille 2026–2030

Seurakuntien lausuntojen sekä laadittujen mallinnusten pohjalta on käynyt ilmeiseksi, että sisäisten vuokrien määräytymisperusteita on tarpeellista jatkokehittää vielä tulevien vuosien aikana. Jatkokehitystyössä täytyy ottaa kantaa muun muassa siihen, tulisiko Tuomiokirkon ja samalla mahdollisesti myös muiden niin sanottujen maamerkkikirkkojen olla jatkossa jonkinlaisessa erityisasemassa suhteessa sisäisten vuokrien laskentajärjestelmään (esimerkiksi osittainen vapautus sisäisestä vuokrasta), ja mikäli tällaiseen päädyttäisiin, miten se vaikuttaisi Tuomiokirkkoseurakunnan saamaan erityislisään ja samalla kokonaismäärärahan jakoprosentteihin.

Selvitystyö toteutetaan vuosien 2022–2024 aikana niin, että sen pohjalta voidaan tehdä päätökset hyvissä ajoin ennen suunnitelmakauden 2026–2030 alkua.

Tuomiokirkkoseurakuntaan liittyvät erityiskysymykset

Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto on 7.12.2021 päivätysissä kirjelmässään esittänyt yhteiselle kirkkoneuvostolle huolensa Rohkeasti yhdessä –prosessin talousvaikutuksista Tuomiokirkkoseurakunnalle. Kirjelmässä viitataan muun muassa ehdotettujen sisäisten vuokrien määräytymisperusteista sekä tilamäärärahan luopumispäätöksestä aiheutuviin vaikutuksiin. Edelleen kirjelmässä viitataan myös Tuomiokirkkoseurakunnan tilastolliseen erityisasemaan, muun muassa jumalanpalvelusten ja kirkollisten toimitusten näkökulmista tarkasteltuna.

Edellä on jo kuvattu Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisän jakamiseen liittyviä perusteluita. Näiden lisäksi on koottu tilastotietoa Tuomiokirkkoseurakunnan erityisasemasta (liite).

Kootun tilastotiedon pohjalta voidaan todeta muun muassa seuraavaa:

Tuomiokirkkoseurakunnan osuus sekä seurakuntiemme yhteenlasketusta jäsenmäärästä että seurakuntien alueiden väestöstä on tällä hetkellä hieman yli 9 prosenttia. Osuus on kasvanut systemaattisesti erityisesti Jätkäsaaren rakentamisen johdosta. Seurakunnan jäsenmäärä on nyt yli 1 500 jäsentä suurempi kuin vuoden 2010 lopussa. Samaan aikaan seurakuntiemme yhteenlaskettu jäsenmäärä on laskenut noin 40 000 henkilöllä.

Tilastoasiantuntija Aki Niemi on koonnut toiminnanohjausjärjestelmä Primestä tietoa avioliittoon vihkimisten ja avioliiton siunaamisten lukumääristä seurakunnittain vuosina 2018–2020. Tässä tilastossa seurakunta tarkoittaa seurakunnan tilaa. Tuomiokirkkoseurakunnan osuus kaikista avioliittotoimituksista seurakuntiemme tiloissa oli tänä aikana 45 %.

Seurakunta (tila)	toimituksia			vuodessa		osuus (%) toimituksista			
	2018	2019	2020	yht.	keskim.	2018	2019	2020	yht.
Tuomiokirkkosrk	402	375	232	1009	336	51 %	46 %	35 %	45 %
Töölö	89	90	70	249	83	11 %	11 %	11 %	11 %
Kallio	55	57	65	177	59	7 %	7 %	10 %	8 %
Malmi	24	25	37	86	29	3 %	3 %	6 %	4 %
Kaikki yhteensä	790	807	666	2263	754	100 %	100 %	100 %	100 %

Tuomiokirkkoseurakunnan **kanttorien** osuus avioliittosoitoista on ilmeisesti vielä suurempi, sillä he lähtökohtaisesti soittavat suomenkielisten pariin toimitukset myös Johanneksen kirkossa.

Tuomiokirkkoseurakunnan osuus **tilaisuuksien osallistujamääristä** on erittäin suuri niin jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa, musiikkitilaisuuksissa kuin myös muissa tilaisuuksissa. Eri tilaisuuksissa **ehtoolliselle osallistujia** on Tuomiokirkkoseurakunnassa ollut vuosina 2017–2021 Kirkon tilastopalvelun mukaan yli 100 000, mikä on 19 % kaikista ehtoollisella kävijöistä seurakunnissamme.

Tilaisuuksien lukumäärät Tuomiokirkkoseurakunnassa eivät sen sijaan ole ylikorostuneen suuria (avioliittotoimituksia lukuun ottamatta). Luontevia vertailuseurakuntia tässäkin yhteydessä lienevät Töölö (= lähes yhtä suuri jäsenmäärältään), naapuriseurakunta Kallio sekä Malmi suurimpana seurakuntanamme. Malmi, Tuomiokirkkoseurakunta, Töölö ja Kallio ovat jäsenmäärältään neljä suurinta seurakuntaamme.

Oheisessa taulukossa esitetään Tuomiokirkkoseurakunnan säästöt sekä niiden käyttö vuosina 2017–2022:

	Peruskehys	Lisämääräraha	Suorituslisät	Kehys yht.	Talousarvio	Toteuma	Suunn. säästöjen käyttö	Säästöjen käyttö	Säästö yht.
2017	5 263 278			5 263 278	5 245 742	5 122 376	17 536	140 902	520 774
2018	4 995 428	238 045		5 233 473	5 126 191	5 294 070	107 282	-60 597	460 177
2019	5 139 304	489 965		5 629 269	5 605 229	5 539 438	24 041	89 831	550 008
2020	5 222 129	205 904	26 982	5 455 015	5 512 960	5 663 460	-57 944	-208 445	341 563
2021	5 244 183		29 248	5 273 431	5 441 247		-167 817		
2022	5 272 029			5 272 029	5 358 654		-86 625		

Tuomiokirkkoseurakunnan saama erityisistä vuonna 2021 on 607 923 euroa. Tuomiokirkosta aiheutuvat kulut vuoden 2020 toteutuman perusteella ovat ylläpitokulujen (käyttömenot + vuosikorjaukset) osalta 383 170 euroa ja poistojen osalta 288 263 euroa. Tulevien viiden vuoden kertaluonteisten kulujen arvioidaan olevan keskimäärin noin 42 675 euroa vuodessa. Näin ollen Tuomiokirkosta aiheutuvat kokonaiskulut ovat vuositasolla keskimäärin 714 108 euroa, eli 106 185 euroa Tuomiokirkkoseurakunnan saamaa erityisistä suuremmat.

Seurakuntien näkökulmien kuuleminen

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja seurakuntayhtymän johtaja ovat päättäneet kutsua yhteisen kirkkoneuvoston kuultaviksi niiden seurakuntien kirkkoherrat, joilla toimintaan jäävä määräraha pienenee eniten uuden määrärahaan sekä uusien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden johdosta. Tällaisia seurakuntia ovat Tuomiokirkkoseurakunta, Töölön ja Vuosaaren seurakunnat sekä Johannes församling.

Kuulemisen tavoitteena on antaa ko. seurakuntien kirkkoherroille mahdollisuus nostaa esiin sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden jatkokehitystarpeita vuosille 2026–2030. Edelleen yhteisen kirkkoneuvoston on tarkoitus käydä saatujen suullisten esittelyiden pohjalta lähetekeskustelu vuosien 2022–2024 aikana toteutettavan sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden sekä samalla mahdollisten määrärahaan erityiskysymysten jatkoselvitystyön keskeisistä näkökulmista.

Jatkoselvitystyön alkuvaiheessa on tarkoitus kuulla myös muita Helsingin seurakuntia ja koota yhteen näiden näkemyksiä selvitystyössä huomioon otettavista seikoista.

Tuomiokirkkoseurakunnalle, Töölön ja Vuosaaren seurakunnalle sekä Johannes församlingenille on annettu mahdollisuus ennakkomateriaalin toimittamiseen yhteiselle kirkkoneuvostolle. Tuomiokirkkoseurakunta on toimittanut ennakkomateriaaliksi yhden dokumentin, joka esitetään liitteessä.

Liitteet

- 3 Lapsivaikutusten arviointi
- 4 Kertaluonteisten kulujen jaksotusperiaatteet

KERTALUONTEISTEN KULUJEN JAKSOTUSPERIAATTEET SISÄISSÄ VUOKRISSA 1.1.2023 ALKAEN

- Mikäli yksittäisen korjausmenon yhden vuoden investoinnista tai suuresta korjauksesta aiheutuvat käyttötalouteen kirjattavat, ei aktivointikelpoiset kulut ovat kokonaismäärältään **alle 50 000 euroa**, kohdistetaan kulut ko. toimitilan käyttäjälle **toteutumisvuotta seuraavan vuoden jälkeisenä vuotena** (esim. vuonna 2021 toteutuva kulumäärä veloitetaan vuoden 2023 sisäisten vuokrien yhteydessä).
- Mikäli yksittäisen korjausmenon yhden vuoden edellä mainitun kaltaiset kulut ovat kokonaismäärältään **50 000 – 100 000 euroa**, veloitetaan kulut ko. toimitilan käyttäjältä toteutumisvuotta seuraavan vuoden jälkeisinä kahtena vuotena, eli **50 % kokonaismäärästä per vuosi** (esim. vuonna 2021 toteutuva kulumäärä veloitetaan vuosien 2023-2024 sisäisten vuokrien yhteydessä).
- Mikäli yksittäisen korjausmenon yhden vuoden edellä mainitun kaltaiset kulut ovat kokonaismäärältään **100 000 – 500 000 euroa**, veloitetaan kulut ko. toimitilan käyttäjältä toteutumisvuotta seuraavan vuoden jälkeisinä kymmenenä vuotena, eli **10 % kokonaismäärästä per vuosi** (esim. vuonna 2021 toteutuva kulumäärä veloitetaan vuosien 2023-2032 sisäisten vuokrien yhteydessä).
- Mikäli yksittäisen korjausmenon yhden vuoden edellä mainitun kaltaiset kulut ovat kokonaismäärältään **500 000 – 1 000 000 euroa**, veloitetaan kulut ko. toimitilan käyttäjältä toteutumisvuotta seuraavan vuoden jälkeisinä kahtenakymmenenä vuotena, eli **5 % kokonaismäärästä per vuosi** (esim. vuonna 2021 toteutuva kulumäärä veloitetaan vuosien 2023-2042 sisäisten vuokrien yhteydessä).
- Mikäli yksittäisen korjausmenon yhden vuoden edellä mainitun kaltaiset kulut ovat kokonaismäärältään **yli 1 000 000 euroa**, veloitetaan kulut ko. toimitilan käyttäjältä toteutumisvuotta seuraavan vuoden jälkeisinä kahtenakymmenenävuotena, eli **4 % kokonaismäärästä per vuosi** (esim. vuonna 2021 toteutuva kulumäärä veloitetaan vuosien 2023-2047 sisäisten vuokrien yhteydessä).